

Megyei képzési és szolgáltatási kínálat feltárása a konvergencia-régióban

– A konvergencia-régió 18 megyéjének vállalkozásai által igénybe vehető
képzéseket feltáró kutatás eredményei –

Az elemzés a GINOP-6.1.7-17-2018-00001 azonosító számú projekt keretében megvalósuló „Munkahelyi képzések támogatása mikro-, kis- és középvállalatok és nagyvállalatok munkavállalói számára indított képzések szakmai támogató programja” projekt keretében készült.

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan non-profit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

MKIK GVI – Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

Az elemzést írták:

Szell Krisztián, PhD, elemző (MKIK GVI)
e-mail: krisztian.szell@gvi.hu

Szvorény Kristóf (gyakornok, MKIK GVI)

Vági Eszter (gyakornok, MKIK GVI)

Kutatásvezető:

Makó Ágnes, PhD
ügyvezető, MKIK GVI
e-mail: agnes.mako@gvi.hu

Kézirat lezárva: 2018. július 30.

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet
Cím: 1054 Budapest, Szabadság tér 7.
Tel: 235-0584
e-mail: gvi@gvi.hu
internet: <http://www.gvi.hu>

Tartalom

Vezetői összefoglaló	6
Bevezetés	16
1. Bács-Kiskun megye.....	18
1.1. Képzőhelyek és képzéseik	18
1.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői.....	22
1.3. IKER képzések	28
1.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	30
2. Baranya megye.....	39
2.1. Képzőhelyek és képzéseik	39
2.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői.....	43
2.3. IKER képzések	50
2.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	51
3. Békés megye	58
3.1. Képzőhelyek és képzéseik	58
3.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői.....	62
3.3. IKER képzések	69
3.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	70
4. Borsod-Abaúj-Zemplén megye.....	73
4.1. Képzőhelyek és képzéseik	73
4.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői.....	77
4.3. IKER képzések	84
4.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	85
5. Csongrád megye	94
5.1. Képzőhelyek és képzéseik	94
5.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői.....	98
5.3. IKER képzések	105
5.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	106
6. Fejér megye	115
6.1. Képzőhelyek és képzéseik	115
6.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői.....	119
6.3. IKER képzések	125
6.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	126
7. Győr-Moson-Sopron megye	134
7.1. Képzőhelyek és képzéseik	134
7.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői.....	137
7.3. IKER képzések	144
7.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	145
8. Hajdú-Bihar megye.....	153
8.1. Képzőhelyek és képzéseik	153
8.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői.....	156

8.3. IKER képzések	164
8.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	165
9. Heves megye	170
9.1. Képzőhelyek és képzéseik	170
9.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői	174
9.3. IKER képzések	181
9.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	182
10. Jász-Nagykun-Szolnok megye	196
10.1. Képzőhelyek és képzéseik	196
10.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői	199
10.3. IKER képzések	207
10.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	208
11. Komárom-Esztergom megye	215
11.1. Képzőhelyek és képzéseik	215
11.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői	219
11.3. IKER képzések	225
11.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	225
12. Nógrád megye	233
12.1. Képzőhelyek és képzéseik	233
12.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői	236
12.3. IKER képzések	243
12.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	244
13. Somogy megye	256
13.1. Képzőhelyek és képzéseik	256
13.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői	260
13.3. IKER képzések	267
13.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	268
14. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	276
14.1. Képzőhelyek és képzéseik	276
14.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői	280
14.3. IKER képzések	287
14.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	288
15. Tolna megye	290
15.1. Képzőhelyek és képzéseik	290
15.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői	293
15.3. IKER képzések	301
15.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	302
16. Vas megye	307
16.1. Képzőhelyek és képzéseik	307
16.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői	311
16.3. IKER képzések	318
16.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	318
17. Veszprém megye	325

17.1. Képzőhelyek és képzéseik	325
17.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői.....	329
17.3. IKER képzések	336
17.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	337
18. Zala megye	339
18.1. Képzőhelyek és képzéseik	339
18.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői.....	342
18.3. IKER képzések	349
18.4. Gazdasági és képzési helyzetkép	350
Melléklet: Az adatgyűjtés kitöltési útmutatója	353

Vezetői összefoglaló

- Az MKIK Gazdaság és Vállalkozáskutató Intézet (MKIK GVI) a munkahelyi képzések támogatásával kapcsolatos GINOP-pályázat keretében kutatást végzett a felnőttképzési és szolgáltatási kínálat feltárására. A feltáró vizsgálat a hat konvergencia-régió 18 megyéjében a helyi vállalkozások által igénybe vehető különböző képzésekre irányult.
- A kutatás célja, hogy megyénként feltárja, mely szakmacsoportokban, milyen képzőcégek szervezésében, milyen engedélyezett képzések érhetők el, és ezek mellett melyekre lenne még igény, illetve hol, milyen témakör a hangsúlyos. A kutatás során az engedéllyel rendelkező képző intézmények érvényes képzési programjainak nyilvántartásából indultunk ki, s igyekeztünk aktualizálni, illetve új információkkal kiegészíteni azt. A képzési és szolgáltatási kínálatot megyei szinten, a területi kamarai szakértők bevonásával, az ő helyismeretükre támaszkodva, elsősorban képzési kör és a képzéshez tartozó szakmacsoport szerint tártuk fel. A kutatás kiemelten fókuszált azokra a képzésekre, amelyek a vállalatok digitális technológiákra való áttérését segítik (IKER 1. és 2. szintű képzések). Az adatgyűjtés 2018. május 22-től július 6-ig tartott. Az adatok értelmezésekor fontos hangsúlyozni, hogy az adatgyűjtés nem teljeskörű, hiszen sok esetben nem sikerült a képző intézményekről, képzésekről megfelelő mélységű információt szerezni. E tekintetben megyénként is nagymértékű eltérések tapasztalhatók, így az egyes megyék összevetése csak jelzésértékkel bír.
- Valamennyi megyében általában igaz, hogy a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: vannak nagyobb képzési kínálattal rendelkező képző intézmények, és olyanok is, amelyek csak 1–1 képzést nyújtanak. Továbbá általánosságban az is elmondható, hogy elsősorban a jelenleg – azaz a 2017/2018-as tanévben – (is) folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények.
- Az összes engedélyezett képzést vizsgálva megállapítható, hogy mind a 18 megyében az engedélyezett képzések többségét (Szabolcs-Szatmár-Bereg: 89%, Baranya: 87%, Fejér: 87%, Vas: 86%, Bács-Kiskun: 85%, Zala: 84%, Somogy: 83%, Hajdú-Bihar: 81%, Tolna: 81%, Heves: 80%, Komárom-Esztergom: 80%, Csongrád: 79%, Nógrád: 79%, Veszprém: 79%, Békés: 78%, Jász-Nagykun-Szolnok: 77%, Borsod-Abaúj-Zemplén: 76%, Győr-Moson-Sopron: 59%) jelenleg – azaz a 2017/2018-as tanévben – nem lehetett igénybe venni, melynek több oka is van: (1)

a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben; (2) nem folytatnak, illetve egyszerűen még nem indítottak adott képzéseket a megyében (például mert nem sikerült elindítani, vagy a képzés nem a képző intézmény tényleges profilja vagy csupán szerepeltetik az engedélyükben vagy kizárólag vizsgaszervezés miatt engedélyezték az adott képzést); (3) megszűnt a képzőhely, illetve az adott képzés; illetve (4) nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről).

- Bács-Kiskun, Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Somogy, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Tolna, Vas és Zala megyében az engedélyezett képzések legnagyobb része OKJ szerinti („A” körös) képzés, ezt követik az egyéb („D” körös) képzések, melyektől arányaiban lényegesen elmaradnak az egyéb szakmai („B” körös) és a nyelvi („C” körös) képzések. Fejér, Győr-Moson-Sopron, Hajdú-Bihar, Heves, Komárom-Esztergom és Veszprém megyében szintén az OKJ szerinti, illetve az egyéb képzések a meghatározóak, hozzátevé, hogy esetükben a nyelvi képzések aránya meghaladja az egyéb szakmai képzéseket. Komárom-Esztergom, Somogy és Nógrád megyében kiemelkedő az OKJ képzések aránya (83, 78, illetve 77%). Az egyéb szakmai képzések aránya egyedül Békés megyében magasabb (51%), mint az OKJ szerinti képzéseké (47%).
- Bács-Kiskun megyében 54 képző intézmény összesen 1 164 engedélyezett képzést kínál, melyek mindössze egyharmadát (32%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. A nyelvi képzések esetén ez az arány meghaladja a 45 százalékot. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportba tartozik (30%), ezt követik az informatika (12%) és a mezőgazdaság (11%) szakmacsoportba tartozó képzések. A gépészet, az informatika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, a közszolgálat, az egészségügy és a művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 15 képzés tartozik, a gépészet, a mezőgazdaság, a szociális szolgáltatások és az informatika szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 3 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 15-öt

folytatnak jelenleg is, 3-at pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 30 engedélyezett IKER képzésből 18 indult el eddig.

- Baranya megyében 71 képző intézmény összesen 1 845 engedélyezett képzést kínál, melyek kevesebb mint felét (42%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. Az OKJ képzések esetén ez az arány meghaladja a 60 százalékot. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportba tartozik (23%), ezt követik az informatika (10%) és az elektrotechnika-elektronika (9%) szakmacsoportba tartozó képzések. A gépészet, az informatika, a vendéglátás-turisztika, az elektrotechnika-elektronika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és az ügyvitel szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 30 képzés tartozik, az informatika, a gépészet, az oktatás, az elektrotechnika-elektronika szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az egészségügy, a közgazdaság és az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 3 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 17-et folytatnak jelenleg is, 7-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 47 engedélyezett IKER képzésből 24 indult el eddig.
- Békés megyében 64 képző intézmény összesen 1 384 engedélyezett képzést kínál, melyek némivel több, mint felét (51%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. Az OKJ képzések esetén ez az arány meghaladja a 70 százalékot. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportba tartozik (15%), ezt követik az oktatás (6%), a mezőgazdaság és az egyéb szolgáltatások (6%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az oktatás, a közgazdaság és a közlekedés szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzéseknek több, mint a felét megtartották a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, az egyéb szolgáltatások, a közlekedés szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a szociális szolgáltatások és a könnyűipar szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 2 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 18-at folytatnak jelenleg is, 2-t pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 23 engedélyezett IKER képzésből 20 indult el eddig.

- Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 107 képző intézmény összesen 1 951 engedélyezett képzést kínál, melyek kicsivel több mint felét (52%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések, valamint a nyelvi képzések esetén ez az arány meghaladja a 60 százalékot. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportba tartozik (23%), ezt követik a mezőgazdaság (10%) és az informatika (9%) szakmacsoportba tartozó képzések. A gépészet, az informatika, a vendéglátás-turisztika, az elektrotechnika-elektronika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és az ügyvitel szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a 2017/2018-as tanévben. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül az elektrotechnika-elektronika, a vendéglátás-turisztika és a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban, de az informatika, az építészet, a közgazdaság, a szociális szolgáltatások, a gépészet és a mezőgazdaság szakmacsoportba tartozó, valamint a nyelvi képzések iránt is magasabb az érdeklődés. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 4 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 30-at folytatnak jelenleg is, 20-at pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 70 engedélyezett IKER képzésből 50 indult el eddig.

- Csongrád megyében 68 képző intézmény összesen 1 012 engedélyezett képzést kínál, melyek közel négytizedét (39%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportba tartozik (14%), ezt követik az egyéb szolgáltatások (10%) és az informatika (7%) szakmacsoportba tartozó képzések. A gépészet, az egyéb szolgáltatások, az informatika, az oktatás, a közgazdaság, a közlekedés, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, az élelmiszeripar, a vendéglátás-turisztika, a könnyűipar, az építészet, a közszolgálat, a faipar és az ügyvitel szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 15 képzés tartozik, a gépészet, az egyéb szolgáltatások, az informatika, a közgazdaság, a kereskedelem-marketing és a szociális szolgáltatások szakmacsoportba tartozó és a nyelvi képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az élelmiszeripar és az oktatás és az egészségügy szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 3 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 13-at folytatnak jelenleg is, 1-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 28 engedélyezett IKER képzésből 14 indult el eddig.

- Fejér megyében 54 képző intézmény összesen 689 engedélyezett képzést kínál, melyek kevesebb, mint felét (41%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. Az OKJ képzések esetén ez az arány 6 százalékponttal magasabb. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportba tartozik (21%), ezt követik az informatika szakmacsoportba tartozó (12%), valamint a nyelvi (11%) képzések. A gépészeti képzések több, mint kétharmadát, a közgazdasági képzések közel felét, valamint az oktatási és a nyelvi képzéseknek több, mint egynegyedét megtartották a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, az informatika, a nyelvi képzés és az oktatás szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az egyéb szolgáltatások, az építészet, a mezőgazdaság és a közgazdaság szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 5 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 7-et folytatnak jelenleg is, 3-at pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 36 engedélyezett IKER képzésből 10 indult el eddig.

- Győr-Moson-Sopron megyében 43 képző intézmény összesen 454 engedélyezett képzést kínál, melyek kicsivel több, mint négytizedét (41%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések, valamint a nyelvi képzések esetén ez az arány megközelíti az 50 százalékot. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportba tartozik (32%), ezt követik az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozó (19%), valamint a nyelvi (16%) képzések. A gépészet, a nyelvi képzés, az egyéb szolgáltatások, az ügyvitel, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, az egészségügy, az oktatás, a közgazdaság és a faipar szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább fele, továbbá az informatika és a vendéglátás-turisztika szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, az egyéb szolgáltatások, a nyelvi képzés és az informatika szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a gépészet esetén ez valamivel alacsonyabb. A nyelvi képzési helyek 90%-a telik be időben. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 6 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 8-at folytatnak jelenleg is, további 4 esetben pedig nem eldönthető, hogy elindult-e ilyen jellegű képzés, vagyis a 26 engedélyezett IKER képzésből 8 indult el eddig biztosan.

- Hajdú-Bihar megyében 86 képző intézmény összesen 1 397 engedélyezett képzést kínál, melyek kicsivel kevesebb, mint felét (49%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések esetén ez az arány meghaladja a 60 százalékot. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportba tartozik (16%), ezt követik az egyéb szolgáltatások (11%) és az informatika (10%) szakmacsoportba tartozó képzések. A gépészet, a mezőgazdaság, az informatika, a szociális szolgáltatások, a vendéglátás-turisztika, az élelemiszeripar, az ügyvitel és a faipar szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 30 képzés tartozik, az informatika és a nyelvi képzés szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a vendéglátás-turisztika és az oktatás szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 4 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 22-t folytatnak jelenleg is, 20-at pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis az 57 engedélyezett IKER képzésből 42 indult el eddig.

- Heves megyében 30 képző intézmény összesen 617 engedélyezett képzést kínál, melyek több, mint egyharmadát (39%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az egyéb képzéseknél ez az arány 10 százalékponttal magasabb. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportba tartozik (21%), ezt követik az egyéb szolgáltatások (16%), valamint az informatika (11%) és a közgazdaság (11%) szakmacsoportba tartozó képzések. A nyelvi képzéseknek több, mint a felét, a gépészeti, illetve az egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos képzések több, mint egyharmadát, az informatikai és a közgazdasági képzések több, mint egynegyedét megtartották a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, az egyéb szolgáltatások, a nyelvi képzések és a közgazdaság szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb, míg az informatika, a vendéglátás-turisztika és a mezőgazdaság szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 3 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 9-et folytatnak jelenleg is, 4-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 20 engedélyezett IKER képzésből 13 indult el eddig.

- Jász-Nagykun-Szolnok megyében 50 képző intézmény összesen 707 engedélyezett képzést kínál, melyek kevesebb mint felét (45%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. Az egyéb képzések esetén ez az arány

meghaladja az 55 százalékot. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozik (23%), ezt követik a gépészet (16%), és a mezőgazdaság (8%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos képzéseknek több, mint négyötödét (83%), valamint a gépészet, a mezőgazdaság és a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportba tartozó képzések közel felét tartották meg a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, az egyéb szolgáltatások, a gépészet, a szociális szolgáltatások, a vendéglátás-turisztika és a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportba tartozó és a nyelvi képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a mezőgazdaság és az élelmiszeripar szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 4 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 5-öt folytatnak jelenleg is, 9-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 26 engedélyezett IKER képzésből 14 indult el eddig.

- Komárom-Esztergom megyében 32 képző intézmény összesen 650 engedélyezett képzést kínál, melyek némivel kevesebb mint egyharmadát (33%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportba tartozik (38%), ezt követik az elektrotechnika-elektronika (13%) és az oktatás (11%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az oktatás szakmacsoportba tartozó képzések több mint kilenctizedét, míg a gépészet és az elektrotechnika-elektronika szakmacsoportba tartozó képzések több mint felét tartották meg a 2017/2018-as tanévben. A szakmacsoportok iránti érdeklődés összességében magas, a 211 jelenlegi, vagy korábbi tanévek során tartott képzések csaknem 79%-ában általában időben betelnek a képzési helyek, vagy pedig folyamatos a túljelentkezés. Mindössze 13 olyan eset fordult elő, hogy az érdeklődés hiányában nem tudták a képzést elindítani. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 2 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 5-öt folytatnak jelenleg is, további 7 esetben pedig nem állapítható meg, hogy volt-e már ilyen jellegű képzés, vagyis a 12 engedélyezett IKER képzésből 5 indult el eddig biztosan.
- Nógrád megyében 26 képző intézmény összesen 555 engedélyezett képzést kínál, melyek több mint kétharmadát (69%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportban indult (34%), ezt követik az egyéb szolgáltatások (21%) és a mezőgazdaság (11%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az ezen szakmacsoportokba tartozó képzések

legalább negyede elindult a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 15 képzés tartozik, a gépészet, az egyéb szolgáltatások és a kereskedelem-marketing szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az informatika és a környezetvédelem-vízgazdálkodás szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 3 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 5-öt folytatnak jelenleg is, 11-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 18 engedélyezett IKER képzésből 16 indult el eddig.

- Somogy megyében 32 képző intézmény összesen 528 engedélyezett képzést kínál, melyek kicsivel több, mint egyharmadát (36%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések, valamint a nyelvi képzések esetén ez az arány meghaladja az 50 százalékot. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportban indult (29%), ezt követik az informatika (11%) és a mezőgazdaság (9%) szakmacsoportba tartozó képzések. A legtöbb induló képzést tartalmazó szakmacsoportok közül a gépészeti képzések csaknem kétharmadát (65%), az informatikai és a mezőgazdasági képzések több mint kétötödét, míg a vendéglátás-turisztika és az élelmiszeripari képzések több mint egyötödét tartották meg a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, a mezőgazdaság és az informatika szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az élelmiszeripari képzések iránt a legalacsonyabb. A nyelvi képzési helyek mindegyike általában időben telik be. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 3 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 8-at folytatnak jelenleg is, 2-t pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 14 engedélyezett IKER képzésből 10 indult el eddig.
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 122 képző intézmény összesen 2209 engedélyezett képzést kínál, melyek kevesebb, mint felét (40%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. Ez az arány az OKJ képzések esetén a legmagasabb (45%). A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportban indult (18%), ezt követik az informatika (14%) és a mezőgazdaság (8%) szakmacsoportba tartozó képzések. A legalább 20 induló képzést tartalmazó szakmacsoportokon belül a gépészeti, az informatikai, a szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos és az élelmiszeripari képzéseknek több, mint 30 százalékát tartották meg a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 20 képzés tartozik, az informatika, az egyéb szolgáltatások, a nyelvi képzések és az élelmiszeripar szakmacsoportba tartozó

képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az oktatás szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb (az esetek több, mint 70%-ában nem sikerült elindítani a képzéseket). Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 4 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 29-et folytatnak jelenleg is, 13-at pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 80 engedélyezett IKER képzésből 42 indult el eddig.

- Tolna megyében 25 képző intézmény összesen 279 engedélyezett képzést kínál, melyek közel háromnegyedét (72%) indítják, illetve indították el az engedélyeik alapján. Az OKJ-s és az egyéb szakmai képzések esetén ez az arány meg is haladja a 75 százalékot. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportban indult (36%), ezt követik a mezőgazdaság (21%) és az informatika (8%) szakmacsoportba tartozó képzések. A mezőgazdaság, a gépészet, az informatika, a vendéglátás-turisztika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és az elektrotechnika-elektronika szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, a vendéglátás-turisztika és a mezőgazdaság szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az élelmiszeripar és az építészeti szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 4 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 4-et folytatnak jelenleg, vagyis a 12 engedélyezett IKER képzésből 4 indult el eddig.
- Vas megyében 36 képző intézmény összesen 417 engedélyezett képzést kínál, melyek kevesebb, mint felét (42%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az OKJ képzések esetén ez az arány 7 százalékponttal magasabb. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportban indult (16%), ezt követik a mezőgazdaság (11%), valamint az elektrotechnika-elektronika (9%) és az építészeti (9%) szakmacsoportba tartozó képzések. A legalább 10 induló képzést tartalmazó szakmacsoportok esetén a mezőgazdasági és az építészeti képzések egyharmadát, a gépészet, az elektrotechnika-elektronika, a közgazdaság és az informatika szakmacsoportokba tartozó képzések legalább egynegyedét tartották meg a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a mezőgazdaság, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és az építészeti, szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a gépészet szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb (a 28 képzésből 17-et nem tudtak az érdeklődés hiányában megtartani). Az IKER képzések az összes

engedélyezett képzés 2 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 2-t folytatnak jelenleg is, 1-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 7 engedélyezett IKER képzésből 3 indult el eddig.

- Veszprém megyében 41 képző intézmény összesen 811 engedélyezett képzést kínál, melyek kicsivel kevesebb, mint felét (46%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések esetén ez az arány meghaladja a 60 százalékot. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb az egyéb szolgáltatások szakmacsoportban indult (18%), ezt követik a gépészet (13%), az informatika (13%) és a közgazdaság (13%) szakmacsoportba tartozó képzések. Ezen szakmacsoportokba tartozó engedélyezett képzések legalább fele elindult a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, az egyéb szolgáltatások és a közgazdaság szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és az oktatás szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 3 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 14-et folytatnak jelenleg is, 3-at pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 26 engedélyezett IKER képzésből 17 indult el eddig.
- Zala megyében 21 képző intézmény összesen 438 engedélyezett képzést kínál, melyek közel háromnegyedét (72%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. A jelenleg indított képzések közül a legtöbb a gépészet szakmacsoportban indult (31%), ezt követik az informatika (15%) és a vendéglátás-turisztika (10%) szakmacsoportba tartozó képzések. A legalább 15 induló képzést tartalmazó szakmacsoportok esetén a gépészet, az informatika, a vendéglátás-turisztika és az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a 2017/2018-as tanévben. Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, az oktatás és a nyelvi képzés szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az építészet és az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. Az IKER képzések az összes engedélyezett képzés 4 százalékát teszik ki a megyében, melyek közül 10-et folytatnak jelenleg is, 4-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg, vagyis a 18 engedélyezett IKER képzésből 14 indult el eddig.

Bevezetés

Az MKIK Gazdaság és Vállalkozáskutató Intézet (MKIK GVI) a munkahelyi képzések támogatásával kapcsolatos GINOP-pályázat keretében kutatást végzett a felnőttképzési és szolgáltatási kínálat feltárására. A feltáró vizsgálat a hat konvergencia-régió 18 megyéjében a helyi vállalkozások által igénybe vehető különböző képzésekre irányult.

Jelen elemzés célja, hogy megyénként feltárja, mely szakmacsoportokban, milyen képzőcégek szervezésében, milyen engedélyezett képzések elérhetők, és ezek mellett melyekre lenne még igény, illetve hol, milyen témakör a hangsúlyos. A kutatás során az engedéllyel rendelkező képző intézmények érvényes képzési programjainak nyilvántartásából indultunk ki, mely az engedélyezett OKJ szerinti („A” képzési kör), egyéb szakmai („B” képzési kör), nyelvi („C” képzési kör) és egyéb („D” képzési kör) képzéseket tartalmazza. A nyilvántartást a kutatás során aktualizáltuk, mivel abban egyrészt csak az adott megyében székhellyel és engedélyezett képzésekkel rendelkező képző intézmények szerepelnek, ugyanakkor alapvető célunk az összes, adott megyében képzést nyújtó képző intézmény – függetlenül attól, hogy adott megyében rendelkezik székhellyel vagy nem – és képzései feltérképezése volt. Másrészt a nyilvántartás arra vonatkozóan sem tartalmazott információt, hogy ténylegesen milyen képzéseket lehet igénybe venni, azok mikor, milyen gyakran és milyen helyszínen indulnak, mekkora az érdeklődés irántuk, illetve, hogy az adott képzés mely szakmacsoportba sorolható. Mindezek vizsgálatához szükség volt a képzőhelyek megkeresésére és az aktuális képzések egyeztetésére, mely munkában a területi kamarák szakmai segítségét is igénybe vettük. A képzési és szolgáltatási kínálatot tehát megyei szinten, a területi kamarai szakértők bevonásával, az ő helyismeretükre támaszkodva tártuk fel.

A kutatáshoz szükséges információk összegyűjtését egy kibővített (Excel) adatbázis szolgálta (az adatgyűjtés kitöltési útmutatóját lásd a mellékletben), amely négy fő tagolás mentén kérte az adatellenőrzést és az adatszolgáltatást: (1) az eredeti listában lévő és az újonnan gyűjtött képzőhelyek listája; (2) az eredeti listában lévő képzőhelyek képzései; (3) az eredeti listában lévő képzőhelyek újonnan gyűjtött képzései; és (4) újonnan gyűjtött képzőhelyek képzései. Az adatgyűjtés 2018. május 22-től július 6-ig tartott. A képző intézmények válaszaiból kialakított adatbázissal a munkaadókat szeretnénk segíteni, hogy munkatársaik képzéséhez, átképzéséhez megtalálják a megfelelő szolgáltatót.

Az elemzés megyénként veszi sorra, hogy az adott megyében hány képzőhely összesen mennyi képzést folytat, valamint, hogy melyek a képzési és szolgáltatási kínálat legfontosabb jellemzői. Utóbbi kapcsán elsősorban képzési kör (A, B, C és D), valamint a képzéshez tartozó szakmacsoport szerint vizsgáltuk¹ az alábbiakat:

- Adott képzéseket folytatnak-e a megyében: (1) jelenleg folytatnak (2017/2018-as tanévben indítottak adott képzést); (2) jelenleg nem folytatnak, de már volt ilyen képzés; (3) nem volt még ilyen képzés; (4) megszűnt a képzés; (5) nem folytat ilyen képzést a megyében; (6) nem folytatnak és nem eldönthető, hogy volt-e már; (7) megszűnt a képzőhely; és (8) nincs információ.
- Milyen gyakran indítanak adott képzéseket: (1) havonta legalább egyszer; (2) negyedévente; (3) félévente; (4) évente; és (5) ritkábban, mint évente.
- Mikor indult utoljára az adott képzés: tanévek szerint (az adott tanév szeptembertől augusztusig tart, például 2017/2018-as tanév: 2017 szeptember – 2018. augusztus).
- Mekkora az érdeklődés irántuk: (1) folyamatos a túljelentkezés; (2) általában időben betelnek a képzési helyek; (3) alig tudják feltölteni a képzési helyeket; (4) többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani a képzést.
- Hol, milyen helyszínen valósítják meg: (1) saját intézményben; (2) a megrendelőnél; (3) vegyes helyszínen.

A kutatás kiemelten fókuszált azokra a képzésekre, amelyek a vállalatok digitális technológiákra való áttérését segítik (IKER 1. és 2. szintű képzések). Ezért elemzésünkben külön kitérünk az IKER képzésekre és ezen képzési kínálat legfontosabb jellemzőire.

A kutatás céljainak megfelelően arra is választ kerestünk, hogy a cégek milyen, jelenleg nem elérhető képzéseket igényelnek, illetve, hogy megyéjükre milyen gazdasági térkép jellemző, azaz az adott megyében mely ágazati jellemzők a legfontosabbak (melyek értelemszerűen a képzésekre vonatkozó vállalati igényeket is meghatározhatják). Ezért az elemzés összegzi az adott megye gazdasági (ágazati) jellemzőit, továbbá – ahol rendelkezésre állnak erre vonatkozó információk – a cégek képzési igényeire vonatkozó megyei szintű tapasztalatokat, ismereteket is.

¹ A szakmacsoportok szerinti elemzést a vizsgálati periódus (2011–2018) miatt a 2015-ben hatályos [2014. évi Országos Képzési Jegyzék](#) csoportosítása szerint végeztük el, amely még 22 szakmacsoportot tartalmazott, melyet kiegészítettünk a nyelvi képzésekkel.

1. Bács-Kiskun megye

1.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 54 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. A kiküldött, érvényes engedéllyel rendelkező képző intézményeket tartalmazó nyilvántartásban 53 olyan képző intézmény szerepelt, melyek székhelye Bács-Kiskun megyében van. Ebből egyetlen képző intézmény sem szűnt meg időközben. A nyilvántartás a kutatás során mindössze 1 új képző intézménnyel egészült ki, melynek székhelye Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében található.

Az 54 képzőhely összesen 1 164 engedélyezett képzést kínál, azonban a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: vannak nagyobb képzési kínálattal (több mint 100 engedélyezett képzéssel) rendelkező képző intézmények, és olyanok is, amelyek csak 1–1 képzést nyújtanak. A képzéseket majdnem teljes egészében meglévő képzőhelyek biztosítják, az újként gyűjtött képzőhelyek képzéseinek száma mindössze 7.

Az engedélyezett képzések legnagyobb része, közel kétharmada (66%) OKJ szerinti („A” körös), 6 százaléka egyéb szakmai („B” körös), 3 százaléka nyelvi („C” körös) és egynegyede (25%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=176) – melybe beleértjük a 2017/2018-as és a 2018/2019-es tanéveket is –, illetve a korábbi tanévekben megtartott képzések (n=195) nagyon hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=1 164). A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések mintegy 15%-át indították el (illetve fogják elindítani a 2018/2019-es tanévben) a képző intézmények. Ennél valamivel több, a képzések mintegy 17%-áról mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések közel egyharmadát (32%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. A nyelvi képzések esetén ez az arány meghaladja a 45 százalékot (1.1.1. táblázat).

1.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	128	72,7	16,7	154	79,0	20,1	768	66,0
Egyéb szakmai	4	2,3	6,1	17	8,7	25,8	66	5,7
Nyelvi	9	5,1	23,7	9	4,6	23,7	38	3,3
Egyéb	35	19,9	12,0	15	7,7	5,1	292	25,1
Összesen	176	100	15	195	100	17	1164	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy mintegy 85%-ukat jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd az 1.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (17%);
- nem folytatnak, illetve egyszerűen még nem indítottak adott képzéseket a megyében (például mert nem sikerült elindítani, vagy a képzés nem a képző intézmény tényleges profilja vagy csupán szerepeltetik az engedélyükben vagy kizárólag vizsgaszervezés miatt engedélyezték az adott képzést) (32%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (36%).

1.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	128	16,7	4	6,1	9	23,7	35	12,0	176	15,1
nem, de már volt ilyen képzés	154	20,1	17	25,8	9	23,7	15	5,1	195	16,8
nem volt még ilyen képzés	190	24,7	26	39,4	1	2,6	32	11,0	249	21,4
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	56	7,3	0	0,0	8	21,1	58	19,9	122	10,5
nincs információ	240	31,3	19	28,8	11	28,9	152	52,1	422	36,3
Összesen	768	100	66	100	38	100	292	100	1164	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (46%). Főként az egyéb képzések esetén nem lehet, illetve a képzőhelyek sem tudták besorolni az adott képzésüket, valamint az engedélyezett, de ténylegesen nem folytatott képzések esetén is alacsony az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet szakmacsoportba tartozik (11%), ezt követik a mezőgazdaság (7%) és a vendéglátás-turisztika (5%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (27%) és a mezőgazdaság (17%), az egyéb szakmai képzéseket a gépészet (19%), az építészet (14%) és a szociális szolgáltatások (10%), míg az egyéb képzéseket az informatika (50%) szakmacsoportban engedélyeztettek a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – több mint egyötöde (22%) a gépészet szakmacsoportban indul(t), továbbá a mezőgazdaság szakmacsoportba tartozó képzések aránya is meghaladja a 10 százalékot. A gépészet, az informatika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, a közszolgálat, az egészségügy és a művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a jelenlegi tanévben. Az előbb említett képzések mellett, a mezőgazdaság, a vendéglátás-turisztika, az egyéb szolgáltatások, a szociális szolgáltatások, az élelmiszeripar, a környezetvédelem-vízgazdálkodás, és az ügyvitel szakmacsoport képzései esetén mondható el az, hogy az ezeken a területeken engedélyezett képzések összességében több mint felét tartották meg eddig (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények. A nyelvi képzéseket (is) nyújtó képző intézmények ezen képzéseik csaknem egynegyedét (24%) jelenleg is folytatják, s további egynegyedét korábban szervezték meg (1.1.3. táblázat).

1.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Gépészet	52	29,5	40,9	29	14,9	22,8	127	10,9
Mezőgazdaság	19	10,8	22,6	30	15,4	35,7	84	7,2
Vendéglátás-turisztika	10	5,7	19,2	21	10,8	40,4	52	4,5
Informatika	21	11,9	42,0	8	4,1	16,0	50	4,3
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	12	6,8	26,7	18	9,2	40,0	45	3,9
Nyelvi képzés	9	5,1	23,7	9	4,6	23,7	38	3,3
Oktatás	7	4,0	18,9	4	2,1	10,8	37	3,2
Egyéb szolgáltatások	8	4,5	22,2	15	7,7	41,7	36	3,1
Szociális szolgáltatások	7	4,0	24,1	9	4,6	31,0	29	2,5
Közgazdaság	3	1,7	11,5	4	2,1	15,4	26	2,2
Építészet	1	0,6	4,3	10	5,1	43,5	23	2,0
Élelmiszeripar	2	1,1	10,0	11	5,6	55,0	20	1,7
Közlekedés	2	1,1	20,0	2	1,0	20,0	10	0,9
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	6	3,1	75,0	8	0,7
Közfoglalat	2	1,1	28,6	2	1,0	28,6	7	0,6
Egészségügy	4	2,3	57,1	0	0,0	0,0	7	0,6
Ügyvitel	1	0,6	16,7	2	1,0	33,3	6	0,5
Könnyűipar	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	6	0,5
Faipar	1	0,6	16,7	1	0,5	16,7	6	0,5
Elektrotechnika- elektronika	0	0,0	0,0	1	0,5	25,0	4	0,3
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,6	50,0	0	0,0	0,0	2	0,2
Vegyipar	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	2	0,2
nincs adat	14	8,0	2,6	13	6,7	2,4	539	46,3
Összesen	176	100	15,1	195	100	16,8	1164	100

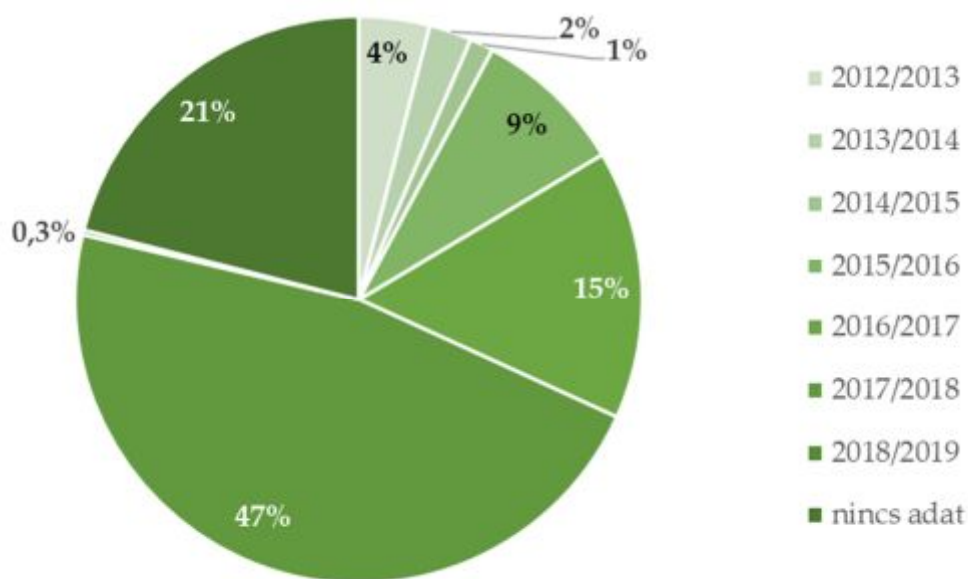
Forrás: GVI adatgyűjtés

1.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=371) a 2012/2013-as tanévig nyúlnak vissza, melyek csaknem fele (47%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre, illetve további egy képzést a 2018/2019-es tanévben fognak megtartani a megkeresésre válaszoló képző intézmények (a kis elemszám miatt ez utóbbiakat a jelenlegi tanév képzéseihez soroltuk az elemzés során). A képzések csaknem egyhatoda a 2016/2017-es (15%) tanévben került lebonyolításra (1.2.1. ábra).

1.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as, illetve 2018/2019-es tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=371)

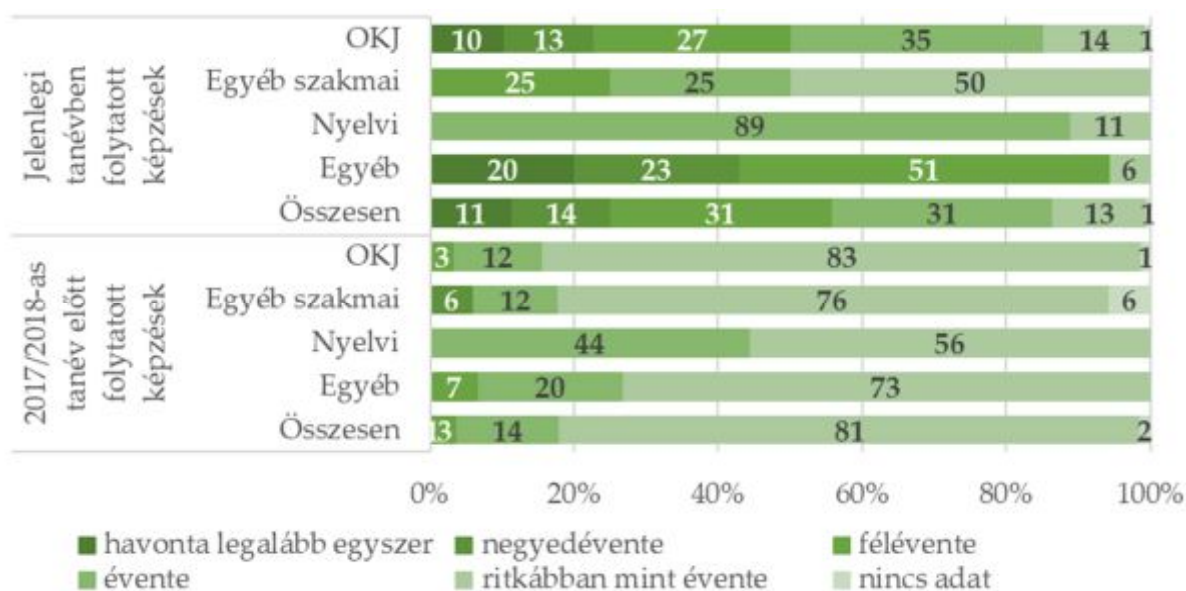

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (86%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek nyolctizede ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utal, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések félévente (27%) és évente (35%), a nyelvi képzések évente (89%), az egyéb szakmai képzések ritkábban, mint évente (50%) indulnak inkább, míg az egyéb képzések esetén a másik három képzési körhöz képest magasabb a negyedévente és

havonta legalább egyszer tartott képzések aránya (23, illetve 20%). A korábbi évek képzései esetében hiányoznak a havonta legalább egyszer indított képzések és minden esetben jóval gyakoribb a ritkábban, mint évente megtartottak aránya: OKJ esetén ez 83%, egyéb szakmai képzés esetén 76%, nyelvi képzés esetén 56%, egyéb képzés esetén pedig 73%. Összességében megállapítható, hogy az egyéb képzések némiképp gyakrabban kerülnek megszervezésre, mint OKJ-s, az egyéb szakmai, valamint a nyelvi képzések, ugyanakkor az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (1.2.2. ábra).

1.2.2. ábra: A jelenlegi (n=176), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=195) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük az indított képzéseket, függetlenül attól, hogy jelenlegi, vagy korábbi képzésekről van szó. Ezt elsősorban az eredmények átláthatósága és az indokolta, hogy a kutatás céljának megfelelően arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen gyakran indulnak adott szakmacsoportba tartozó képzések. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül a gépészeti, informatikai, és egészségügyi szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban, de az oktatási, közlekedési és a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztrációs képzések fele is legalább évente elindul. Ez utóbbi megállapítás a nyelvi képzésekre is igaz (1.2.1. táblázat).

1.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

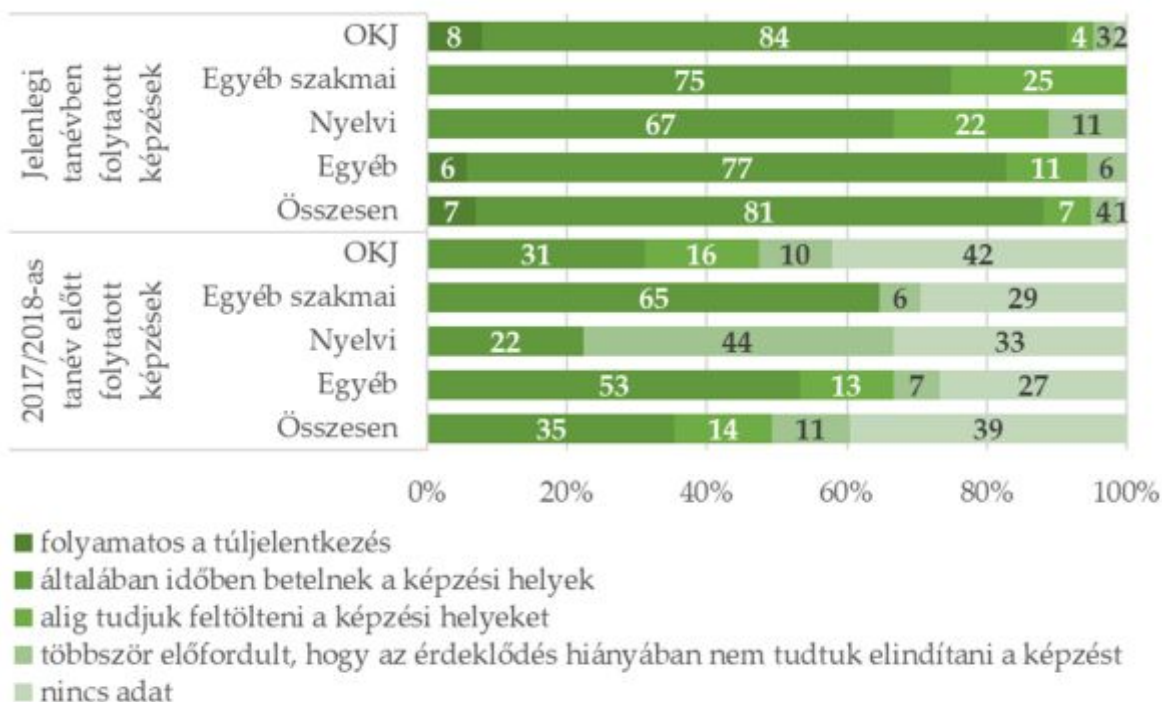
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Gépészet	81	61,7	35,8	2,5
Mezőgazdaság	49	36,7	61,2	2,0
Vendéglátás-turisztika	31	41,9	54,8	3,2
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	30	53,3	46,7	0,0
Informatika	29	65,5	34,5	0,0
Egyéb szolgáltatások	23	47,8	52,2	0,0
Nyelvi képzés	18	66,7	33,3	0,0
Szociális szolgáltatások	16	43,8	56,3	0,0
Élelmiszeripar	13	23,1	76,9	0,0
Építészet	11	18,2	81,8	0,0
Oktatás	11	72,7	27,3	0,0
Közgazdaság	7	42,9	57,1	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	6	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	4	75,0	25,0	0,0
Közfoglalat	4	50,0	50,0	0,0
Egészségügy	4	75,0	25,0	0,0
Ügyvitel	3	0,0	100,0	0,0
Faipar	2	50,0	50,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	100,0	0,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	1	0,0	100,0	0,0
nincs adat	27	55,6	44,4	0,0
Összesen	371	50,4	48,5	1,1

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 7 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 81 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyek esetében alig tudták feltölteni a képzési helyeiket a képző intézmények (14%), illetve, hogy az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott képzésüket (11%). Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható, hogy a jelenlegi képzések esetén az OKJ-s képzési körbe tartozó képzések iránt

valamivel nagyobb az érdeklődés, ugyanakkor a 2017/2018-as tanévnél korábban indított képzéseknél az OKJ-s képzések iránti érdeklődés jobban eloszlik, az egyéb szakmai és nyelvi képzések esetén pedig jobban szétválik az érdeklődés (1.2.3. ábra).

1.2.3. ábra: A jelenlegi (n=176), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=195) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 15 képzés tartozik, a gépészet a mezőgazdaság, a szociális szolgáltatások és az informatika szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. A nyelvi képzési helyek közel fele (44%) telik be időben, ugyanakkor több mint egynegyedük esetében (28%) többször előfordult, hogy a képző intézmények az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott nyelvi képzésüket (1.2.2. táblázat).

1.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

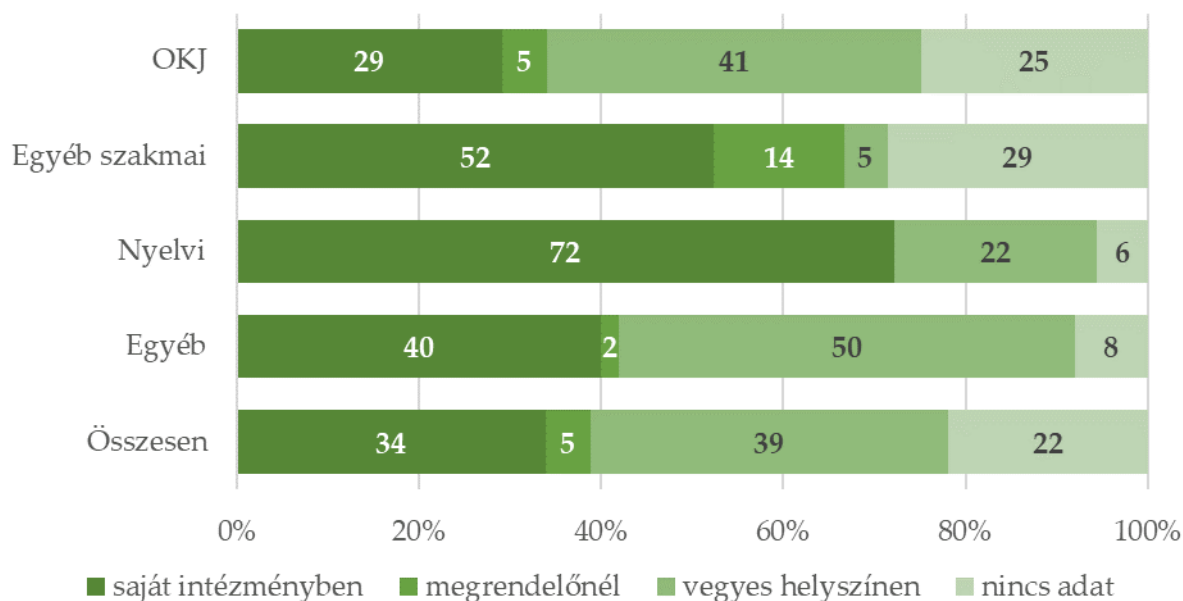
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Gépészet	81	3,7	65,4	6,2	7,4	17,3
Mezőgazdaság	49	2,0	59,2	6,1	2,0	30,6
Vendéglátás-turisztika	31	0,0	48,4	6,5	16,1	29,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	30	0,0	56,7	20,0	6,7	16,7
Informatika	29	0,0	62,1	24,1	6,9	6,9
Egyéb szolgáltatások	23	13,0	34,8	8,7	21,7	21,7
Nyelvi képzés	18	0,0	44,4	11,1	27,8	16,7
Szociális szolgáltatások	16	0,0	68,8	12,5	0,0	18,8
Élelmiszeripar	13	0,0	30,8	15,4	0,0	53,8
Építészet	11	0,0	54,5	27,3	9,1	9,1
Oktatás	11	0,0	81,8	0,0	0,0	18,2
Közgazdaság	7	0,0	71,4	14,3	0,0	14,3
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	6	0,0	16,7	33,3	16,7	33,3
Közlekedés	4	50,0	25,0	0,0	25,0	0,0
Közzolgálat	4	25,0	50,0	0,0	0,0	25,0
Egészségügy	4	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Ügyvitel	3	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Faipar	2	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
nincs adat	27	7,4	59,3	0,0	0,0	33,3
Összesen	371	3,2	57,1	10,5	7,8	21,3

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések több mint egyharmadát (34%) saját intézményben valósítják meg a képző intézmények, mindössze 5%-át a megrendelőnél, míg csaknem negytizedét (39%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját

intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken). Összességében elmondható, hogy a nyelvi és az egyéb szakmai képzések elsősorban saját intézményben valósulnak meg, Ezzel szemben az egyéb képzések felét (50%), az OKJ-s képzések több mint négytizedét (41%) vegyes helyszínen valósítják meg a képző intézmények (1.2.4. ábra).

1.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=371)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések, különösen igaz ez a gépészet, a vendéglátás-turisztika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, a szociális szolgáltatások és a közlekedés szakmacsoport képzései esetén. Saját intézményben leggyakrabban a nyelvi képzések történnek (72%), de a legalább 10 megtartott képzést tartalmazó szakmacsoportok közül a mezőgazdaság, az egyéb szolgáltatások és az élelmiszeripar szakmacsoportba tartozó képzések legalább egyharmada is saját képző intézményben valósul meg. Informatikai képzések saját intézményben és vegyes helyszínen ugyanolyan gyakorisággal (45%) valósul meg. A megrendelőnél leginkább az egészségügyi (50%), a faipari (50%), valamint a környezetvédelem-vízgazdálkodás (17%) szakmacsoport képzései szerveződnek (1.2.3. táblázat).

1.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Gépészet	81	25,9	8,6	46,9	18,5
Mezőgazdaság	49	36,7	0,0	32,7	30,6
Vendéglátás-turisztika	31	12,9	6,5	48,4	32,3
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	30	20,0	0,0	63,3	16,7
Informatika	29	44,8	3,4	44,8	6,9
Egyéb szolgáltatások	23	69,6	0,0	8,7	21,7
Nyelvi képzés	18	72,2	0,0	22,2	5,6
Szociális szolgáltatások	16	12,5	0,0	68,8	18,8
Élelmiszeripar	13	30,8	0,0	15,4	53,8
Építészet	11	36,4	0,0	45,5	18,2
Oktatás	11	36,4	0,0	45,5	18,2
Közgazdaság	7	71,4	14,3	0,0	14,3
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	6	16,7	16,7	33,3	33,3
Közlekedés	4	0,0	0,0	75,0	25,0
Közfoglalat	4	50,0	0,0	25,0	25,0
Egészségügy	4	0,0	50,0	50,0	0,0
Ügyvitel	3	100,0	0,0	0,0	0,0
Faipar	2	50,0	50,0	0,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	100,0	0,0	0,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	1	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	27	25,9	11,1	29,6	33,3
Összesen	371	34,0	4,9	39,4	21,8

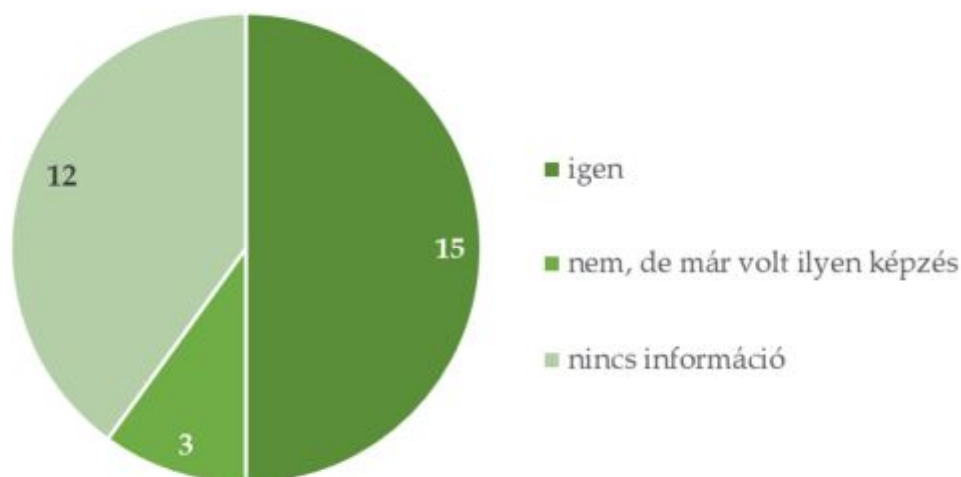
Forrás: GVI adatgyűjtés

1.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó, és a cégek digitális technológiákra történő átállását segítő IKER 1. és 2. szintű képzések (például: Bevezető a digitális eszközök világába – IKER 1-2. szintű képzés; Első lépések a digitális világba – IKER 1. szintű képzés; Önállóan használok az informatikai eszközt – IKER 2. szintű képzés) az összes engedélyezett képzés 3 százalékát (n=30) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 15-öt folytatnak jelenleg is, 3-at pedig a korábbi tanévekben – mindet

a tavalyi, 2016/2017-es tanévben – szerveztek meg az ilyen jellegű informatikai képzést nyújtó intézmények, vagyis a 30 engedélyezett IKER képzésből 18 indult el eddig (1.3.1. ábra).

1.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db (n=30)

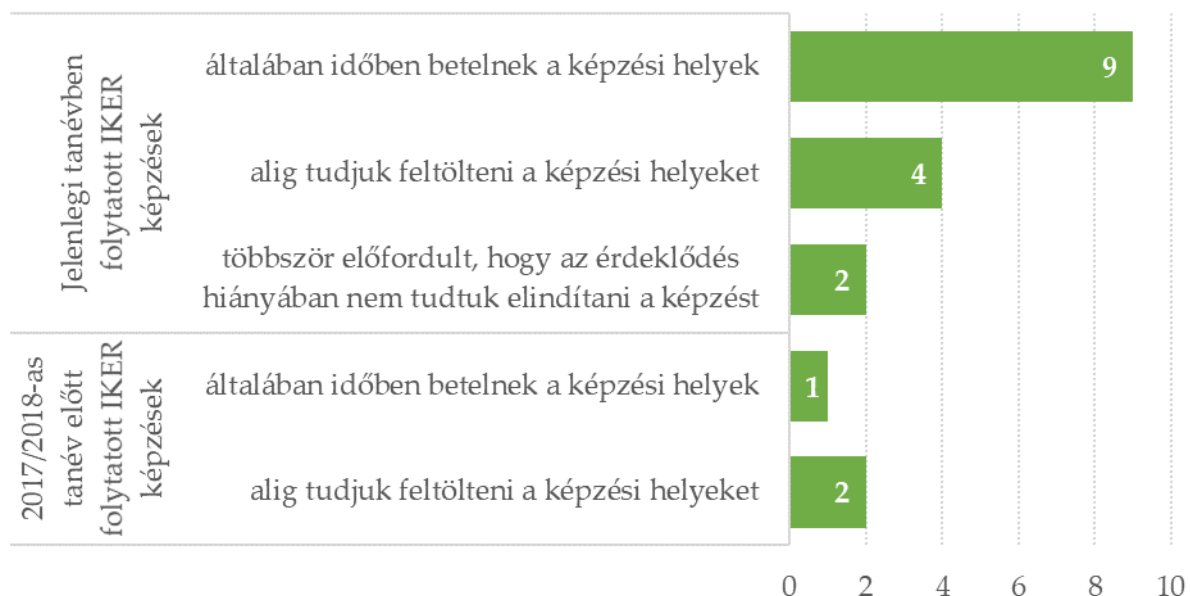

Forrás: GVI adatgyűjtés

A 15 jelenlegi tanévben folytatott IKER képzés 87%-át legalább félévente, sőt nagyrészt (11 darab) legalább negyedévente elindítják a képző intézmények, míg a korábbi tanévek IKER képzései félévente, vagy ritkábban mint évente indulnak (összesen 3 darab).

A jelenlegi tanévben tartott IKER képzések 60%-ánál (9 darab) általában időben betelnek a képzési helyek, több esetben (4 darab) viszont alig tudták feltölteni a képzési helyeket. A 2017/2018-as tanév előtt tartott IKER képzések (3 darab) során 1 esetben időben beteltek a képzési helyek, 2 esetben pedig alig tudták feltölteni a képzési helyeket (1.3.2. ábra).

1.3.2. ábra: A jelenlegi (n=15) és a korábbi tanévekben tartott IKER képzések (n=3) iránti érdeklődés alakulása, db

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az IKER képzések többsége vegyes helyszíneken (10 darab) kerül megvalósításra, de saját intézményben (7 darab) és a megrendelőnél (1 darab) is szoktak képzést tartani a képző intézmények.

1.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Bács-Kiskun megye a Dél-alföldi régióban található, 8445,15 km² területű, 11 járással rendelkező megye. A lakosok száma 2017-ben 508 017 fő volt, ami akkor az ország lakosságának 5,19%-át jelentette, népsűrűsége 60,16 fő/km² volt.

GDP és általános gazdasági helyzet

Bács-Kiskun megyében a bruttó hazai termék 2016-ban 1 400,2 milliárd forint volt piaci beszerzési áron, ami az országban ekkor megtermelt GDP 3,95%-a. Az egy főre jutó bruttó hazai termék értéke az évben 2,75 millió forint volt, ezzel országos sorrendben a hetedik helyet foglalta el, a régióban pedig a legjobban szerepelt. 2016-ban a megyében 31 941 működő vállalkozást és 3 188 valódi új vállalkozást jegyeztek. 2016-ban a munkanélküliségi ráta még nagyobb volt, mint a régiós és az országos eredmény, 2017-re azonban sikerült leszorítani azt e kettő alá. 2016-ban nettó árbevétel alapján a megyében található legjelentősebb vállalkozás a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. volt 1 058 340 millió forinttal. Egyben a legnagyobb létszámú vállalkozásként is a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. szerepelt 2016-ban Bács-Kiskun megyében.

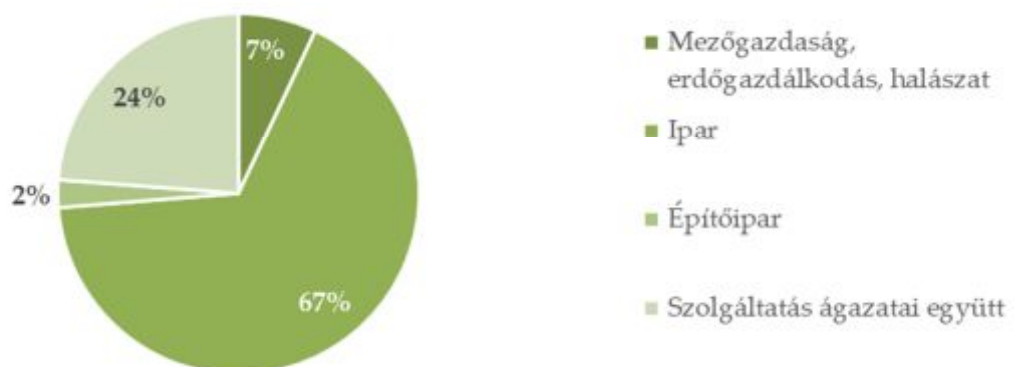

Forrás: KSH

Beruházás

2017 első félévében a gazdasági szervezetek összesen 93 090 millió forintot ruháztak be Bács-Kiskun megyében, ami az előző év azonos időszakához képest 68,2%-os javulást jelent. Ezekből a beruházásokból 26 353 millió forintot fordítottak épületekre és egyéb építményekre, valamint 65 280 millió forintot gépekre, berendezésekre, járművekre. Összességében 2017-ben a beruházások értéke 230 211 millió forint volt, ebből a legtöbbet – nagyjából a 2/3-át – az iparra fordították. Ez az előző évhez képest majdnem 40%-kal több beruházást jelent ezen a területen. Összességében 67 579 millió forintot költöttek épületekre és egyéb építményekre, valamint 159 747 millió forintot gépekre, berendezésekre, járművekre az év során.

A gazdasági szervezetek beruházásainak aránya gazdasági ágazatok szerint, 2017. I-IV. negyedév

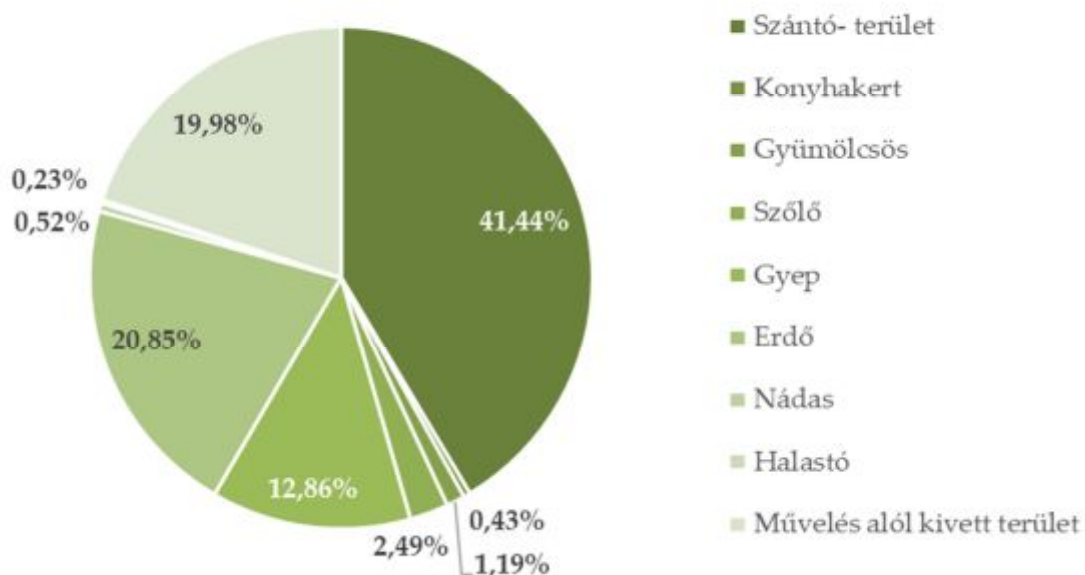
Forrás: KSH

Mezőgazdaság

Mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, valamint halászati tevékenységet 2017 végén 47 541 gazdasági szervezet végzett. Ebből 1 118 társas vállalkozás, 46 391 önálló vállalkozó, továbbá 19 nonprofit szervezet. 2016-hoz képest valamivel kevesebb gazdasági szervezet foglalkozott mezőgazdasági tevékenységgel. 2017 végén a 47 509 regisztrált vállalkozás közül 820 működött korlátolt felelősségű társaságként, 26 részvénytársaságként, 182 betéti társaságként, 82 szövetkezeti formában, és volt 2 592 egyéni vállalkozó. Mezőgazdasággal foglalkozó gazdasági szervezetek ebben az évben 16 096 millió forint értékben hajtottak végre beruházásokat, ami 29,1%-kal több a 2016-os beruházásoknál. Az ilyen típusú beruházások nagyjából 63%-át fordították gépekre, berendezésekre, járművekre, ezek között belföldi tétel és import is szerepel.

A szarvasmarha-állomány 2013 vége óta folyamatosan növekedett, az akkori 63 ezerről 2017 decemberére elérte a 76,6 ezret. A sertésállomány az utóbbi években igen ingadozó volt, 2017 végén a megyében 337,3 ezer sertést jegyeztek. A juhállomány 2016-2017-ben 200 ezer alatti értéket jegyzett, pedig az azt megelőző években 220-230 ezer körül alakult. A tyúkállomány is változó volt az utóbbi években, 2017 decemberében a megyében közel 3,8 millió tyúkot számláltak.

Művelési ágak aránya az összes földterületből Bács-Kiskun megyében, 2017 (%)

Forrás: KSH

Ipar

2017 végén 4 719 gazdasági szervezet végzett valamilyen ipari tevékenységet. Ebből 2 458 társas vállalkozás, 2 236 önálló vállalkozó, továbbá 12 nonprofit szervezet. 2016-hoz képest nagyságrendileg megegyezik az ipari gazdasági szervezetek száma. A 4 694 regisztrált vállalkozás közül 1 922 működött korlátolt felelősségű társaságként, 34 részvénytársaságként, 439 betéti társaságként, 39 szövetkezeti formában és volt 1 277 egyéni vállalkozó. Az ipari tevékenységeken belül a feldolgozóipar kiemelendő, az e területen dolgozók szellemi foglalkoztatottak keresték a legnagyobb nettó átlagbért, míg a fizikai foglalkoztatottak közigazgatás, védelem területen.

2017-ben Bács-Kiskun megyében a gazdasági szervezetek ipari beruházásainak értéke 153 651 millió forint volt. A megyei székhelyű ipart vizsgálva megállapítható, hogy a víz- és hulladékgazdálkodást leszámítva 2017 I. félévében 980 566 millió forint értékű termelést hajtottak végre, ami az előző év azonos időszakához képest 4%-os javulást jelent. Ekkor az értékesítés több mint 81%-a exportra történt. 2017 végére az ipari termelés értéke elérte a 2 022 481 millió forintot, a belföldi és az export értékesítés összesen szintén 2 milliárd forint felett járt. Az alkalmazásban állók számában is nőtt a megyei székhelyű ipar, 2017-ben 30 984 főt foglalkoztattak így, ami 3,6%-os javulást jelent 2016-hoz képest. Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül az ipari termelés majdnem teljes egészét a feldolgozóipar teszi ki, ezen belül a gépipar, főleg a járműgyártás kiemelt fontossággal bír a megyében, ami a feldolgozóipari termelés közel 65%-át éri el. A 2017. év teljes ipari termelését nézve a legnagyobb értéket – 210 922 millió forintnyit - november hónapban állították elő a megyében.

Építőipar

2017 I. félévében az építőipari termelés értéke 45 962 millió forint volt a megyében, ami majdnem 54%-kal több az előző év azonos időszakának eredményéhez képest. Az új szerződések értéke az évkezdettől a tárgyidőszak végéig 98 684 millió forint, a szerződésállomány értéke a tárgyidőszak végén 237 120 millió forint. 2017-ben Bács-Kiskun megyében 522 lakást építettek, ebből 304 db 4 vagy több szobás. 108 lakás épült vállalkozás jóvoltából, további 409 épült természetes személy által. Értékesítés céljából 113 lakás épült, saját használatra pedig 408 darab.

Turizmus

A vendéglátóhelyek száma a 2017. június 30. napon 2 477 volt, ami nagyságrendileg megegyezik az előző év azonos időpontbeli adatának. Ebből 1 026 olyan vendéglátóhely, ami önálló vállalkozók által működtetett. A vendéglátóhelyek közül üzlettípus szerint 1 088 étterem, büfé, 178 cukrászda, 924 italüzlet, vagy más zenés

szórakozóhely és 287 végez munkahelyi, rendezvényi és közétkeztetést. A megelőző év azonos időszakához képest az italüzletek, vagy más zenés szórakozóhelyek száma némileg csökkent, minden egyéb típus száma stagnált, vagy egy kicsit nőtt.

A kereskedelmi szálláshelyeken 2017 I. félévében 25 286 külföldi vendég szállt meg, ők 75 201 vendégéjszakát tölthettek el. Az előző év azonos időszakához képest a külföldi vendégek száma majdnem 23 százalékos javulást mutat. Az említett időszakban 68 520 belföldi vendég szállt meg, ami 7,6%-os javulás jelent 2016 első félévéhez képest, ami így összességében 161 387 vendégéjszakának felel meg.

Munkaerőpiac

2017 II. negyedében Bács-Kiskun megyében a 15–74 éves népesség 61,6%-a, közel 240 ezer fő volt gazdaságilag aktív, nagyjából 1%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. 2017-ben az aktívak aránya összességében 61,1% volt, ami nagyjából a régiós átlagnak felel meg, illetve némileg elmarad az országos aktivitási rátától. A foglalkoztatási ráta 2006. és 2012. között 45-50% között mozgott, fokozatosabb emelkedés 2014. második felétől következett be, 2017 végére pedig majdnem elérte a 60%-ot. A foglalkoztatási arány tekintetében a régiós eredmény felett, de az országos alatt teljesített némileg a megye. 2017 utolsó negyedében a munkanélküliségi ráta itt volt a legkisebb a régióban. 2014 óta meredek negatív trend látható a mutatóban, a korábbi 10% feletti érték 2017 végére már 3% alatt is járt.

2017 első félévében a fizikai foglalkozású alkalmazottak száma közel 79 ezer volt, ami 3,3% javulást jelent 2016. január-június időszakhoz viszonyítva. A havi nettó átlagkeresetük ebben az időszakban a 131 098 forintot érte el. A szellemi foglalkozásúak száma ekkor 47 ezer felett volt, havi nettó átlagkeresetük pedig megközelítette a 210 ezer forintot. Összességében az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete a 161 156 forintot érte el ebben az időszakban.

Átlagosan a 2017. január-június időszakban 16 ezer főt regisztráltak nyilvántartott álláskeresőként. Egész évben 50% felett voltak a nyilvántartott álláskeresők között a nők, az év második felére ráadásul tovább nőtt ez az érték egészen 55% fölé. A pályakezdő álláskeresők száma egyetlen hónapban sem érte el a 2 000 főt, de végig 1 200 felett volt. A 25 éven aluliaknál márciusban átlépte ez a mutató az 2 700-at, a többi hónapban is 2 000 felett, vagy annak környékén mozgott. Az említett hónapok során a bejelentett betöltetlen álláshelyek száma azonban átlagosan 3 132 volt, ebből március hónap kiugró értéket produkált 4 801 betöltetlen álláshellyel.

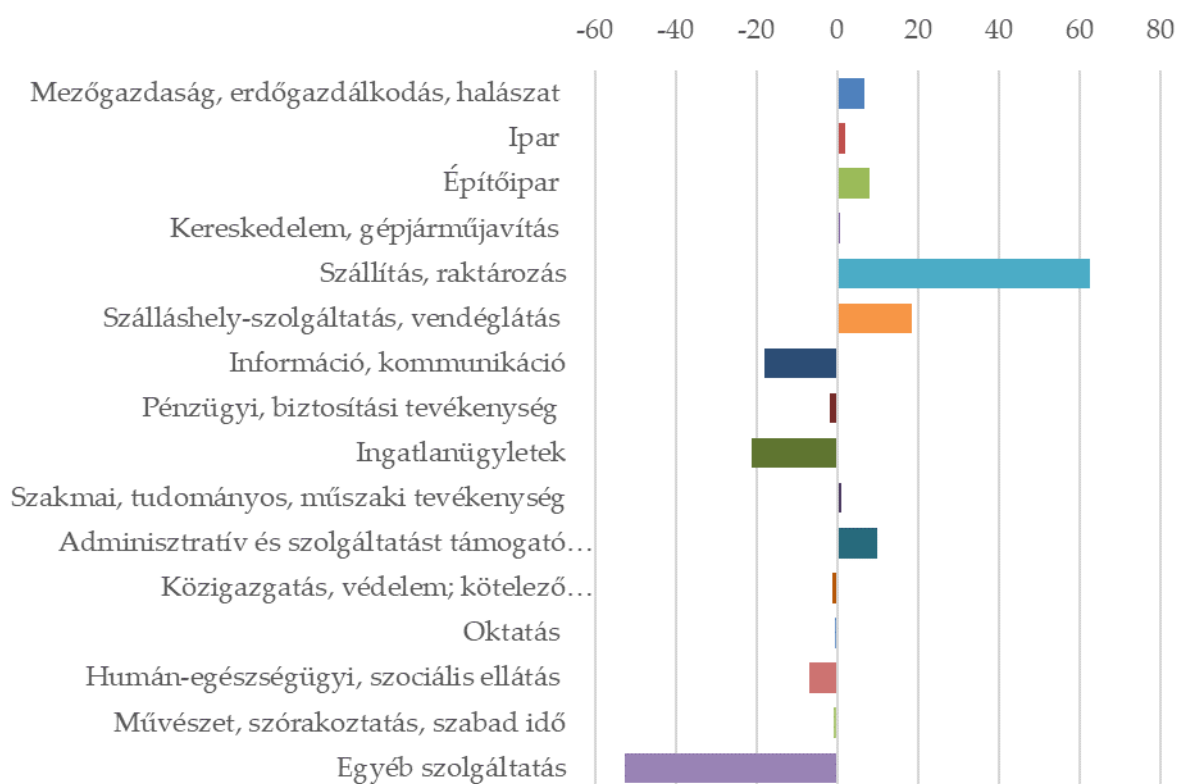
70 _____ 14

65 _____

Az alkalmazásban állók számának százalékos változása Bács-Kiskun megyében az előző év azonos időszakához képest 2017-ben, gazdasági áganként (%)

Forrás: KSH

Alkalmazásban álló fizikai és szellemi foglalkozásúak száma és havi nettó átlagkeresete gazdasági áganként Bács-Kiskun megyében, 2017.

Gazdasági ágak	Fizikai foglalkozású		Szellemi foglalkozású	
	Alkalmazásban állók száma (fő)	Havi nettó átlagkereset (Ft)	Alkalmazásban állók száma (fő)	Havi nettó átlagkereset (Ft)
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	5 682	127 355	1 557	232 300
Ipar	32 651	154 396	10018	287 218
<i>ebből: feldolgozóipar</i>	30 950	154 710	9 371	291 025
Építőipar	4 453	122 335	1 634	208 666
Kereskedelem, gépjárműjavítás	10 466	130 973	5555	203 945
Szállítás, raktározás	5 352	140 239	1 230	188 975
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2 749	105 045	459	138 146
Információ, kommunikáció	89	130 041	469	205 789
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	62	108 208	609	198 624
Ingatlanügyletek	369	119 849	234	218 782
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	640	132 503	1 169	183 297
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	1 746	115 454	594	187 028
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	4 597	178 098	5 945	213 285
Oktatás	2 413	109 690	10 173	203 239
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	7 122	70 951	7 164	172 227
Művészet, szórakoztatás, szabad idő	319	119 675	652	155 701
Egyéb szolgáltatás	277	124 862	129	208 436

Forrás: KSH

Képzések, képzési igények

A megyében vannak szervezetek, melyek kizárólagosan a piaci igényekre építik képzési kínálatukat, továbbá vannak olyanok is, melyek képzési listája azért olyan hosszú, mert a támogatott képzésekre irányuló pályázati kiírások feltételeként adták be engedélykérésüket a hatóság felé. Jellemzően ezek azok a szervezetek, melyek a képzési kínálatuknak csak egy részét tudták elindítani, megvalósítani a kihirdetett pályázati eredmények függvényében.

Bács-Kiskun megyében az OKJ-s képzések nagy szegmense lefedett, a képzések iránti további igény az, mely befolyásolja a további engedélyeztetést és indítást. Az OKJ számmal nem rendelkező B és D körös képzések kínálata vegyes, egy-egy

projekthez, pályázathoz kapcsolódóan dolgozták ki és engedélyeztették a képző intézmények. Ezek indítása is elsősorban az adott tréninghez, programhoz kötődik, többségük egy-két alkalommal valósult csak meg. Vannak felkapott, népszerű képzések, melyek egy-egy jogszabályi előírás miatt kerestek, ilyen pl. az Aranykalászos gazda.

Általában elmondható, hogy megyében jellemzően az alábbi szakmacsoportokban mutatkozik a legnagyobb igény a képzésekre: gépészet, mezőgazdaság, kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, egyéb szolgáltatások és vendéglátás-turisztika. Ennek alapvető oka, hogy a támogatott képzések elsősorban a legfeljebb általános iskolai végzettségűekre irányulnak. A fentiekén túl az 51, 52, 54 OKJ számú képzések vonatkozásában az alábbi szakmacsoportok képzései jelennek meg a megyében: közigazdaság, egyéb szolgáltatások, szociális szolgáltatások, ügyvitel, vendéglátás-turisztika, kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, oktatás, informatika, egészségügy. A 35-ös és 55-ös ráépülő képzések pedig szinte kizárólag megrendelői igény szerint valósulnak meg.

A felnőttképzés előnye, hogy rész-szakképesítések csak ebben a formában indíthatóak, így több lehetőség nyílik az alacsony iskolai végzettségűek számára. A kínálat oldaláról elmondható, hogy amennyiben a támogatott képzésekbe újra bevonhatóak lehetnének azok a résztvevők, akik már rendelkeznek szakképesítéssel, érdemes lenne számukra a kapcsolódó szakképesítéseket preferálni, mivel úgy jobban lehetne őket motiválni.

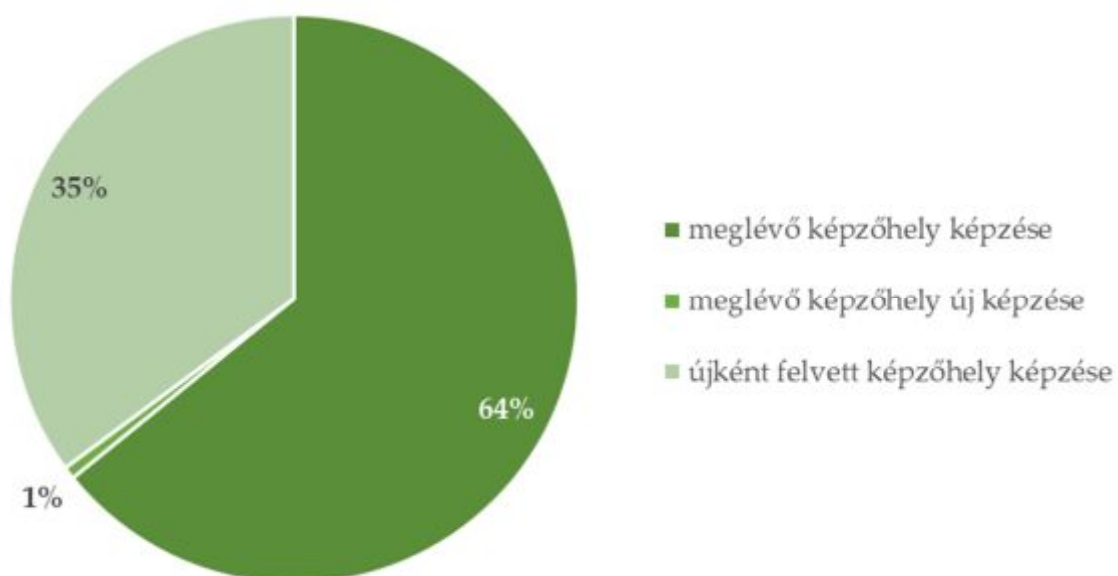
2. Baranya megye

2.1. Képzőhelyek és képzéseik

A megyében 71 érvényes engedéllyel rendelkező képző intézmény kínál képzéseket, amiből 50 képzőhely székhelye található Baranya megyében. Időközben ebből 2 intézmény megszűnt. A nyilvántartásban 13 újként felvett képzőhely szerepel Pest (7), Komárom-Esztergom (2), Somogy (2), Veszprém (1) és Baranya (1) megyei székhellyel.

A 71 képzőhely összesen 1 845 engedélyezett képzést kínál, aminek több, mint a fele (54%) OKJ („A” körös), 3% egyéb szakmai („B” körös), 2% nyelvi („C” körös) és 41% egyéb („D” körös) képzési körbe sorolható. A képzési kínálatot tekintve 7 képző intézmény van, amely legalább 100 képzést kínál, de 4 darab olyan intézmény is szerepel a listában, mely csak 1-1 képzést indít. A képzések csaknem kétharmadát (65%) meglévő képzőhelyek, 35%-át pedig újként regisztrált képzőhelyek biztosítják (2.1.1. ábra).

2.1.1. ábra: A nyilvántartásban szereplő és az újként felvett képzőhelyek képzéseinek megoszlása, % (n=1 845)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi tanévben (n=246) – melybe beleértjük a 2017/2018-as és a 2018/2019-es tanéveket is –, illetve a korábbi tanévekben megtartott képzések (n=538) esetén az OKJ képzések 23 százalékponttal magasabb, az egyéb képzések 21 százalékponttal alacsonyabb arányban szerepelnek, mint az összes engedélyezett képzés (n=1 845) megoszlásában. A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések kevesebb

mint egyhetedét (13%) indították el (illetve fogják elindítani a 2018/2019-es tanévben) a képző intézmények. A képzések némivel több mint egynegyedéről (29%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések kevesebb mint felét (42%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az OKJ képzések esetén ez az arány meghaladja a 60 százalékot (2.1.1. táblázat).

2.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	202	82,1	20,4	401	74,5	40,5	991	53,7
Egyéb szakmai	6	2,4	9,4	12	2,2	18,8	64	3,5
Nyelvi	1	0,4	3,2	7	1,3	22,6	31	1,7
Egyéb	37	15,0	4,9	118	21,9	15,5	759	41,1
Összesen	246	100	13,3	538	100	29,2	1845	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több mint hathetedükét (87%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd az 2.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (29%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (24%);
- jelenleg nem folytatnak képzést, de ennek okairól, illetve arról, hogy korábban folytattak-e már adott képzést nem szolgáltatottak információt (25%);
- nem folytatnak, illetve egyszerűen még nem indítottak adott képzéseket a megyében (4,7%).

2.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	202	15,5	6	4,4	1	2,1	37	8,0	246	13,3
nem, de már volt ilyen képzés	401	30,7	12	8,9	7	14,9	118	25,5	538	29,2
nem volt még ilyen képzés	27	2,1	2	1,5	4	8,5	49	10,6	82	4,4
nem folytat ilyen képzést a megyében	3	0,2	0	0,0	1	2,1	51	11,0	55	3,0
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	191	14,6	34	25,2	4	8,5	233	50,4	462	25,0
megszűnt a képzőhely	12	0,9	1	0,7	1	2,1	3	0,6	17	0,9
nincs információ	155	11,9	9	6,7	13	27,7	268	58,0	445	24,1
Összesen	1307	100	135	100	47	100	462	100	1845	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (40%). Főként az egyéb képzések esetén nem lehet, illetve a képzőhelyek sem tudták besorolni az adott képzésüket, továbbá a megszűnt képzőhelyek képzései, a megszűnt képzések, valamint az engedélyezett, de ténylegesen nem folytatott képzések esetén is alacsony az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet szakmacsoportba tartozik (9%), ezt követik a mezőgazdaság (6%) és az oktatás (5%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (17%) és a mezőgazdaság (9%), az egyéb szakmai képzéseket a mezőgazdaság (30%), és az építészet (11%), míg az egyéb képzéseket az informatika (9%) szakmacsoportban engedélyeztettek a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – közel egyötöde (18%) a gépészet szakmacsoportban indul(t), továbbá a mezőgazdaság és az egészségügy szakmacsoportba tartozó képzések aránya is közelít a 10 százalékhoz. A gépészet, az informatika, a vendéglátás-turisztika, az elektrotechnika-elektronika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és az ügyvitel szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a jelenlegi tanévben. Az előbb említett képzések mellett, a mezőgazdaság, az oktatás, az egészségügy, az egyéb szolgáltatások, a közgazdaság, az építészet, a művészet, közművelődés, kommunikáció, a szociális szolgáltatások, a faipar, a környezetvédelem-vízgazdálkodás, az élelmiszeripar, a közlekedés, a könnyűipar és a vegyipar szakmacsoport képzései esetén mondható el az, hogy az ezeken a területeken engedélyezett képzések összességében több mint felét tartották meg eddig (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények. A nyelvi képzéseket (is)

nyújtó képző intézmények ezen képzéseik több, mint egynegyedét indították eddig (2.1.3. táblázat).

2.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Gépészet	56	22,8	32,9	85	15,8	50,0	170	9,2
Mezőgazdaság	14	5,7	12,2	53	9,9	46,1	115	6,2
Oktatás	17	6,9	18,1	40	7,4	42,6	94	5,1
Informatika	25	10,2	27,8	30	5,6	33,3	90	4,9
Egészségügy	17	6,9	20,2	44	8,2	52,4	84	4,6
Egyéb szolgáltatások	12	4,9	16,0	38	7,1	50,7	75	4,1
Közgazdaság	13	5,3	21,0	23	4,3	37,1	62	3,4
Vendéglátás-turisztika	17	6,9	27,9	22	4,1	36,1	61	3,3
Elektrotechnika-elektronika	22	8,9	38,6	27	5,0	47,4	57	3,1
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	14	5,7	25,5	26	4,8	47,3	55	3,0
Építészet	5	2,0	12,2	20	3,7	48,8	41	2,2
Művészet, közművelődés, kommunikáció	3	1,2	9,1	14	2,6	42,4	33	1,8
Nyelvi képzés	1	0,4	3,2	7	1,3	22,6	31	1,7
Szociális szolgáltatások	5	2,0	16,7	14	2,6	46,7	30	1,6
Faipar	2	0,8	10,0	10	1,9	50,0	20	1,1
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	2	0,8	10,0	11	2,0	55,0	20	1,1
Élelmiszeripar	4	1,6	22,2	8	1,5	44,4	18	1,0
Közszolgálat	3	1,2	23,1	2	0,4	15,4	13	0,7
Közlekedés	2	0,8	16,7	9	1,7	75,0	12	0,7
Könnyűipar	1	0,4	10,0	7	1,3	70,0	10	0,5
Vegyipar	1	0,4	16,7	5	0,9	83,3	6	0,3
Ügyvitel	2	0,8	40,0	0	0,0	0,0	5	0,3
nincs adat	8	3,3	1,1	43	8,0	5,8	743	40,3
Összesen	246	100	13,3	538	100	29,2	1845	100

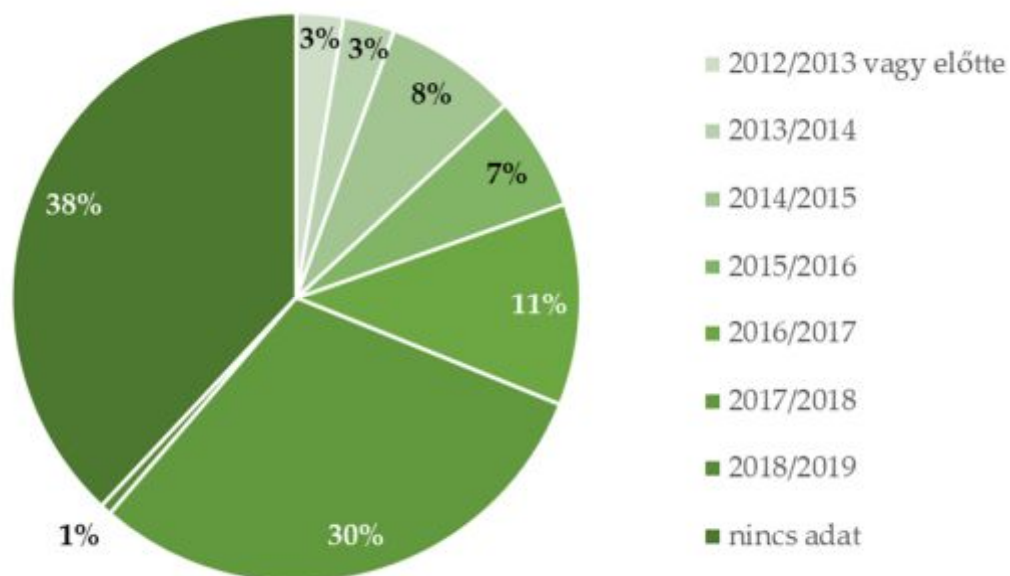
Forrás: GVI adatgyűjtés

2.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=784) a 2010/2011-es tanévig nyúlnak vissza, melyek csaknem egyharmada (30%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre, illetve 1 százalékkukat a 2018/2019-es tanévben fogják megtartani a megkeresésre válaszoló képző intézmények (a kis elemszám miatt ez utóbbiakat a jelenlegi tanév képzéseihez soroltuk az elemzés során). A képzések csaknem egykilencede a 2016/2017-es (11%), illetve a 2015/2016-os tanévben (7%) került lebonyolításra (2.2.1. ábra).

2.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as, illetve 2018/2019-es tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=784)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (82%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több, mint nyolctizede ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utal, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények.

A rendkívül alacsony esetszám miatt az egyéb szakmai, valamint nyelvi képzések indításának gyakoriságát nem vizsgáljuk. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések félévente (28%) és évente (38%) indulnak inkább, míg az egyéb képzések esetén magasabb a havonta legalább egyszer tartott képzések aránya (32%). A korábbi évek képzései esetében vázolt gyakorisági arányok képzési körök szerint hasonlóképpen alakulnak. Összességében megállapítható, hogy az egyéb képzések némiképp gyakrabban kerülnek megszervezésre, mint OKJ képzések, ugyanakkor az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (2.2.2. ábra).

2.2.2. ábra: A jelenlegi (n=246), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=538) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük a jelenlegi, illetve korábban indított képzéseket az eredmények átláthatóságának érdekében. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül az elektrotechnika-elektronika, a vendéglátás-turisztika, a közgazdaság, és az ügyvitel szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban, de a gépészeti, az informatikai és a közszolgálati képzések közel fele is legalább évente elindul. Ez utóbbi megállapítás a nyelvi képzésekre is igaz (2.2.1. táblázat).

2.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

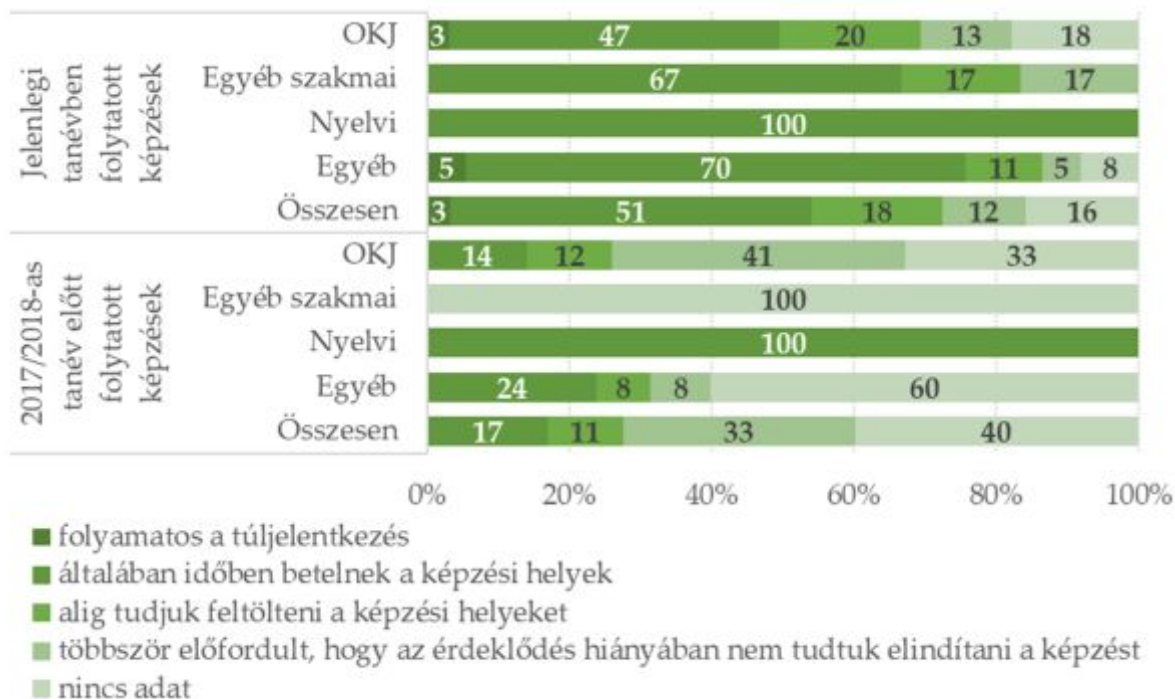
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Gépészet	141	47,5	52,5	0
Mezőgazdaság	67	25,4	74,6	0
Egészségügy	61	31,1	68,9	0
Oktatás	57	36,8	63,2	0
Informatika	55	45,5	54,5	0
Egyéb szolgáltatások	50	38,0	62,0	0
Elektrotechnika-elektronika	49	55,1	44,9	0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	40	35,0	65,0	0
Vendéglátás-turisztika	39	51,3	48,7	0
Közgazdaság	36	50,0	50,0	0
Építészet	25	12,0	88,0	0
Szociális szolgáltatások	19	31,6	63,2	5,3
Művészet, közművelődés, kommunikáció	17	29,4	70,6	0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	13	15,4	76,9	7,7
Élelmiszeripar	12	25,0	75,0	0
Faipar	12	16,7	83,3	0
Közlekedés	11	0	100,0	0
Könnyűipar	8	25,0	75,0	0
Nyelvi képzés	8	50,0	50,0	0
Vegyipar	6	33,3	66,7	0
Közfoglalat	5	40,0	60,0	0
Ügyvitel	2	50,0	50,0	0
nincs adat	51	23,5	76,5	0
Összesen	784	37,1	62,6	0,3

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 3 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 51 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyeket az érdeklődés hiányában nem tudtak elindítani (33%).

A már említett alacsony esetszám miatt az egyéb szakmai, valamint a nyelvi képzések iránti érdeklődést nem vizsgáljuk. Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható, hogy az egyéb képzések iránt valamivel nagyobb az érdeklődés, mint az OKJ képzések esetén mind a jelenlegi, és a korábbi tanévek során (2.2.3. ábra).

2.2.3. ábra: A jelenlegi (n=246), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=538) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 30 képzés tartozik, az informatika, a gépészet, az oktatás, az elektrotechnika-elektronika szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az egészségügy, a közgazdaság és az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. A nyelvi képzési helyek összessége általában időben betelik (2.2.2. táblázat).

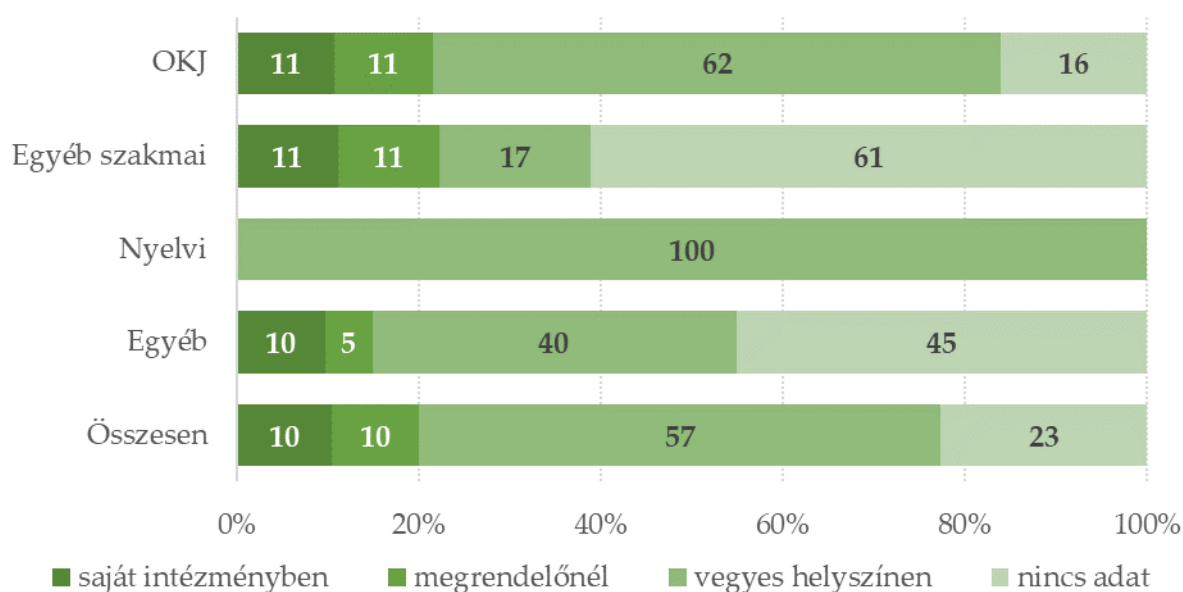
2.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Gépészet	141	4,3	36,9	18,4	22,7	17,7
Mezőgazdaság	67	0	17,9	11,9	25,4	44,8
Egészségügy	61	0	9,8	9,8	31,1	49,2
Oktatás	57	0	24,6	8,8	15,8	50,9
Informatika	55	3,6	40,0	9,1	16,4	30,9
Egyéb szolgáltatások	50	0	16,0	24,0	26,0	34,0
Elektrotechnika-elektronika	49	0	51,0	6,1	42,9	0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	40	0	27,5	22,5	37,5	12,5
Vendéglátás-turisztika	39	0	38,5	17,9	28,2	15,4
Közgazdaság	36	0	8,3	8,3	22,2	61,1
Építészet	25	0	4,0	0	72,0	24,0
Szociális szolgáltatások	19	0	26,3	10,5	15,8	47,4
Művészet, közművelődés, kommunikáció	17	0	23,5	5,9	23,5	47,1
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	13	0	15,4	0	15,4	69,2
Élelmiszeripar	12	0	33,3	16,7	8,3	41,7
Faipar	12	0	8,3	0	41,7	50,0
Közlekedés	11	0	9,1	0	72,7	18,2
Könnyűipar	8	0	12,5	0	50,0	37,5
Nyelvi képzés	8	0	100,0	0	0	0
Vegyipar	6	0	33,3	0	50,0	16,7
Közforgalom	5	0	0	60,0	40,0	0
Ügyvitel	2	0	50,0	50,0	0	0
nincs adat	51	0	35,3	17,6	0	47,1
Összesen	784	1,0	27,6	13,0	26,0	32,4

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések több, mint felét (57%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken) valósítják meg a képző intézmények, egy-egytedét pedig a megrendelőnél (10%), illetve saját intézményben (10%). Összességében elmondható, hogy a nyelvi, egyéb és az OKJ képzések elsősorban vegyes helyszínen valósulnak meg. Az egyéb szakmai képzések esetén meglehetősen nagy az adathiány (61%), de a meglévő adatok alapján elmondható, hogy relatíve kevesebb képzés kerül megszervezésre vegyes helyszínen, mint a többi képzési kör esetén (2.2.4. ábra).

2.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=784)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések, különösen igaz ez az egészségügy, az elektrotechnika-elektronika, a vendéglátás-turisztika, az építészet, a közlekedés, a nyelvi képzés és a közszolgálat szakmacsoport képzései esetén. Saját intézményben szervezik meg az összes ügyviteli képzést, és a legalább 30 megtartott képzést tartalmazó szakmacsoportok közül a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, az oktatás és a közigazgatás szakmacsoportba tartozó képzések legalább egyhatoda is saját képző intézményben valósul meg. A megrendelőnél leginkább a gépészet (23%), az elektrotechnika-elektronika (20%), valamint a közszolgálat (20%) szakmacsoport képzései szerveződnek (2.2.3. táblázat).

2.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Gépészet	141	9,9	22,7	55,3	12,1
Mezőgazdaság	67	3,0	16,4	40,3	40,3
Egészségügy	61	4,9	4,9	78,7	11,5
Oktatás	57	19,3	1,8	49,1	29,8
Informatika	55	14,5	7,3	49,1	29,1
Egyéb szolgáltatások	50	10,0	2,0	54,0	34,0
Elektrotechnika-elektronika	49	8,2	20,4	71,4	0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	40	20,0	12,5	57,5	10,0
Vendéglátás-turisztika	39	7,7	3	74,4	15
Közgazdaság	36	19,4	0	58,3	22,2
Építészet	25	8,0	0	72,0	20,0
Szociális szolgáltatások	19	15,8	16	26,3	42,1
Művészet, közművelődés, kommunikáció	17	23,5	0	35,3	41
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	13	15,4	0	38,5	46
Élelmiszeripar	12	0	8,3	58,3	33
Faipar	12	8,3	0,0	58,3	33
Közlekedés	11	0	9	72,7	18
Könnyűipar	8	12,5	0	62,5	25
Nyelvi képzés	8	0	0	100,0	0
Vegyipar	6	0	16,7	66,7	17
Közfoglalat	5	0	20,0	80,0	0
Ügyvitel	2	100,0	0	0	0
nincs adat	51	2,0	2,0	56,9	39,2
Összesen	784	10,3	9,7	57,3	22,7

Forrás: GVI adatgyűjtés

2.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó IKER 1. és 2. szintű képzések az összes engedélyezett képzés 3 százalékát (n=47) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 17-et folytatnak jelenleg is, 7-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg a képző intézmények, vagyis a 47 engedélyezett IKER képzésből 24 került eddig megszervezésre (2.3.1. ábra).

2.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db (n=47)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi tanévben folytatott 17 IKER képzés nagyrészt (12 darab) havonta legalább egyszer elindítják a képzőhelyek, 2 képzés indul félévente, valamint 3 képzés esetében mondható el, hogy ritkábban, mint évente tartják. A korábbi tanévek során elindított 7 képzés nagy részéről (4 darab) állították, hogy ritkábban, mint évente kerül megszervezésre.

A jelenlegi tanévben tartott IKER képzések jelentős részéről (12 darab) állították, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek, 2 képzésre folyamatos a túljelentkezés, valamint 3 képzésről állították, hogy alig tudják feltölteni a képzési helyeket, vagy, hogy többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudták megtartani a képzést. A korábbi tanévekben tartott IKER képzések csaknem felénél (3 darab) általában időben betelnek a képzési helyek.

Az IKER képzések több, mint fele vegyes helyszíneken (14 darab) kerül megvalósításra, de a megrendelőnél (4 darab) és saját intézményben (3 darab) is tartanak képzéseket.

2.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Baranya megye Magyarország legdélibb megyéje, mely a Dél-dunántúli régióban található. Területe 4 430 négyzetkilométer, lakóinak száma 2018-ban 363 721 fő, népsűrűsége 82 fő/km². Az ország lakosságának 3,7%-a él a megyében, illetve Baranya megye területe az ország területének 4,8%-át teszi ki. A megyéhez 10 járás és 301 település – 14 város és 287 község - tartozik.

GDP és általános gazdasági helyzet

Baranya megyében az egy főre jutó bruttó haza termék (GDP) értéke 2 338 ezer Ft, ami alapján az ország elmaradt térségei közé tartozik. Ez az érték az országos átlagnak mindössze 64,8%-a, és a megyék közötti rangsorban a 15. helyen áll. Baranya megyében a bruttó hazai termék értéke 2016-ban 857 819 millió Ft volt, ami az országos GDP 2,4%-ának felel meg, és a megyék között a 13. legmagasabb nominális érték. A Baranya megyei székhelyű cégek között az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. rendelkezett a legmagasabb nettó árbevétellel, 40 671 millió Ft-tal 2016-ban.

A 2018-as adatok szerint Baranya megyében 58 726 regisztrált vállalkozás van, az ezer lakosra jutó vállalkozások száma 162, ami az országos átlag 91,5%-át teszi ki. A vállalkozások közül gazdasági ág és gazdálkodási forma tekintetében a legnagyobb részarányt 15 031 (26%) a mezőgazdaság képviseli, ezt követi az ingatlanügyletek 8 301 (14%) és a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység 6 605 (11%). A mezőgazdasági ágazatra főként a családi gazdálkodói, őstermelői gazdálkodási forma jellemző.

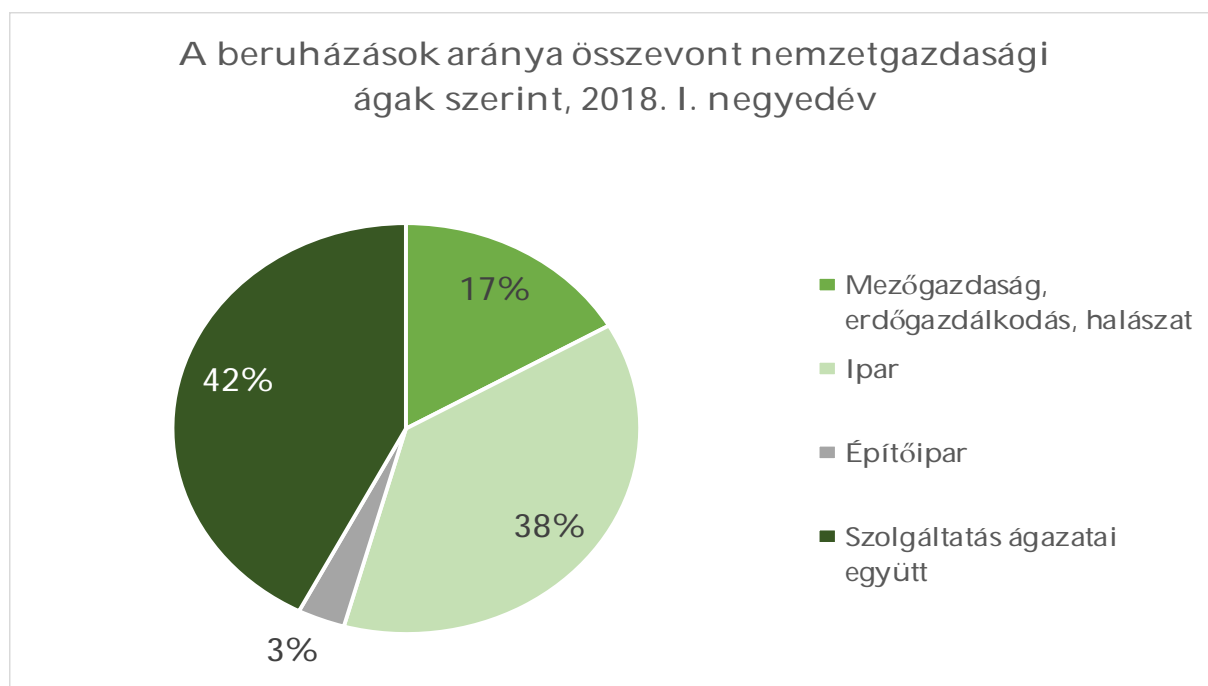
**A regisztrált vállalkozások száma gazdasági ág és gazdálkodási forma szerint,
2018. március 31.**

Gazdasági ág		Össze- sen	Ebből				
			Kft	Rt	Bt	szövet- kezet	egyéni vállal- kozó
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	15 031	488	28	92	38	937
B	Bányászat, kőfejtés	18	12	1	1	–	3
C	Feldolgozóipar	2 736	1 037	13	263	38	798
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	204	124	5	1	–	–
B+C+D	Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	2 958	1 173	19	265	38	801
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés	100	37	2	11	1	23
B+C+D+E	Ipar	3 058	1 210	21	276	39	824
F	Építőipar	3 384	1 139	10	341	11	1 842
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	5 434	2 295	6	872	69	2 123
H	Szállítás, raktározás	1 043	308	2	87	2	637
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2 804	585	4	156	10	595
J	Információ, kommunikáció	1 602	392	6	290	10	742
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1 271	232	13	95	3	920
L	Ingatlanügyletek	8 301	890	17	142	7	355
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	6 605	1 533	27	919	8	2 663
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	2 327	482	3	207	34	871
O	Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	6	5	–	–	1	–
P	Oktatás	2 288	159	1	210	8	1 207
Q	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1 668	413	–	435	6	780
R	Művészet, szórakoztatás, szabad idő	1 765	167	–	110	2	519
S	Egyéb szolgáltatás	2 138	166	1	114	17	1 705
T, U	Egyéb tevékenységek	1	–	–	–	–	–
	Összesen	58 726	10 464	139	4 346	265	16 720

Beruházás

2017-ben a gazdasági szervezetek összesen 80 249 millió Ft-tot fordítottak fejlesztésekre, majdnem 10%-kal kevesebbet, mint az ezt megelőző évben. A legnagyobb mértékű visszaesés 2017. III. negyedévében következett be, az év utolsó negyedévében viszont már növekedett a beruházások volumene (az előző év azonos időszakához képest 18%-kal). Az építőipari beruházások 35%-kal, a mezőgazdasági beruházások 29,5%-kal nőttek, míg az iparra fordított fejlesztések 32%-kal csökkentek. Százalékos megoszlás alapján 2017-ben a beruházások 44%-át fordították iparra, 37%-át a szolgáltatások fejlesztésére, 15%-át mezőgazdaságra, valamint 3%-át az építőiparra.

A gazdasági szervezetek beruházásainak értéke 2018 első negyedévében 15 197 millió Ft volt, ami az előző év azonos időszakához képest 18,2%-os növekedést jelent. Ebből 6 382 millió Ft-ot az épületek és egyéb építmények, valamint 7 886 millió Ft-ot gépek, berendezések és járművek beruházásaira fordítottak. A fejlesztési források 24%-át a feldolgozóipar, 17%-át a mezőgazdaság, 13-13%-át az energiaipar és a közigazgatás területén használták fel. A feldolgozóiparban 6,8%-kal, a mezőgazdaságban pedig 18%-kal csökkent a beruházások volumene, míg az energiaiparban és a közigazgatásban 24%-os, illetve 2,7-szeres bővülés következett be. A feldolgozóiparon belül a gumi-, műanyag- és építőanyag-iparban, az élelmiszeriparban, valamint a gép, berendezés gyártása területén valósultak meg a legnagyobb értékű beruházások.

Forrás: KSH

Mezőgazdaság

Baranyában 2017-ben 15 121 gazdasági szervezet végzett mezőgazdasági, erőgazdálkodási, valamint halászati tevékenységet. Ebből 14 356 önálló vállalkozó, 716 társas vállalkozás és 28 nonprofit szervezet. Földterületi megoszlás alapján a szántóterületek foglalták el az összes földterület 51,3%-át, az erdők a 25,5%-át, a művelés alól kivett területek a 16,3%-át, valamint a gyepek a 4,8%-át.

Baranya megyében 2017-ben a szántóterület 58%-án, 129,1 ezer hektáron gabonát termesztettek. Az egy évvel korábbihoz képest 13%-kal kisebb területről 21%-kal kevesebb, összesen 883,7 ezer tonna termést takarítottak be. A megyében a rendkívül kedvező 2016. évet követően valamennyi főbb gabonaféle betakarított területe, a búza és a tritikálé kivételével pedig a termés mennyisége is csökkent. A gabonatermés több mint felét adó kukoricából 12%-kal kisebb területről 29%-kal kevesebbet, 468,3 ezer tonnát takarítottak be.

2017-ben csak a búza, az őszi árpa és a napraforgó hektáronkénti hozama javult. Az országos átlaghoz képest azonban viszonylag kedvező évet zártak a baranyai gazdálkodók, a rozs, a burgonya és a cukorrépa kivételével a megyei átlaghozam az országosnál magasabb volt.

Ipar

A megye ipari termelése 466 573 millió Ft volt 2017-ben, ami 12,8%-kal több, mint 2016-ban. Ezzel az értékkel Baranya a 17. helyen áll a megyék rangsorában. Az egy lakosra jutó termelési érték 1,282 millió Ft volt, ami az országos átlag 42,5%-a. Az ipari értékesítésből származó bevétel 15,5%-kal emelkedett. Az értékesítésből az export aránya 52%, ami 9%-kal magasabb, mint az ezt megelőző évben.

2017-ben 3 082 gazdasági szervezet végzett ipari tevékenységet Baranya megyében. Ezen belül a feldolgozóipar a legjelentősebb, 2 742 regisztrált szervezettel. A termelés szempontjából a feldolgozóiparon belül a legnagyobb növekedés az élelmiszeriparban volt, mely 61,7%-kal többet termelt, mint 2016-ban.

A regisztrált gazdasági szervezetek száma iparágak szerint, 2017.

Gazdasági ág		Gazdasági szervezetek száma összesen	Ebből			
			társas vállalkozás	önálló vállalkozó	vállalkozás összesen	nonprofit szervezet
B	Bányászat, kőfejtés	18	15	3	18	–
C	Feldolgozóipar	2 742	1 391	1 349	2 740	1
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	205	135	67	202	2
B+C+D	Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	2 965	1 541	1 419	2 960	3
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződés-mentesítés	117	52	54	106	8
B+C+D+E	Ipar	3 082	1 593	1 473	3 066	11

Forrás: KSH

Építőipar

Az építőipar termelési értéke 2017-ben meghaladta a 36 milliárd forintot, ami az előző év azonos időszakához képest 21%-os növekedést jelent. A kibocsátás az országos érték 2,1%-át adta, valamint az egy lakosra jutó 100 ezer forintnyi termelési érték országos átlagának az 57%-át tette ki. Az építőipari termelés értékének 58%-a épületek, 42%-a egyéb építmények építéséből származott. Az épületek építésének értéke 21,2 milliárd Ft volt, ami 14%-os bővülést jelentett, valamint az egyéb építmények építésének értéke 15,1 milliárd Ft volt, ami 32%-kal magasabb, mint 2016-ban. A megyei székhelyű vállalkozások 26 milliárd forint értékben kötöttek új szerződéseket, volumenében 40%-kal többet, mint az ezt megelőző évben.

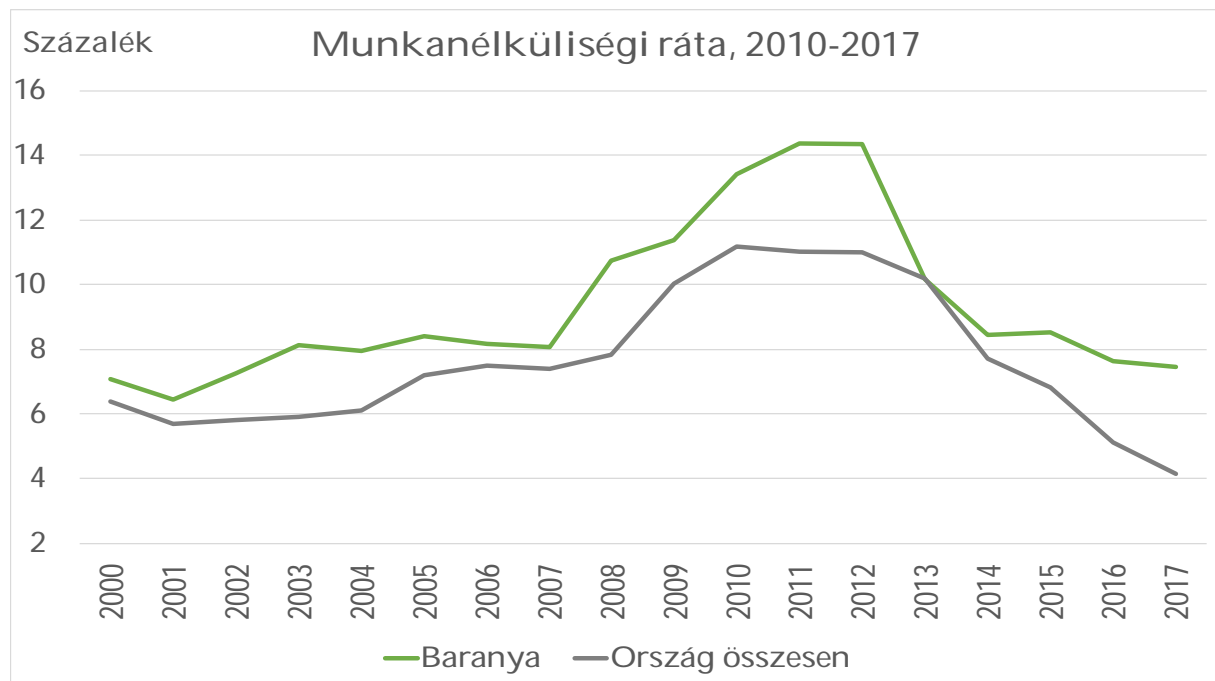
Turizmus

A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma 2017-ben összesen 745 385 volt, ami 3%-os növekedésnek felelt meg 2016-hoz képest, és a megyék között a 10. legmagasabb érték. A szálláshelyeket 319 846 vendég vette igénybe, akiknek 85%-a belföldről, valamint 15%-a külföldről származott. A külföldi vendégek legnagyobb arányban Németországból (18%) és Csehországból (12%) érkeztek a megyébe.

Baranya megyében a kereskedelmi szálláshelyeken 2017-ben 8,9 milliárd forint bruttó árbevétel keletkezett, ami folyó áron 5,5%-kal több, mint 2016-ban. A bevételek több mint fele szállásdíjakból, negyede vendéglátásból, több mint ötöde pedig egyéb szolgáltatásokból származott.

Munkaerőpiac

2018 első negyedében Baranya megye 15–74 éves népességének 61,3%-a tartozott a gazdaságilag aktívak körébe. A foglalkoztatási arány 56,3%, a munkanélküliségi ráta 8,1%, ami 1,2 százalékponttal magasabb, mint 2017 utolsó negyedében, valamint 4,2 százalékponttal meghaladja az országos átlagot. A munkanélküliségi ráta Baranyában 2010 óta tartósan az országos átlagnál magasabb, egyedül 2013-ban érte el az országos átlag szintjét.

Forrás: KSH

Képzések, képzési igények

A megyei tapasztalatok azt mutatják, hogy a felnőttképző cégek igyekeznek a megrendelők minden igényét kielégíteni. Több nagy országos hálózattal rendelkező felnőttképző intézmény jelezte, hogy képzéseik többségét a cégek igényeire szabottan, az ország bármely pontján megszervezik, biztosítva hozzá a megfelelő erőforrásokat, akkor is ha azt épp látszólag nem hirdetik az adott megyében. Következésképpen a cégeknek nem igazán lehet olyan igénye, melyet a jelenleg elérhető képzésekkel ne lehetne kielégíteni.

A legnagyobb kihívás nem a felkészítő tréningek, képzések megtalálása vagy kiválasztása, hanem az, hogy hogyan találjanak egyáltalán munkaerőt, akit fejleszthetnének, továbbképezhetnének.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézete által 2017. szeptember-októberben ismételt lefolytatott Rövidtávú munkaerő-piaci prognózisfelmérése, illetve a Baranya Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság éves szakképzési beiskolázási irányok és arányok meghatározásához szükséges felmérései alapján a Baranya megyei cégeknek az alábbi területen van szükségük munkaerőre, illetve munkatársaik képzésére:

Ács	Bolti eladó
Bútorasztalos	Cipőgyártó gép kezelője és gyártósor mellett dolgozó
Csomagoló-, palackozó- és címkézőgép kezelője	Egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású
Egyéb, máshova nem sorolható ipari és építőipari foglalkozású	Egyéb, máshova nem sorolható kereskedelmi foglalkozású
Egyéb termék-összeszerelő	Egyszerű ipari foglalkozású
Elektronikai műszerész	Elektronikai technikus
Energetikai gép kezelője	Épület- és szerkezetlakatos
Épületvillamossági szerelő, villanszerelő	Fémmegmunkáló, felületkezelő gép kezelője
Forgácsoló	Gyakorló ápoló
Gazda	Gépgyártástechnológiai technikus
Gépi forgácsoló	Gépjármű- és motorkarbantartó, -javító
Gyorséttermi eladó	Hegesztő, lángvágó
Húsfeldolgozó, húsipari termékgyártó	Intézményi takarító és kisegítő
Ipari gépész	Kézi csomagoló
Kőműves	Központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő
Lakatos	Mechanikaigép-összeszerelő
Mechatronikai technikus	Mezőgazdasági és ipari gép (motor) karbantartója, javítója
Műanyagtermék-gyártó gép kezelője	Női szabó
Pék, édesiparitermék-gyártó	Pincér
Postai szolgáltató (kézbesítő, válogató)	Postai ügyfélkapcsolati foglalkozású
Rakodómunkás	Ruházati gép kezelője és gyártósor mellett dolgozó
Szabó, varró	Szőlész-borász
Tehergépkocsi-vezető, kamionsofőr	Vagyonőr, testőr
Vegyész technikus	Villamosberendezés-összeszerelő
Villanszerelő	Víz-, csatorna-, és közmű- rendszerszerelő

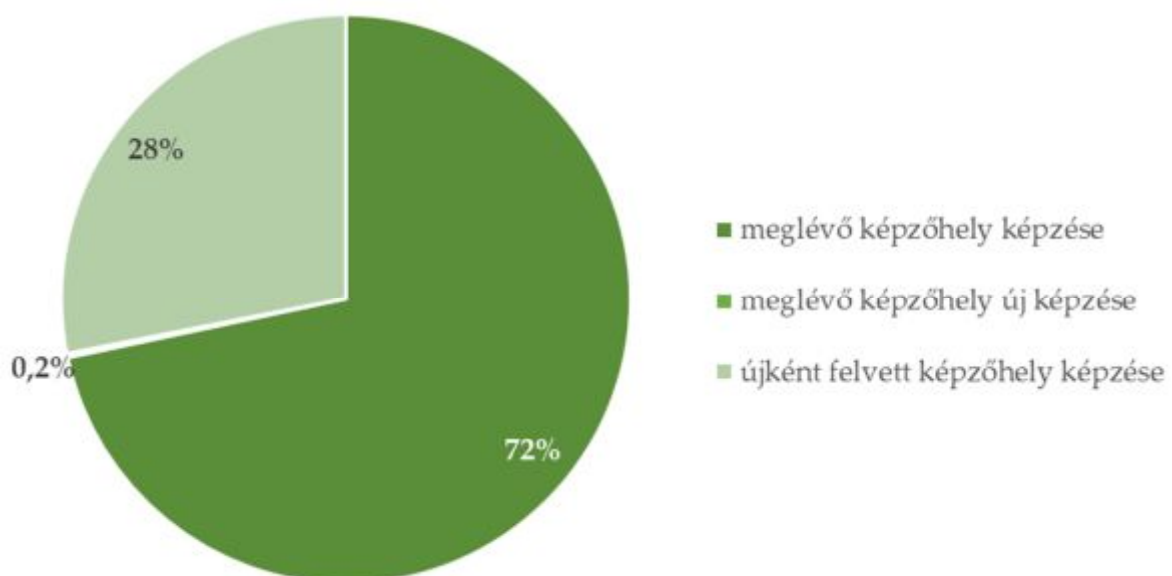
3. Békés megye

3.1. Képzőhelyek és képzéseik

A megyében 64 érvényes engedéllyel rendelkező képző intézmény kínál képzéseket, amiből 40 képzőhely székhelye található Békés megyében. Időközben ebből 3 intézmény megszűnt. A nyilvántartásban 30 újként felvett képzőhely szerepel Pest (11), Békés (6), Hajdú-Bihar (2), Csongrád (2), Bács-Kiskun (2), Szabolcs-Szatmár-Bereg (2), Borsod-Abaúj-Zemplén (1), Fejér (1), Jász-Nagykun-Szolnok (1), Somogy (1), és Zala (1) megyei székhellyel.

A 64 képzőhely összesen 1384 engedélyezett képzést kínál. A képzési kínálatot tekintve 6 képző intézmény van, amely több, mint 100 képzést kínál, valamint 13 olyan képzőhely szerepel a nyilvántartásban, ami csak 1-1 képzést indít. Az új képző intézmények 389 képzést kínálnak, ami az összes képzés 28%-ának felel meg, valamint 3 új képzést biztosítanak a meglévő képzőhelyek (3.1.1. ábra).

3.1.1. ábra: A nyilvántartásban szereplő és az újként felvett képzőhelyek képzéseinek megoszlása, % (n=1 384)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az engedélyezett képzések kevesebb, mint fele (43%) OKJ szerinti („A” körös), 4%-a százaléka egyéb szakmai („B” körös), 2%-a nyelvi („C” körös) és több, mint fele (51%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=305) vagy korábban (n=156) megtartott képzések esetén az OKJ szerinti képzések 17 százalékponttal magasabb, az

egyéb képzések 18 százalékponttal alacsonyabb arányban szerepelnek, mint az összes engedélyezett képzés (n=1384) megoszlásában.

A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések több, mint egyötödét (22%) indították el a képző intézmények. A képzések csaknem egyharmadáról (29%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések némivel több, mint felét (51%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az OKJ képzések esetén ez az arány meghaladja a 70 százalékot (3.1.1. táblázat).

3.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	197	64,6	33,3	228	56,9	38,6	591	42,7
Egyéb szakmai	10	3,3	16,9	19	4,7	32,2	59	4,3
Nyelvi	9	3,0	29,0	8	2,0	25,8	31	2,2
Egyéb	89	29,2	12,7	146	36,4	20,8	703	50,8
Összesen	305	100	22,0	401	100	29,0	1384	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több, mint háromnegyedüket (78%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd a 3.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (29%);
- nem sikerült még elindítani a képzést (például érdeklődés hiányában), illetve nem folytat képzést a megyében (23%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (8%);
- jelenleg nem folytatnak képzést, de ennek okairól, illetve arról, hogy korábban folytattak-e már adott képzést nem szolgáltatottak információt (16%).

3.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	197	33,3	10	16,9	9	29,0	89	12,7	305	22,0
nem, de már volt ilyen képzés	228	38,6	19	32,2	8	25,8	146	20,8	401	29,0
nem volt még ilyen képzés	56	9,5	5	8,5	8	25,8	245	34,9	314	22,7
megszűnt a képzés	0	0,0	1	1,7	0	0,0	0	0,0	1	0,1
nem folytat ilyen képzést a megyében	2	0,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	0,1
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	97	16,4	24	40,7	2	6,5	100	14,2	223	16,1
megszűnt a képzőhely	11	1,9	0	0,0	4	12,9	8	1,1	23	1,7
nincs információ	0	0,0	0	0,0	0	0,0	115	16,4	115	8,3
Összesen	591	100	59	100	31	100	703	100	1384	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (54%). Az egyéb képzések több, mint kilenctizedét (92%), az egyéb szakmai képzések több, mint négyötödét (85%) nem tudták besorolni a képzőhelyek.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet szakmacsoportba tartozik (8%), ezt követik a mezőgazdaság (7%) és az oktatás (3%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ képzéseket elsősorban a gépészet (17%) és a mezőgazdaság (15%) szakmacsoportban engedélyeztették a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – közel egyhatede (13%) a gépészet, kevesebb, mint egytizede (8%) a mezőgazdaság, valamint közel 6 százaléka az oktatás szakmacsoportban indul(t).

A legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok esetén az oktatási, a közgazdasági és a közlekedési képzéseknek több, mint a felét megtartották a jelenlegi tanévben. Továbbá az összes szakmacsoportról elmondható, hogy az engedélyezett képzéseknek legalább felét már megtartották (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények. A nyelvi képzéseket (is) nyújtó képző intézmények ezen képzéseik csaknem egyharmadát (9 darab) jelenleg is folytatják, s további 8 képzést korábban szervezték meg (3.1.3. táblázat).

3.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Gépészet	45	14,8	42,9	45	11,2	42,9	105	7,6
Mezőgazdaság	19	6,2	20,9	41	10,2	45,1	91	6,6
Oktatás	27	8,9	60,0	12	3,0	26,7	45	3,3
Egyéb szolgáltatások	19	6,2	46,3	16	4,0	39,0	41	3,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	18	5,9	47,4	12	3,0	31,6	38	2,7
Informatika	15	4,9	44,1	7	1,7	20,6	34	2,5
Vendéglátás-turisztika	15	4,9	45,5	9	2,2	27,3	33	2,4
Közgazdaság	17	5,6	51,5	8	2,0	24,2	33	2,4
Szociális szolgáltatások	6	2,0	18,8	19	4,7	59,4	32	2,3
Nyelvi képzés	9	3,0	29,0	8	2,0	25,8	31	2,2
Élelmiszeripar	6	2,0	25,0	14	3,5	58,3	24	1,7
Építészet	5	1,6	21,7	11	2,7	47,8	23	1,7
Közlekedés	11	3,6	55,0	8	2,0	40,0	20	1,4
Könnyűipar	3	1,0	16,7	7	1,7	38,9	18	1,3
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	4	1,3	22,2	7	1,7	38,9	18	1,3
Egészségügy	7	2,3	43,8	8	2,0	50,0	16	1,2
Faipar	2	0,7	15,4	5	1,2	38,5	13	0,9
Elektrotechnika-elektronika	1	0,3	12,5	5	1,2	62,5	8	0,6
Művészet, közművelődés, kommunikáció	2	0,7	33,3	2	0,5	33,3	6	0,4
Közforgalom	1	0,3	20,0	2	0,5	40,0	5	0,4
Ügyvitel	1	0,3	25,0	1	0,2	25,0	4	0,3
Nyomdaipar	0	0,0	0,0	1	0,2	100,0	1	0,1
Vegyipar	1	0,3	100,0	0	0,0	0,0	1	0,1
nincs adat	71	23,3	9,5	153	38,2	20,6	744	53,8
Összesen	305	100	22,0	401	100	29,0	1384	100

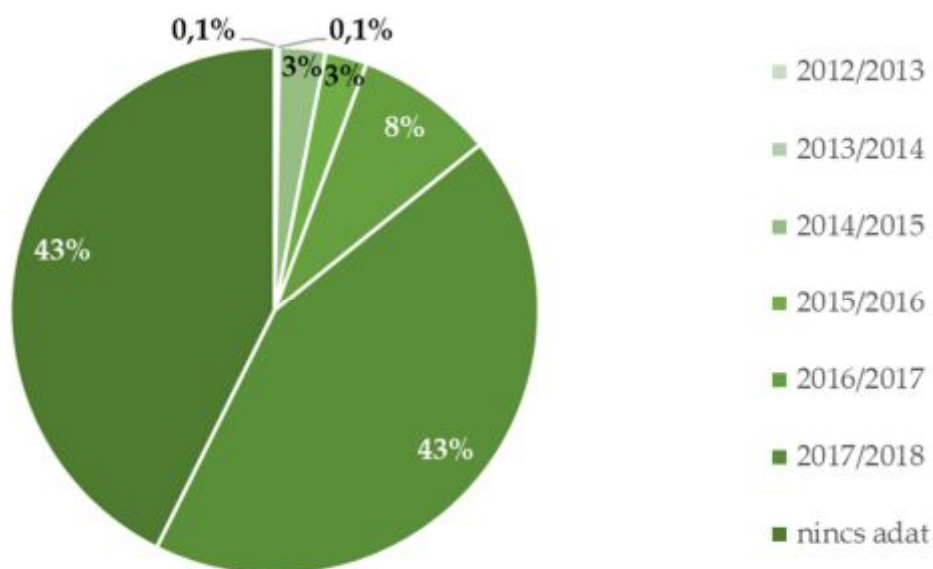
Forrás: GVI adatgyűjtés

3.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

Az adatok alapján a megtartott képzések (n=706) a 2012/2013-es tanévig nyúlnak vissza, melyek közel fele (43%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre. A képzések csaknem egytizede (9%) a 2016/2017-es, illetve a 2015/2016-os tanévben (3%) került lebonyolításra. A képzéseknek csaknem feléről (43%) nem lehet tudni, hogy melyik tanévben szervezték meg a képző intézmények (3.2.1. ábra).

3.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=706)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (89%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek csaknem kilenctizede (87%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utalhat, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ képzések félévente (18%) és évente (51%), az egyéb szakmai képzések félévente (20%) és évente (30%) indulnak inkább, míg a nyelvi és az egyéb képzések esetén a másik két képzési körhöz képest magasabb a havonta legalább egyszer tartott képzések aránya (22, illetve 12%). A korábbi évek képzései esetében az

OKJ, valamint az egyéb szakmai képzések, a jelenlegi tanév során pedig a nyelvi, illetve egyéb képzések némiképp gyakrabban indulnak, mint a másik két képzési körhöz tartozó képzések. Az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (3.2.2. ábra).

3.2.2. ábra: A jelenlegi (n=305), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=401) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük a jelenlegi, illetve korábban indított képzéseket az eredmények átláthatóságának érdekében. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül a gépészet, az egyéb szolgáltatások, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, a közgazdaság, a vendéglátás-turisztika, az informatika, az élelmiszeripar és a közlekedés szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban (a megtartott képzések több, mint 60%-a legalább évente indul), de az oktatási, a nyelvi és az egészségügyi képzéseknek is több, mint fele legalább évente elindul azon szakmacsoportok esetén, melyekhez legalább 10 képzés tartozik (3.2.1. táblázat).

3.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Gépészet	90	62,2	37,8	0,0
Mezőgazdaság	60	31,7	68,3	0,0
Oktatás	39	56,4	43,6	0,0
Egyéb szolgáltatások	35	62,9	37,1	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	30	63,3	36,7	0,0
Szociális szolgáltatások	25	28,0	72,0	0,0
Közgazdaság	25	68,0	32,0	0,0
Vendéglátás-turisztika	24	70,8	29,2	0,0
Informatika	22	63,6	36,4	0,0
Élelmiszeripar	20	60,0	40,0	0,0
Közlekedés	19	68,4	31,6	0,0
Nyelvi képzés	17	52,9	47,1	0,0
Építészet	16	25,0	75,0	0,0
Egészségügy	15	53,3	46,7	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	11	36,4	63,6	0,0
Könnyűipar	10	30,0	70,0	0,0
Faipar	7	28,6	71,4	0,0
Elektrotechnika-elektronika	6	16,7	83,3	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	4	25,0	75,0	0,0
Közzolgálat	3	66,7	33,3	0,0
Ügyvitel	2	50,0	50,0	0,0
Nyomdaipar	1	100,0	0,0	0,0
Vegyipar	1	0,0	100,0	0,0
nincs adat	224	31,3	67,9	0,9
Összesen	706	45,9	53,8	0,3

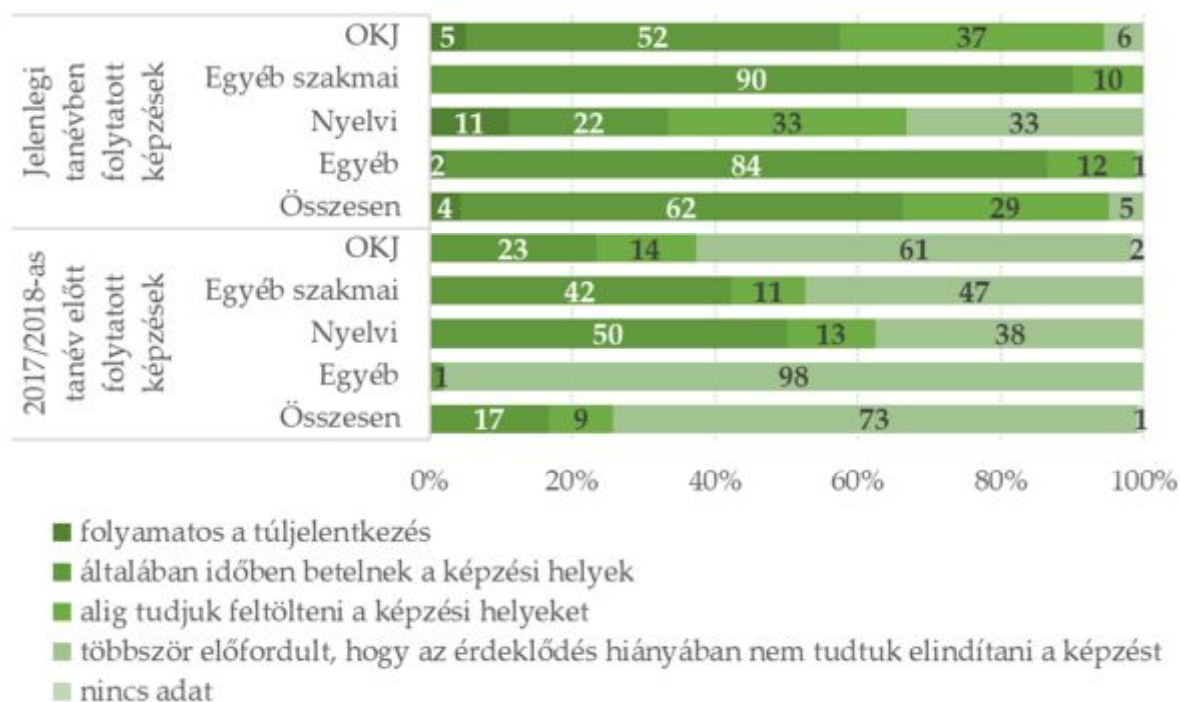
Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 4 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 62 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a

korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyeket az érdeklődés hiányában nem tudtak elindítani (73%).

A jelentős esetszámbeli eltérések miatt nehéz a képzési kör szerinti különbségeket vizsgálni (például az idén mindössze 10 darab egyéb szakmai, 9 darab nyelvi képzést indítottak a képzőhelyek, az OKJ képzésekből pedig 197-et). Emiatt a képzési kör szerinti elemzés során a nyelvi, illetve egyéb szakmai képzéseket nem vesszük figyelembe és csak az OKJ, valamint az egyéb képzések gyakoriságát hasonlítjuk össze. A meglévő adatokból az látszik, hogy az egyéb képzések iránt valamivel nagyobb az érdeklődés, mint az OKJ képzések esetén a jelenlegi tanév során. A korábbi tanévekben indított képzések esetén épp ellenkezőleg, az egyéb képzések iránt jelentősen kisebb az érdeklődés, mint az OKJ képzések iránt (3.2.3. ábra).

3.2.3. ábra: A jelenlegi (n=305), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=401) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, az egyéb szolgáltatások, a közlekedés szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés (azaz a folyamatos túljelentkezés, vagy az, hogy időben betelnek a helyek nagyobb arányban jellemző, mint az, hogy alig tudják feltölteni a helyeket, illetve hogy, nem tudják elindítani a képzést), míg a szociális szolgáltatások és a könnyűipar szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb (az esetek 60%-ában nem sikerült elindítani a képzéseket). A nyelvi képzések esetén is

inkább alacsony az érdeklődés, mindössze az esetek némivel több, mint egyharmadában fordul elő, hogy időben betelnek a helyek és ugyanennyiszor fordult elő az is, hogy az érdeklődés hiányában nem indították a képzést (3.2.2. táblázat).

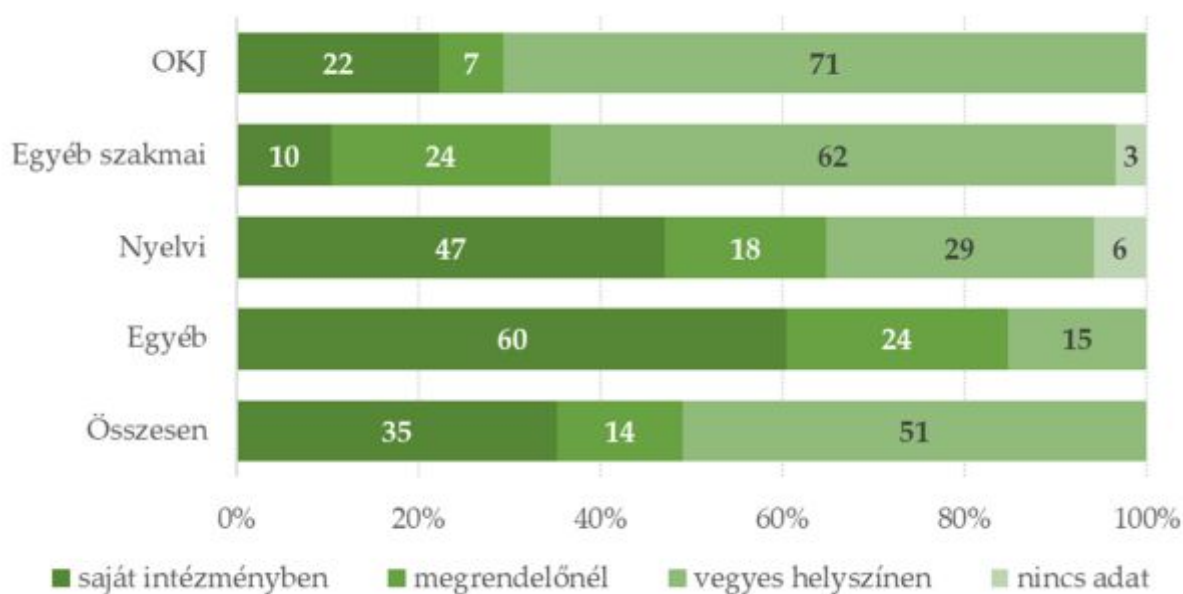
3.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Gépészet	90	3,3	48,9	12,2	35,6	0,0
Mezőgazdaság	60	0,0	40,0	23,3	30,0	6,7
Oktatás	39	0,0	15,4	69,2	15,4	0,0
Egyéb szolgáltatások	35	14,3	48,6	2,9	34,3	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	30	3,3	40,0	26,7	30,0	0,0
Szociális szolgáltatások	25	0,0	32,0	8,0	60,0	0,0
Közgazdaság	25	0,0	44,0	16,0	40,0	0,0
Vendéglátás-turisztika	24	0,0	41,7	33,3	25,0	0,0
Informatika	22	0,0	40,9	31,8	27,3	0,0
Élelmiszeripar	20	0,0	20,0	45,0	35,0	0,0
Közlekedés	19	10,5	57,9	0,0	31,6	0,0
Nyelvi képzés	17	5,9	35,3	23,5	35,3	0,0
Építészet	16	0,0	37,5	25,0	37,5	0,0
Egészségügy	15	6,7	20,0	26,7	46,7	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	11	0,0	36,4	36,4	27,3	0,0
Könnyűipar	10	0,0	20,0	20,0	60,0	0,0
Faipar	7	0,0	57,1	0,0	42,9	0,0
Elektrotechnika-elektronika	6	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	4	0,0	25,0	50,0	25,0	0,0
Közszolgálat	3	0,0	0,0	33,3	66,7	0,0
Ügyvitel	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Nyomdaipar	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Vegyipar	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
nincs adat	224	0,0	33,0	4,0	62,9	0,0
Összesen	706	1,8	36,3	17,6	43,8	0,6

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések némivel több, mint felét (51%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken) valósítják meg a képző intézmények, több, mint egyharmadát (35%) saját intézményben, valamint egyhetedét (14%) pedig a megrendelőnél. Összességében elmondható, hogy az egyéb szakmai és az OKJ képzések elsősorban vegyes helyszínen, valamint a nyelvi, illetve az egyéb képzések saját intézményben valósulnak meg (3.2.4. ábra).

3.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=706)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések. A legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok közül különösen igaz ez a gépészet, az oktatás, a vendéglátás-turisztika, az informatika, az élelmiszeripar, a környezetvédelem-vízgazdálkodás és a könnyűipar szakmacsoport képzései esetén (a képzések legalább 70%-át vegyes helyszínen tartották). Saját intézményben szervezik meg a szociális szolgáltatások és az egészségügy szakmacsoportok képzéseinek többségét, illetve a nyelvi képzések közel felét. A megrendelőnél leginkább a közgazdaság (24%) és az egyéb szolgáltatások (20%) szakmacsoport képzései szerveződnek (3.2.3. táblázat).

3.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

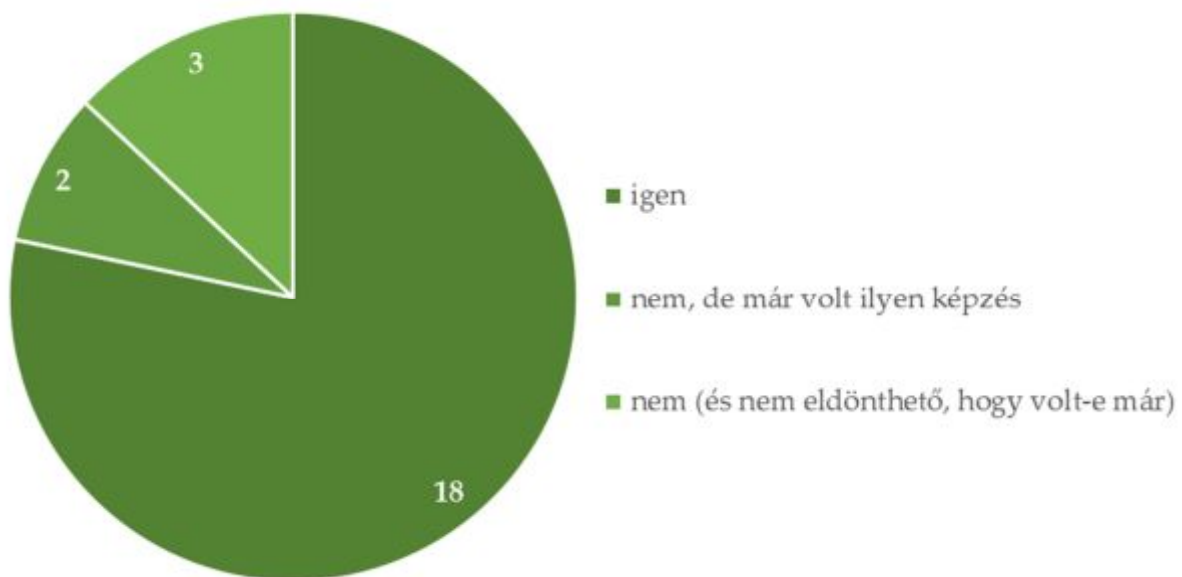
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Gépészet	90	12,2	11,1	76,7	0,0
Mezőgazdaság	60	21,7	8,3	68,3	1,7
Oktatás	39	15,4	2,6	82,1	0,0
Egyéb szolgáltatások	35	31,4	20,0	48,6	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	30	36,7	3,3	60,0	0,0
Szociális szolgáltatások	25	60,0	4,0	36,0	0,0
Közgazdaság	25	16,0	24,0	60,0	0,0
Vendéglátás-turisztika	24	0,0	8,3	91,7	0,0
Informatika	22	13,6	13,6	72,7	0,0
Élelmiszeripar	20	0,0	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	19	36,8	0,0	63,2	0,0
Nyelvi képzés	17	47,1	17,6	29,4	5,9
Építészet	16	18,8	12,5	68,8	0,0
Egészségügy	15	73,3	6,7	20,0	0,0
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	11	0,0	9,1	90,9	0,0
Könnyűipar	10	30,0	0,0	70,0	0,0
Faipar	7	0,0	14,3	85,7	0,0
Elektrotechnika-elektronika	6	0,0	0,0	100,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	4	0,0	0,0	100,0	0,0
Közszolgálat	3	0,0	0,0	100,0	0,0
Ügyvitel	2	0,0	0,0	100,0	0,0
Nyomdaipar	1	0,0	0,0	100,0	0,0
Vegyipar	1	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	224	62,5	23,7	13,4	0,4
Összesen	706	35,0	13,7	50,8	0,4

Forrás: GVI adatgyűjtés

3.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó IKER 1. és 2. szintű képzések az összes engedélyezett képzés 2 százalékát ($n=23$) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 18-at folytatnak jelenleg is, 2-t pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg a képző intézmények, vagyis a 23 engedélyezett IKER képzésből 20 került eddig megszervezésre (3.3.1. ábra).

3.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db ($n=23$)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi tanévben folytatott 18 IKER képzésből 4-4 darabot havonta legalább egyszer, illetve negyedévente indítanak a képzőhelyek, 2 képzés indul félévente, 5 évente, valamint 3 képzés esetében mondható el, hogy ritkábban, mint évente tartják. A korábbi tanévek során elindított 2 képzést ritkábban, mint évente szervezik meg.

A jelenlegi tanévben vagy korábban tartott IKER képzések jelentős részéről (11 darab) állították, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek, 6 képzésről állították, hogy alig tudják feltölteni a képzési helyeket, valamint 3 képzés esetén többször előfordult, hogy érdeklődés hiányában nem sikerült elindítani.

Az IKER képzések több, mint fele vegyes helyszíneken (12 darab) kerül megvalósításra, de saját intézményben (7 darab) és a megrendelőnél (1 darab) is tartanak képzéseket.

3.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Békés megye Magyarország legnagyobb kiterjedésű régiója, a Dél-alföldi régió területén helyezkedik el. Területe 5629,72 km², összesen 1 nagyváros (Békéscsaba) és 54 község található rajta, a népesség száma 342.000 fő, ezáltal az ország 11. legnépesebb megyéje.

GDP és általános gazdasági helyzet

A KSH adatai alapján az egy főre jutó GDP alapján Békés 2015-ben a megyék és a főváros rangsorában a 18. helyet foglalta el, csak Nógrád és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét sikerült megelőznie. A megye pozíciója 2003 óta változatlan, előtte valamivel kedvezőbb volt a helyzete. 2000-ben még a 15. helyen állt, ekkor a már említett megyéken kívül Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok és Somogy megye mutatója is alacsonyabb volt a Békés megyeinél.

A gazdaság szerkezetét tekintve a megyék közül Békésben a legnagyobb a mezőgazdaság súlya, 2015-ben a megyei bruttó hozzáadott érték 16%-át adta. 2016. december 31-én Békés megyében 68 768 gazdasági szervezetet tartottak nyilván. A megyében székhellyel rendelkezők 94%-át vállalkozásként regisztrálták, ezek 13%-a társas vállalkozás, 87%-a önálló vállalkozó volt. 2015-ben a Békés megyei székhellyel rendelkező működő vállalkozások 26%-a a megyeszékhelyen, 33%-a pedig a megye további 4 legnépesebb városában: Gyulán, Orosházán, Szarvason és Békésen összpontosult. Ezer lakosra 50 működő vállalkozás jutott a megyében, kevesebb, mint országosan (68). A megyeszékhely vállalkozássűrűsége ennél lényegesen nagyobb volt, 2015-ben Békéscsabán ezer lakosra 75 működő vállalkozás jutott.

Fő tevékenységük alapján a megyei működő vállalkozások 22%-a a kereskedelem, 13%-a a tudományos és műszaki tevékenység nemzetgazdasági ágba tartozott, az építőipar 9,0, a mezőgazdaság 8,1, a feldolgozóipar 8,0%-os részarányt képviselt 2015-ben.

Beruházás

2016-ban a megyében megvalósult beruházások volumene 10,4%-kal meghaladta a 2010. évit, országosan is hasonló, 9,9%-os növekedést, a dél-alföldi régióban viszont jelentős, 14%-os csökkenést regisztráltak. Békés megyében az országosnál (2013) korábban, már 2011-ben megkezdődött a beruházások élénkülése. A növekedés üteme 2015-ig minden évben meghaladta az országos átlagot. 2016-ban azonban a megyék közül itt esett vissza a legnagyobb mértékben a fejlesztések volumene, az előző évi magas bázis csaknem négytizedére. A 2016-ban Békés megyében megvalósult

beruházási értékből 260 ezer forint jutott egy lakosra, mely az országos átlagnak 55, a megyék átlagának 63%-át tette ki, ezzel a főváros és a megyék alkotta rangsor utolsó helyét foglalta el Békés.

Ipar és építőipar

A megye gazdaságában az ipari és az építőipari tevékenység mind az országos, mind pedig a régiós átlaghoz képest kisebb szerepet játszik. A megyei székhelyű ipar termelésének 47%-a a gép, berendezés gyártásából és az élelmiszeriparból származik. 2016-ban az élelmiszeripar 59 milliárd forint termelési értékének volumene átlagon felül, 20%-kal emelkedett, ezen belül a kibocsátás kilenctizedét adó húsiparban 24%-os volt a növekedés. Az ipar meghatározó ágazatai közül még a fa-, papír- és nyomdaiparban bővült kiemelkedő mértékben, 24%-kal a termelés volumene. A 2016. évi ipari teljesítmények csak a kohászat, fémfeldolgozásban és az egyéb feldolgozóipar, javítás területén nem érték el az egy évvel korábbit.

Turizmus

Az évtized eleje óta fokozatosan élénkül a megye idegenforgalma. 2016-ban Békés megye kereskedelmi szálláshelyein 238 ezer vendég összesen 635 ezer vendégéjszakát töltött el. A megyében regisztrált vendégéjszakák 88%-át a belföldi turizmus adta. A külföldi vendégek összesen 74 ezer vendégéjszakára keresték fel a megye kereskedelmi szálláshelyeit.

Munkaerőpiac

2016-ban kedvezően változott a népesség gazdasági aktivitása Békés megyében, az aktív népesség bővülése mellett a növekvő foglalkoztatottság csökkenő munkanélküliséggel párosult. A Békés megyei cégek gazdasági, szakképzési fórumokon jelzik munkaerő-igényüket. A szakképzési centrumok felnőttoktatásában részt vevő létszám nőtt, de ezek a képzések inkább egyéni karrierterveket valósítanak meg, mint a cégek igényeit. Nincs felmérésünk arról, hogy a cégek igénylik-e egyáltalán, vagy milyen mértékben a felnőttképző cégek kínálatát. Azt látjuk, hogy a felnőttképzés szinte kizárólag a szakképzési centrumokba koncentrálódik, a Békés megyei felnőttképző cégek szinte csak az államilag támogatott képzésekből vagy egyéb tevékenységből tartják fenn magukat. A cégek véleménye a támogatott képzésekben részt vevőkről többnyire negatív. Ők már nem is a szakképzett embert igénylik, hanem azt, aki dolgozni akar és tud. A külföldi, illetve Magyarország nyugati területén nyújtott munkabérekkel nem tudnak versenyezni, küzdenek a munkaerő elvándorlással.

Képzések, képzési igények

A megyében nagy számban találhatóak felnőttképzéssel foglalkozó vállalkozások, és megyén kívülről „átképző” cégek száma jelentős, de csak az államilag támogatott képzésekben aktívak. A képzési helyzetkép feltárásához szükséges információk egyrészt a békés megyei székhelyű felnőttképző cégeket tartalmazó közhiteles nyilvántartásból, másrészt a Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Osztályának ajánlattételi listájából (Békés megyén kívüli székhellyel rendelkező felnőttképző cégek), harmadrészt a BMKIK szakmai vizsgák szervezése során szerzett tapasztalataiból, negyedrészt a hatósági képzések listájáról (melyre a BMKIK-nak nincs teljes körű rálátása) szerezhetők be.

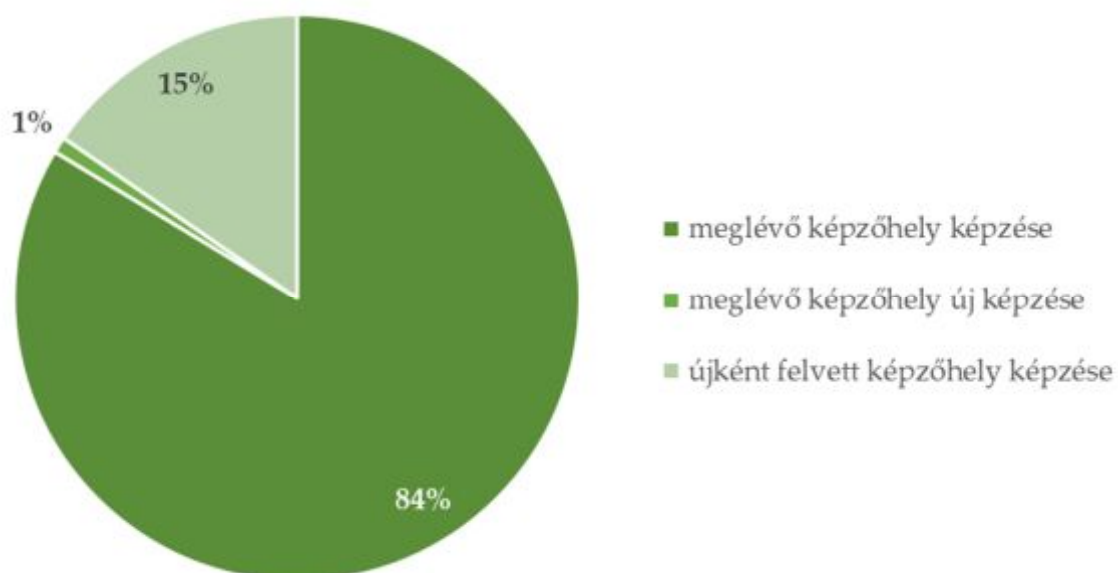
4. Borsod-Abaúj-Zemplén megye

4.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 107 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. A kiküldött, érvényes engedéllyel rendelkező képző intézményeket tartalmazó nyilvántartásban 67 olyan képző intézmény szerepelt, melyek székhelye Borsod-Abaúj-Zemplén megyében van. Ebből 2 képző intézmény időközben megszűnt. A nyilvántartás a kutatás során 40 új képző intézménnyel egészült ki, melyek többsége (18 db) fővárosi székhelyű, de Heves (5), Komárom-Esztergom (3), Hajdú-Bihar, Nógrád, Somogy, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Vas (2), valamint Bács-Kiskun, Baranya, Pest és Zala (1) megyei székhellyel rendelkező képző intézmények is megjelennek benne.

A 107 képzőhely összesen 1 951 engedélyezett képzést kínál, azonban a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: vannak nagyobb képzési kínálattal (több mint 100 engedélyezett képzéssel) rendelkező képző intézmények, és olyanok is, amelyek csak 1–1 képzést nyújtanak. A képzések legnagyobb hányadát (85%) meglévő képzőhelyek biztosítják, ugyanakkor több mint egyhatedét (15%) az újként gyűjtött képzőhelyek képzései teszik ki (4.1.1. ábra).

4.1.1. ábra: A nyilvántartásban szereplő és az újként felvett képzőhelyek képzéseinek megoszlása, % (n=1 951)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az engedélyezett képzések legnagyobb része, több mint kétharmada (67%) OKJ szerinti („A” körös), 7 százaléka egyéb szakmai („B” körös), 2 százaléka nyelvi („C” körös) és csaknem egynegyede (24%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=466) – melybe beleértjük a 2017/2018-as és a 2018/2019-es tanéveket is –, illetve a korábbi tanévekben megtartott képzések (n=543) nagyon hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=1 951). A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések kevesebb mint egynegyedét (24%) indították el (illetve fogják elindítani a 2018/2019-es tanévben) a képző intézmények. A képzések némivel több mint egynegyedéről (28%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések kicsivel több mint felét (52%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések, valamint a nyelvi képzések esetén ez az arány meghaladja a 60 százalékot (4.1.1. táblázat).

4.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	313	67,2	23,9	369	68,0	28,2	1307	67,0
Egyéb szakmai	29	6,2	21,5	54	9,9	40,0	135	6,9
Nyelvi	14	3,0	29,8	16	2,9	34,0	47	2,4
Egyéb	110	23,6	23,8	104	19,2	22,5	462	23,7
Összesen	466	100	23,9	543	100	27,8	1951	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több mint háromnegyedüket (76%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd az 4.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (28%);
- nem folytatnak, illetve egyszerűen még nem indítottak adott képzéseket a megyében (például mert nem sikerült elindítani, vagy a képzés nem a képző intézmény tényleges profilja vagy csupán szerepeltetik az engedélyükben vagy kizárólag vizsgaszervezés miatt engedélyezték az adott képzést) (34%);
- megszűnt a képzőhely, illetve az adott képzés (2%);

- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (12%).

4.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	313	23,9	29	21,5	14	29,8	110	23,8	466	23,9
nem, de már volt ilyen képzés	369	28,2	54	40,0	16	34,0	104	22,5	543	27,8
nem volt még ilyen képzés	405	31,0	41	30,4	12	25,5	170	36,8	628	32,2
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	19	1,5	4	3,0	0	0,0	23	5,0	46	2,4
nem folytat ilyen képzést a megyében	38	2,9	4	3,0	0	0,0	5	1,1	47	2,4
megszűnt a képzés	2	0,2	0	0,0	0	0,0	11	2,4	13	0,7
megszűnt a képzőhely	27	2,1	0	0,0	2	4,3	3	0,6	32	1,6
nincs információ	134	10,3	3	2,2	3	6,4	36	7,8	176	9,0
Összesen	1307	100	135	100	47	100	462	100	1951	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (18%). Főként az egyéb képzések esetén nem lehet, illetve a képzőhelyek sem tudták besorolni az adott képzésüket, továbbá a megszűnt képzőhelyek képzései, a megszűnt képzések, valamint az engedélyezett, de ténylegesen nem folytatott képzések esetén is alacsony az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet szakmacsoportba tartozik (17%), ezt követik a mezőgazdaság (9%) és az informatika (9%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (30%) és a mezőgazdaság (14%), az egyéb szakmai képzéseket a gépészet (30%), a mezőgazdaság (28%) és az építészet (16%), míg az egyéb képzéseket az informatika (30%) szakmacsoportban engedélyeztettek a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – közel egynegyede a gépészet szakmacsoportban indul(t), továbbá a mezőgazdaság és informatika szakmacsoportba tartozó képzések aránya is eléri, illetve meghaladja a 10 százalékot. Az elektrotechnika-elektronika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, a vegyipar, a gépészet, a közszolgálat, az egyéb szolgáltatások, az oktatás, a mezőgazdaság, az informatika és a vendéglátás-turisztika szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a jelenlegi tanévben. Az előbb említett képzések mellett, a könnyűipar, az építészet, az élelmiszeripar és a

szociális szolgáltatások szakmacsoport képzései esetén mondható el az, hogy az ezeken a területeken engedélyezett képzések összességében több mint felét tartották meg eddig (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények. A nyelvi képzéseket (is) nyújtó képző intézmények ezen képzéseik csaknem egyharmadát jelenleg is folytatják, s további egyharmadát korábban szervezték meg (4.1.3. táblázat).

4.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Gépészet	106	22,7	32,3	122	22,5	37,2	328	16,8
Mezőgazdaság	46	9,9	25,3	70	12,9	38,5	182	9,3
Informatika	41	8,8	24,7	53	9,8	31,9	166	8,5
Építészet	16	3,4	17,2	31	5,7	33,3	93	4,8
Oktatás	25	5,4	27,5	35	6,4	38,5	91	4,7
Közgazdaság	14	3,0	17,7	25	4,6	31,6	79	4,0
Vendéglátás-turisztika	19	4,1	24,7	21	3,9	27,3	77	3,9
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	29	6,2	39,2	18	3,3	24,3	74	3,8
Szociális szolgáltatások	9	1,9	13,4	28	5,2	41,8	67	3,4
Elektrotechnika- elektronika	31	6,7	47,0	9	1,7	13,6	66	3,4
Élelmiszeripar	10	2,1	15,9	25	4,6	39,7	63	3,2
Egészségügy	10	2,1	17,5	6	1,1	10,5	57	2,9
Egyéb szolgáltatások	15	3,2	30,0	9	1,7	18,0	50	2,6
Nyelvi képzés	14	3,0	29,8	16	2,9	34,0	47	2,4
Művészet, közművelődés, kommunikáció	3	0,6	13,6	2	0,4	9,1	22	1,1
Ügyvitel	3	0,6	13,6	7	1,3	31,8	22	1,1
Közlekedés	4	0,9	18,2	4	0,7	18,2	22	1,1
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	7	1,3	35,0	20	1,0
Könnyűipar	4	0,9	21,1	7	1,3	36,8	19	1,0
Vegyipar	6	1,3	33,3	6	1,1	33,3	18	0,9
Faipar	3	0,6	16,7	4	0,7	22,2	18	0,9
Közszolgálat	3	0,6	30,0	2	0,4	20,0	10	0,5
nincs adat	55	11,8	15,3	36	6,6	10,0	360	18,5
Összesen	466	100	23,9	543	100	27,8	1951	100

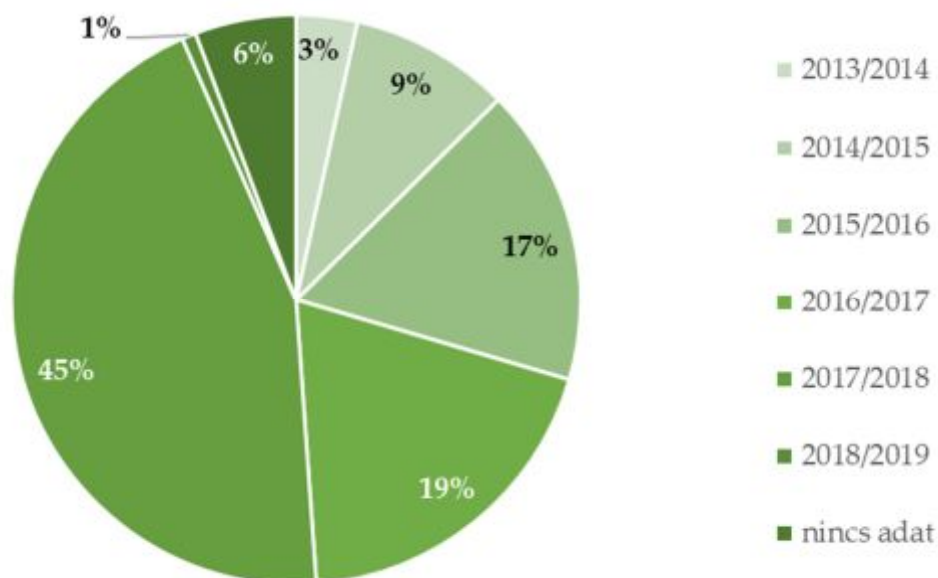
Forrás: GVI adatgyűjtés

4.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=1 009) a 2013/2014-es tanévig nyúlnak vissza, melyek csaknem fele (45%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre, illetve 1 százalékukat a 2018/2019-es tanévben fogják megtartani a megkeresésre válaszoló képző intézmények (a kis elemszám miatt ez utóbbiakat a jelenlegi tanév képzéseivel soroltuk az elemzés során). A képzések csaknem egyötöde a 2016/2017-es (19%), illetve a 2015/2016-os tanévben (17%) került lebonyolításra (4.2.1. ábra).

4.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as, illetve 2018/2019-es tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=1 009)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (90%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek nyolctizede ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utal, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések félévente (32%) és évente (38%), az egyéb szakmai képzések negyedévente (31%) és évente (41%) indulnak inkább, míg a nyelvi és az egyéb

képzések esetén a másik két képzési körhöz képest magasabb a havonta legalább egyszer tartott képzések aránya (43, illetve 24%). A korábbi évek képzései esetében vázolt gyakorisági arányok képzési körök szerint hasonlóképpen alakulnak, hozzátevé, hogy a nyelvi és az egyéb képzéseknél itt is érzékelhető némi eltérés. Összességében megállapítható, hogy nyelvi, illetve egyéb képzések némiképp gyakrabban kerülnek megszervezésre, mint OKJ-s vagy egyéb szakmai képzések, ugyanakkor az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (4.2.2. ábra).

4.2.2. ábra: A jelenlegi (n=466), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=543) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük az indított képzéseket, függetlenül attól, hogy jelenlegi, vagy korábbi képzésekről van szó. Ezt elsősorban az eredmények átláthatósága és az indokolta, hogy a kutatás céljának megfelelően arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen gyakran indulnak adott szakmacsoportba tartozó képzések. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül az elektrotechnika-elektronika, a vendéglátás-turisztika és a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban, de az informatikai, a gépészeti és a mezőgazdasági képzések közel fele is legalább évente elindul. Ez utóbbi megállapítás a nyelvi képzésekre is igaz (4.2.1. táblázat).

4.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Gépészet	228	49,1	50,9	0
Mezőgazdaság	116	47,4	51,7	0,9
Informatika	94	50,0	45,7	4,3
Oktatás	60	45,0	55,0	0
Építészet	47	40,4	59,6	0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	47	63,8	36,2	0
Vendéglátás-turisztika	40	67,5	30,0	2,5
Elektrotechnika-elektronika	40	82,5	17,5	0
Közgazdaság	39	48,7	51,3	0
Szociális szolgáltatások	37	29,7	70,3	0
Élelmiszeripar	35	25,7	74,3	0
Nyelvi képzés	30	53,3	40,0	6,7
Egyéb szolgáltatások	24	66,7	33,3	0
Egészségügy	16	68,8	31,3	0
Vegyipar	12	75,0	25,0	0
Könnyűipar	11	45,5	54,5	0
Ügyvitel	10	30,0	70,0	0
Közlekedés	8	50,0	50,0	0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	7	28,6	71,4	0
Faipar	7	57,1	42,9	0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	5	80,0	20,0	0
Közzolgálat	5	20,0	80,0	0
nincs adat	91	60,4	38,5	1,1
Összesen	1009	51,4	47,7	0,9

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 5 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 85 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyek esetében alig tudták feltölteni a képzési helyeiket a képző intézmények (18%),

illetve, hogy az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott képzésüket (32%). Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható, hogy a jelenlegi képzések esetén nincs érzékelhető különbség az eltérő képzési körbe tartozó képzések között, ugyanakkor a 2017/2018-as tanévnél korábban indított képzéseknél az OKJ-s képzések iránt érzékelhető valamivel nagyobb érdeklődés (4.2.3. ábra).

4.2.3. ábra: A jelenlegi (n=466), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=543) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 30 képzés tartozik, az elektrotechnika-elektronika, a vendéglátás-turisztika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, az informatika, az építészet, a közgazdaság, a szociális szolgáltatások, a gépészet és a mezőgazdaság szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az élelmiszeripar és az oktatás szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. A nyelvi képzési helyek hattizede telik be időben, ugyanakkor csaknem egynegyedük esetében többször előfordult, hogy a képző intézmények az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott nyelvi képzésüket (4.2.2. táblázat).

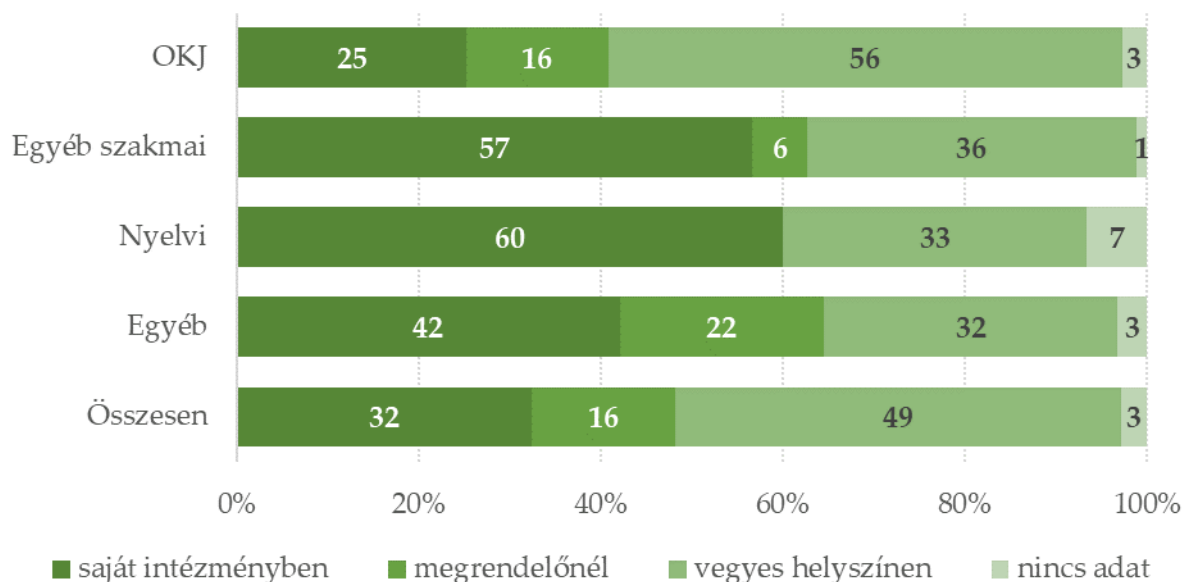
4.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Gépészet	228	2,6	62,3	25,4	8,3	1,3
Mezőgazdaság	116	0	64,7	4,3	28,4	2,6
Informatika	94	4,3	66,0	6,4	18,1	5,3
Oktatás	60	0	46,7	11,7	41,7	0
Építészet	47	0	70,2	19,1	10,6	0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	47	6,4	66,0	12,8	10,6	4,3
Vendéglátás-turisztika	40	0	77,5	7,5	2,5	12,5
Elektrotechnika-elektronika	40	2,5	87,5	7,5	2,5	0
Közgazdaság	39	2,6	66,7	15,4	15,4	0
Szociális szolgáltatások	37	5,4	62,2	5,4	27,0	0
Élelmiszeripar	35	0	51,4	14,3	34,3	0
Nyelvi képzés	30	0	60,0	10,0	23,3	6,7
Egyéb szolgáltatások	24	12,5	62,5	8,3	16,7	0
Egészségügy	16	0	87,5	6,3	6,3	0
Vegyipar	12	0	83,3	8,3	8,3	0
Könnyűipar	11	0	90,9	0	9,1	0
Ügyvitel	10	0	40,0	30,0	30,0	0
Közlekedés	8	25,0	50,0	0	25,0	0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	7	0	100,0	0	0	0
Faipar	7	0	14,3	71,4	14,3	0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	5	20,0	80,0	0	0	0
Közfoglalat	5	40,0	0	0	40,0	20,0
nincs adat	91	0	63,7	2,2	33,0	1,1
Összesen	1009	2,5	64,3	12,6	18,4	2,2

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések csaknem egyharmadát (32%) saját intézményben valósítják meg a képző intézmények, több mint egyhatedét (16%) a megrendelőnél, míg csaknem felét (49%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken). Összességében elmondható, hogy a nyelvi és az egyéb szakmai képzések elsősorban saját intézményben valósulnak meg, de az egyéb képzések esetén is magas a saját intézményben megvalósuló képzések aránya. Ezzel szemben az OKJ-s képzések csaknem hattizedét (56%) vegyes helyszínen valósítják meg a képző intézmények (4.2.4. ábra).

4.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=1 009)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések, különösen igaz ez a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, a vendéglátás-turisztika, a szociális szolgáltatások, a közgazdaság, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, az elektrotechnika-elektronika, az építészet és az oktatás szakmacsoport képzései esetén. Saját intézményben leggyakrabban a nyelvi képzések történnek (60%), de a legalább 30 megtartott képzést tartalmazó szakmacsoportok közül az informatika, a közgazdaság, az építészet, az oktatás és a szociális szolgáltatások szakmacsoportba tartozó képzések legalább egyharmada is saját képző intézményben valósul meg. A megrendelőnél leginkább az elektrotechnika-elektronika (35%), a gépészet (27%), valamint az oktatás (18%) szakmacsoport képzései szerveződnek (4.2.3. táblázat).

4.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

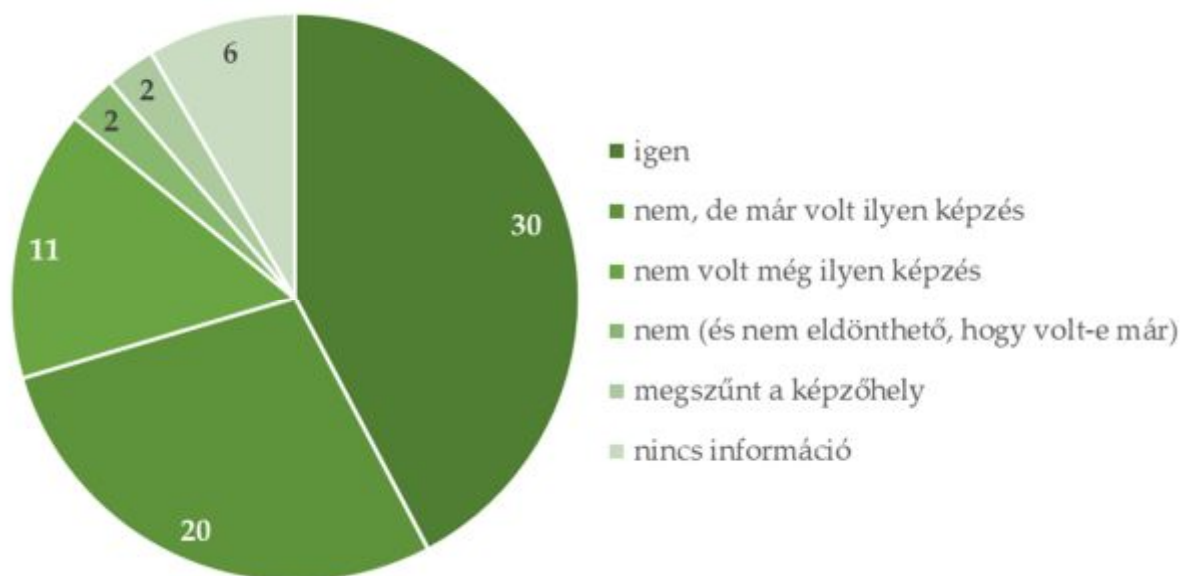
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	megrendelőné l	vegyes helyszínen	nincs adat
Gépészet	228	26,8	27,2	43,4	2,6
Mezőgazdaság	116	25,0	4,3	67,2	3,4
Informatika	94	42,6	8,5	42,6	6,4
Oktatás	60	33,3	18,3	48,3	0,0
Építészet	47	38,3	2,1	51,1	8,5
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	47	29,8	10,6	55,3	4,3
Vendéglátás-turisztika	40	22,5	12,5	62,5	2,5
Elektrotechnika-elektronika	40	10,0	35,0	55,0	0
Közgazdaság	39	41,0	0	59,0	0
Szociális szolgáltatások	37	32,4	2,7	62,2	2,7
Élelmiszeripar	35	28,6	2,9	62,9	5,7
Nyelvi képzés	30	60,0	0	33,3	6,7
Egyéb szolgáltatások	24	29,2	16,7	54,2	0
Egészségügy	16	31,3	31,3	37,5	0
Vegyipar	12	41,7	25,0	33,3	0
Könnyűipar	11	27,3	27,3	45,5	0
Ügyvitel	10	60,0	0	40,0	0
Közlekedés	8	25,0	25,0	50,0	0
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	7	28,6	0	71,4	0
Faipar	7	57,1	14,3	28,6	0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	5	60,0	0,0	40,0	0
Közszolgálat	5	20,0	0,0	80,0	0
nincs adat	91	41,8	30,8	26,4	1,1
Összesen	1009	32,4	15,8	49,0	2,9

Forrás: GVI adatgyűjtés

4.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó, és a cégek digitális technológiákra történő átállását segítő IKER 1. és 2. szintű képzések (például: Bevezető a digitális eszközök világába – IKER 1-2. szintű képzés; Első lépések a digitális világba – IKER 1. szintű képzés; Önállóan használok az informatikai eszközömet – IKER 2. szintű képzés) az összes engedélyezett képzés 4 százalékát ($n=70$) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 30-at folytatnak jelenleg is, 20-at pedig a korábbi tanévekben – leginkább a tavalyi, 2016/2017-es tanévben (13 darab) – szerveztek meg az ilyen jellegű informatikai képzést nyújtó intézmények, vagyis a 70 engedélyezett IKER képzésből 50 indult el eddig (4.3.1. ábra).

4.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db ($n=70$)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A 30 jelenlegi tanévben folytatott IKER képzést mindegyikét legalább évente, sőt nagyrészt (20 darab) havonta legalább egyszer elindítják a képző intézmények, míg a korábbi tanévek IKER képzései nagy valószínűséggel ritkábban mint évente indulnak (12 darab).

A jelenlegi tanévben tartott IKER képzések több mint nyolctizede (25 darab) esetében általában időben betelnek a képzési helyek, s többre (4 darab) folyamatos a túljelentkezés. A 2017/2018-as tanév előtt tartott IKER képzések több mint felénél (11 darab), ha nem is mindig időben, de betelnek a képzési helyek, azonban 9 IKER képzés esetén többször is előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem sikerült elindítani a képzést (4.3.2. ábra).

4.3.2. ábra: A jelenlegi (n=30) és a korábbi tanévekben tartott IKER képzések (n=20) iránti érdeklődés alakulása, db

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az IKER képzések többsége vegyes helyszíneken (32 darab) kerül megvalósításra, de saját intézményben (13 darab) és a megrendelőnél (4 darab) is szoktak képzést tartani a képző intézmények.

4.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

GDP és általános gazdasági helyzet

A bruttó hazai termék összege 2015-ben előzetes adatok szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megyében piaci beszerzési áron 1619 milliárd forint volt, a magyarországi GDP 4,8%-a. Országon belüli részesedése az ezredforduló óta 2011-ben érte el mélypontját (4,2%), azóta évről-évre emelkedik. A megyében egy lakosra 2,4 millió forint GDP jutott, az országosnál 29%-kal, a Budapest nélkül számított megyei átlagnál 8,6%-kal kevesebb. 2010-ben még 39%-os volt az országos, 18%-os pedig a megyei átlagtól való elmaradás, ami azóta évről évre csökken. A főváros és a megyék rangsorában e mutató alapján Borsod-Abaúj-Zemplén a 13. helyen állt 2015-ben, négygel előrébb, mint 2010-ben. Nemzetközi szinten az egy lakosra jutó bruttó hazai terméket vásárlóerő-paritáson hasonlítják össze. Ezáltal az árszínvonal eltérésének hatása kiküszöbölhető. 2015-ben a megyében az egy főre jutó bruttó hazai termék vásárlóerő-paritáson 13 928 PPS² volt, ami 48%-a az EU tagországok átlagának.

² Az összehasonlítás mértékegysége a PPS vagy vásárlóerő-egység, amely az EU-28 esetén a definíció szerint 1eurónak felel meg, a tagországokban ennél több vagy kevesebb.

Országosan a bruttó hozzáadott érték 64%-át a szolgáltató, 36%-át a termelő szféra állította elő. Borsod-Abaúj-Zemplénben a termelő ágak 51%-ban részesedtek a gazdasági teljesítményből. A megye gazdaságában az ipar állította elő a bruttó hozzáadott érték 43%-át (országosan 28%-át). A mezőgazdaság és az építőipar kibocsátásának aránya kissé magasabb a megyében, mint az országban átlagosan.

A bruttó hozzáadott érték és megoszlása összevont gazdasági ágak szerint, 2015⁺

Gazdasági ág	Bruttó hozzáadott érték		
	millió Ft	megoszlása, %	
	Borsod-Abaúj-Zemplén megye		Ország összesen
Mezőgazdaság	57 613	4,2	4,1
Ipar	583 304	43,0	27,8
Építőipar	58 041	4,3	4,1
Kereskedelem, szállítás és raktározás, vendéglátás	183 984	13,6	18,5
Információ és kommunikáció	19 543	1,4	4,9
Pénzügyi szolgáltatás	16 730	1,2	3,7
Ingatlanügyletek	64 219	4,7	7,7
Tudományos és műszaki tevékenység, adminisztratív szolgáltatás	70 145	5,2	8,9
Közigazgatás, oktatás, egészségügyi szolgáltatás	276 589	20,4	17,3
Művészet és szabadidő, egyéb szolgáltatás	27 537	2,0	2,9
Összesen	1 357 705	100,0	100,0

Forrás: KSH

Magyarországon 2017. június 30-án mintegy 1,9 millió gazdasági szervezetet tartottak nyilván, ezek 4,5%-át Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. A 83,1 ezer gazdasági szervezet 420-szal több, mint 2016 azonos időpontjában. A szervezetek döntő hányada (90%-a) vállalkozás volt. A megyében bejegyzett 74,5 ezer vállalkozás 26%-át társas vállalkozásként, 74%-át önálló vállalkozóként tartották nyilván. A vállalkozások egyharmada mezőgazdasági főtevékenységű, de számottevő volt a kereskedelem (10%), az ingatlanügyletek (9,9%), valamint a tudományos és műszaki tevékenység (9,1%) ágakba soroltak aránya is. A legtöbb társas vállalkozást a kereskedelemben, míg önálló vállalkozót a mezőgazdaságban jegyezték be. A megyék közül népességszámra vetítve Borsod-Abaúj-Zemplénben jutott a legkevesebb vállalkozás. Az ezer lakosonkénti 114 szervezet 61-gyel kevesebb, mint az országos átlag.

Beruházás

2017 első hat hónapjában a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei székhelyű gazdasági szervezetek 74 milliárd forintot fordítottak fejlesztésekre, ami összehasonlító áron 16%-kal több, mint tavaly ilyenkor. Ez az összeg az országos 3,5%-a volt. Egy lakosra 114 ezer forint beruházási érték jutott, országosan 214 ezer forint. E mutató alapján a főváros és a megyék rangsorában Borsod-Abaúj-Zemplén a 12. helyet foglalta el, ami megegyezik az egy évvel korábbival.

A beruházások értéke és volumenindexe összevont nemzetgazdasági ágak szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, 2017. I. félév

Megnevezés	Beruházás összesen		
	millió Ft	megoszlása, %	előző év azonos időszaka=100,0 ^{a/}
Összesen	74 276	100,0	115,5
<i>Ebből:</i>			
Mezőgazdaság	3 314	4,5	122,8
Ipar	48 092	64,7	107,9
<i>Ezen belül: feldolgozóipar</i>	40 020	53,9	109,5
Építőipar	2 279	3,1	171,2
Szolgáltatás ágazatai együtt	20 591	27,7	131,1

a/ Összehasonlító áron.

Forrás: KSH

A beruházások értéke összehasonlító áron 2016. január–júniusához viszonyítva az iparban 7,9%-kal, a mezőgazdaságban 23%-kal, az építőiparban 71%-kal emelkedett. Az adminisztratív szolgáltatás területén nőtt leginkább (4,6-szeresére) a beruházások volumene az egy évvel korábbihoz képest, de az ingatlanügyletek és az egészségügyi szolgáltatás terén is jelentős (3,3 és 3,0-szeres) növekedés következett be. A beruházásokból jelentősebb súllyal részesedő gazdasági ágak közül a szállítás, raktározás területén következett be a legnagyobb (32%-os) csökkenés. A fejlesztési források 65%-a az iparba, ezen belül túlnyomórészt a feldolgozóiparba került. Kiemelkedő a vegyi anyag, termék gyártása és a járműgyártás beruházási teljesítményértéke, előbbi 36%-os, utóbbi 25%-os arányt képviselt a feldolgozóiparon belül.

Anyagi-műszaki összetétel szerint a fejlesztésekre fordított összeg 29%-át épület és egyéb építmény építésére, 45%-át importból, negyedét belföldről származó gépek, berendezések, járművek beszerzésére, 1,3%-át egyéb célra fordították. Az anyagi-műszaki összetétel minden kategóriájában nőtt a fejlesztési források volumene az előző év I. félévéhez képest.

Ipar

Az ipari teljesítmény 2013 óta tartó növekedése 2017 I. félévében is folytatódott Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. A megyei telephellyel rendelkező 4 főnél többet alkalmazó vállalkozások az év első felében 1308 milliárd forint termelési értéket állítottak elő, ami összehasonlítva áron 3,4%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. Az egy lakosra jutó termelési érték 2 millió forint volt a megyében, az országos átlagnál 32%-kal magasabb. A megyék és a főváros rangsorában e fajlagos mutató alapján Borsod-Abaúj-Zemplén a 7. helyen áll. A termelés volumenindexének növekedése kiemelkedő volt januárban és márciusban, amikor 11, illetve 9,6%-kal haladta meg az előző év azonos havit.

A megyei ipar termelési értékének 44%-át a vegyi anyag, termék gyártása területén állították elő 2017. január-júniusban. Ennek teljesítménye 0,6%-kal emelkedett a belföldi kereslet 35%-os visszaesése mellett, az értékesítés közel háromnegyedét kitevő export ugyanakkor 23%-kal gyarapodott. A döntően exportra termelő gépiparon belül a legnagyobb termelési értéket előállító járműgyártás produktuma 8,0%-kal bővült, a külpiaci eladások 7,9%-os és a belföldiek 8,4%-os gyarapodása következtében. A másik jelentős gépipari terület, a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása volumene 20%-kal csökkent. A gép, gépi berendezés gyártása teljesítménye 54%-kal meghaladta a 2016. I. félévi szintet, kis részarányú belföldi értékesítése több mint 7-szeresére, exportja 44%-kal gyarapodott. A fémalapanyag és fémfeldolgozási termékek gyártásának termelése 9,5%-kal nőtt. A belföldi eladások értéke 8,5, az exporté 6,5%-kal bővült. Az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártásában a termelés 15%-kal emelkedett, az értékesítés mindkét irányban meghaladta a 2016. január-június időszakét. A gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása teljesítménye 3,4%-kal bővült. A kisebb súlyú feldolgozóipari ágazatok közül a textilipar kibocsátása 29%-kal nőtt, belföldön 28, külföldön 23%-kal gyarapodott az értékesítés volumene. Az egyéb feldolgozóipar (ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása) termelési értéke 33%-kal visszaesett. A fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység teljesítménye 15%-kal csökkent. Az

Borsod-Abaúj-Zemplénben az ipari értékesítés 77%-a exportból származott. Ennek 42%-át a vegyi anyag, termék gyártása, 24%-át a járműgyártás, 15%-át a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása adta. 2017 I. félévében a megyei székhelyű legalább 50 fős vállalkozásoknál 31,3 ezer fő állt alkalmazásban, 5,0%-kal több mint, az előző év azonos időszakában. A legtöbb munkavállaló a járműgyártásban állt alkalmazásban, ahol 15%-kal nőtt a létszám. Borsod-Abaúj-Zemplénben az év első felében egy alkalmazásban állóra 36 millió forint termelési

érték jutott, ez az összeg a megyék között a második legnagyobb. Az iparban a termelés volumene kisebb mértékben emelkedett, mint a létszám, így a termelékenység összességében 2,5%-kal csökkent. Kiemelkedő a gép, gépi berendezés gyártása, ahol az egy alkalmazásban állóra jutó termelési érték 38%-kal emelkedett.

Építőipar

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei székhelyű 4 főnél többet foglalkoztató építőipari vállalkozások termelési értéke 2017. január-júniusban 25 milliárd forint volt, összehasonlítva áron 5,7%-kal magasabb, mint az előző év azonos időszakában. A megyei építőipari termelés értéke az országos 3,9%-a volt. A 2017. június végi 9,3 milliárd forint értékű szerződésállomány 1,4-szerese volt az egy évvel korábbinak.

Építményfőcsoportok szerint az építőipari munkák 58%-a épületek, 42%-a egyéb építmények építéséből állt. A megyei székhelyű építőipari teljesítmény ágazati megoszlását tekintve a termelési érték közel fele speciális szaképítéssel foglalkozó vállalkozásoktól származott, amelynek legnagyobb részterülete az épületgépészeti szerelés. Az építőipari termelés egyharmadát adó épületek építésén belül a lakó- és nem lakó épületek tették ki a termelési érték csaknem egészét. Az egyéb építmények építésébe sorolt vállalkozások teljesítményében az út- és vasútépítésekkel és a közműépítésekkel foglalkozók voltak a meghatározók.

Turizmus

2016. december végén a megyében mintegy 7,4 ezer kiskereskedelmi üzletet tartottak nyilván, 3,4%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban, számuk 2010 óta folyamatosan csökken. A megyében található az ország üzleteinek 5,4%-a. A vendéglátóhelyek száma 3119 volt, 4-gyel több, mint 2015 végén. Tízezer lakosra a megyében 113 kiskereskedelmi üzlet és 48 vendéglátóhely jutott, mindkét esetben kevesebb az országosnál.

A megye kereskedelmi szálláshelyinek vendégforgalma (vendégek és az általuk eltöltött vendégéjszakák száma) 2010 óta töretlenül növekszik. Az előző év azonos időszakához képest mind a vendégek, mind a vendégéjszakák száma emelkedett, 6,7, illetve 2,2%-kal. A megye turisztikai keresletét döntően a belföldi vendégkör határozta meg, a vendégek 77, a vendégéjszakák 75%-át a belföldiek adták.

A megyei kereskedelmi szálláshelyeken az év első nyolc hónapjában bruttó 8,6 milliárd forint árbevétel keletkezett. Ezen belül a szállásdíjakból 5,3 milliárd forint folyt be, ami 17%-kal haladta meg az előző azonos időszakit. Borsod-Abaúj-Zemplén legtöbb vendéget fogadó települése Miskolc volt, a megyei kereskedelmi

szálláshelyekre érkező vendégek 39%-a itt szállt meg. A megyeszékhely után Borsod-Abaúj-Zemplén megye két legnagyobb vendégforgalmú települése, Bogács és Mezőkövesd közel azonos arányban – 8,8, illetve 8,7%-kal – részesedett a megye vendégforgalmából.

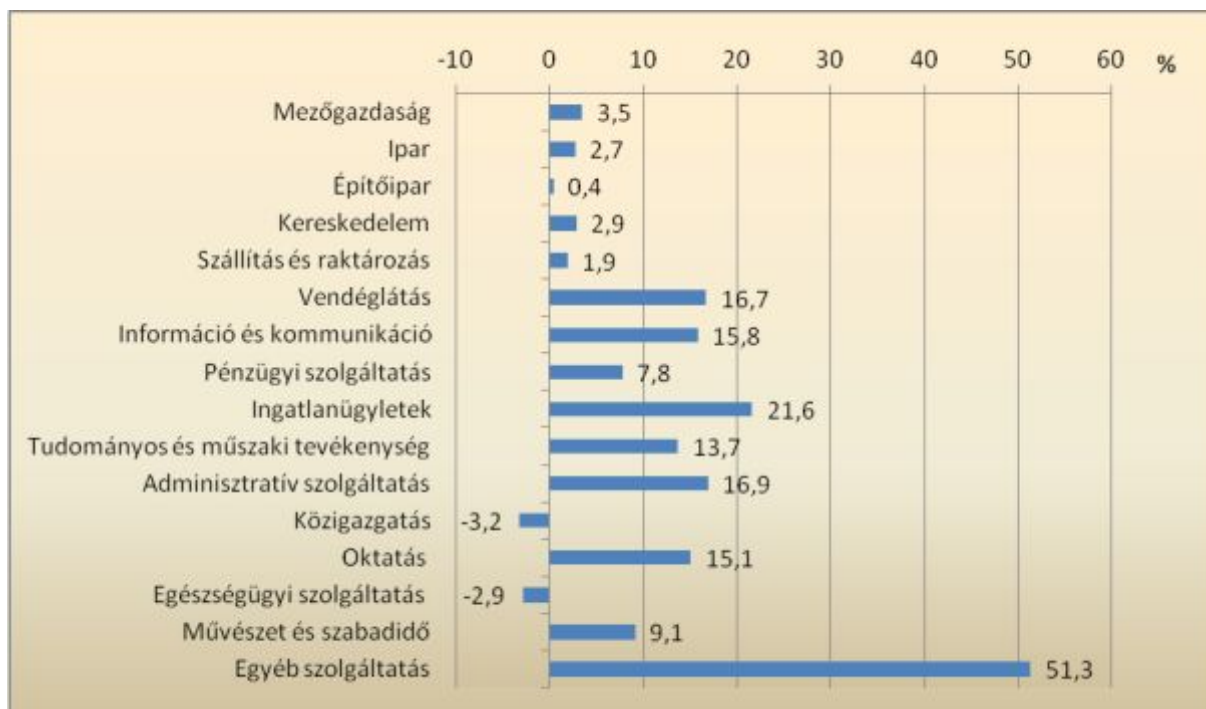
Munkaerőpiac

Borsod-Abaúj-Zemplén megye munkaerőpiaci mutatói 2011 óta folyamatosan javultak. 2017 II. negyedévében a megyében a 15–74 éves népesség 58,3%-a, 287 ezer fő volt gazdaságilag aktív, számuk 0,5%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A munkaerőpiacon 271 ezer fő foglalkoztatottként, 16 ezer fő munkanélküliként jelent meg. Az előbbiek száma 0,9%-kal magasabb, az utóbbiaké 6,4%-kal alacsonyabb, mint 2016 II. negyedévében. A foglalkoztatási ráta 55,1%, a munkanélküliségi ráta 5,5% volt. Egy év alatt a foglalkoztatási ráta 1,2 százalékponttal emelkedett, a munkanélküliségi ráta 0,4 százalékponttal csökkent. A kedvező változás ellenére a foglalkoztatási ráta továbbra is alacsonyabb, a munkanélküliségi ráta magasabb, mint az országos átlag.

Borsod-Abaúj-Zemplénben 2017. I. félévben a 4 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozásoknál, létszámnagyságtól függetlenül a költségvetési intézményeknél, valamint a kijelölt nonprofit szervezeteknél 157 ezer fő állt alkalmazásban, 3,1%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. Országosan az alkalmazásban állók száma kisebb mértékben, 2,0%-kal bővült. Az alkalmazottak 53%-át foglalkoztató versenyszférában a növekedés üteme nagyobb (4,9%-os) volt, mint egy évvel korábban (1,5%-os), ezzel szemben a költségvetési szerveknél 2,8%-kal csökkent a létszám.

A fizikai foglalkozásúak száma 1,9, a szellemieké 5,0%-kal nőtt 2016. január–júniushoz viszonyítva. Az alkalmazásban állók harmada a termelő, kétharmada a szolgáltató ágakban dolgozott. A termelő ágak mindegyikében, a szolgáltató ágaknál a közigazgatás és az egészségügyi szolgáltatás kivételével mindenhol nőtt az alkalmazottak száma. A legnagyobb foglalkoztató az ipar, ahol az összes alkalmazott 27%-a dolgozott, ezt az egészségügyi szolgáltatás követte, 25%-kal. Teljes munkaidőben 148 ezer fő állt alkalmazásban, számuk az előző év első félévéhez képest 2,9%-kal gyarapodott.

Az alkalmazásban állók számának változása az előző év azonos időszakához képest
Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, 2017. I. félév

Forrás: KSH

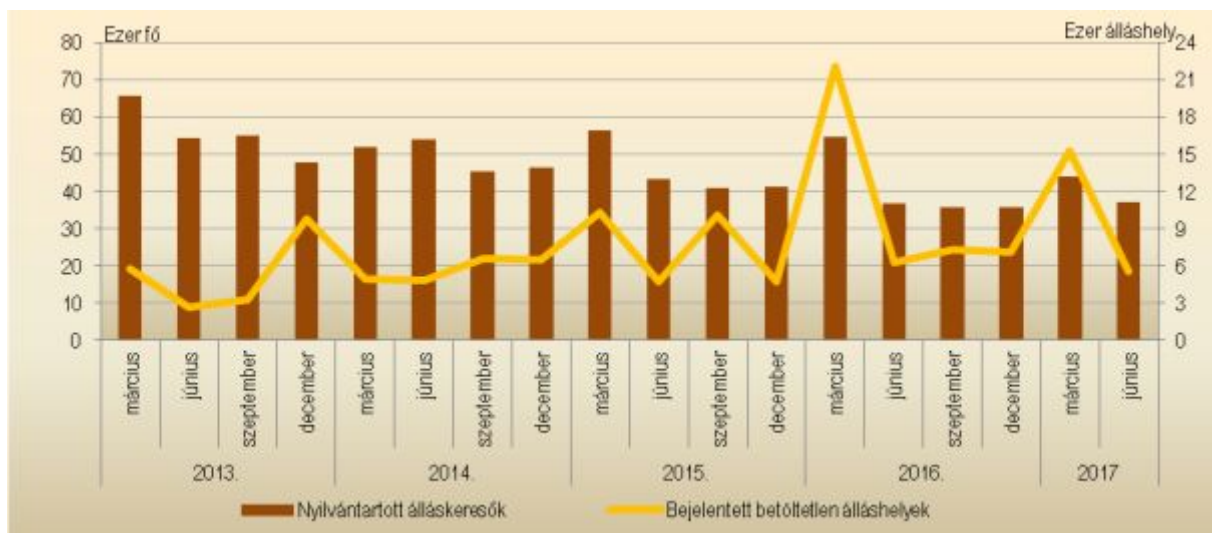
2017. I. félévben a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 225 ezer forint volt, nominálisan 13%-kal több, mint egy évvel korábban. Országosan a növekedés üteme valamivel kisebb (12,5%) volt. A havi bruttó átlagkereset a versenyszférában 256 ezer forint, a költségvetési szférában 190 ezer forint volt, előbbi 10, utóbbi 15%-kal emelkedett 2016 első hat hónapjához viszonyítva. A megyében a havi bruttó átlagkereset az információ és kommunikáció területén volt a legmagasabb, a humán-egészségügyi, szociális ellátásban a legalacsonyabb.

Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete – családi kedvezmény figyelembevételével – 149 ezer forintot ért el, ami 13%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A megyei nettó átlagkereset 44 ezer forinttal elmaradt az országotól. A fizikai foglalkozásúak havi átlagban 109 ezer forintot, a szellemiek 211 ezer forintot kaptak, 2016. I. félévhez képest a növekedés mértéke 15 és 11% volt. A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve a havi bruttó átlagkereset 261 ezer forint, a nettó 174 ezer forint volt, mindkét esetben 12%-kal nagyobb, mint egy évvel korábban.

A Nemzetgazdasági Minisztérium adatai alapján Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a 2017. júniusi zárónapon 37 ezer fő álláskeresőt tartottak nyilván, 0,5%-kal többet, mint az előző év azonos időpontjában. A nyilvántartott álláskereső 49%-a nő, 13%-a pályakezdő, 19%-a 25 éven aluli volt. A pályakezdők száma 8,4%-kal csökkent,

a 25 éven aluliaké 0,8%-kal nőtt. Az álláskeresők 31%-a 30 évesnél fiatalabb, 40%-a 30–49 éves, 29%-a 50 éves vagy annál idősebb volt. Az egy évvel korábbihoz képest közel azonos a korcsoportonkénti megoszlás. Az álláskeresők 49%-a legfeljebb az általános iskola 8 osztályával, 27%-a szakmunkás, szakiskolai, 22%-a középiskolai, technikus, 2,9%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezett. Míg a legfeljebb általános iskola 8 osztályával rendelkezők aránya emelkedett, addig az ennél magasabb végzettségűeké minden kategóriában csökkent. Az álláskeresők 33%-a legfeljebb 3 hónapja, 27%-a tartósan, egy évet meghaladóan nem tudott elhelyezkedni. Az előbbiek aránya mérséklődött, az utóbbiaké növekedett az előző év júniusához képest. Június végén a betöltetlen álláshelyek száma 5,5 ezer volt, 12%-kal kevesebb, mint 2016 azonos időpontjában. Tíz üres álláshelyre 67 álláskereső jutott, szemben a 2016. júniusi 59-cel.

A nyilvántartott álláskeresők száma és a bejelentett betöltetlen álláshelyek alakulása a márciusi, júniusi, szeptemberi és decemberi zárónapon, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében

Forrás: KSH

Képzések, képzési igények

A képzési helyzetképet a B.-A.-Z. Megyei Munkaügyi Központ Foglalkoztatási Főosztályának a megyére jellemző foglalkoztatási igényekről és a vállalati keresletről szóló kimutatása alapján részletezzük, amely a 2017. őszen végzett vállalati felmérés (Rövid távú munkaerőpiaci prognózis) során szerzett információkon alapul.

A 2018-ban várható létszámnövelés által leginkább érintett foglalkozások, a munkakört is megnevező cégeknél (TOP 30)

FEOR	Foglalkozás megnevezése	Létszámnövelést tervező cégek száma	A foglalkoztatottak számának várható növelése az adott munkakörben
		(db)	(fő)
2117	Vegyésmérnök	1	10
5135	Cukrász	4	10
6211	Erdészeti foglalkozású	1	10
8111	Élelmiszer-, italgyártó gép kezelője	1	10
5117	Bolti pénztáros, jegypénztáros	2	11
7331	Gépjármű- és motorkarbantartó, -javító	11	11
8413	Villamosvezető	1	12
7511	Kőműves	7	13
7114	Pék, édesiparitermék-gyártó	6	15
7343	Elektromoshálózat-szerelő, -javító	2	16
7521	Vezeték- és csőhálózat-szerelő (víz, gáz, fűtés)	5	21
8418	Autóbuszvezető	3	21
2118	Gépésmérnök	9	22
9329	Egyéb egyszerű építőipari foglalkozású	6	23
8122	Ruházati gép kezelője és gyártósor mellett dolgozó	2	26
8417	Tehergépkocsi-vezető, kamionsofőr	11	28
8219	Egyéb termék-összeszerelő	1	30
9225	Kézi csomagoló	2	30
3190	Egyéb műszaki foglalkozású	1	33
9239	Egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású	7	35
3115	Vegyésztechnikus	3	36
8151	Fémfeldolgozó gép kezelője	2	40
5123	Telefonos (multimédiás) értékesítési ügynök	2	44
7323	Forgácsoló	13	58
7341	Villamos gépek és készülékek műszerésze, javítója	4	61
7321	Lakatos	15	68
7325	Hegesztő, lángvágó	9	69
8132	Vegyí alapanyagot és terméket gyártó gép kezelője	2	71
9310	Egyszerű ipari foglalkozású	9	108
5113	Bolti eladó	8	211
9332	Egyszerű erdészeti, vadászati és halászati foglalkozású	1	218

Forrás: B.-A.-Z. Megyei Munkaügyi Központ

5. Csongrád megye

5.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 68 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. A kiküldött, érvényes engedéllyel rendelkező képző intézményeket tartalmazó nyilvántartásban az összes képző intézmény székhelye Csongrád megyében van. Ebből 4 képző intézmény időközben megszűnt.

A 68 képzőhely összesen 1 012 engedélyezett képzést kínál, azonban a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: vannak nagyobb képzési kínálattal (több mint 100 engedélyezett képzéssel) rendelkező képző intézmények, és olyanok is, amelyek csak 1-1 képzést nyújtanak. A képzések mindegyikét meglévő képzőhelyek biztosítják, köztük régi és új képzéseket is egyaránt.

Az engedélyezett képzések legnagyobb része, több mint fele (54%) OKJ szerinti („A” körös), 3 százaléka egyéb szakmai („B” körös), 2 százaléka nyelvi („C” körös) és több mint négytizede (41%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=208) – melybe beleértjük a 2017/2018-as és a 2018/2019-es tanéveket is –, illetve a korábbi tanévekben megtartott képzések (n=191) nagyon hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=1 012). A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések kevesebb, mint egynegyedét (21%) indították el a képző intézmények. A képzések közel egyötödéről (19%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések közel négytizedét (39%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések, valamint a nyelvi képzések esetén ez az arány azonban alig mérhető, a nyelvi képzések esetén az 1%-ot sem éri el (5.1.1. táblázat).

5.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	117	56,3	21,5	116	60,7	21,3	544	53,8
Egyéb szakmai	12	5,8	42,9	4	2,1	14,3	28	2,8
Nyelvi	5	2,4	21,7	4	2,1	17,4	23	2,3
Egyéb	74	35,6	17,7	67	35,1	16,1	417	41,2
Összesen	208	100	21	191	100	19	1012	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több mint háromnegyedüket (79%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd az 5.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (19%);
- nem folytatnak, illetve egyszerűen még nem indítottak adott képzéseket a megyében (például mert nem sikerült elindítani, vagy a képzés nem a képző intézmény tényleges profilja vagy csupán szerepeltetik az engedélyükben vagy kizárólag vizsgaszervezés miatt engedélyezték az adott képzést) (46%);
- megszűnt a képzőhely, illetve az adott képzés (1%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (13%).

5.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	117	21,5	12	42,9	5	21,7	74	17,7	208	20,6
nem, de már volt ilyen képzés	116	21,3	4	14,3	4	17,4	67	16,1	191	18,9
nem volt még ilyen képzés	255	46,9	12	42,9	7	30,4	168	40,3	442	43,7
nem folytat ilyen képzést a megyében	0	0,0	0	0,0	0	0,0	13	3,1	13	1,3
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	10	1,8	0	0,0	0	0,0	5	1,2	15	1,5
megszűnt a képzőhely	7	1,3	0	0,0	2	8,7	4	1,0	13	1,3
nincs információ	39	7,2	0	0,0	5	21,7	86	20,6	130	12,8
Összesen	544	100	28	100	23	100	417	100	1012	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (62%). Főként az egyéb képzések esetén nem lehet, illetve a képzőhelyek sem tudták besorolni az adott képzésüket, továbbá a megszűnt képzőhelyek képzései, valamint az engedélyezett, de ténylegesen nem folytatott képzések esetén is alacsony az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet szakmacsoportba tartozik (5%), ezt követik az egyéb szolgáltatások (5%) és a mezőgazdaság (4%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (9%) és a mezőgazdaság (7%), az egyéb szakmai képzéseket a mezőgazdaság (18%), és a könnyűipar (14%), míg az egyéb képzéseket az informatika (8%) és az egyéb szolgáltatások (7%) szakmacsoportban engedélyeztettek a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – több mint egytizede a gépészet szakmacsoportban indul(t), továbbá a mezőgazdaság és informatika szakmacsoportba tartozó képzések aránya is megközelíti ezt. A gépészet, az egyéb szolgáltatások, az informatika, az oktatás, a közgazdaság, a közlekedés, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, az élelmiszeripar, a vendéglátás-turisztika, a könnyűipar, az építészet, a közszolgáltat, a faipar és az ügyvitel szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a jelenlegi tanévben. Az előbb említett képzések mellett, a nyelvi képzéseken kívül mondható el az, hogy az egyes területeken engedélyezett képzések összességében több mint felét, sok esetben több mint háromnegyedét tartották meg eddig (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények. A nyelvi képzéseket (is) nyújtó képző intézmények ezen képzéseik több mint egyötödét (22%)

jelenleg is folytatják, s további közel egyötödüket (17%) korábban szervezték meg (5.1.3. táblázat).

5.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Gépészet	28	13,5	58,3	14	7,3	29,2	48	4,7
Egyéb szolgáltatások	21	10,1	45,7	8	4,2	17,4	46	4,5
Mezőgazdaság	10	4,8	24,4	26	13,6	63,4	41	4,1
Informatika	15	7,2	39,5	8	4,2	21,1	38	3,8
Oktatás	14	6,7	58,3	8	4,2	33,3	24	2,4
Közgazdaság	8	3,8	33,3	9	4,7	37,5	24	2,4
Nyelvi képzés	5	2,4	21,7	4	2,1	17,4	23	2,3
Egészségügy	5	2,4	21,7	10	5,2	43,5	23	2,3
Szociális szolgáltatások	1	0,5	5,6	14	7,3	77,8	18	1,8
Közlekedés	10	4,8	55,6	7	3,7	38,9	18	1,8
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	13	6,3	81,3	3	1,6	18,8	16	1,6
Élelmiszeripar	5	2,4	33,3	10	5,2	66,7	15	1,5
Vendéglátás-turisztika	6	2,9	50,0	4	2,1	33,3	12	1,2
Könnyűipar	5	2,4	55,6	4	2,1	44,4	9	0,9
Építészet	6	2,9	75,0	2	1,0	25,0	8	0,8
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,5	16,7	3	1,6	50,0	6	0,6
Közszolgálat	3	1,4	50,0	3	1,6	50,0	6	0,6
Faipar	1	0,5	25,0	2	1,0	50,0	4	0,4
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	2	1,0	66,7	3	0,3
Ügyvitel	2	1,0	66,7	1	0,5	33,3	3	0,3
Elektrotechnika-elektronika	0	0,0	0,0	1	0,5	100,0	1	0,1
Vegyipar	0	0,0	0,0	1	0,5	100,0	1	0,1
nincs adat	49	23,6	7,8	47	24,6	7,5	625	61,8
Összesen	208	100	20,6	191	100	18,9	1012	100

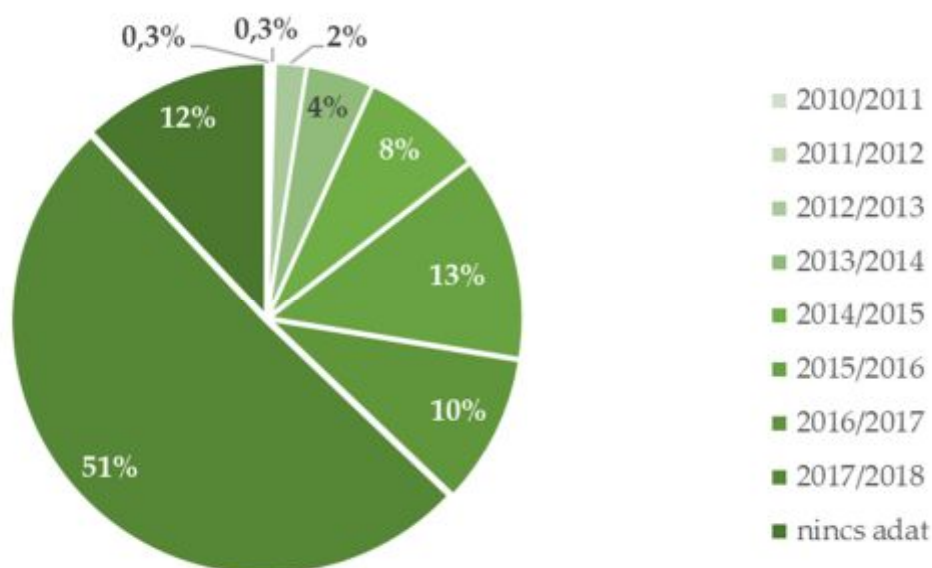
Forrás: GVI adatgyűjtés

5.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=399) a 2010/2011-es tanévig nyúlnak vissza, melyek több mint fele (51%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre. A képzések több mint egytizede (13%) a 2015/2016-os, további egytizede pedig a 2016/2017-es (10%) került lebonyolításra (5.2.1. ábra).

5.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=399)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (58%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több mint nyolctizede (81%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utal, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések évente (27%), az egyéb szakmai képzések ritkábban, mint évente (25%), évente (17%) és negyedévente (17%) indulnak inkább. Az egyéb képzések ritkábban, mint évente (50%) indulnak főleg, de előfordulnak negyedévente (12%) és félévente (15%) is. Nyelvi képzésből negyedévente, félévente és évente is indult egy. A korábbi évek képzései esetében

vázolt gyakorisági arányok az egyéb szakmai képzések esetén hasonlóak, összességében pedig ritkábban indultak képzések, ez főleg az OKJ-s képzések kapcsán figyelhető meg. Összességében megállapítható, hogy OKJ-s, illetve egyéb szakmai képzések némiképp gyakrabban kerülnek megszervezésre, mint egyéb képzések, ugyanakkor az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (5.2.2. ábra).

5.2.2. ábra: A jelenlegi (n=208), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=191) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük az indított képzéseket, függetlenül attól, hogy jelenlegi, vagy korábbi képzésekről van szó. Ezt elsősorban az eredmények átláthatósága és az indokolta, hogy a kutatás céljának megfelelően arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen gyakran indulnak adott szakmacsoportba tartozó képzések. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül a gépészet, az informatika, és az építészet szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban, de az egyéb szolgáltatások, az élelmiszeripar, és a nyelvi képzések legalább fele is legalább évente elindul (5.2.1. táblázat).

5.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

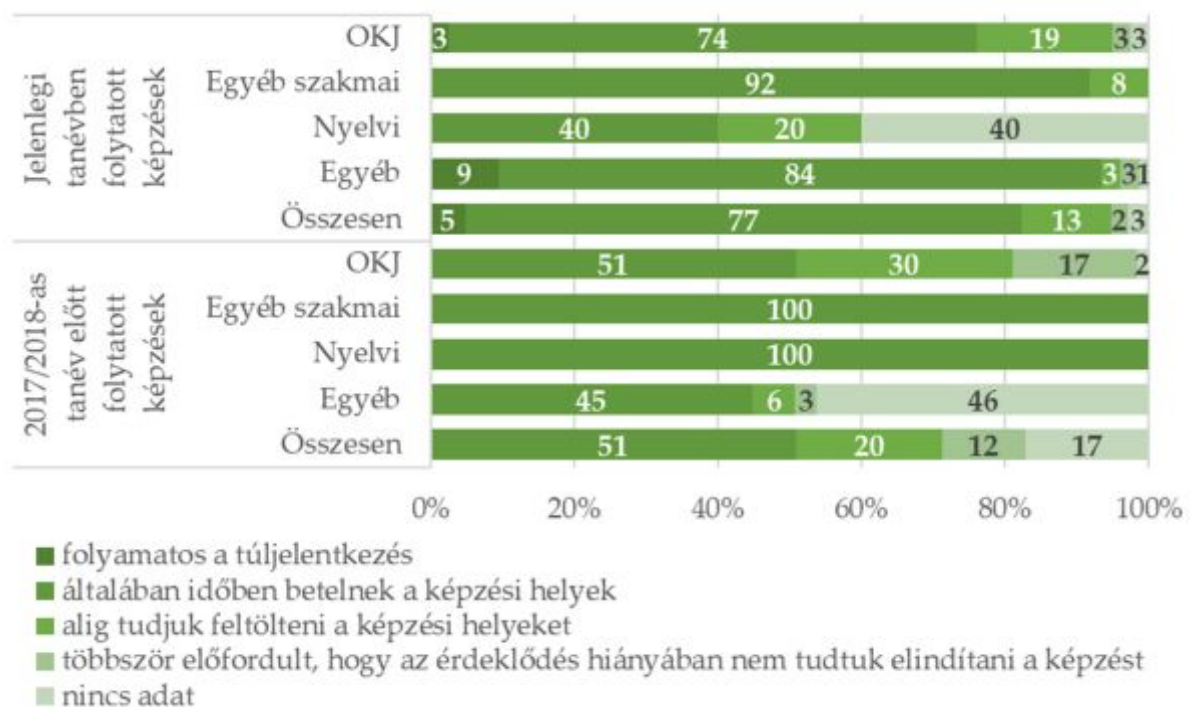
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Gépészet	42	61,9	35,7	2,4
Mezőgazdaság	36	30,6	69,4	0,0
Egyéb szolgáltatások	29	55,2	20,7	24,1
Informatika	23	82,6	13,0	4,3
Oktatás	22	40,9	59,1	0,0
Közlekedés	17	35,3	47,1	17,6
Közgazdaság	17	41,2	58,8	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	16	37,5	50,0	12,5
Szociális szolgáltatások	15	6,7	93,3	0,0
Élelmiszeripar	15	66,7	33,3	0,0
Egészségügy	15	26,7	73,3	0,0
Vendéglátás-turisztika	10	30,0	60,0	10,0
Nyelvi képzés	9	55,6	22,2	22,2
Könnyűipar	9	0,0	44,4	55,6
Építészet	8	87,5	12,5	0,0
Közfoglalat	6	33,3	66,7	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	4	25,0	75,0	0,0
Faipar	3	33,3	66,7	0,0
Ügyvitel	3	33,3	66,7	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	2	0,0	100,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	1	0,0	100,0	0,0
Vegyipar	1	0,0	100,0	0,0
nincs adat	96	16,7	78,1	5,2
Összesen	399	37,8	55,4	6,8

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 5 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 77 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyek esetében alig tudták feltölteni a képzési helyeiket a képző intézmények (20%),

illetve, hogy az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott képzésüket (12%). Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható, hogy a jelenlegi képzések esetén az egyéb szakmai és az egyéb képzések iránt jobban érdeklődnek. Az egyéb szakmai képzések 92%-a, az egyéb képzések 84%-a általában időben betelt, ez az arány OKJ-s képzések esetén 74%, nyelvi képzések esetén mindössze 40%. A 2017/2018-as tanévnél korábban alig indult OKJ-s és egyéb képzési körön kívül egyéb képzések. A képzések azonban nagyrészt időben beteltek (5.2.3. ábra).

5.2.3. ábra: A jelenlegi (n=208), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=191) iránti érdeklődés képzési kör szerint

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 15 képzés tartozik, a gépészet, az egyéb szolgáltatások, az informatika, a közgazdaság, a kereskedelem-marketing, és a szociális szolgáltatások szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az élelmiszeripar és az oktatás, és az egészségügy szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. A nyelvi képzési helyek kétharmada telik be időben, ugyanakkor több mint egytizedük esetében (11%) alig tudták feltölteni a képzési helyeket. Olyan nem fordult elő a nyelvi képzések esetén, hogy a képző intézmények az érdeklődés hiányában ne tudták volna elindítani az adott nyelvi képzésüket (5.2.2. táblázat).

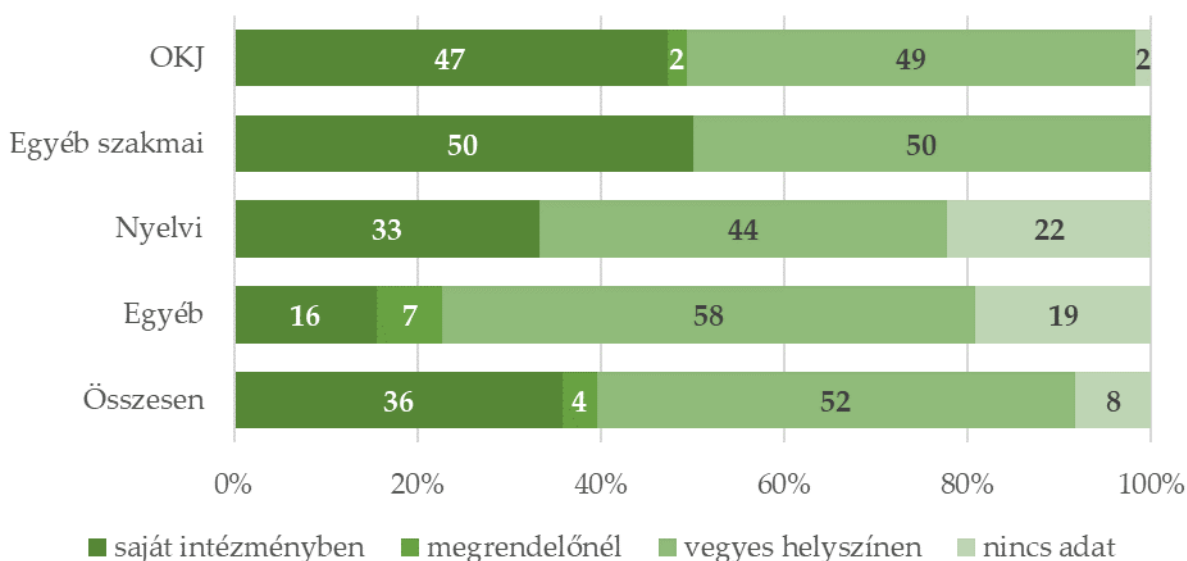
5.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Gépészet	42	0,0	76,2	11,9	11,9	0,0
Mezőgazdaság	36	0,0	47,2	38,9	13,9	0,0
Egyéb szolgáltatások	29	31,0	55,2	6,9	0,0	6,9
Informatika	23	0,0	69,6	13,0	17,4	0,0
Oktatás	22	4,5	59,1	13,6	22,7	0,0
Közlekedés	17	0,0	29,4	58,8	5,9	5,9
Közgazdaság	17	0,0	88,2	5,9	0,0	5,9
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	16	0,0	81,3	18,8	0,0	0,0
Szociális szolgáltatások	15	0,0	86,7	13,3	0,0	0,0
Élelmiszeripar	15	0,0	53,3	26,7	20,0	0,0
Egészségügy	15	0,0	66,7	20,0	13,3	0,0
Vendéglátás-turisztika	10	0,0	80,0	20,0	0,0	0,0
Nyelvi képzés	9	0,0	66,7	11,1	0,0	22,2
Könnyűipar	9	0,0	55,6	44,4	0,0	0,0
Építészet	8	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Közfoglalat	6	0,0	83,3	0,0	0,0	16,7
Művészet, közművelődés, kommunikáció	4	0,0	50,0	25,0	0,0	25,0
Faipar	3	0,0	66,7	33,3	0,0	0,0
Ügyvitel	3	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	2	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Vegyipar	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
nincs adat	96	0,0	65,6	1,0	1,0	32,3
Összesen	399	2,5	64,7	16,3	6,8	9,8

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések több mint egyharmadát (36%) saját intézményben valósítják meg a képző intézmények, alig 4%-át a megrendelőnél, míg több mint felét (52%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben, vagy egyéb helyszíneken). Összességében elmondható, hogy képzési körök alapján többségében vegyes helyszínen valósulnak meg a képzések, de OKJ-s és egyéb szakmai képzések esetén a saját intézményben folytatott képzések is fontosak (5.2.4. ábra).

5.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=399)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések, különösen igaz ez a gépészet, a mezőgazdaság, az informatika az építészet, és a közszolgálat szakmacsoport képzései esetén. Ezzel szemben inkább saját intézményben történnek az egészségügyi (93%), a közlekedési (82%), a könnyűipari (89%), és a vendéglátás-turisztika szakmacsoportba (80%) tartozó képzések. A megrendelőnél a szociális szolgáltatások (33%) és a művészet, közművelődés, kommunikáció (25%) szakmacsoportokba tartozó képzések számítanak számottevőnek (5.2.3. táblázat).

5.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Gépészet	42	31,0	7,1	61,9	0,0
Mezőgazdaság	36	47,2	0,0	52,8	0,0
Egyéb szolgáltatások	29	48,3	0,0	44,8	6,9
Informatika	23	21,7	0,0	78,3	0,0
Oktatás	22	50,0	0,0	50,0	0,0
Közlekedés	17	82,4	0,0	17,6	0,0
Közgazdaság	17	41,2	0,0	52,9	5,9
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	16	43,8	0,0	56,3	0,0
Szociális szolgáltatások	15	13,3	33,3	53,3	0,0
Élelmiszeripar	15	26,7	6,7	53,3	13,3
Egészségügy	15	93,3	0,0	6,7	0,0
Vendéglátás-turisztika	10	80,0	0,0	20,0	0,0
Nyelvi képzés	9	33,3	0,0	44,4	22,2
Kőnyűipar	9	88,9	0,0	11,1	0,0
Építészet	8	12,5	0,0	87,5	0,0
Közszolgálat	6	16,7	0,0	66,7	16,7
Művészet, közművelődés, kommunikáció	4	75,0	25,0	0,0	0,0
Faipar	3	66,7	0,0	33,3	0,0
Ügyvitel	3	66,7	0,0	33,3	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	2	0,0	0,0	100,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	1	100,0	0,0	0,0	0,0
Vegyipar	1	0,0	0,0	100,0	0,0
nincs adat	96	6,3	5,2	62,5	26,0
Összesen	399	35,8	3,8	52,1	8,3

Forrás: GVI adatgyűjtés

5.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó, és a cégek digitális technológiákra történő átállását segítő IKER 1. és 2. szintű képzések (például: Bevezető a digitális eszközök világába – IKER 1-2. szintű képzés; Első lépések a digitális világba – IKER 1. szintű képzés; Önállóan használok az informatikai eszközümet – IKER 2. szintű képzés) az összes engedélyezett képzés 3 százalékát (n=28) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 13-at folytatnak jelenleg is, további 1-et a tavalyi, 2016/2017-es tanévben szerveztek meg az ilyen jellegű informatikai képzést nyújtó intézmények. Összességében a 28 engedélyezett IKER képzésből csak a fele, azaz 14 indult el eddig (5.3.1. ábra).

5.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db (n=28)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A 13 jelenlegi tanévben folytatott IKER képzés mindegyikét legalább félévente elindítják a képző intézmények. A jelenlegi tanévben tartott IKER képzések több mint kétharmadánál (9 darab), azonban 2 esetben alig tudták feltölteni a képzési helyeket. A 2017/2018-as tanév előtt tartott IKER képzésre időben beteltek a helyek (5.3.2. ábra).

5.3.2. ábra: A jelenlegi tanévben tartott IKER képzések (n=13) iránti érdeklődés alakulása, db

Forrás: GVI adatgyűjtés

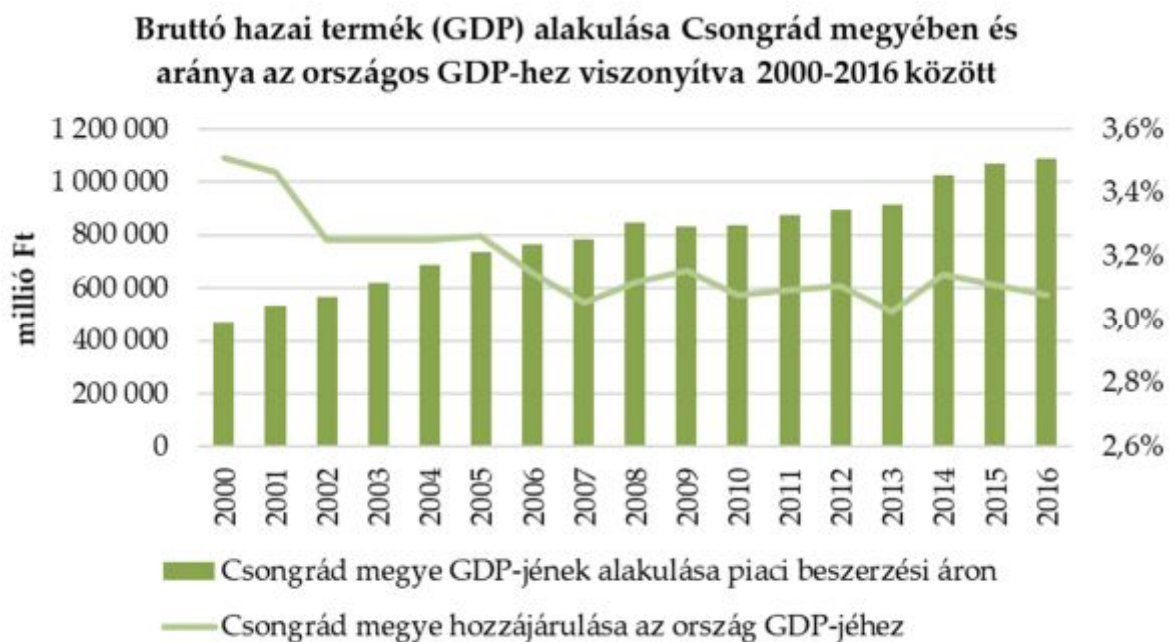
Az jelenlegi tanévben megtartott IKER képzések kivétel nélkül vegyes helyszíneken (13 darab) kerültek megvalósításra.

5.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Csongrád megye a Dél-alföldi régióban található, 4262 km² területű, 7 járással rendelkező megye. A lakosok száma 2017-ben 401 469 fő volt, ami akkor az ország lakosságának 4,1%-át jelentette, népsűrűsége 94,18 fő/km² volt.

GDP és általános gazdasági helyzet

Csongrád megyében a bruttó hazai termék 2016-ban 1 091 milliárd forint volt piaci beszerzési áron, ami az országban ekkor megtermelt GDP 3,08%-a. Az egy főre jutó bruttó hazai termék értéke az évben 2,7 millió forint volt, ezzel az országos sorrendben a tizedik helyet foglalta el. 2016-ban a megyében 26 707 működő vállalkozást és 2 975 valódi új vállalkozást jegyeztek. Országos szinten 2016-ban a tizedik, 2017-ben pedig a kilencedik legkisebb munkanélküliségi rátával rendelkezett, a régióban pedig mindkét évben itt volt a legalacsonyabb ez a mutató. 2016-ban nettó árbevétel alapján a megyében található legjelentősebb vállalkozás az Országos Dohányboltellátó Kft. volt 516 920 millió forinttal. Ezzel szemben a legnagyobb létszámú vállalkozásként a Pick Szeged Zrt. szerepel, 2016-ban 2 956 fő dolgozott itt.

Forrás: KSH

Beruházás

2017 első félévében a gazdasági szervezetek összesen 43 228 millió forintot ruháztak be Csongrád megyében, ami az előző év azonos időszakához képest 21,7%-os javulást jelent. Ezekből a beruházásokból 20 102 millió forintot fordítottak épületekre és egyéb építményekre, valamint 22 120 millió forintot gépekre, berendezésekre, járművekre. Össességében 2017-ben a beruházások értéke 103 228 millió forint volt, ennek mintegy 38%-át fordították az iparra. Ez az előző évhez képest 12,4%-kal több beruházást jelent ezen a területen. Össességében 51 168 millió forintot költöttek épületekre és egyéb építményekre, valamint 49 919 millió forintot gépekre, berendezésekre, járművekre az év során.

A gazdasági szervezetek beruházásainak aránya gazdasági ágazatok szerint, 2017 I-IV. negyedév

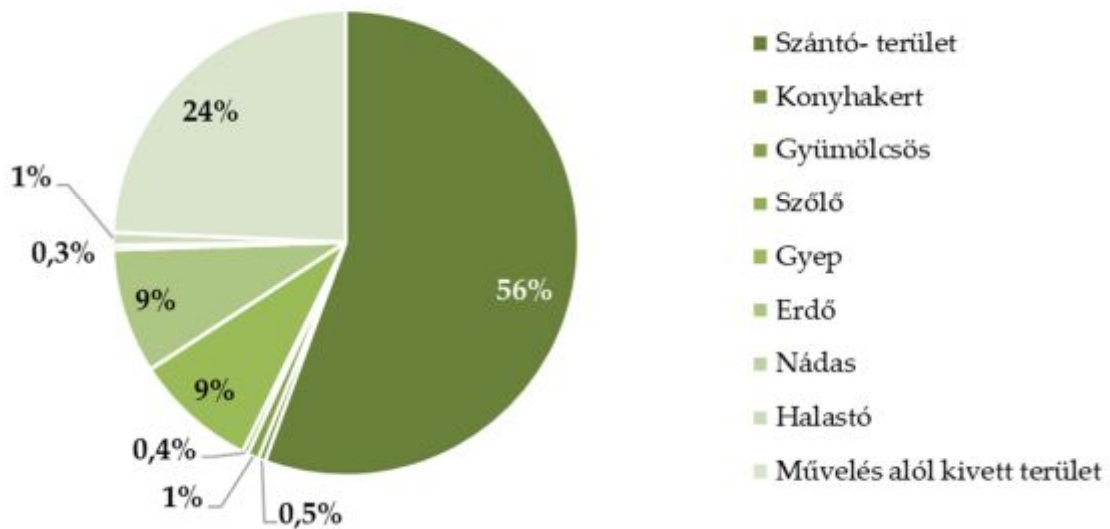
Forrás: KSH

Mezőgazdaság

Mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, valamint halászati tevékenységet 2017 végén 27 940 gazdasági szervezet végzett. Ebből 514 társas vállalkozás, 27 400 önálló vállalkozó, továbbá 7 nonprofit szervezet. Nagyságrendileg ugyanannyi gazdasági szervezet végzett ilyen tevékenységet, mint 2016-ban. A 27 914 regisztrált vállalkozás közül 359 működött korlátolt felelősségű társaságként, 15 részvénytársaságként, 80 betéti társaságként, 49 szövetkezeti formában és volt 1 506 egyéni vállalkozó. Mezőgazdasággal foglalkozó gazdasági szervezetek ebben az évben 8 568 millió forint értékben hajtottak végre beruházásokat, ami 8,6%-kal több a 2016-os beruházásoknál. Az ilyen típusú beruházások közel 58%-át fordították gépekre, berendezésekre, járművekre, ezek között belföldi tétel és import is szerepel.

A szarvasmarha-állomány 2015 elején némileg visszaesett, majd újra növekedésnek indult, 2017 végén pedig közel 39 ezret jegyeztek. A sertésállomány 2013-tól 2015 végéig növekedett, ekkora már 200 ezer felett járt a számuk, az utóbbi években viszont ez lecsökkent és 2017 végén a megyében 176 ezer alatt volt a számuk. A juhállomány az utóbbi években igen ingadozó volt, 2014-ben a számuk majdnem elérte a 74 ezret, 2017 végén azonban ez 52 ezer alatt maradt. A tyúkállomány is változó volt az utóbbi években, 2014 vége és 2015 közepe között majdnem megkétszereződött az állomány, 2017 decemberében végül 1,55 millió tyúkot számláltak a megyében.

Művelési ágak aránya az összes földterületből Csongrád megyében, 2017 (%)

Forrás: KSH

Ipar

2017 végén 3 290 gazdasági szervezet végzett valamilyen ipari tevékenységet. Ebből 1 533 társas vállalkozás, 1 729 önálló vállalkozó, továbbá 12 nonprofit szervezet. 2016-hoz képest 3,2%-kal nőtt az ipari gazdasági szervezetek száma. A 3 262 regisztrált vállalkozás közül 1 134 működött korlátolt felelősségű társaságként, 44 részvénytársaságként, 272 betéti társaságként, 61 szövetkezeti formában és volt 1 000 egyéni vállalkozó. 2017-ben a szellemi foglalkozásúak közül az ipari területen dolgozók keresték a legnagyobb nettó átlagbért, a fizikai foglalkozásúak pedig közigazgatás, védelem területen.

2017-ben Csongrád megyében a gazdasági szervezetek ipari beruházásainak értéke 39 226 millió forint volt. A megyei székhelyű ipart vizsgálva megállapítható, hogy a víz- és hulladékgazdálkodást leszámítva 2017 I. félévében 248 377 millió forint értékű termelést hajtottak végre, ami lényegében megegyezik az előző év azonos időszakában jegyzett értékkel. 2017-ben az értékesítésnek csak kevesebb, mint 50%-a származott exportból. 2017 végére az ipari termelés értéke majdnem elérte az 500 milliárd forintot, a belföldi és az export értékesítés összesen meghaladta az 590 milliárd forintot. Az alkalmazásban állók számában is nőtt a megyei székhelyű ipar, 2017-ben 18 857 főt foglalkoztattak így, ami valamivel kevesebb a 2016-os eredményhez képest. Az ipari termelés rendkívül nagy részét a feldolgozóipar teszi ki, ezen belül az élelmiszer, ital, dohánytermékek gyártása kiemelt fontossággal bír a megyében, ez önmagában kiteszi a feldolgozóipari termelés során előállított érték több

mint 50%-át, valamint az ipari termelés több mint 45%-át. A 2017. év teljes ipari termelését nézve a legnagyobb értéket – 63 588 millió forintnyit - november hónapban állították elő a megyében.

Építőipar

2017 I. félévében az építőipari termelés értéke 27 118 millió forint volt, ezzel 9,1%-kal sikerült meghaladnia az előző év azonos időszakának eredményét. Az új szerződések értéke az évkezdettől a tárgyidőszak végéig 33 965 millió forint, a szerződésállomány értéke a tárgyidőszak végén 27 775 millió forint. 2017-ben Csongrád megyében 546 lakást építettek, ebből 290 db 4 vagy több szobás. 164 lakás épült vállalkozás jóvoltából, további 381 épült természetes személy által. Értékesítés céljából 198 lakás épült, saját használatra pedig 333 darab.

Turizmus

A vendéglátóhelyek száma a 2017. június 30. napon 1 959 volt, ami nagyságrendileg megegyezik az előző év azonos időpontbeli adatával. Ebből 774 olyan vendéglátóhely, ami önálló vállalkozók által működtetett. A vendéglátóhelyek közül üzlettípus szerint 986 étterem, büfé, 140 cukrászda, 688 italüzlet, vagy más zenés szórakozóhely és 145 végez munkahelyi, rendezvényi és közétkeztetést. A megelőző év azonos időszakához képest az utóbbi kategóriába tartozó vendéglátóhelyeknek nőtt a száma, minden egyéb típus száma némileg csökkent.

A kereskedelmi szálláshelyeken 2017 I. félévében 46 998 külföldi vendég szállt meg, ők 88 751 vendégéjszakát töltöttek el. Az előző év azonos időszakához képest a külföldi vendégek száma 25,3 százalékos javulást mutat. Az említett időszakban 91 748 belföldi vendég szállt meg, ami 7,6%-os javulás jelent 2016 első félévéhez képest, ami így összességében 199 821 vendégéjszakának felel meg.

Munkaerőpiac

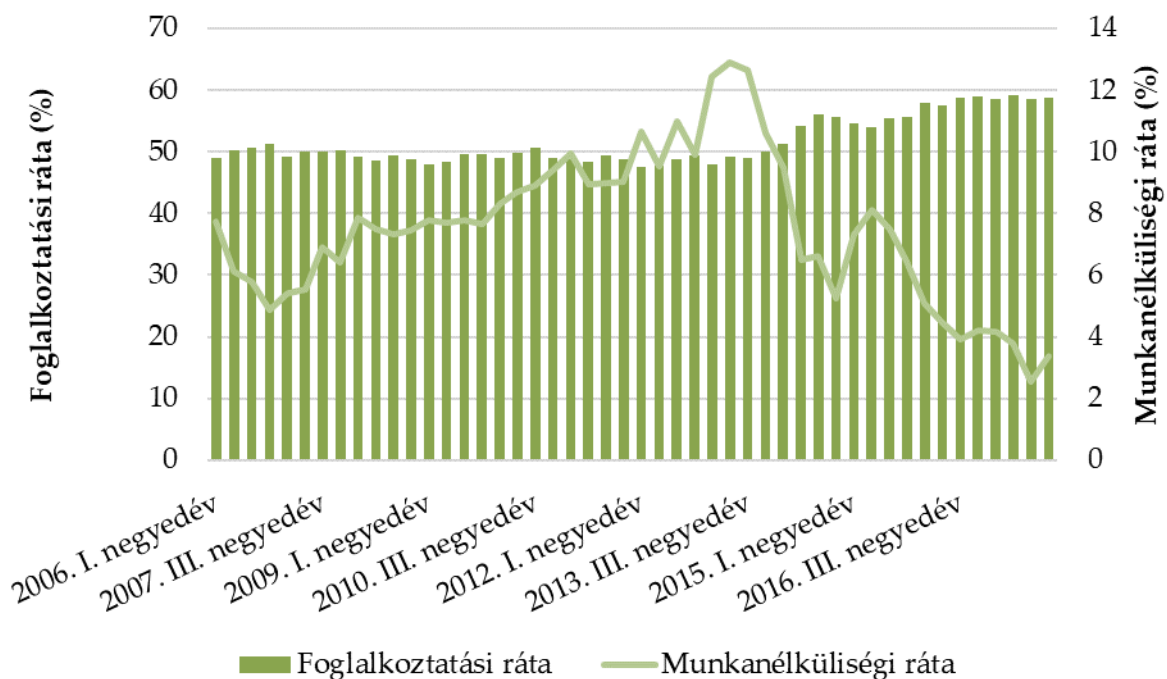
2017 II. negyedévében Csongrád megyében a 15–74 éves népesség 61,5%-a, több mint 188 ezer fő volt gazdaságilag aktív, számuk 1,14%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. 2017-ben az aktívak aránya összességében 60,8% volt, amivel mind a régiós 61%, mind az országos 62,1% alatt teljesítettek. A foglalkoztatási ráta 2014. elejéig 50% körül mozgott, majd ezt követően emelkedésnek indult. Bár 2015-ben történt némi visszaesés, 2017-ben mégis majdnem elérte a 60%-ot. A foglalkoztatási arány tekintetében éppen a régiós arányt érte el, az országos eredményt azonban 1 százalékponttal alulmúlta. 2017 utolsó negyedévében a munkanélküliségi ráta ugyan nem itt volt a legkisebb a régióban, de 3,4%-kal a régiós és az országos átlag alatt volt. 2013 III. negyedéve és 2014 vége között meredek negatív trend látható a mutatóban,

azonban 2015. közepére 8% fölé emelkedett. Innen újra csökkenésnek indult és 2017 II. negyedévében már megközelítette a 2,5%-ot.

2017 első félévében a fizikai foglalkozású alkalmazásban állók száma 56,5 ezer volt, ami 2,2% javulást jelent 2016. január-június időszakhoz viszonyítva. A havi nettó átlagkeresetük ebben az időszakban a 129 368 forintot érte el. A szellemi foglalkozásúak száma ekkor valamivel 45,5 ezer alatt volt, havi nettó átlagkeresetük pedig 207 639 forint volt. Összességében az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete a 165 385 forintot érte el ebben az időszakban.

Átlagosan a 2017. január-június időszakban 9541 főt regisztráltak nyilvántartott álláskeresőként. Mindvégig 50% felett voltak a nyilvántartott álláskeresők között a nők, az év közepére ez az érték már 56% fölé emelkedett. A pályakezdők száma az év első 4 hónapjában még 1 000 felett volt, később visszaesett ez alá. A 25 éven aluliaknál mindvégig 1 000 felett volt ez a mutató, márciusban már az 1 500-at is meghaladta és csak az év végére tudott érezhetően mérséklődni. 2017-ben a bejelentett betöltetlen álláshelyek száma átlagosan 1 848 volt, a 2 000-et csak márciusban – ekkor megközelítette a 3 000-et - júliusban és augusztusban lépte át ez a szám.

**A munkanélküliségi és foglalkoztatási ráta alakulása
Csongrád megyében, 2006-2017**

Forrás: KSH

Csongrád megyei és az országos aktivitási ráta alakulása, 2006-2017 (%)

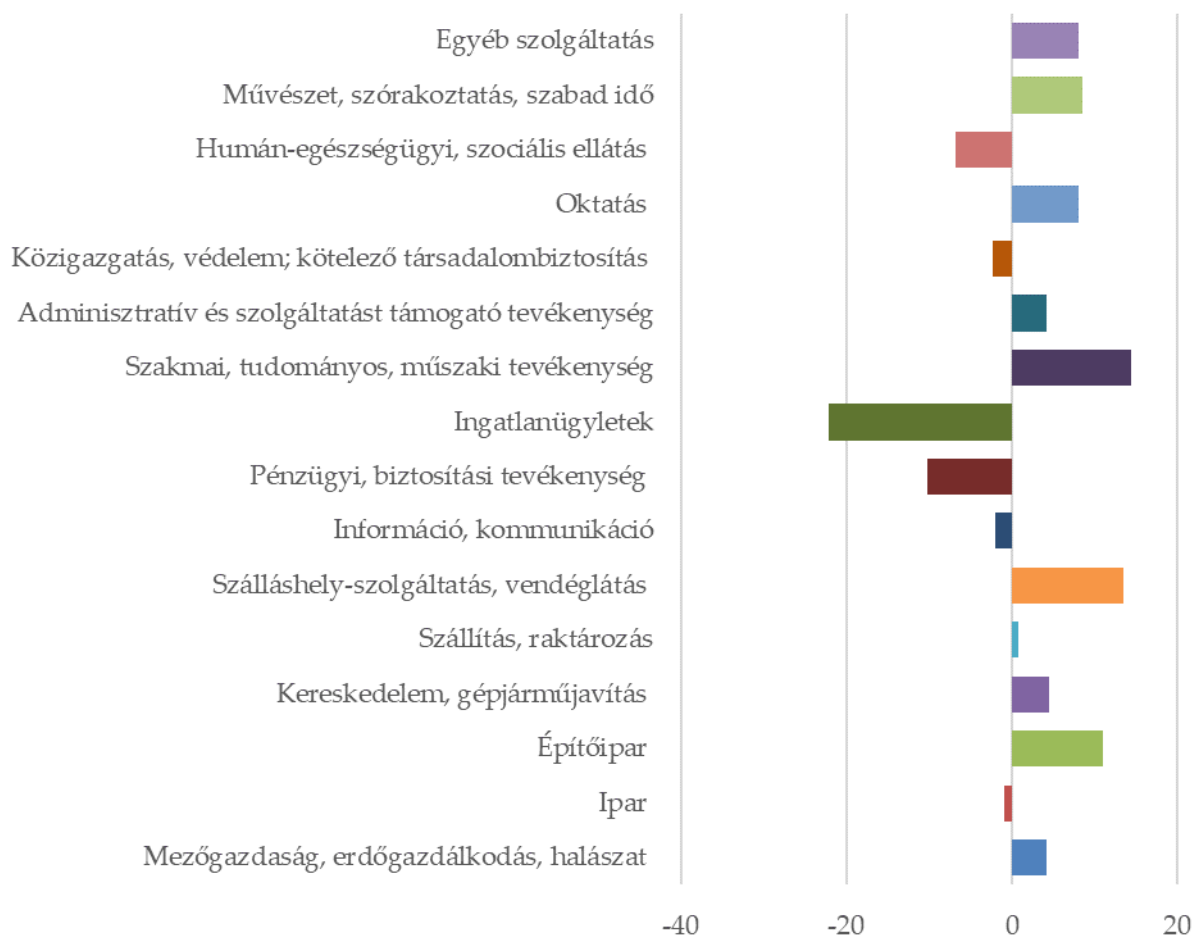
Forrás: KSH

Alkalmazásban álló fizikai és szellemi foglalkozásúak száma és havi nettó átlagkeresete gazdasági áganként Csongrád megyében, 2017

Gazdasági ágak	Fizikai foglalkozású		Szellemi foglalkozású	
	Alkalmazásban állók száma (fő)	Havi nettó átlagkereset (Ft)	Alkalmazásban állók száma (fő)	Havi nettó átlagkereset (Ft)
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	3 933	130 141	993	217 700
Ipar	20 793	156 183	6 092	270 696
<i>ebből: feldolgozóipar</i>	18 829	156 295	4 757	267 782
Építőipar	3 201	114 006	1 258	200 335
Kereskedelem, gépjárműjavítás	7 389	120 976	4 074	193 995
Szállítás, raktározás	2 326	129 135	725	170 007
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2 958	104 055	413	137 843
Információ, kommunikáció	111	122 770	1142	237 014
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	43	115 479	603	205 272
Ingatlanügyletek	605	121 954	412	209 765
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	883	129 853	2 034	246 808
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	1 600	113 962	1416	154 401
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	3 807	179 025	4 802	219 710
Oktatás	2 814	116 757	14 577	219 838
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	4 747	69 993	5 783	150 242
Művészet, szórakoztatás, szabad idő	654	121 391	1 038	163 073
Egyéb szolgáltatás	344	113 091	224	145 513

Forrás: KSH

Az alkalmazásban állók számának százalékos változása
Csongrád megyében az előző év azonos időszakához képest
2017-ben, gazdasági áganként (%)

Forrás: KSH

Képzések, képzési igények

A nyári időszak elején (május vége, június-július) van a vizsgaidőszak van, illetve történnek a hatósági ellenőrzések, ezért ebben az időszakban nehéz feltérképezni a képzési helyzetet. A megyében számos olyan vállalkozás van, ahol alig tudják beindítani a képzéseket, többek között a szakképzési centrumok ingyenes képzési palettájának köszönhetően, illetve azok felnőttképzési lehetőségei miatt is.

Jelenleg nincs elérhetetlen képzés, csupán elérhetetlen tanuló, ebben mutatkozik meg igazán a képzésekre vonatkozó vállalati igény. Sokan egyedül csinálják a képzést, a külső megbízások ritkák. A megyében kimagasló azon képző intézmények aránya, akik ritkábban, mint évente indítják a képzéseiket, és azok aránya is igen magas, amelyek nem indítottak képzést ebben a tanévben, illetve amelyek eddig még sohasem indítottak, csupán szerepeltetik az engedélyükben. Mindezeknek a legfőbb oka, hogy

a képzésekre nem volt vállalkozói igény. Összességében nagyon ritka, amikor túljelentkezés van valamelyik képzésre. Csongrád megye jellemzően mezőgazdaság, illetve gépészet ágazatban jeleskedik a felnőttképzési palettán.

Vannak más megyében székhellyel rendelkező képzők is a megyében, ők azonban elsősorban a székhelyük szerinti iparkamarákkal vannak kapcsolatban, s nekik szolgáltatnak a képzéseikről adatokat (a megyében például 16 olyan képző intézmény is van, amelyek székhelye nem Csongrád megyében van, de a képzéseikre vonatkozó adatszolgáltatási kérelemre nem válaszoltak).

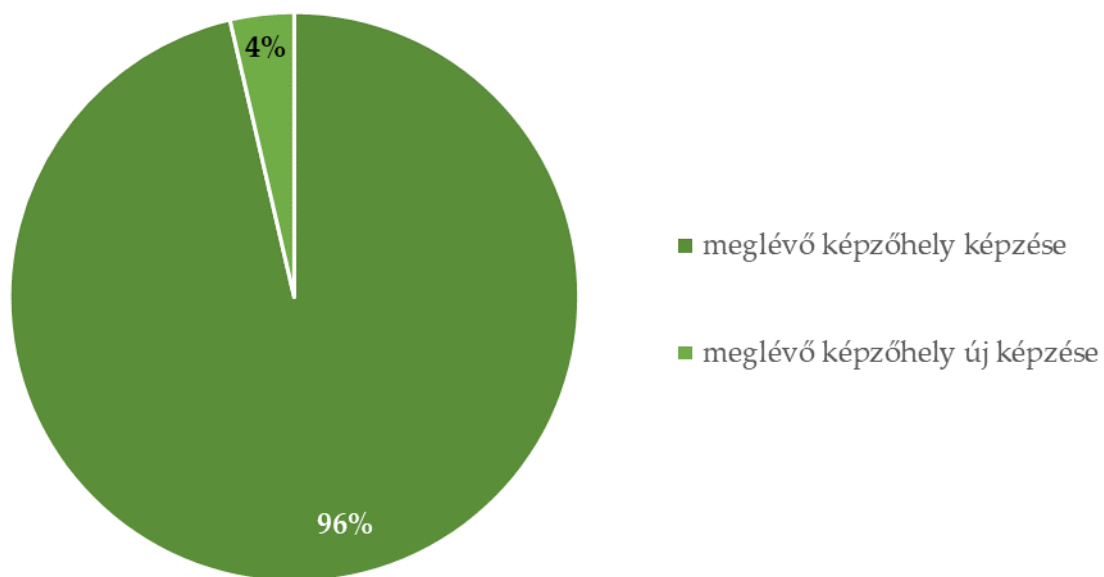
6. Fejér megye

6.1. Képzőhelyek és képzéseik

A megyében 54 érvényes engedéllyel rendelkező képző intézmény kínál képzéseket, melyek székhelye Fejér megyében található. A nyilvántartásban újként felvett képzőhely nem szerepel, valamint 6 képzőintézmény időközben megszűnt.

Az 54 képzőhely összesen 689 engedélyezett képzést kínál. A képzési kínálatot tekintve 1 olyan képző intézmény szerepel a nyilvántartásban, amely több, mint 100 képzést kínál, valamint a képzőhelyek több, mint fele kevesebb, mint 10 képzést engedélyeztetett. A meglévő képzőhelyek 25 új képzést biztosítanak, amely az összes képzésnek a 4 százaléka (6.1.1. ábra).

6.1.1. ábra: A nyilvántartásban szereplő és az újként felvett képzőhelyek képzéseinek megoszlása, % (n=689)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az engedélyezett képzések több, mint fele (54%) OKJ szerinti („A” körös), 3%-a egyéb szakmai („B” körös), 6%-a nyelvi („C” körös) és több, mint egyharmada (37%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=92) vagy korábban (n=191) megtartott képzések esetén az OKJ szerinti képzések 7 százalékponttal magasabb, az egyéb képzések 9 százalékponttal alacsonyabb arányban szerepelnek, mint az összes engedélyezett képzés (n=689) megoszlásában.

A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések csaknem egyhatedét (13%) indították el a képző intézmények. A képzések 28 százalékaról mondható el,

hogyan jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések kevesebb, mint felét (41%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az OKJ képzések esetén ez az arány 6 százalékponttal magasabb, az egyéb képzéseknél pedig 10 százalékponttal alacsonyabb (6.1.1. táblázat).

6.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	64	69,6	17,2	110	57,6	29,6	372	54,0
Egyéb szakmai	0	0,0	0,0	13	6,8	56,5	23	3,3
Nyelvi	10	10,9	25,6	8	4,2	20,5	39	5,7
Egyéb	18	19,6	7,1	60	31,4	23,5	255	37,0
Összesen	92	100	13,4	191	100	27,7	689	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több, mint négyötödüket (87%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd a 6.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (28%);
- nem sikerült még elindítani a képzést (például érdeklődés hiányában), valamint megszűnt a képzőhely (12%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (35%).

6.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	64	17,2	0	0,0	10	25,6	18	7,1	92	13,4
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	38	10,2	3	13,0	6	15,4	32	12,5	79	11,5
nem volt még ilyen képzés	0	0,0	5	21,7	3	7,7	22	8,6	30	4,4
nem, de már volt ilyen képzés	110	29,6	13	56,5	8	20,5	60	23,5	191	27,7
nincs információ	151	40,6	2	8,7	12	30,8	79	31,0	244	35,4
megszűnt a képzőhely	9	2,4	0	0,0	0	0,0	44	17,3	53	7,7
Összesen	372	100	23	100	39	100	255	100	689	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés az informatika (8%) szakmacsoportba tartozik, ezt követik az egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos (7%) és a nyelvi (6%) képzések. Az OKJ képzéseket elsősorban a gépészet (7%) és az egyéb szolgáltatások (4%) szakmacsoportban engedélyeztették a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – több, mint egyhatede (17%) az egyéb szolgáltatások, egytizede a gépészet (10%), az informatika (9%), a nyelvi képzés (6%) és az oktatás (5%) szakmacsoportokban indul(t).

A legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok esetén a gépészeti képzések több, mint kétharmadát, a közgazdasági képzések közel felét, valamint az oktatási és a nyelvi képzéseknek több, mint egynegyedét megtartották a jelenlegi tanévben. Továbbá a nyelvi képzéseket kivéve az összes szakmacsoportról elmondható, hogy az engedélyezett képzéseknek legalább felét már megtartották (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények (6.1.3. táblázat).

6.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Informatika	11	12,0	21,2	15	7,9	28,8	52	7,5
Egyéb szolgáltatások	9	9,8	19,1	38	19,9	80,9	47	6,8
Nyelvi képzés	10	10,9	25,6	8	4,2	20,5	39	5,7
Gépészet	19	20,7	67,9	9	4,7	32,1	28	4,1
Építészet	0	0,0	0,0	13	6,8	100,0	13	1,9
Oktatás	5	5,4	38,5	8	4,2	61,5	13	1,9
Mezőgazdaság	2	2,2	16,7	9	4,7	75,0	12	1,7
Közgazdaság	5	5,4	45,5	6	3,1	54,5	11	1,6
Egészségügy	4	4,3	50,0	3	1,6	37,5	8	1,2
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	1	1,1	12,5	7	3,7	87,5	8	1,2
Élelmiszeripar	1	1,1	12,5	6	3,1	75,0	8	1,2
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	6	3,1	100,0	6	0,9
Közlekedés	4	4,3	66,7	2	1,0	33,3	6	0,9
Szociális szolgáltatások	0	0,0	0,0	4	2,1	66,7	6	0,9
Ügyvitel	3	3,3	50,0	2	1,0	33,3	6	0,9
Vendéglátás-turisztika	1	1,1	25,0	3	1,6	75,0	4	0,6
Faipar	0	0,0	0,0	3	1,6	100,0	3	0,4
Közszolgálat	2	2,2	66,7	1	0,5	33,3	3	0,4
Elektrotechnika-elektronika	0	0,0	0,0	2	1,0	100,0	2	0,3
Könnyűipar	0	0,0	0,0	2	1,0	100,0	2	0,3
nincs adat	15	16,3	3,6	44	23,0	10,7	412	59,8
Összesen	92	100	13,4	191	100	27,7	689	100

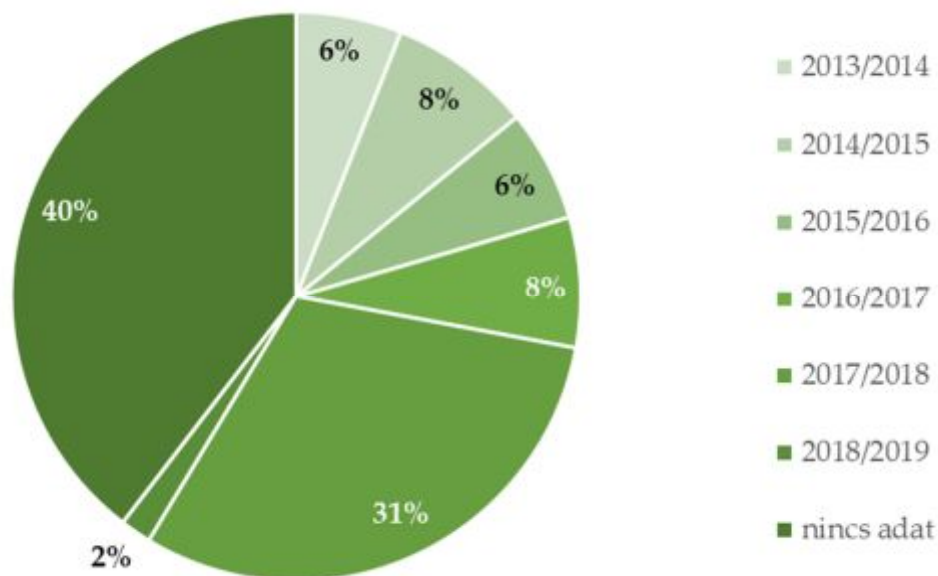
Forrás: GVI adatgyűjtés

6.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

Az adatok alapján a megtartott képzések (n=283) a 2013/2014-es tanévig nyúlnak vissza, melyek csaknem egyharmada (31%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre. A képzések némivel kevesebb, mint egytizede (8%) a 2016/2017-es, illetve a 2015/2016-os tanévben (6%) került lebonyolításra (6.2.1. ábra).

6.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as, illetve 2018/2019-es tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=283)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A rendkívül alacsony esetszám miatt az egyéb szakmai, valamint nyelvi képzések indításának gyakoriságát nem vizsgáljuk. A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (72%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több, mint kilenctizede (92%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utalhat, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ képzések félévente (38%) és ritkábban, mint évente (31%) indulnak inkább, míg az egyéb képzések esetén magasabb a negyedévente (22%), valamint évente (44%) tartott képzések aránya. A korábbi tanév képzései esetén az egyéb képzések nagyobb

arányban indultak legalább évente, mint az OKJ képzések. Az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (6.2.2. ábra).

6.2.2. ábra: A jelenlegi (n=92), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=191) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük a jelenlegi, illetve korábban indított képzéseket az eredmények átláthatóságának érdekében. Az eredmények azt mutatják, hogy a legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok közül a gépészet, az informatika, a nyelvi képzés és az oktatás szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban (azaz a megtartott képzéseknek minimum a fele legalább évente indul). Összességében elmondható az is, hogy az összes megtartott képzés több, mint kétharmadára (68%) jellemző, hogy ritkábban, mint évente szerveződnek (6.2.1. táblázat).

6.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	47	19,1	80,9	0,0
Gépészet	28	60,7	39,3	0,0
Informatika	26	69,2	30,8	0,0
Nyelvi képzés	18	50,0	44,4	5,6
Építészet	13	0,0	100,0	0,0
Oktatás	13	53,8	46,2	0,0
Mezőgazdaság	11	9,1	90,9	0,0
Közgazdaság	11	36,4	63,6	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	8	25,0	75,0	0,0
Élelmiszeripar	7	0,0	100,0	0,0
Egészségügy	7	71,4	28,6	0,0
Közlekedés	6	66,7	33,3	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	6	33,3	66,7	0,0
Ügyvitel	5	60,0	40,0	0,0
Vendéglátás-turisztika	4	0,0	100,0	0,0
Szociális szolgáltatások	4	0,0	100,0	0,0
Közfoglalat	3	66,7	33,3	0,0
Faipar	3	0,0	100,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	2	0,0	100,0	0,0
Könnyűipar	2	0,0	100,0	0,0
nincs adat	59	5,1	89,8	5,1
Összesen	283	30,4	68,2	1,4

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 4 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 72 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyeket az érdeklődés hiányában nem tudtak elindítani (68%).

A már említett rendkívül alacsony esetszám miatt az egyéb szakmai, valamint a nyelvi képzések iránti érdeklődést nem vizsgáljuk. A meglévő adatokból az látszik,

hogy a jelenlegi, illetve korábbi tanévek során az egyéb képzések iránt valamivel nagyobb az érdeklődés, mint az OKJ képzések esetén (6.2.3. ábra).

6.2.3. ábra: A jelenlegi (n=92), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=191) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, az informatika, a nyelvi képzés és az oktatás szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés (azaz a folyamatos túljelentkezés, vagy az, hogy időben betelnek a helyek legalább akkora arányban jellemző, mint az, hogy alig tudják feltölteni a helyeket, vagy az, hogy, nem tudják elindítani a képzést), míg az egyéb szolgáltatások, az építészet, a mezőgazdaság és a közigazdaság szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb (6.2.2. táblázat).

6.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

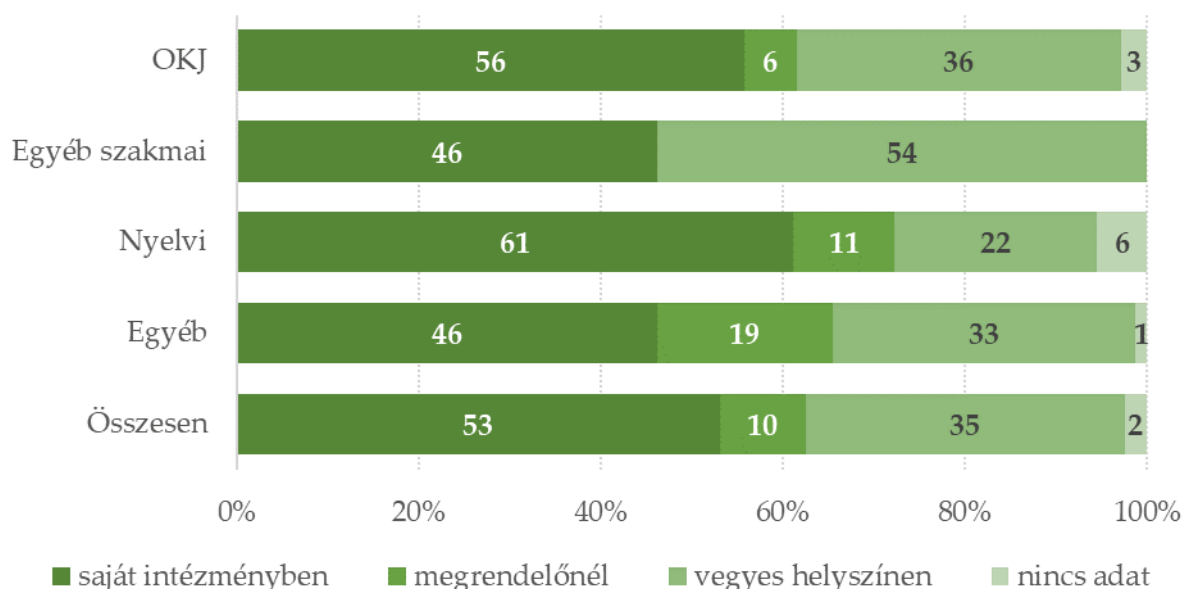
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	47	0,0	29,8	29,8	34,0	6,4
Gépészet	28	10,7	39,3	17,9	32,1	0,0
Informatika	26	0,0	50,0	3,8	19,2	26,9
Nyelvi képzés	18	5,6	66,7	11,1	11,1	5,6
Oktatás	13	0,0	61,5	7,7	30,8	0,0
Építészet	13	0,0	0,0	38,5	61,5	0,0
Mezőgazdaság	11	0,0	27,3	18,2	54,5	0,0
Közgazdaság	11	0,0	18,2	27,3	54,5	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	8	0,0	37,5	0,0	62,5	0,0
Élelmiszeripar	7	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Egészségügy	7	0,0	71,4	14,3	14,3	0,0
Közlekedés	6	0,0	50,0	16,7	33,3	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	6	0,0	33,3	0,0	66,7	0,0
Ügyvitel	5	0,0	20,0	40,0	20,0	20,0
Szociális szolgáltatások	4	0,0	25,0	0,0	75,0	0,0
Vendéglátás-turisztika	4	0,0	25,0	0,0	50,0	25,0
Közszolgálat	3	0,0	66,7	0,0	33,3	0,0
Faipar	3	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Könnyűipar	2	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0
nincs adat	59	0,0	18,6	0,0	76,3	5,1
Összesen	283	1,4	32,9	13,1	47,0	5,7

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések több, mint felét (53%) saját intézményben valósítják meg a képző intézmények, több, mint egyharmadát (35%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy

egyéb helyszíneken), valamint egytizedét (10%) a megrendelőnél. Az OKJ képzések 10 százalékponttal nagyobb arányban valósulnak meg vegyes helyszínen, mint az egyéb képzések, valamint az egyéb képzéseket több esetben szervezik a megrendelőnél, mint az OKJ képzéseket (6.2.4. ábra).

6.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=283)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább saját intézményben zajlanak az adott körbe tartozó képzések. A legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok közül különösen igaz ez a közgazdaság (11-ből 10 képzést saját intézményben tartottak), valamint a gépészet (24 darab), illetve az oktatás (10 darab) szakmacsoport képzései esetén. Vegyes helyszínen biztosítják az informatika szakmacsoportba tartozó képzéseknek felét. Továbbá, az egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos képzéseket szervezik meg a legnagyobb arányban a megrendelőnél (47-ből 10 képzést) (6.2.3. táblázat).

6.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	47	66,0	21,3	12,8	0,0
Gépészet	28	85,7	10,7	0,0	3,6
Informatika	26	38,5	7,7	50,0	3,8
Nyelvi képzés	18	61,1	11,1	22,2	5,6
Oktatás	13	76,9	15,4	7,7	0,0
Építészet	13	61,5	0,0	38,5	0,0
Mezőgazdaság	11	63,6	0,0	36,4	0,0
Közgazdaság	11	90,9	9,1	0,0	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	8	87,5	12,5	0,0	0,0
Élelmiszeripar	7	0,0	0,0	100,0	0,0
Egészségügy	7	71,4	0,0	28,6	0,0
Közlekedés	6	33,3	66,7	0,0	0,0
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	6	66,7	0,0	33,3	0,0
Ügyvitel	5	100,0	0,0	0,0	0,0
Szociális szolgáltatások	4	75,0	0,0	25,0	0,0
Vendéglátás-turisztika	4	75,0	0,0	25,0	0,0
Közszolgálat	3	33,3	33,3	33,3	0,0
Faipar	3	66,7	33,3	0,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	2	100,0	0,0	0,0	0,0
Könnyűipar	2	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	59	5,1	0,0	88,1	6,8
Összesen	283	53,0	9,5	35,0	2,5

Forrás: GVI adatgyűjtés

6.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó IKER 1. és 2. szintű képzések az összes engedélyezett képzés 5 százalékát (n=36) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 7-et folytatnak jelenleg is, 3-at pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg a képző intézmények, vagyis a 36 engedélyezett IKER képzésből 10 került eddig megszervezésre (6.3.1. ábra).

6.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db (n=36)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi, illetve korábbi tanévekben folytatott 10 IKER képzésből 1-et negyedévente, 2-t félévente, 2-t évente, valamint 5-öt ritkábban, mint évente indítanak.

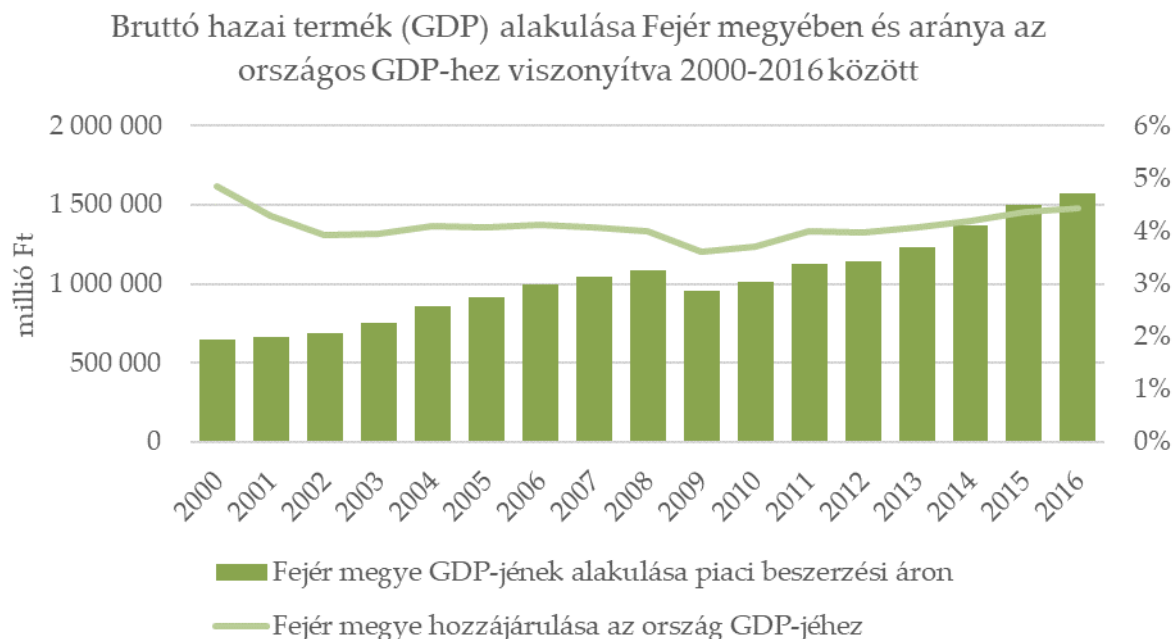
Az eddig folytatott IKER képzésekből 7-ről elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek, valamint 3 képzés esetén többször előfordult, hogy érdeklődés hiányában nem sikerült elindítani. A megvalósult IKER képzésekből 4-et saját intézményben, valamint 5-öt vegyes helyszínen szerveztek meg.

6.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Fejér megye a Közép-dunántúli régióban található, 4358,76 km² területű, 8 járással rendelkező megye. A lakosok száma 2017-ben 416215 fő volt, ami akkor az ország lakosságának 4,2%-át jelentette, népsűrűsége 95,5 fő/km² volt.

GDP és általános gazdasági helyzet

Fejér megyében a bruttó hazai termék 2016-ban 1569 milliárd forint volt piaci beszerzési áron, ami az országban ekkor megtermelt GDP 4,43%-a. Az egy főre jutó bruttó hazai termék értéke abban az évben 3,76 millió forint volt, ezzel Budapest és Győr-Moson-Sopron megye után sorrendben a harmadik helyet foglalta el. 2016-ban a megyében 25 124 működő vállalkozást és 2 983 valódi új vállalkozást jegyeztek. 2016-ban a harmadik, 2017-ben pedig az ötödik legkisebb munkanélküliségi rátával rendelkező megye volt.

Forrás: KSH

Beruházás

2017 első félévében a gazdasági szervezetek összesen 81 504 millió forintot ruháztak be Fejér megyében, ami az előző év azonos időszakához képest 1,5%-os javulást jelent. A beruházásokból 22 467 millió forintot fordítottak épületekre és egyéb építményekre, valamint 58 048 millió forintot gépekre, berendezésekre, járművekre. Össességében 2017-ben a beruházások értéke 205 128 millió forint volt, ebből a legtöbbet – több mint 52%-át – az iparra fordították. Ez azonban az előző évhez képest 4%-os csökkenést jelent. Össességében 74 990 millió forintot költöttek épületekre és egyéb építményekre, valamint 127 993 millió forintot gépekre, berendezésekre, járművekre az év során.

A gazdasági szervezetek beruházásainak aránya gazdasági ágak szerint, 2017. I-IV. negyedév

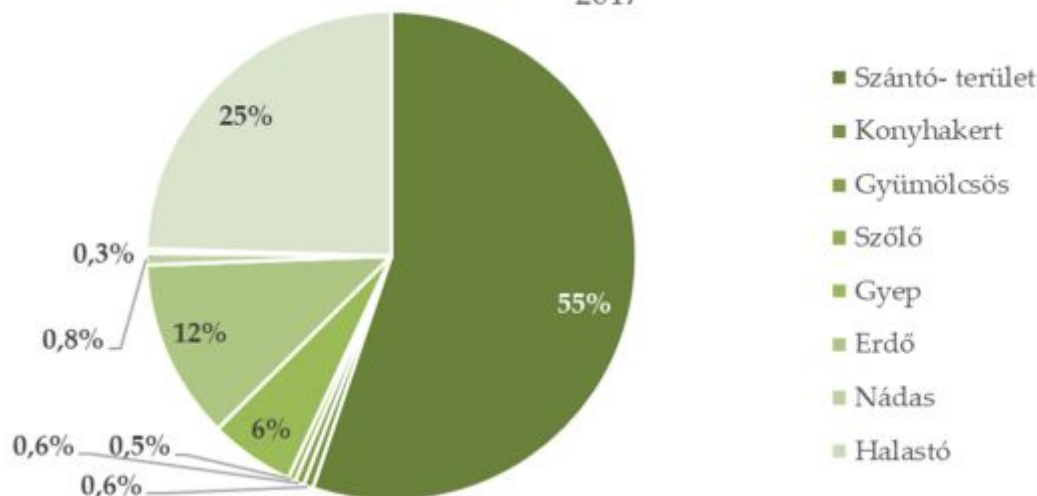
Forrás: KSH

Mezőgazdaság

Mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, valamint halászati tevékenységet 2017 végén 13 306 gazdasági szervezet végzett. Ebből 524 társas vállalkozás, 12 755 önálló vállalkozás, továbbá 20 nonprofit szervezet. Összességében 1,5%-kal több gazdasági szervezet végzett ilyen tevékenységet, mint 2016-ban. A 13 279 regisztrált vállalkozás közül 375 működött korlátolt felelősségű társaságként, 25 részvénytársaságként, 94 betéti társaságként, 25 szövetkezeti formában és volt 1048 egyéni vállalkozó. Mezőgazdasággal foglalkozó gazdasági szervezetek ebben az évben 7 442 millió forint értékben hajtottak végre beruházásokat, ami 5%-kal kevesebb a 2016-os beruházásoknál. Az ilyen típusú beruházások nagyjából 55%-át fordították gépekre, berendezésekre, járművekre, ezek között belföldi tétel és import is szerepel.

A szarvasmarha-állomány 2014 óta folyamatosan növekedett 2016 decemberéig. 2017-ben némileg csökkent az állomány, az év során 50 ezret jegyeztek. A sertésállomány 2013 és 2016 között folyamatosan csökkent, 2017-ben azonban újra növekedésnek indult és az évet 71,7 ezer sertéssel zárták. Az utóbbi években során tavaly volt a legalacsonyabb juhállomány átlaga, a 2017-es évet pedig 29,5 ezer darabot tartottak nyilván. A tyúkállomány az utóbbi években 1 millió darab körül ingadozott, 2017 decemberében a megyében közel 891,5 ezer tyúkot számláltak.

Művelési ágak aránya az összes földterületből Fejér megyében, 2017

Forrás: KSH

Ipar

2017 végén 3 280 gazdasági szervezet végzett valamilyen ipari tevékenységet. Ebből 1 881 társas vállalkozás, 1 384 önálló vállalkozó, továbbá 10 nonprofit szervezet. 2016-hoz képest 2,2%-kal nőtt az ipari gazdasági szervezetek száma. A 3 265 regisztrált vállalkozás közül 1 416 működött korlátolt felelősségű társaságként, 40 részvénytársaságként, 369 betéti társaságként, 30 szövetkezeti formában és volt 1 033 egyéni vállalkozó. Az ipari tevékenységeken belül a feldolgozóipar nagyon jelentős és sokakat foglalkoztat, az ipari tevékenységet végző fizikai foglalkoztatottak villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, a szellemi foglalkoztatottak pedig bányászat, kőfejtés területén keresték a legnagyobb nettó átlagbért.

2017-ben a gazdasági szervezetek ipari beruházásainak értéke 107 803 millió forint volt. A megyei székhelyű ipart vizsgálva megállapítható, hogy a víz- és hulladékgazdálkodást leszámítva 2017 I. félévében 1 214 087 millió forint értékű termelést hajtottak végre, ami az előző év azonos időszakához képest 9%-os javulást jelent. Az értékesítés több mint 82%-a exportra történt. 2017 végére az ipari termelés értéke elérte a 2 375 775 millió forintot, a belföldi és az export értékesítés összesen a 2 383 400 millió forintot. Az alkalmazásban állók számában is nőtt a megyei székhelyű ipar, 2017-ben 39 404 főt foglalkoztattak így, ami 5,6%-os javulást jelent 2016-hoz képest. Az ipari termelés jelentős részét a feldolgozóipar teszi ki, ezen belül is külön kiemelendő a gépipar. A 2017. év teljes ipari termelését nézve a legnagyobb értéket – 234 636 millió forintnyit - március hónapban állították elő a megyében.

Építőipar

2017 I. félévében az építőipari tevékenység jócskán meghaladta az előző év azonos időszakának eredményét. Az építőipari termelés értéke 20 260 millió forint, ami 2016 I. félévéhez képest 28%-os javulás. Az új szerződések értéke az évkezdettől a tárgyidőszak végéig 21 425 millió forint, a szerződésállomány értéke a tárgyidőszak végén 22 454 millió forint. Ebben az időszakban 106 lakást építettek, ebből 77 db 4 vagy több szobás. 50 lakást építtetett vállalat, további 56-ot épült természetes személy által. Értékesítés céljából 50 lakás épült, saját használatra pedig 56 db.

Turizmus

A vendéglátóhelyek száma a 2017. június 30. napon 1876 volt, ami az előző év azonos időpontbeli adatának 98,1%-a. Ebből 614 olyan vendéglátóhely, ami önálló vállalkozók által működtetett. A vendéglátóhelyek közül üzlettypus szerint 879 étterem, büfé, 163 cukrászda, 577 italüzlet, vagy más zenés szórakozóhely és 257 végez munkahelyi, rendezvényi és közétkeztetést. A megelőző év azonos időszakához képest csak a cukrászdák száma nőtt, minden egyéb típus száma csökkent és összességében is csökkent a vendéglátóhelyek száma. A kereskedelmi szálláshelyeken 2017 I. félévében 22 054 külföldi vendég szállt meg, ők 52 379 vendégéjszakát töltek el. Az előző év azonos időszakához képest a külföldi vendégek száma 20,5 százalékos javulást mutat. Az említett időszakban 86 177 belföldi vendég szállt meg, ez több mint 22%-os javulás jelent 2016 első félévéhez képest, ami így összességében 160 411 vendégéjszakának felel meg.

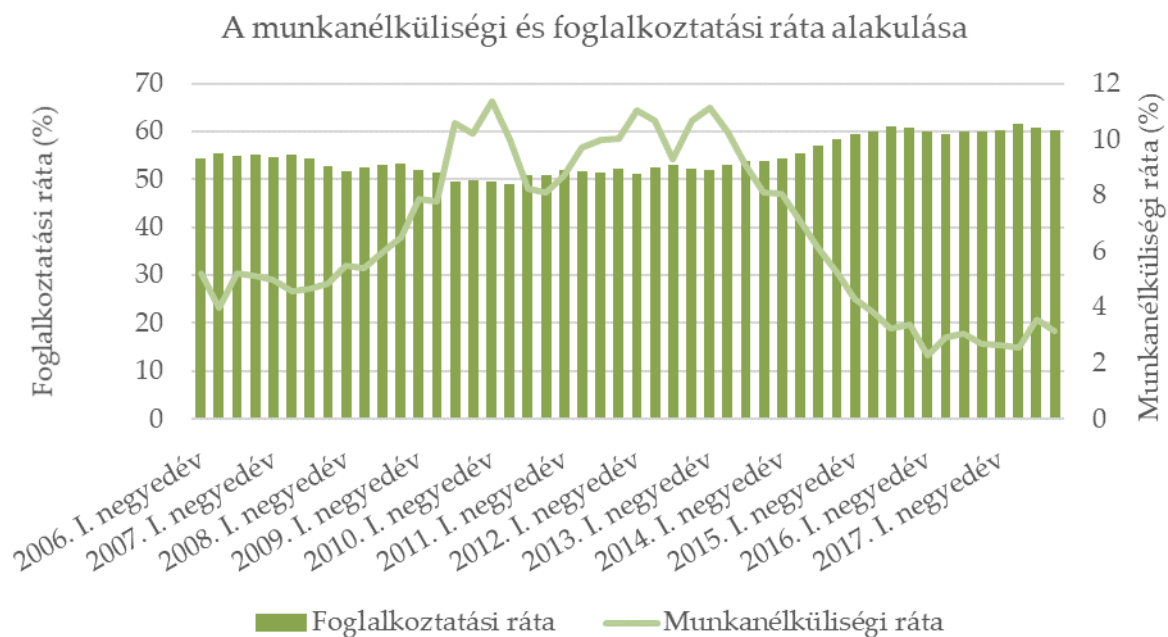
Munkaerőpiac (gazdasági aktivitás, keresetek, nyilvántartott álláskereső)

2017 II. negyedévében Fejér megyében a 15–74 éves népesség 63,4%-a, közel 204 ezer fő volt gazdaságilag aktív, számuk 2,84%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. 2017-ben az aktívak aránya összességében 62,3% volt, amivel némileg elmaradt a régiós eredménytől, azonban az országos 62,1% felett volt. A foglalkoztatási ráta 2006 és 2014 között igen csekély mértékben változott. A 2008-as gazdasági válságot követően némileg csökkent, 2014 után indult határozottabb emelkedésnek és állt be 60% köré. A foglalkoztatási arány 2017-ben 60,3% volt, régiós és országos összevetésként hasonló megállapításokat tehetünk, mint az aktivitás esetén. A munkanélküliségi ráta itt volt a legnagyobb a régióban 3,2%-kal. 2013 után a mutató esetén komoly csökkenést tapasztalhatunk, ugyanis több mint 11%-ról 2017 II. negyedévére elérte a 2,5%-ot.

2017 első félévében a fizikai foglalkozású alkalmazottak száma 79,5 ezer volt, ami 1,4% javulást jelent 2016. január-június időszakhoz viszonyítva. A havi nettó

átlagkeresetük ebben az időszakban a 147 690 forintot érte el. A szellemi foglalkozásúak száma valamivel 44 ezer felett volt, havi nettó átlagkeresetük pedig megközelítette a 250 ezer forintot. Összességében az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete a 184 ezer forintot érte el ebben az időszakban.

Átlagosan a 2017. január-június időszakban 9678 főt regisztráltak nyilvántartott állás keresőként. E hónapokban 50% felett voltak a nyilvántartott állás keresők között a nők. A pályakezdekők száma minden hónapban 1000 alatt volt, azonban a 25 éven aluliaknál már ez a szám átlépi az ezret. Az említett hónapok során a bejelentett betöltetlen álláshelyek száma azonban átlagosan a 2500-at sem éri el.

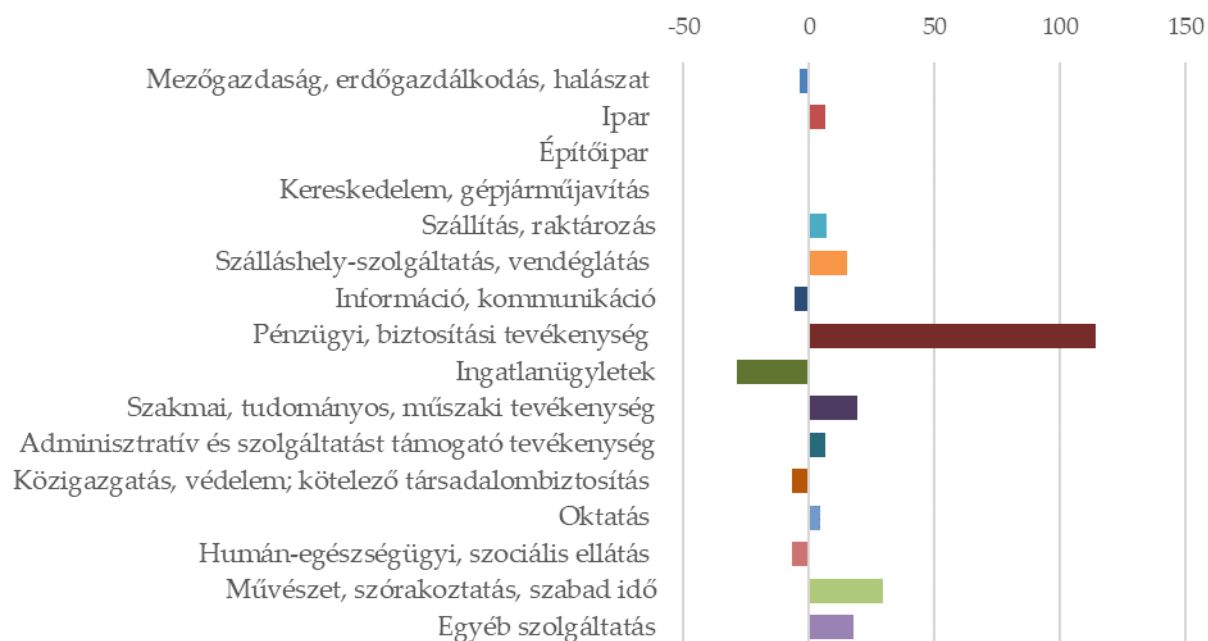
Forrás: KSH

Alkalmazásban álló fizikai és szellemi foglalkozásúak száma és havi nettó átlagkeresete gazdasági áganként Fejér megyében, 2017

Gazdasági ágak	Fizikai foglalkozású		Szellemi foglalkozású	
	Alkalmazásban állók száma (fő)	Havi nettó átlagkereset (Ft)	Alkalmazásban állók száma (fő)	Havi nettó átlagkereset (Ft)
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	3 474	142 437	843	226 360
Ipar	34 737	175 429	12 994	344 821
ebből: feldolgozóipar	32 871	175 561	12 182	349 847
Építőipar	3 052	120 501	848	189 862
Kereskedelem, gépjárműjavítás	14 860	147 160	4 939	244 953
Szállítás, raktározás	4 247	125 876	669	198 593
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1 979	109 081	383	153 795
Információ, kommunikáció	78	126 403	624	230 855
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	18	112 151	164	252 228
Ingatlanügyletek	1 004	125 193	493	237 623
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	865	146 780	1 508	221 091
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	5 283	136 667	1 861	206 147
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	3 041	178 808	4 791	226 910
Oktatás	1 824	107 040	7 632	200 971
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	4 146	86 367	5 550	187 906
Művészet, szórakoztatás, szabad idő	426	127 323	904	381 585
Egyéb szolgáltatás	362	125 639	246	256 408

Forrás: KSH

Az alkalmazásban állók számának százalékos változása Fejér megyében az előző év azonos időszakához képest 2017 I. félévében, ágazatonként (%)

Forrás: KSH

7. Győr-Moson-Sopron megye

7.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 43 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. A kiküldött, érvényes engedéllyel rendelkező képző intézményeket tartalmazó nyilvántartásban csak olyan képző intézmény szerepelt, melyek székhelye Győr-Moson-Sopron megyében van.

A 43 képzőhely összesen 454 engedélyezett képzést kínál, azonban a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: vannak nagyobb képzési kínálattal (több mint 50 engedélyezett képzéssel) rendelkező képző intézmények, és olyanok is, amelyek csak 1-1 képzést nyújtanak. A képzéseket kizárólag meglévő képzőhelyek biztosítják, új képzőhely nem indult a megyében.

Az engedélyezett képzések legnagyobb része, több mint hattizede (61%) OKJ szerinti („A” körös), 5 százaléka egyéb szakmai („B” körös), 9 százaléka nyelvi („C” körös) és csaknem egynegyede (24%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=124) – melybe beleértjük a 2017/2018-as és a 2018/2019-es tanéveket is –, illetve a korábbi tanévekben megtartott képzések (n=64) elég hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=454). A jelenlegi tanévben relatíve több nyelvi képzést indítanak már, továbbá a jelenlegi és a korábbi tanévekben az OKJ képzések nagyban dominálták a képzéseket. A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések több mint egynegyedét (27%) indították el (illetve fogják elindítani a 2018/2019-es tanévben) a képző intézmények. A képzések nagyjából egyhatedéről (14%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések kicsivel több, mint négytizedét (41%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések, valamint a nyelvi képzések esetén ez az arány megközelíti az 50 százalékot (7.1.1. táblázat).

7.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	78	62,9	28,1	53	82,8	19,1	278	61,2
Egyéb szakmai	11	8,9	47,8	2	3,1	8,7	23	5,1
Nyelvi	20	16,1	47,6	4	6,3	9,5	42	9,3
Egyéb	15	12,1	13,5	5	7,8	4,5	111	24,4
Összesen	124	100	27	64	100	14	454	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy majd hattizedüket (59%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd az 7.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (14%);
- megszűnt a képzőhely, illetve az adott képzés (10%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (19%).

7.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	78	28,1	11	47,8	20	47,6	15	13,5	124	27,3
nem, de már volt ilyen képzés	53	19,1	2	8,7	4	9,5	5	4,5	64	14,1
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	90	32,4	9	39,1	3	7,1	33	29,7	135	29,7
megszűnt a képzés	3	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	0,7
megszűnt a képzőhely	3	1,1	0	0,0	7	16,7	32	28,8	42	9,3
nincs információ	51	18,3	1	4,3	8	19,0	26	23,4	86	18,9
Összesen	278	100	23	100	42	100	111	100	454	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (52%). Főként az egyéb képzések esetén nem lehet, illetve a képzőhelyek

sem tudták besorolni az adott képzésüket, továbbá a megszűnt képzőhelyek képzései, a megszűnt képzések, valamint az engedélyezett, de ténylegesen nem folytatott képzések esetén is alacsony az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet szakmacsoportba tartozik (12%), ezt követik a nyelvi képzés (8%) és az egyéb szolgáltatások (7%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (17%) és az egyéb szolgáltatások (10%), az egyéb szakmai képzéseket a gépészet (30%), és az oktatás (13%), míg az egyéb képzéseket az informatika (26%) szakmacsoportban engedélyeztettek a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – több mint egynegyede a gépészet szakmacsoportban indul(t), továbbá a nyelvi képzések és az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozó képzések aránya is eléri, illetve meghaladja a 10 százalékot. A gépészet, a nyelvi képzés, az egyéb szolgáltatások, az ügyvitel, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, az egészségügy, az oktatás, a közgazdaság, és a faipar szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább fele, továbbá az informatika, és a vendéglátás-turisztika szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a jelenlegi tanévben. Az informatika és a vendéglátás-turisztika szakmacsoportokon kívül minden más területen elmondható az, hogy az egyes területeken engedélyezett képzések összességében több mint felét tartották meg eddig (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények. A nyelvi képzéseket (is) nyújtó képző intézmények ezen képzéseik több mint felét jelenleg is folytatják (7.1.3. táblázat).

7.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Gépészet	39	31,5	70,9	12	18,8	21,8	55	12,1
Nyelvi képzés	20	16,1	57,1	4	6,3	11,4	35	7,7
Egyéb szolgáltatások	23	18,5	76,7	7	10,9	23,3	30	6,6
Informatika	10	8,1	34,5	1	1,6	3,4	29	6,4
Mezőgazdaság	1	0,8	9,1	8	12,5	72,7	11	2,4
Ügyvitel	7	5,6	70,0	3	4,7	30,0	10	2,2
Vendéglátás-turisztika	3	2,4	33,3	0	0,0	0,0	9	2,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	5	4,0	55,6	2	3,1	22,2	9	2,0
Egészségügy	6	4,8	85,7	1	1,6	14,3	7	1,5
Oktatás	3	2,4	50,0	3	4,7	50,0	6	1,3
Építészet	1	0,8	25,0	1	1,6	25,0	4	0,9
Közgazdaság	2	1,6	50,0	0	0,0	0,0	4	0,9
Élelmiszeripar	1	0,8	33,3	2	3,1	66,7	3	0,7
Szociális szolgáltatások	1	0,8	33,3	1	1,6	33,3	3	0,7
Faipar	1	0,8	50,0	1	1,6	50,0	2	0,4
Elektrotechnika-elektronika	1	0,8	100,0	0	0,0	0,0	1	0,2
nincs adat	0	0,0	0,0	18	28,1	7,6	236	52,0
Összesen	124	100	27,3	64	100	14,1	454	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

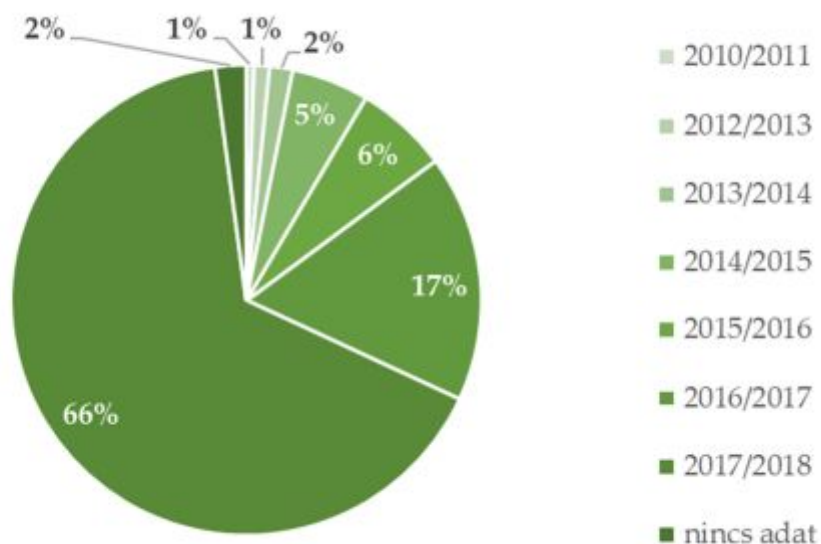
7.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=188) a 2010/2011-es tanévig nyúlnak vissza, melyek közel kétharmada (66%) a 2017/2018-as tanévben

került megszervezésre. A képzések csaknem egyötöde a 2016/2017-es (17%) tanévben került lebonyolításra (7.2.1. ábra).

7.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=188)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az adatok alapján elmondható, hogy az összes jelenleg is folytatott képzést legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több mint fele (55%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utal, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések félévente (35%) és évente (31%), az egyéb szakmai képzések félévente (36%) és évente (36%), az egyéb képzések félévente (33%) és negyedévente (27%) indulnak inkább, míg a nyelvi képzések esetén a másik három képzési körhöz képest magasabb a havonta legalább egyszer tartott képzések aránya (45%). A korábbi évek képzései esetében inkább az évente, vagy ritkábban, mint évente induló képzések a számottevők. Összességében megállapítható, hogy leggyakrabban a nyelvi képzések kerülnek megszervezésre, legritkábban pedig az OKJ-s képzések, ugyanakkor az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (7.2.2. ábra).

7.2.2. ábra: A jelenlegi (n=466), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=543) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük az indított képzéseket, függetlenül attól, hogy jelenlegi, vagy korábbi képzésekről van szó. Ezt elsősorban az eredmények átláthatósága és az indokolta, hogy a kutatás céljának megfelelően arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen gyakran indulnak adott szakmacsoportba tartozó képzések. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül a gépészet, a nyelvi képzés, az informatika, valamint az egészségügy szakmacsoportba tartozó képzések viszonylag gyakrabban, és csak a mezőgazdasági, az élelmiszeripari, a faipari és a szociális szolgáltatások szakmacsoportba tartozó képzések legalább fele az, ami ritkábban, mint évente indul. (7.2.1. táblázat).

7.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Gépészet	51	100,0	0,0	0,0
Egyéb szolgáltatások	30	100,0	0,0	0,0
Nyelvi képzés	24	87,5	12,5	0,0
Informatika	11	100,0	0,0	0,0
Ügyvitel	10	90,0	10,0	0,0
Mezőgazdaság	9	11,1	88,9	0,0
Egészségügy	7	85,7	14,3	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	7	71,4	28,6	0,0
Oktatás	6	83,3	16,7	0,0
Vendéglátás-turisztika	3	100,0	0,0	0,0
Élelmiszeripar	3	33,3	66,7	0,0
Építészet	2	50,0	0,0	50,0
Közgazdaság	2	100,0	0,0	0,0
Faipar	2	50,0	50,0	0,0
Szociális szolgáltatások	2	50,0	50,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	1	100,0	0,0	0,0
nincs adat	18	0,0	83,3	16,7
Összesen	188	79,3	18,6	2,1

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 6 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 81 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyek esetében alig tudták feltölteni a képzési helyeiket a képző intézmények (11%), illetve, hogy az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott képzésüket (18,75%). Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható, hogy a jelenlegi képzések esetén nincs érzékelhető különbség az eltérő képzési körbe tartozó képzések között, ugyanakkor a 2017/2018-as tanévnél korábban indított képzéseknél az OKJ-s képzések iránt érzékelhető valamivel nagyobb érdeklődés,

azonban az OKJ-s és az egyéb képzések esetén többször előfordult, hogy érdeklődés hiánya miatt nem tudták elindítani az adott képzéseket (7.2.3. ábra).

7.2.3. ábra: A jelenlegi (n=124), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=64) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, az egyéb szolgáltatások, a nyelvi képzés, és az informatika szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a gépészet esetén ez valamivel alacsonyabb. A nyelvi képzési helyek 90%-a telik be időben. (7.2.2. táblázat).

7.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

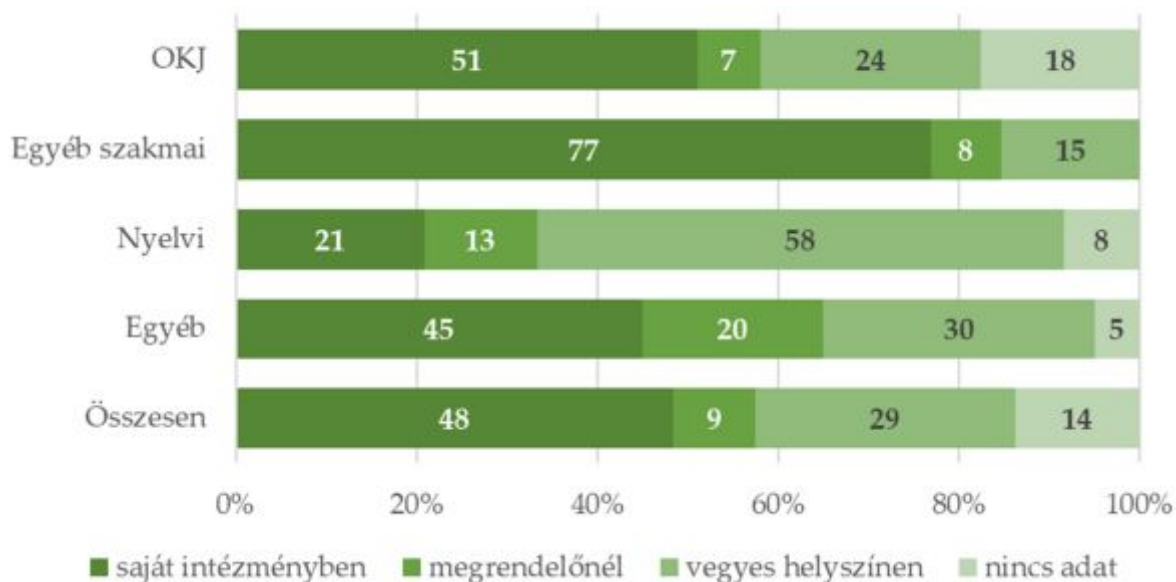
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Gépészet	51	2,0	64,7	29,4	3,9	0,0
Egyéb szolgáltatások	30	20,0	70,0	10,0	0,0	0,0
Nyelvi képzés	24	0,0	79,2	8,3	0,0	12,5
Informatika	11	0,0	81,8	18,2	0,0	0,0
Ügyvitel	10	0,0	90,0	0,0	10,0	0,0
Mezőgazdaság	9	0,0	11,1	0,0	55,6	33,3
Egészségügy	7	28,6	57,1	14,3	0,0	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	7	14,3	85,7	0,0	0,0	0,0
Oktatás	6	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Élelmiszeripar	3	0,0	33,3	0,0	66,7	0,0
Vendéglátás-turisztika	3	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Építészet	2	0,0	50,0	0,0	0,0	50,0
Közgazdaság	2	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0
Faipar	2	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0
Szociális szolgáltatások	2	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	18	0,0	11,1	0,0	11,1	77,8
Összesen	188	5,9	63,8	12,2	6,9	11,2

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések közel felét (48%) saját intézményben valósítják meg a képző intézmények, közel egytizedét (9%) a megrendelőnél, míg csaknem egyharmadát (29%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken). Összességében elmondható, hogy az OKJ-s és az egyéb szakmai képzések elsősorban saját intézményben valósulnak meg, de az egyéb képzések esetén is magas a saját intézményben megvalósuló képzések aránya. Ezzel szemben a nyelvi képzések

csaknem hattizedét (58%) vegyes helyszínen valósítják meg a képző intézmények (7.2.4. ábra).

7.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=188)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább saját helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések, különösen igaz ez az egyéb szolgáltatások, az ügyvitel, az informatika, az egészségügy, az élelmiszeripar, a vendéglátás-turisztika és a közgazdaság szakmacsoport képzései esetén. Vegyes intézményben leggyakrabban a nyelvi képzések történnek (58%). A megrendelőnél leginkább az építészet (50%), és az ügyvitel (20%) szakmacsoport képzései szerveződnek (7.2.3. táblázat).

7.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Gépészet	51	47,1	2,0	51,0	0,0
Egyéb szolgáltatások	30	73,3	23,3	3,3	0,0
Nyelvi képzés	24	20,8	12,5	58,3	8,3
Informatika	11	54,5	9,1	36,4	0,0
Ügyvitel	10	80,0	20,0	0,0	0,0
Mezőgazdaság	9	33,3	0,0	0,0	66,7
Egészségügy	7	57,1	14,3	28,6	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	7	42,9	14,3	42,9	0,0
Oktatás	6	50,0	0,0	50,0	0,0
Élelmiszeripar	3	100,0	0,0	0,0	0,0
Vendéglátás-turisztika	3	100,0	0,0	0,0	0,0
Építészet	2	0,0	50,0	0,0	50,0
Közgazdaság	2	100,0	0,0	0,0	0,0
Faipar	2	50,0	0,0	0,0	50,0
Szociális szolgáltatások	2	50,0	0,0	50,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	1	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	18	11,1	0,0	0,0	88,9
Összesen	188	48,4	9,0	28,7	13,8

Forrás: GVI adatgyűjtés

7.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó, és a cégek digitális technológiákra történő átállását segítő IKER 1. és 2. szintű képzések (például: Bevezető a digitális eszközök világába – IKER 1-2. szintű képzés; Első lépések a digitális világba – IKER 1. szintű képzés; Önállóan használok az informatikai eszközt – IKER 2. szintű képzés) az összes engedélyezett képzés 6 százalékát (n=26) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 8-at folytatnak jelenleg. A vizsgált adatok alapján további 4 esetben pedig nem eldönthető, hogy elindult-e ilyen jellegű képzés. Mindent összevetve, a 26 engedélyezett IKER képzésből 8 indult el eddig biztosan (7.3.1. ábra).

7.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db (n=26)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A 8 jelenlegi tanévben folytatott IKER képzés mindegyikét legalább félévente elindítják a képző intézmények. A jelenlegi tanévben tartott IKER képzések közül 6 esetben általában időben betelnek a képzési helyek, s további 2 esetben alig tudják feltölteni a képzési helyeket. Az IKER képzések többsége saját intézményben (6 darab) kerül megvalósításra, de vegyes helyszínen (2 darab) is szoktak képzést tartani a képző intézmények.

7.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Győr-Moson-Sopron megye a Nyugat-dunántúli régióban található, 4208 km² területű, 7 járással rendelkező megye. A lakosok száma 2017-ben 457 344 fő volt, ami akkor az ország lakosságának 4,7%-át jelentette, népsűrűsége 108,7 fő/km² volt.

GDP és általános gazdasági helyzet

Győr-Moson-Sopron megyében a bruttó hazai termék 2016-ban 2 236 milliárd forint volt piaci beszerzési áron, ami az országban ekkor megtermelt GDP 6,31%-a. Az egy főre jutó bruttó hazai termék értéke az évben 4,9 millió forint volt, ezzel Budapest után sorrendben a második helyet foglalta el. 2016-ban a megyében 32 052 működő vállalkozást és 3 566 valódi új vállalkozást jegyeztek. 2016-ban a legkisebb, 2017-ben pedig Veszprém után Győr-Moson-Sopron megyében volt a második legkisebb a munkanélküliségi ráta. 2016-ban nettó árbevétel alapján a megyében található legjelentősebb vállalkozás az Audi Hungaria Zrt. volt 2 349 346 millió forinttal. Egyben

a legnagyobb létszámú vállalkozásként is az Audi Hungaria Zrt. szerepel, 2016-ban 11 404 fő dolgozott itt.

Forrás: KSH

Beruházás

2017 első félévében a gazdasági szervezetek összesen 133 952 millió forintot ruháztak be Győr-Moson-Sopron megyében, ami az előző év azonos időszakához képest 12,1%-os javulást jelent. Ezekből a beruházásokból 40 253 millió forintot fordítottak épületekre és egyéb építményekre, valamint 92 488 millió forintot gépekre, berendezésekre, járművekre. Összességében 2017-ben a beruházások értéke 364 310 millió forint volt, ebből a legtöbbet – több mint 72%-át – az iparra fordították. Ez az előző évhez képest 16%-kal több beruházást jelent ezen a területen. Összességében 103 225 millió forintot költöttek épületekre és egyéb építményekre, valamint 258 680 millió forintot gépekre, berendezésekre, járművekre az év során.

A gazdasági szervezetek beruházásainak aránya gazdasági ágazatok szerint, 2017. I-IV. negyedév

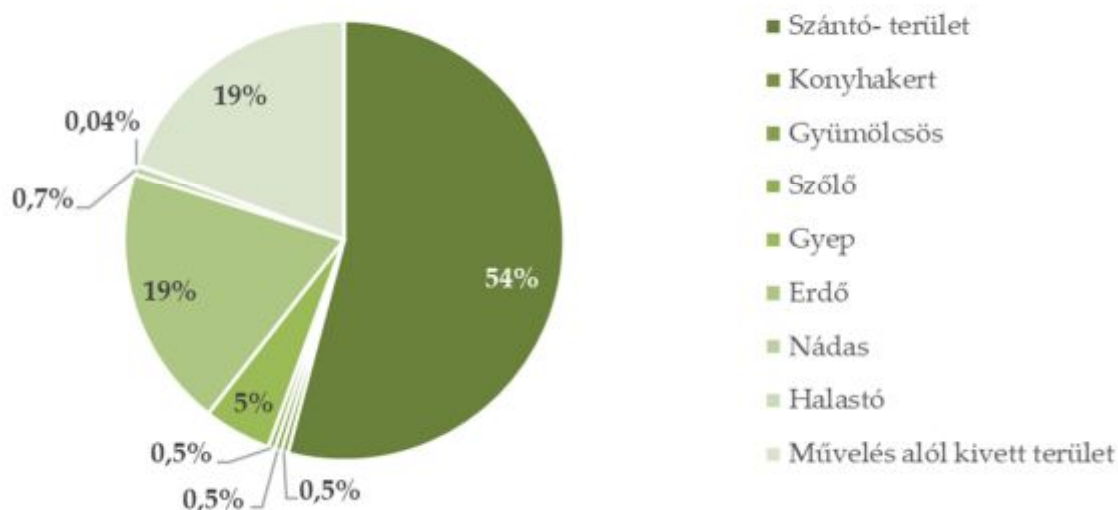
Forrás: KSH

Mezőgazdaság

Mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, valamint halászati tevékenységet 2017 végén 19 011 gazdasági szervezet végzett. Ebből 605 társas vállalkozás, 18 348 önálló vállalkozó, továbbá 46 nonprofit szervezet. Nagyságrendileg ugyanannyi gazdasági szervezet végzett ilyen tevékenységet, mint 2016-ban. A 18 953 regisztrált vállalkozás közül 437 működött korlátolt felelősségű társaságként, 16 részvénytársaságként, 83 betéti társaságként, 44 szövetkezeti formában és volt 1052 egyéni vállalkozó. Mezőgazdasággal foglalkozó gazdasági szervezetek ebben az évben 9 147 millió forint értékben hajtottak végre beruházásokat, ami 13%-kal kevesebb a 2016-os beruházásoknál. Az ilyen típusú beruházások nagyjából 56%-át fordították gépekre, berendezésekre, járművekre, ezek között belföldi tétel és import is szerepel.

A szarvasmarha-állomány 2013 és 2015 között folyamatosan növekedett 55 ezerről 59 ezerre, majd 2016-ra lecsökkent 51 ezerre és 2017 végéig is ezen a szinten stagnált. A sertésállomány az utóbbi években igen ingadozó volt, 2017 végén a megyében 136,5 ezer sertést jegyeztek. A juhállomány 2013 óta tavaly volt a legalacsonyabb, az év elején 6,5 ezer darabot, az év végén pedig 8,9 ezer darabot jegyeztek. A tyúkállomány is változó volt az utóbbi években, 2017 decemberében a megyében közel 1,25 millió tyúkot számláltak.

Művelési ágak aránya az összes földterületből Győr-Moson-Sopron megyében, 2017 (%)

Forrás: KSH

Ipar

2017 végén 3 692 gazdasági szervezet végzett valamilyen ipari tevékenységet. Ebből 1 986 társas vállalkozás, 1 691 önálló vállalkozó, továbbá 8 nonprofit szervezet. 2016-hoz képest nem egész 2%-kal nőtt az ipari gazdasági szervezetek száma. A 3 677 regisztrált vállalkozás közül 1 523 működött korlátolt felelősségű társaságként, 40 részvénytársaságként, 371 betéti társaságként, 14 szövetkezeti formában és volt 1 368 egyéni vállalkozó. Az ipari tevékenységeken belül a feldolgozóipar kiemelendő, az e területen dolgozók szellemi foglalkoztatottak keresték a legnagyobb nettó átlagbért, míg a fizikai foglalkoztatottak villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás területén.

2017-ben Győr-Moson-Sopron megyében a gazdasági szervezetek ipari beruházásainak értéke 262 369 millió forint volt. A megyei székhelyű ipart vizsgálva megállapítható, hogy a víz- és hulladékgazdálkodást leszámítva 2017 I. félévében 1 842 124 millió forint értékű termelést hajtottak végre, ami az előző év azonos időszakához képest 3,8%-os javulást jelent. Ekkor az értékesítés több mint 88%-a exportra történt. 2017 végére az ipari termelés értéke elérte a 3 557 687 millió forintot, a belföldi és az export értékesítés összesen a 3 570 258 millió forintot. Az alkalmazásban állók számában is nőtt a megyei székhelyű ipar, 2017-ben 49 626 főt foglalkoztattak így, ami 2,2%-os javulást jelent 2016-hoz képest. Az ipari termelés rendkívül nagy részét a feldolgozóipar teszi ki, ezen belül a gépipar kiemelt fontossággal bír a megyében, a járműgyártás önmagában kiteszi az ipari termelés több mint 75%-át. A 2017. év teljes

ipari termelését nézve a legnagyobb értéket – 352 486 millió forintnyit – október hónapban állították elő a megyében.

Építőipar

2017 I. félévében az építőipari termelés értéke 30 079 millió forint volt, ezzel 18,4%-kal sikerült meghaladnia az előző év azonos időszakának eredményét. Az új szerződések értéke az évkezdettől a tárgyidőszak végéig 33 504 millió forint, a szerződésállomány értéke a tárgyidőszak végén 30 637 millió forint. 2017-ben Győr-Moson-Sopron megyében 2 725 lakást építettek, ebből 1 019 db 4 vagy több szobás. 1 333 lakás épült vállalkozás jóvoltából, további 1 376 épült természetes személy által. Értékesítés céljából 1 338 lakás épült, saját használatra pedig 1 336 darab.

Turizmus

A vendéglátóhelyek száma a 2017. június 30. napon 2520 volt, ami nagyságrendileg megegyezik az előző év azonos időpontbeli adatának. Ebből 922 olyan vendéglátóhely, ami önálló vállalkozók által működtetett. A vendéglátóhelyek közül üzlettípus szerint 1160 étterem, büfé, 209 cukrászda, 863 italüzlet, vagy más zenés szórakozóhely és 288 végez munkahelyi, rendezvényi és közétkeztetést. A megelőző év azonos időszakához képest az utóbbi kategóriába tartozó vendéglátóhelyeknek nőtt a száma, minden egyéb típus száma stagnált, vagy egy kicsit csökkent.

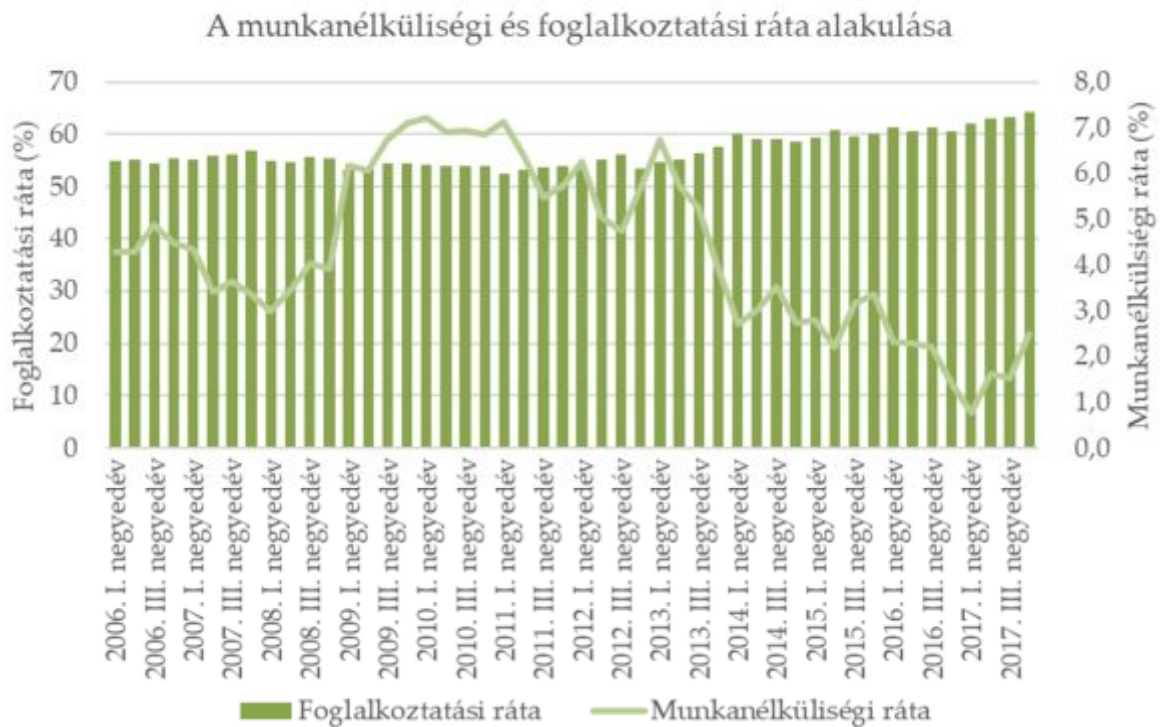
A kereskedelmi szálláshelyeken 2017 I. félévében 127 779 külföldi vendég szállt meg, ők 255 334 vendégéjszakát töltöttek el. Az előző év azonos időszakához képest a külföldi vendégek száma 4,5 százalékos javulást mutat. Az említett időszakban 125 656 belföldi vendég szállt meg, ami mindössze 0,8%-os javulás jelent 2016 első félévéhez képest, ami így összességében 287 101 vendégéjszakának felel meg.

Munkaerőpiac

2017 II. negyedévében Győr-Moson-Sopron megyében a 15–74 éves népesség 64,1%-a, több mint 225 ezer fő volt gazdaságilag aktív, számuk több mint 3%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. 2017-ben az aktívak aránya összességében 65,8% volt, amivel mind a régiós 64,3%-ot, mind az országos 62,1%-ot meghaladták. A foglalkoztatási ráta 2006. és 2014. között 55% körül mozgott, majd ezt követően folyamatosan emelkedett, 2017 végére pedig majdnem elérte a 65%-ot. A foglalkoztatási arány tekintetében is a régiós és országos eredmény felett teljesített a megye. 2017 utolsó negyedévében a munkanélküliségi ráta ugyan nem itt volt a legkisebb a régióban, de 2,5%-kal a régiós és az országos átlag alatt volt. 2013 óta meredek negatív trend látható a mutatóban, 2017 elején már 1% alatt is járt.

2017 első félévében a fizikai foglalkozású alkalmazottak száma közel 83,5 ezer volt, ami 1,6% javulást jelent 2016. január-június időszakhoz viszonyítva. A havi nettó átlagkeresetük ebben az időszakban a 167 310 forintot érte el. A szellemi foglalkozásúak száma ekkor valamivel 52 ezer felett volt, havi nettó átlagkeresetük pedig megközelítette a 252 ezer forintot. Összességében az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete a 200 363 forintot érte el ebben az időszakban.

Átlagosan a 2017. január-június időszakban 3741 főt regisztráltak nyilvántartott álláskeresőként. Január-februárban még 50% körül voltak a nyilvántartott álláskeresők között a nők, az év további részében ez az érték 55% köré emelkedett. A pályakezdekők száma egyetlen hónapban sem érte el a 270 főt, a 25 éven aluliaknál csak márciusban lépte át ez a mutató az 500-at, a többi hónapban ez alatt volt. Az említett hónapok során a bejelentett betöltetlen álláshelyek száma azonban átlagosan 3767 volt, 2500 alá, vagy 5000 fölé pedig egyszer sem ment ez a szám.

Forrás: KSH

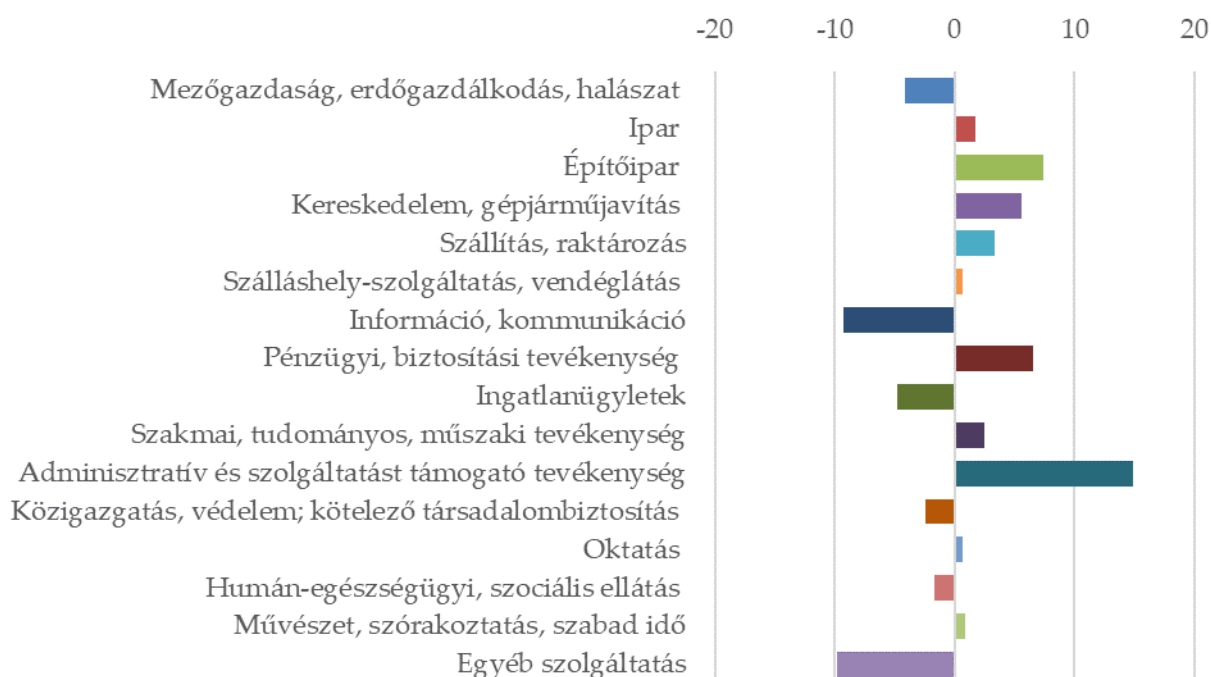
Forrás: KSH

Alkalmazásban álló fizikai és szellemi foglalkozásúak száma és havi nettó átlagkeresete
gazdasági áganként Győr-Moson-Sopron megyében, 2017

Gazdasági ágak	Fizikai foglalkozású		Szellemi foglalkozású	
	Alkalmazásban állók száma (fő)	Havi nettó átlagkereset (Ft)	Alkalmazásban állók száma (fő)	Havi nettó átlagkereset (Ft)
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	2 838	138 885	957	236 600
Ipar	44 881	202 057	14 836	362 741
<i>ebből: feldolgozóipar</i>	42 064	203 205	13 067	373 333
Építőipar	4 843	120 500	1 463	198 343
Kereskedelem, gépjárműjavítás	7 939	129 322	4 806	213 505
Szállítás, raktározás	5 184	147 475	2 422	260 920
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	3 752	106 071	680	141 193
Információ, kommunikáció	197	165 350	947	275 284
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	65	108 572	912	249 857
Ingatlanügyletek	764	119 133	456	246 734
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	1 104	149 086	1 980	229 080
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	2 964	126 974	571	180 311
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	2 315	202 682	4 615	225 532
Oktatás	1 953	111 128	9 758	208 936
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	3 308	100 146	6 624	180 306
Művészet, szórakoztatás, szabad idő	463	176 407	1 127	204 234
Egyéb szolgáltatás	967	115 854	521	166 370

Forrás: KSH

Az alkalmazásban állók számának százalékos változása Győr-Moson-Sopron megyében az előző év azonos időszakához képest 2017 I. félévében, gazdasági áganként (%)

Forrás: KSH

Képzések, képzési igények

A megyében a műanyagfeldolgozó szakma tekintetében van jelentős igény szakmai képzésre. A jelenleg hatályos OKJ-ban szereplő szakmai tartalom nem felel meg a cégek igényeinek ezért több érintett cég összefogásával és a kamara koordinálásával elkezdődött a műhelymunka egy új képzési program kidolgozására. A képzés óraszámja még kialakulóban van, de rövid, közép és hosszabb óraszámú képzés is szóba jöhet a cégek igényeinek és a képzésben résztvevők felkészültségének figyelembevételével.

8. Hajdú-Bihar megye

8.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 86 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. A kiküldött, érvényes engedéllyel rendelkező képző intézményeket tartalmazó nyilvántartásban kivétel nélkül csak olyan képző intézmény szerepelt, melyek székhelye Borsod-Abaúj-Zemplén megyében van.

A 86 képzőhely összesen 1 397 engedélyezett képzést kínál, azonban a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: vannak nagyobb képzési kínálattal (több mint 100 engedélyezett képzéssel) rendelkező képző intézmények, és olyanok is, amelyek csak 1-1 képzést nyújtanak. A képzések mindegyikét meglévő képzőhelyek biztosítják, nem kerültek bejegyzésre új képzőhelyek.

Az engedélyezett képzések legnagyobb része, több mint fele (55%) OKJ szerinti („A” körös), 1 százaléka egyéb szakmai („B” körös), 7 százaléka nyelvi („C” körös) és több mint egyharmada (36%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=254), illetve a korábbi tanévekben megtartott képzések (n=426) nagyon hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=1 397). A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések közel egyötödét (18%) indították el a képző intézmények. A képzések majd egyharmadáról (30%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések kicsivel kevesebb, mint felét (49%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések esetén ez arány meghaladja a 60 százalékot, az OKJ-s képzések esetén pedig eléri az 50 százalékot (8.1.1. táblázat).

8.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	164	64,6	21,2	224	52,6	28,9	774	55,4
Egyéb szakmai	10	3,9	55,6	2	0,5	11,1	18	1,3
Nyelvi	18	7,1	18,2	18	4,2	18,2	99	7,1
Egyéb	62	24,4	12,3	182	42,7	36,0	506	36,2
Összesen	254	100	18	426	100	30	1397	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több mint háromnegyedét (81%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd az 8.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (30%);
- nem folytatnak, illetve egyszerűen még nem indítottak adott képzéseket a megyében (például mert nem sikerült elindítani, vagy a képzés nem a képző intézmény tényleges profilja vagy csupán szerepeltetik az engedélyükben vagy kizárólag vizsgaszervezés miatt engedélyezték az adott képzést) (39%);
- megszűnt a képzőhely, illetve az adott képzés (2%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (10%).

8.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	164	21,2	10	55,6	18	18,2	62	12,3	254	18,2
nem, de már volt ilyen képzés	224	28,9	2	11,1	18	18,2	182	36,0	426	30,5
nem volt még ilyen képzés	280	36,2	6	33,3	53	53,5	135	26,7	474	33,9
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	59	7,6	0	0,0	1	1,0	24	4,7	84	6,0
megszűnt a képzés	1	0,1	0	0,0	1	1,0	3	0,6	5	0,4
megszűnt a képzőhely	17	2,2	0	0,0	2	2,0	1	0,2	20	1,4
nincs információ	29	3,7	0	0,0	6	6,1	99	19,6	134	9,6
Összesen	774	100	18	100	99	100	506	100	1397	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (45%). Főként az egyéb képzések esetén nem lehet, illetve a képzőhelyek sem tudták besorolni az adott képzésüket, továbbá a megszűnt képzőhelyek képzései, a megszűnt képzések, valamint az engedélyezett, de ténylegesen nem folytatott képzések esetén is alacsony az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

8.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Nyelvi képzés	18	7,1	18,2	18	4,2	18,2	99	7,1
Gépészet	41	16,1	41,4	33	7,7	33,3	99	7,1
Oktatás	15	5,9	17,9	57	13,4	67,9	84	6,0
Egyéb szolgáltatások	28	11,0	33,7	54	12,7	65,1	83	5,9
Mezőgazdaság	21	8,3	30,0	21	4,9	30,0	70	5,0
Informatika	25	9,8	37,3	25	5,9	37,3	67	4,8
Szociális szolgáltatások	15	5,9	38,5	18	4,2	46,2	39	2,8
Vendéglátás-turisztika	19	7,5	48,7	12	2,8	30,8	39	2,8
Élelmiszeripar	14	5,5	42,4	12	2,8	36,4	33	2,4
Egészségügy	7	2,8	24,1	14	3,3	48,3	29	2,1
Közgazdaság	6	2,4	21,4	14	3,3	50,0	28	2,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	9	3,5	37,5	10	2,3	41,7	24	1,7
Építészet	3	1,2	17,6	11	2,6	64,7	17	1,2
Elektrotechnika-elektronika	2	0,8	13,3	4	0,9	26,7	15	1,1
Könnyűipar	2	0,8	16,7	8	1,9	66,7	12	0,9
Ügyvitel	4	1,6	36,4	3	0,7	27,3	11	0,8
Faipar	2	0,8	33,3	4	0,9	66,7	6	0,4
Művészet, közművelődés, kommunikáció	0	0,0	0,0	5	1,2	100,0	5	0,4
Közszolgálat	0	0,0	0,0	4	0,9	100,0	4	0,3
Közlekedés	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	2	0,1
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	1	0,2	100,0	1	0,1
nincs adat	23	9,1	3,7	98	23,0	15,6	630	45,1
Összesen	254	100	18,2	426	100	30,5	1397	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A 8.1.3. táblázat alapján megállapítható, hogy a megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet (7%) és a nyelvi képzés (7%) szakmacsoportba tartozik, ezt követik az oktatás (6%) és az egyéb szolgáltatások (6%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (12%), a mezőgazdaság (9%) és az egyéb szolgáltatások (9%), az egyéb szakmai képzéseket a gépészet (17%)

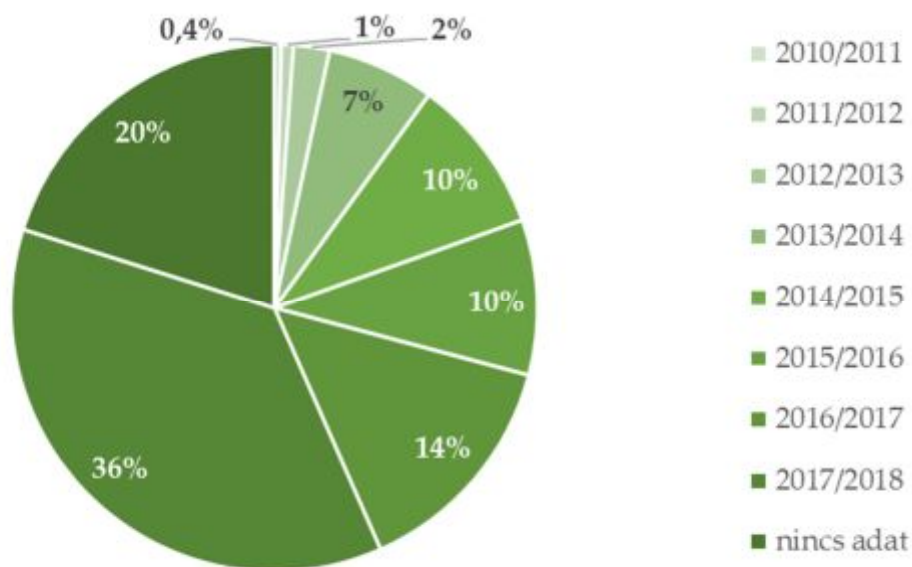
és a mezőgazdaság (17%), míg az egyéb képzéseket az informatika (13%) és az oktatás (13%) szakmacsoportban engedélyeztették a képző intézmények. A jelenlegi tanévben ténylegesen megtartott képzések közel egyötöde a gépészet szakmacsoportban indul, továbbá az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozó képzések aránya is meghaladja a 10 százalékot. A korábbi tanévekben indult képzések közül az oktatás és az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozó képzések aránya haladja meg a 10 százalékot. A gépészet, a mezőgazdaság, az informatika, a szociális szolgáltatások, a vendéglátás-turisztika, az élelemiszeripar, az ügyvitel és a faipar szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a jelenlegi tanévben. Az előbb említett képzések mellett, az oktatás, a mezőgazdaság, az egészségügy, a közgazdaság, az építészet, és a könnyűipar szakmacsoport képzései esetén mondható el az, hogy az ezeken a területeken engedélyezett képzések összességében több mint felét tartották meg eddig (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények. A nyelvi képzéseket (is) nyújtó képző intézmények ezen képzéseik csaknem egyötödét jelenleg is folytatják, s további csaknem egyötödét korábban szervezték meg (8.1.3. táblázat).

8.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=680) a 2010/2011-es tanévig nyúlnak vissza, melyek több mint egyharmada (36%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre. A képzések csaknem egyharmada a 2016/2017-es (14%) tanévben, valamint 10-10%-a 2015/2016-os és 2014/2015-ös tanévben került lebonyolításra (8.2.1. ábra).

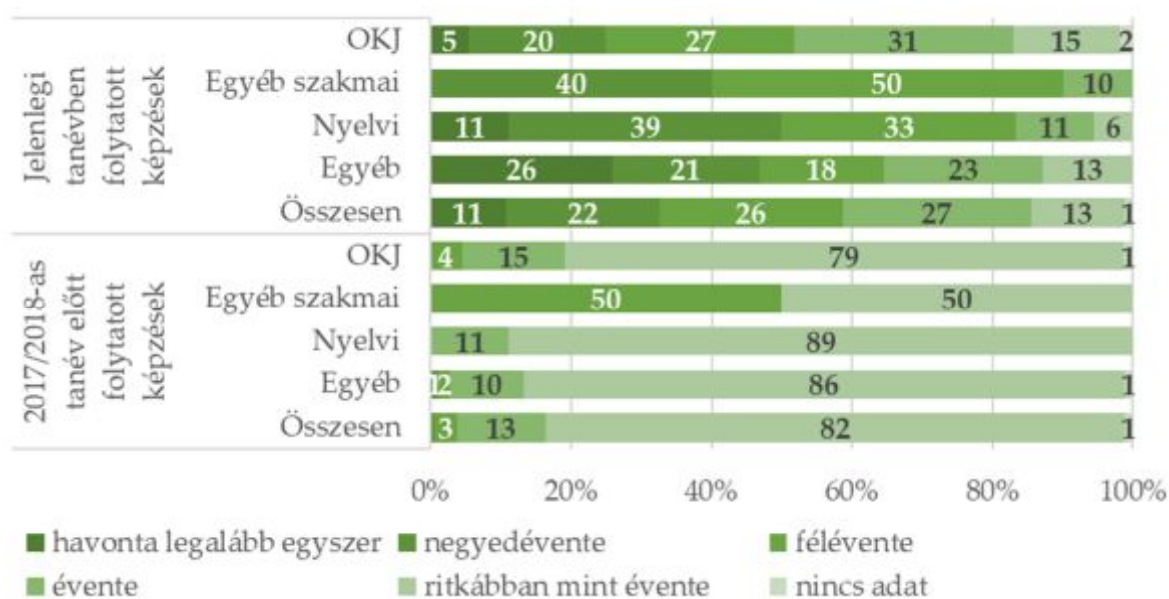
8.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=680)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (85%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több mint nyolctizede (82%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utal, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések félévente (27%) és évente (31%), az egyéb szakmai képzések negyedévente (40%) és félévente (50%), a nyelvi képzések negyedévente (39%) és félévente (33%), az egyéb képzések havonta legalább egyszer (26%) és évente (23%) indulnak inkább. A korábbi évek esetében a ritkábban megtartott képzések jellemzők: OKJ-s, nyelvi és egyéb képzési körök esetén is eléri vagy meghaladja a 80%-ot a ritkábban, mint évente tartott képzések gyakorisága. Összességében megállapítható, hogy egyéb szakmai és nyelvi képzések némiképp gyakrabban kerülnek megszervezésre, mint OKJ-s vagy egyéb képzések, ugyanakkor az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (8.2.2. ábra).

8.2.2. ábra: A jelenlegi (n=254), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=426) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük az indított képzéseket, függetlenül attól, hogy jelenlegi, vagy korábbi képzésekről van szó. Ezt elsősorban az eredmények átláthatósága és az indokolta, hogy a kutatás céljának megfelelően arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen gyakran indulnak adott szakmacsoportba tartozó képzések. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül a gépészet, az informatika, a nyelvi képzés, a vendéglátás-turisztika, és az ügyvitel szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban, de a szociális szolgáltatások, a közgazdaság, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, és a faipari képzések legalább fele is legalább évente elindul. (8.2.1. táblázat).

8.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

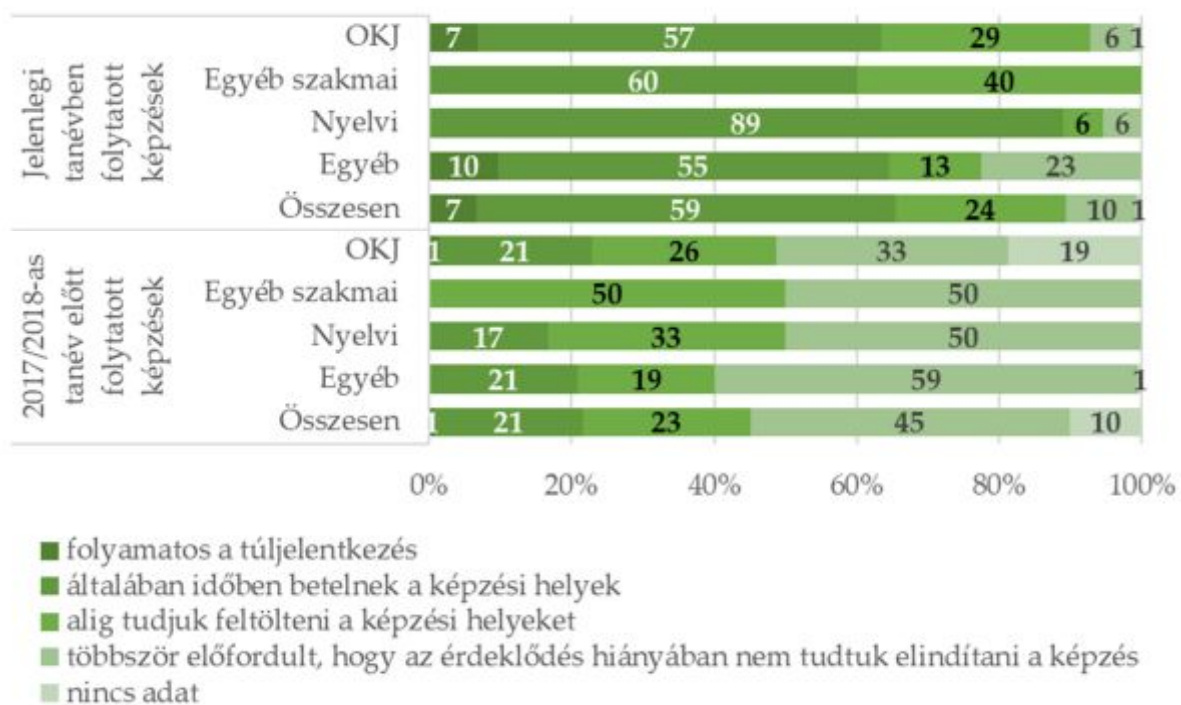
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	82	36,6	63,4	0,0
Gépészet	74	62,2	35,1	2,7
Oktatás	72	19,4	80,6	0,0
Informatika	50	64,0	32,0	4,0
Mezőgazdaság	42	47,6	50,0	2,4
Nyelvi képzés	36	52,8	47,2	0,0
Szociális szolgáltatások	33	63,6	33,3	3,0
Vendéglátás-turisztika	31	67,7	32,3	0,0
Élelmiszeripar	26	46,2	53,8	0,0
Egészségügy	21	23,8	76,2	0,0
Közgazdaság	20	50,0	50,0	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	19	73,7	26,3	0,0
Építészet	14	35,7	64,3	0,0
Könnyűipar	10	20,0	70,0	10,0
Ügyvitel	7	57,1	42,9	0,0
Faipar	6	50,0	50,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	6	16,7	83,3	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	5	0,0	100,0	0,0
Közfoglalat	4	25,0	75,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	1	0,0	100,0	0,0
nincs adat	121	22,3	76,9	0,8
Összesen	680	42,2	56,6	1,2

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 7 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 59 százalékról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyek esetében alig tudták feltölteni a képzési helyeiket a képző intézmények (23%), illetve, hogy az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott képzésüket (45%). Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható, hogy a nyelvi képzéseket igen nagy érdeklődés érzékelhető – az ilyen típusú képzések

89%-a esetén általában időben feltöltik a képzési helyeket. A másik három képzési kör iránt nagyjából hasonló az érdeklődés, körülbelül 60%-uk esetén időben feltöltik a képzési helyeket. A 2017/2018-as tanévnél korábban indított képzéseknél az OKJ-s képzések iránt érzékelhető valamivel nagyobb érdeklődés (8.2.3. ábra).

8.2.3. ábra: A jelenlegi (n=254), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=426) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 30 képzés tartozik, az informatika és a nyelvi képzés szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a vendéglátás-turisztika és az oktatás szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb (8.2.2. táblázat).

8.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

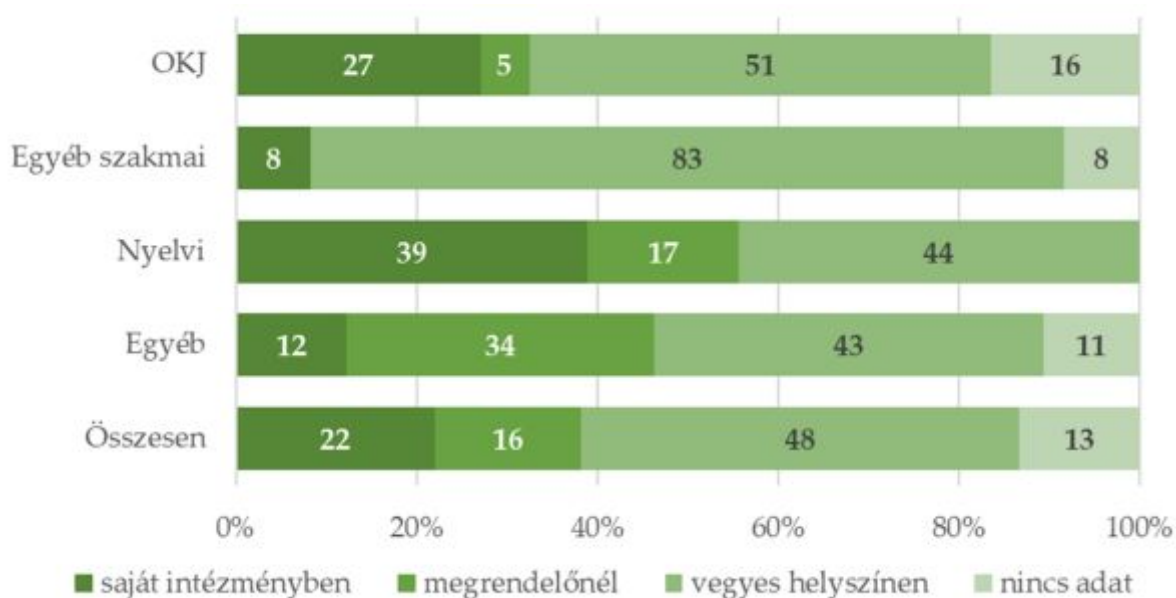
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	82	6,1	24,4	22,0	12,2	35,4
Gépészet	74	0,0	35,1	32,4	29,7	2,7
Oktatás	72	0,0	29,2	6,9	63,9	0,0
Informatika	50	6,0	56,0	10,0	28,0	0,0
Mezőgazdaság	42	0,0	42,9	26,2	31,0	0,0
Nyelvi képzés	36	0,0	52,8	19,4	27,8	0,0
Szociális szolgáltatások	33	15,2	45,5	24,2	15,2	0,0
Vendéglátás-turisztika	31	6,5	25,8	6,5	61,3	0,0
Élelmiszeripar	26	0,0	11,5	57,7	23,1	7,7
Egészségügy	21	0,0	66,7	9,5	23,8	0,0
Közgazdaság	20	0,0	30,0	45,0	20,0	5,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	19	5,3	73,7	10,5	10,5	0,0
Építészet	14	0,0	14,3	42,9	14,3	28,6
Könnyűipar	10	0,0	40,0	30,0	30,0	0,0
Ügyvitel	7	0,0	71,4	0,0	14,3	14,3
Faipar	6	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	6	0,0	33,3	33,3	33,3	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	5	0,0	0,0	40,0	60,0	0,0
Közszolgálat	4	0,0	75,0	0,0	25,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
nincs adat	121	3,3	22,3	30,6	38,8	5,0
Összesen	680	2,9	35,0	23,7	31,8	6,6

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések csaknem felét (48%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken) valósítják meg a képző intézmények, több mint egyhatedét (16%) a

megrendelőnél, több mint egyötödét (22%) pedig saját intézményben. Összességében elmondható, hogy az OKJ-s és az egyéb szakmai képzések elsősorban vegyes helyszínen valósulnak meg, de a nyelvi és egyéb képzések esetén is magas a vegyes helyszínen megvalósuló képzések aránya. Saját intézményben valósul meg az OKJ-s képzések több mint negyede (27%), valamint a nyelvi képzések több mint harmada (39%) (8.2.4. ábra).

8.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=680)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések, különösen igaz ez a gépészet, a szociális szolgáltatások, a közgazdaság, a könnyűipar, az ügyvitel és a faipar szakmacsoport képzései esetén. Saját intézményben leggyakrabban a nyelvi képzések (39%), az egészségügyi (71%), és az élelmiszeripari (46%) képzések történnek. A megrendelőnél leginkább a vendéglátás-turisztika (32%), valamint az oktatás (50%) szakmacsoport képzései szerveződnek (8.2.3. táblázat).

8.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

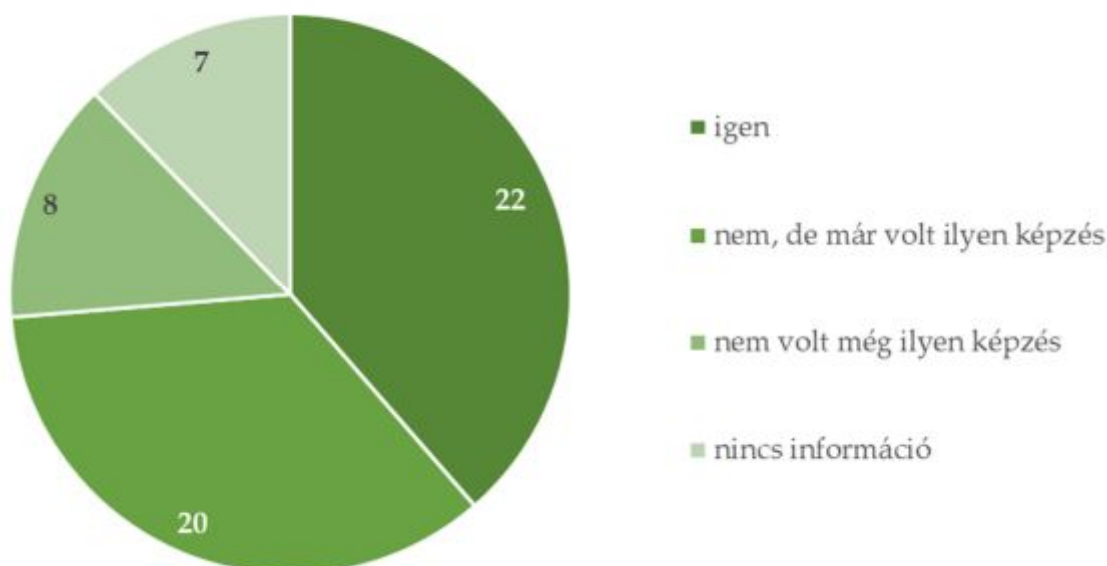
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	82	30,5	7,3	24,4	37,8
Gépészet	74	29,7	14,9	52,7	2,7
Oktatás	72	2,8	50,0	25,0	22,2
Informatika	50	32,0	18,0	42,0	8,0
Mezőgazdaság	42	35,7	16,7	38,1	9,5
Nyelvi képzés	36	38,9	16,7	44,4	0,0
Szociális szolgáltatások	33	9,1	6,1	84,8	0,0
Vendéglátás-turisztika	31	16,1	32,3	38,7	12,9
Élelmiszeripar	26	46,2	3,8	42,3	7,7
Egészségügy	21	71,4	4,8	23,8	0,0
Közgazdaság	20	30,0	0,0	60,0	10,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	19	5,3	0,0	94,7	0,0
Építészet	14	14,3	0,0	57,1	28,6
Könnyűipar	10	10,0	0,0	80,0	10,0
Ügyvitel	7	0,0	14,3	85,7	0,0
Faipar	6	0,0	0,0	100,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	6	33,3	0,0	50,0	16,7
Művészet, közművelődés, kommunikáció	5	20,0	0,0	60,0	20,0
Közszolgálat	4	0,0	25,0	75,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	1	0,0	0,0	100,0	0,0
nincs adat	121	6,6	15,7	62,0	15,7
Összesen	680	22,1	16,2	48,4	13,4

Forrás: GVI adatgyűjtés

8.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó, és a cégek digitális technológiákra történő átállását segítő IKER 1. és 2. szintű képzések (például: Bevezető a digitális eszközök világába – IKER 1-2. szintű képzés; Első lépések a digitális világba – IKER 1. szintű képzés; Önállóan használok az informatikai eszközt – IKER 2. szintű képzés) az összes engedélyezett képzés 4 százalékát (n=57) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 22-t folytatnak jelenleg is, 20-at pedig a korábbi tanévekben – leginkább a tavalyi, 2016/2017-es tanévben (9 darab) – szerveztek meg az ilyen jellegű informatikai képzést nyújtó intézmények. Összességében az 57 engedélyezett IKER képzésből 42 indult el eddig (8.3.1. ábra).

8.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db (n=57)

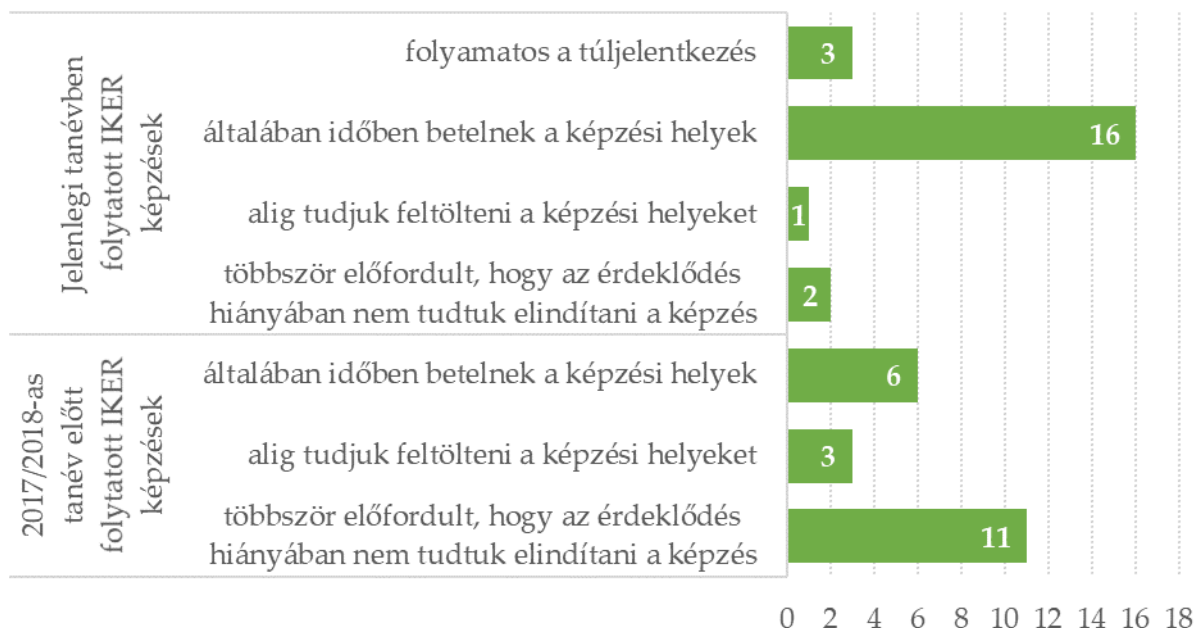

Forrás: GVI adatgyűjtés

A 22 jelenlegi tanévben folytatott IKER képzés mindegyikét legalább évente, sőt nagyrészt (14 darab) havonta legalább egyszer elindítják a képző intézmények, míg a korábbi tanévek IKER képzései az esetek felében ritkábban, mint évente indulnak (10 darab).

A jelenlegi tanévben tartott IKER képzések majd háromnegyede (16 darab) esetében általában időben betelnek a képzési helyek, s többre (3 darab) folyamatos a túljelentkezés. A 2017/2018-as tanév előtt tartott IKER képzések több mint felénél (11 darab) többször is előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem sikerült elindítani a képzést (8.3.2. ábra).

8.3.2. ábra: A jelenlegi (n=22) és a korábbi tanévekben tartott IKER képzések (n=20) iránti érdeklődés alakulása, db

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az IKER képzések közel fele vegyes helyszíneken (18 darab) kerül megvalósításra, de saját intézményben (14 darab) és a megrendelőnél (8 darab) is szoktak képzést tartani a képző intézmények.

8.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Hajdú-Bihar megye Magyarország keleti részén helyezkedik el, azon belül is az Észak-alföldi Régióban. Északról Borsod-Aba-új-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg, délről Békés, nyugatról Jász-Nagykun-Szolnok megye, keletről Románia határolja. Gazdaságilag kevésbé fejlett, ugyanakkor kimagasló innovációs potenciálú vidéki térség, összefüggésben a felsőoktatás jelenlétével is. Területe az ország területének 6,7%-a, 6 211 km², a megyék sorrendjében a negyedik legnagyobb.

GDP és általános gazdasági helyzet

Hajdú-Bihar az ország gazdaságilag mérsékelten fejlett megyéi közé tartozik. A gazdasági fejlettség leggyakrabban alkalmazott mérőszáma, az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) 2013-ban – előzetes adatok szerint – az országos 71,9%-a volt, amely a megyék sorában (Budapestet is figyelembe véve) a tízedik legmagasabb. A mutató a szomszédos megyék mindegyikét (beleértve a romániai Bihort is) meghaladta. A megye gazdaságában az átlagosnál jóval nagyobb az árutermelő ágak súlya a szolgáltató ágakkal szemben.

A bruttó hazai termék alakulása Hajdú-Bihar megyében 2000–2013 között

	2000	2005	2012	2013
GDP piaci beszerzési áron (milliárd Ft)	530	912	1 151	1 172
Egy főre jutó GDP				
Ezer Ft	957	1 663	2 122	2 169
Az országos átlag százalékában	73,5	75,1	73,7	71,9

Forrás: KSH

A megyében a regisztrált vállalkozások számát tekintve az elmúlt 10 évben folyamatos emelkedés tapasztalható. Olyannyira, hogy 2005 és 2014 között 56 ezerről 103 ezerre nőtt a regisztrált vállalkozások száma. 2007 és 2008 között volt egy drasztikus emelkedés az egyéni vállalkozások számában, ekkor az egyéni vállalkozások aránya a korábbi 56% körüli értékről felugrott 70% fölé és ezzel párhuzamosan a társas vállalkozások aránya pedig 33%-ról 22% körüli arányig esett vissza.

A társas vállalkozások esetében a legjellemzőbb cégforma a korlátolt felelősségű társaság. 2014-ben az összes Hajdú-Biharban regisztrált társas vállalkozás közel 71%-a ebben a cégformában működött. A Kft-k aránya az összes vállalkozáson belül is meghaladja a 15%-ot. A társas vállalkozásokat létszám alapján vizsgálva azt láthatjuk, hogy óriási túlsúlyban vannak a 10 fő alatti, úgynevezett mikrovállalkozások. Ezek aránya az összes társas vállalkozáson belül meghaladja a 93%-ot.

Mezőgazdaság

A megye legfontosabb természeti erőforrása a termőföld, amely helyenként kiemelkedően jó minőségű. Ugyanakkor meglehetősen kiterjedt a megye gyepterülete is. Ebből kifolyólag Hajdú-Bihar megyében a mezőgazdaság szerepe átlag feletti. Nagy területű, kedvező adottságú megyeként az ország egyik vezető agrártermelője. A megye területének több mint 73%-a mezőgazdasági művelés alatt áll. Ez jóval az országos átlag feletti mezőgazdasági hasznosítást jelent, mivel az országos átlag 57%. A mezőgazdasági művelésen belül is magasabb az országos átlagnál (46,5%) a szántó aránya, 53,6%.

A fentiek alapján nem meglepő, hogy 2013-ban az ország mezőgazdaságból származó bruttó hozzáadott értékehez való hozzájárulása (10,8%) a megyék közül a második legnagyobb volt. Egy lakosra jutó mezőgazdasági bruttó hozzáadott értéke az országos átlag 1,8-szerese. Más nézőpontból ez azt jelenti, hogy 2012-ben a megye gazdasági teljesítményének 11%-a származott a mezőgazdaságból, ami az országos átlag több mint kétszerese! Jelentősége elsősorban a gazdag takarmánybázisra épülő állattenyésztésben rejlik. A gabonanövények közül kukoricából, a zöldségfélék közül

Ipar

Hajdú-Bihar megye az ország kevésbé iparosodott térségei közé tartozik. A megye bruttó hozzáadott értékén belül az ipari 25%-os aránya alacsonyabb az országosnál. Az egy főre jutó ipari termelési érték 2013-ban (1,3 millió forint) az országos 54%-át tette ki. 2012-ben a megyei GDP 4,6%-a származott az építőiparból, ami 0,3%-al nagyobb, mint az országos arány. Az építőipari termelési érték egy lakosra számítva azonban az országosnak csak 76%-át tette ki 2013-ban.

A megye iparszerkezetében a legnagyobb súlyt két exportorientált feldolgozóipari ágazat, az ipari termelési érték harmadát adó vegyi anyag, termék gyártása, gyógyszergyártás és a produktum negyedét előállító gépipar képviseli. A gyógyszeripar az átlagosnál jóval erősebb, ugyanakkor a gépipar az országoshoz képest kisebb részarányú. Az előbbieket mellett a nagy hagyományokkal rendelkező, ugyanakkor némileg súlyát veszített élelmiszeripar és az energiaipar szerepe jelentős, melyek döntően hazai piacra termelnek.

Szolgáltató szektor

A szolgáltató ágak összességében a megyei bruttó hozzáadott érték 59%-át adták 2012-ben, ami az országosnál valamelyest alacsonyabb, ugyanakkor a vidéki átlagot meghaladó arány. A szolgáltatások viszonylag magas súlyában a mérsékelt iparosodottság mellett szerepet játszik Debrecen széleskörű szolgáltatás-kínálata, fejlett intézményrendszere. Az alkalmazásban állókon belül az átlagosnál jóval nagyobb részarányt képvisel az oktatás és a humán-egészségügyi, szociális ellátás, ami a civisváros megyénél tágabb központi szerepére utal. Ebben kulcsszerepet játszik a Debreceni Egyetem. Az egyetem jelentősége az oktatás mellett a kutatás területén is számottevő, ugyanakkor a K+F tevékenységből a versenyszféra is egyre nagyobb szerepet vállal.

A közelmúltban néhány transznacionális vállalat a megyeszékhelyre telepítette regionális szolgáltató központját, amit elősegített a jelentős számú, egyetemi végzettséggel rendelkező, idegen nyelven beszélő fiatal munkaerő jelenléte. Ezekkel a beruházásokkal Debrecen az ilyen típusú beruházások egyik legjelentősebb vidéki telephelyévé vált. Ilyen például az IT Services Hungary Kft., amely a T-Systems International magyarországi leányvállalata, amely a debreceni telephelyén közel 1 700 főt foglalkoztat. Ugyancsak Debrecenben alakította ki Európai Szolgáltató Központját a British Telecom (BT), amely 2015-ben bővítette a telephelyét és mára már közel 500 főt foglalkoztat. 2015-ben készül el a Debreceni Nemzetközi Repülőtér szomszédságában a legújabb innovatív szolgáltató központ, a Pharma-Flight, amely

képes lesz ellátni a légiközlekedés biztonságának növelése érdekében szükséges képzéseket, illetve szélesíti repülő-orvosi szolgáltatások körét, saját fejlesztésű, saját kutatásokon alapuló gyógyszerkészítményekkel is.

Turizmus

A szolgáltató ágak közül ki kell emelni a szálláshely-szolgáltatást, vendéglátást. A megyében található kereskedelmi szálláshelyek férőhelyei az elmúlt 10 évben 15 és 18 ezer között ingadoztak. Ez az országban található összes kereskedelmi szálláshely férőhelyeinek mintegy 5%-a.

Hajdúszoboszló és Debrecen vendégforgalma országosan is kiemelkedő. A jelentős termálvízkészletre alapozva Hajdúszoboszló az egyik leglátogatottabb gyógyturisztikai központ (a település belföldi vendégéjszakáinak száma Budapest után a második legmagasabb).

Amennyiben összevetjük a kereskedelmi szálláshelyek 2014. évi kihasználtságát a többi megyével, illetve a fővárossal, láthatjuk, hogy a hajdú-bihari 25,3%-os szálláshely kihasználtság ugyan az Észak-alföldi régión belül rendkívül jónak számít, azonban országos összeállításban csak a „középmezőnyhöz” (8–9. hely) elegendő és a 27,5%-os országos átlag alatt van. Igaz az 5-10. megyék szálláshely kihasználtsága között mindössze 1,5%-nyi különbség van. Az országos átlagot egyébként nagymértékben javítja Budapest, ahol a kereskedelmi szálláshelyek 46,1%-os kihasználtsággal működtek 2014-ben.

A termálvíz feltárása nyomán Debrecen és Hajdúszoboszló mellett a megye több településén működik fürdő. A termálvíz mellett a megye másik nagy vonzereje Közép-Európa egyetlen hatalmas, összefüggő füves pusztája a Hortobágy és a hozzá társított alföldi pásztor- és betyárromantika. Legnagyobb része hazánk első nemzeti parkjához, az 1999-ben a Világörökség részévé vált Hortobágyi Nemzeti Parkhoz tartozik.

Munkaerőpiac

A megye foglalkoztatási helyzetéről a KSH munkaerő-felmérése alapján kaphatunk képet. A felvétel szerint 2014-ben a megye 15–74 éves népességének 57,8%-a volt jelen foglalkoztatottként vagy munkanélküliként a munkaerőpiacon. A foglalkoztatottak száma 207 ezer, a munkanélkülieké 30,7 ezer volt. Így a 15–74 éves népességre vetítve 50,3%-os a foglalkoztatási arány és 12,9%-os a munkanélküliségi ráta. Országosan a megyeinél magasabb a foglalkoztatási (54,1%) és alacsonyabb a munkanélküliségi ráta (7,7%), amelyek kedvezőtlenebb megyei munkaerőpiaci helyzetről tanúskodnak. Gazdaságilag inaktívnak 173,8 ezer fő számított a megyében 2014-ben.

A 2006 és 2014 közötti időszakot vizsgálva látszik, hogy a foglalkoztatottak száma 2006 és 2009 között közel 10%-al csökkent, miközben a munkanélküliek száma több mint 21%-al emelkedett. Ezt követően megfordult a tendencia és a foglalkoztatottak száma elkezdett emelkedni – összesen az 5 év alatt közel 16%-al –, míg a munkanélküliek száma még két évig lassuló ütemben emelkedett, majd 2012-ben elkezdett csökkenni. Ezt követően 2013-ban volt még egy drasztikus 17%-os emelkedés, amit 2014-ben egy több mint 10%-os csökkenés követett. A gazdaságilag inaktívak száma 2009-ig növekedett, onnan kezdve pedig fokozatosan csökken.

A foglalkoztatási helyzetet legmagasabb iskolai végzettség szerint vizsgálva jelentősek az eltérések. A diplomával rendelkezőknél a legkisebb a munkanélküliség (4,8%), míg a legmagasabb (31,8%) az általános iskolai, vagy annál alacsonyabb végzettségűeknél. Nemek szerint a foglalkoztatottakon belül a férfiak vannak többen, a munkanélkülieken belül kiegyenlített a nemi arány. (Országosan a férfiak munkanélkülieken belüli aránya jóval magasabb volt a megyeinél.) Összevont nemzetgazdasági áganként tekintve legtöbben (63%) Hajdú-Bihar megyében is a szolgáltatási szektorban dolgoztak. Az ipar foglalkoztatási szerepe (28%) az országosnál kisebb, a mezőgazdaságé (8,9%) az országosat meghaladó volt.

Az Észak-alföldi régió belül a Hajdú-Bihar megyei havi bruttó átlagkeresetek magasnak számítanak, azonban még így is folyamatosan az országos átlag alatt vannak. Míg 2013-ban országosan havi 158 ezer Ft volt a bruttó átlagkereset, addig a megyében ugyanez 134 ezer Ft. Az elmúlt kilenc évet vizsgálva 17–22% között volt a havi bruttó átlagkereset különbség.

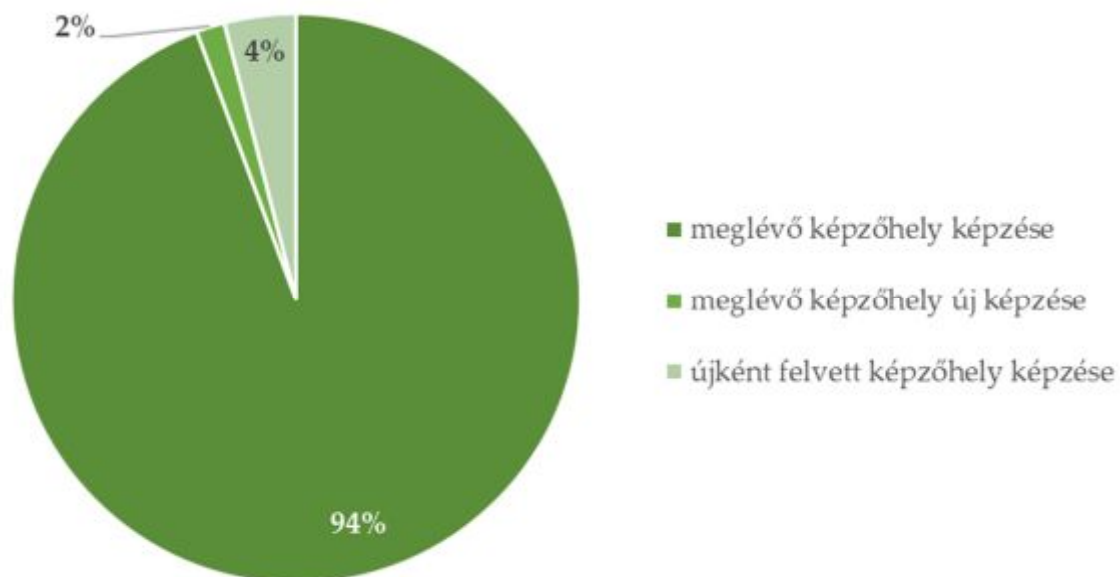
9. Heves megye

9.1. Képzőhelyek és képzéseik

A megyében 30 érvényes engedéllyel rendelkező képző intézmény kínál képzéseket Békés (25), Pest (2) és Somogy (1) megyei székhellyel. A nyilvántartásban 2 darab újként felvett képzőhely szerepel, melyek székhelye Pest megyében található.

A 30 képzőhely összesen 617 engedélyezett képzést kínál. A képzési kínálatot tekintve 1 olyan képző intézmény van, amely több, mint 200 képzést kínál, valamint 19 olyan képzőhely szerepel a nyilvántartásban, ami kevesebb, mint 10 képzést engedélyezett. Az új képző intézmények 25 képzést kínálnak, ami az összes képzés 4%-ának felel meg, valamint 10 új képzést biztosítanak a meglévő képzőhelyek (9.1.1. ábra).

9.1.1. ábra: A nyilvántartásban szereplő és az újként felvett képzőhelyek képzéseinek megoszlása, % (n=617)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az engedélyezett képzések több, mint kétharmada (70%) OKJ szerinti („A” körös), 3%-a százaléka egyéb szakmai („B” körös), 4%-a nyelvi („C” körös) és csaknem egynegyede (23%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=122) vagy korábban (n=119) megtartott képzések esetén az OKJ szerinti képzések 11 százalékponttal alacsonyabb, az egyéb képzések 6 százalékponttal magasabb arányban szerepelnek, mint az összes engedélyezett képzés (n=617) megoszlásában.

A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések egyötödét (20%) indították el a képző intézmények. A képzések 19 százalékáról mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések több, mint egyharmadát (39%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az OKJ képzések esetén ez az arány 6 százalékponttal alacsonyabb, az egyéb képzéseknél pedig 10 százalékponttal magasabb (9.1.1. táblázat).

9.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	76	62,3	17,6	65	54,6	15,0	432	70,0
Egyéb szakmai	6	4,9	30,0	8	6,7	40,0	20	3,2
Nyelvi	12	9,8	54,5	4	3,4	18,2	22	3,6
Egyéb	28	23,0	19,6	42	35,3	29,4	143	23,2
Összesen	122	100	19,8	119	100	19,3	617	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több, mint háromnegyedüket (80%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd a 9.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (19%);
- nem sikerült még elindítani a képzést (például érdeklődés hiányában) (58%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (2%).

9.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	76	17,6	6	30,0	12	54,5	28	19,6	122	19,8
nem, de már volt ilyen képzés	65	15,0	8	40,0	4	18,2	42	29,4	119	19,3
nem volt még ilyen képzés	288	66,7	6	30,0	6	27,3	58	40,6	358	58,0
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	3	0,7	0	0,0	0	0,0	3	2,1	6	1,0
nincs információ	0	0,0	0	0,0	0	0,0	12	8,4	12	1,9
Összesen	432	100	20	100	22	100	143	100	617	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés az oktatás (16%) és a gépészet (12%) szakmacsoportba tartozik, ezt követik a mezőgazdaság (9%) és az informatika (8%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ képzéseket elsősorban az oktatás (22%) és a gépészet (16%) szakmacsoportban engedélyeztették a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – több, mint egyhatede (15%) a gépészet, több, mint egytizede az egyéb szolgáltatások (12%) és az informatika (11%), valamint közel egytizede a vendéglátás-turisztika (9%) és a közgazdaság (9%) szakmacsoportban indul(t).

A legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok esetén a nyelvi képzéseknek több, mint a felét, a gépészeti, illetve az egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos képzéseknek több, mint egyharmadát, az informatikai és a közgazdasági képzések több, mint egynegyedét megtartották a jelenlegi tanévben. Továbbá az említett szakmacsoportokon kívül még a vendéglátás-turisztika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, a közszolgálat és a művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoportokról is elmondható, hogy az engedélyezett képzéseknek legalább felét már megtartották (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények (9.1.3. táblázat).

9.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Oktatás	2	1,6	2,1	2	1,7	2,1	96	15,6
Gépészet	26	21,3	36,1	11	9,2	15,3	72	11,7
Mezőgazdaság	4	3,3	7,4	11	9,2	20,4	54	8,8
Informatika	13	10,7	28,3	13	10,9	28,3	46	7,5
Közgazdaság	13	10,7	29,5	9	7,6	20,5	44	7,1
Egyéb szolgáltatások	20	16,4	46,5	10	8,4	23,3	43	7,0
Vendéglátás-turisztika	8	6,6	24,2	14	11,8	42,4	33	5,3
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	7	5,7	24,1	9	7,6	31,0	29	4,7
Építészet	1	0,8	4,3	6	5,0	26,1	23	3,7
Nyelvi képzés	12	9,8	54,5	4	3,4	18,2	22	3,6
Élelmiszeripar	1	0,8	4,8	3	2,5	14,3	21	3,4
Közszolgálat	3	2,5	20,0	6	5,0	40,0	15	2,4
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,8	8,3	6	5,0	50,0	12	1,9
Elektrotechnika-elektronika	2	1,6	18,2	2	1,7	18,2	11	1,8
Szociális szolgáltatások	2	1,6	22,2	3	2,5	33,3	9	1,5
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	1	0,8	11,1	1	0,8	11,1	9	1,5
Ügyvitel	3	2,5	42,9	1	0,8	14,3	7	1,1
Vegyipar	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	5	0,8
Egészségügy	0	0,0	0,0	1	0,8	20,0	5	0,8
Közlekedés	1	0,8	20,0	0	0,0	0,0	5	0,8
Könnyűipar	0	0,0	0,0	2	1,7	40,0	5	0,8
Faipar	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	3	0,5
Nyomdaipar	0	0,0	0,0	1	0,8	100,0	1	0,2
nincs adat	2	1,6	4,3	4	3,4	8,5	47	7,6
Összesen	122	100	19,8	119	100	19,3	617	100

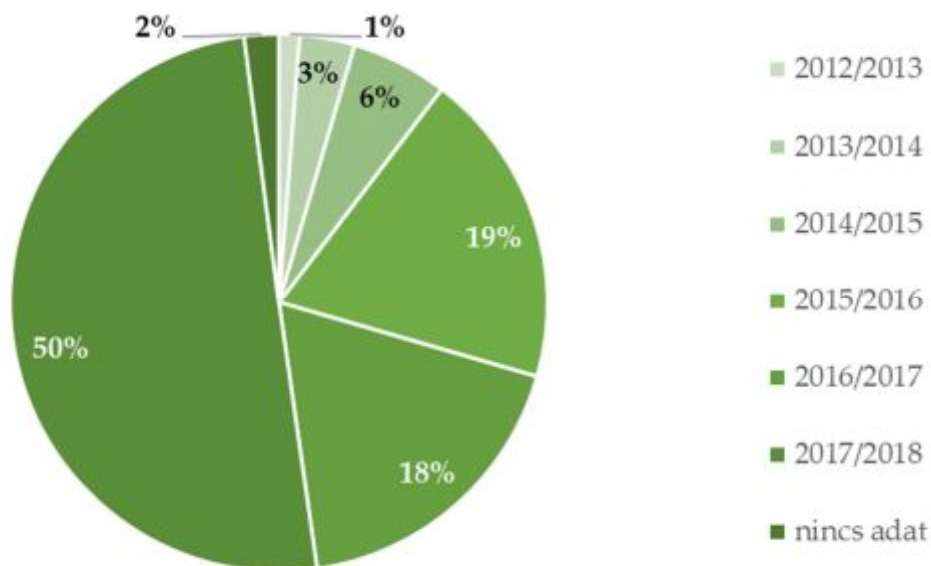
Forrás: GVI adatgyűjtés

9.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

Az adatok alapján a megtartott képzések (n=241) a 2012/2013-es tanévig nyúlnak vissza, melyek fele (50%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre. A képzések csaknem egyötöde (18%) a 2016/2017-es, illetve a 2015/2016-os tanévben (19%) került lebonyolításra (9.2.1. ábra).

9.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=706)

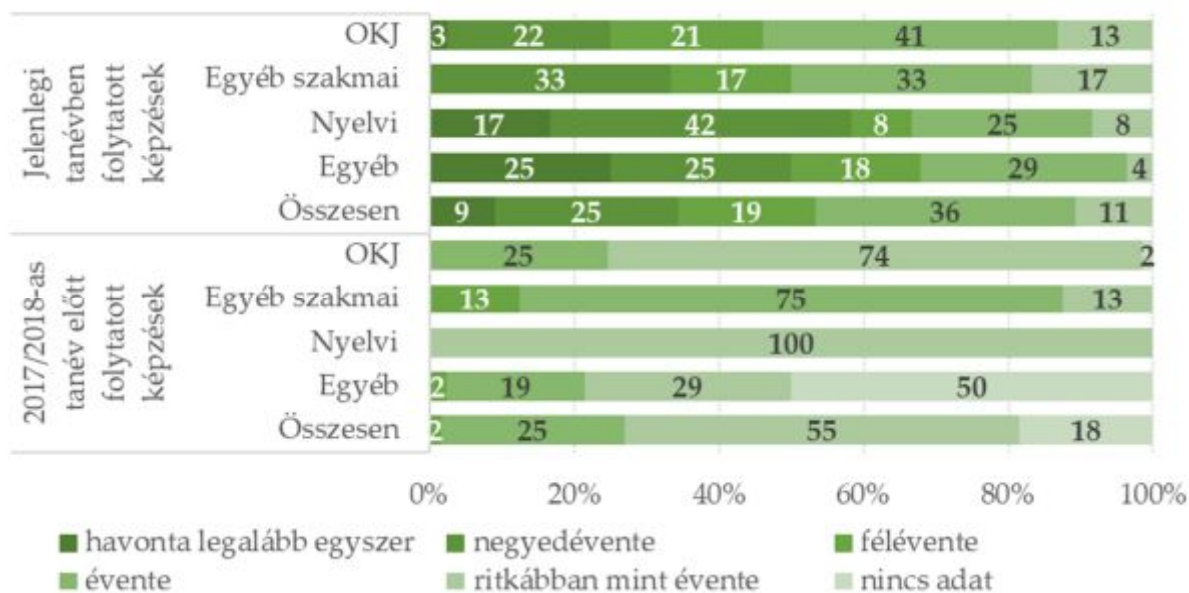

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (89%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több, mint fele (55%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utalhat, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ képzések negyedévente (22%) és évente (41%), az egyéb szakmai képzések negyedévente (33%) és évente (33%) indulnak inkább, míg a nyelvi és az egyéb képzések esetén a másik két képzési körhöz képest magasabb a havonta legalább egyszer tartott képzések aránya (17, illetve 25%). A jelenlegi tanév esetében a nyelvi, valamint az egyéb képzések némiképp gyakrabban indulnak, mint az egyéb

szakmai, illetve az OKJ képzések. Az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (9.2.2. ábra).

9.2.2. ábra: A jelenlegi (n=122), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=119) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük a jelenlegi, illetve korábban indított képzéseket az eredmények átláthatóságának érdekében. Az eredmények azt mutatják, hogy a legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok közül a gépészet, az egyéb szolgáltatások, a nyelvi képzések és az informatika szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban (azaz a megtartott képzések több, mint fele legalább évente indul) (9.2.1. táblázat).

9.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Gépészet	37	73,0	27,0	0,0
Egyéb szolgáltatások	30	66,7	26,7	6,7
Informatika	26	69,2	15,4	15,4
Vendéglátás-turisztika	22	36,4	45,5	18,2
Közgazdaság	22	50,0	50,0	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	16	50,0	50,0	0,0
Nyelvi képzés	16	68,8	31,3	0,0
Mezőgazdaság	15	26,7	60,0	13,3
Közfoglalat	9	44,4	0,0	55,6
Építészet	7	100,0	0,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	7	14,3	28,6	57,1
Szociális szolgáltatások	5	80,0	20,0	0,0
Oktatás	4	50,0	50,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	4	75,0	25,0	0,0
Ügyvitel	4	75,0	25,0	0,0
Élelmiszeripar	4	50,0	50,0	0,0
Könnyűipar	2	100,0	0,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	2	0,0	100,0	0,0
Egészségügy	1	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	1	100,0	0,0	0,0
Nyomdaipar	1	0,0	100,0	0,0
nincs adat	6	83,3	0,0	16,7
Összesen	241	58,5	32,4	9,1

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 3 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 73 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyeket az érdeklődés hiányában nem tudtak elindítani (22%) és azon esetek száma, amikor alig tudták feltölteni a képzési helyeket (38%).

A jelentős esetszámbeli eltérések miatt nehéz a képzési kör szerinti különbségeket vizsgálni (például az idén mindössze 6 darab egyéb szakmai, 12 darab nyelvi képzést indítottak a képzőhelyek, ezzel szemben az OKJ képzésekből pedig 76-ot). Emiatt a képzési kör szerinti elemzés során a nyelvi, illetve egyéb szakmai képzéseket nem vesszük figyelembe és csak az OKJ, valamint az egyéb képzések gyakoriságát hasonlítjuk össze. A meglévő adatokból az látszik, hogy az OKJ képzések iránt valamivel nagyobb az érdeklődés, mint az egyéb képzések esetén a jelenlegi és a korábbi tanévek során egyaránt (9.2.3. ábra).

9.2.3. ábra: A jelenlegi (n=122), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=119) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, az egyéb szolgáltatások, a nyelvi képzések és a közgazdaság szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés (azaz a folyamatos túljelentkezés, vagy az, hogy időben betelnek a helyek nagyobb arányban jellemző, mint az, hogy alig tudják feltölteni a helyeket, vagy az, hogy, nem tudják elindítani a képzést), míg az informatika, a vendéglátás-turisztika és a mezőgazdaság szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb (az esetek több, mint felében alig tudták feltölteni a helyeket vagy nem sikerült elindítani a képzéseket) (9.2.2. táblázat).

9.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

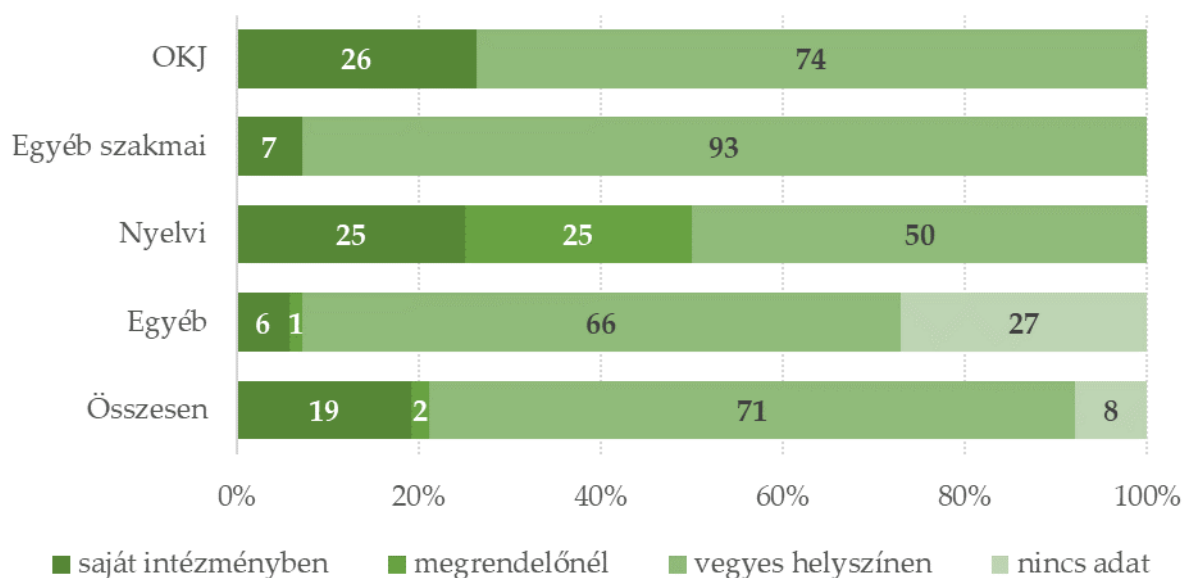
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Gépészet	37	0,0	64,9	21,6	10,8	2,7
Egyéb szolgáltatások	30	0,0	73,3	13,3	3,3	10,0
Informatika	26	0,0	26,9	46,2	15,4	11,5
Vendéglátás-turisztika	22	0,0	18,2	45,5	18,2	18,2
Közgazdaság	22	9,1	45,5	31,8	13,6	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	16	0,0	50,0	37,5	12,5	0,0
Nyelvi képzés	16	0,0	68,8	31,3	0,0	0,0
Mezőgazdaság	15	6,7	26,7	13,3	40,0	13,3
Közszolgálat	9	0,0	44,4	0,0	0,0	55,6
Építészet	7	0,0	14,3	85,7	0,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	7	14,3	14,3	14,3	0,0	57,1
Szociális szolgáltatások	5	0,0	60,0	40,0	0,0	0,0
Oktatás	4	0,0	50,0	25,0	25,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	4	0,0	75,0	0,0	25,0	0,0
Ügyvitel	4	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Élelmiszeripar	4	0,0	50,0	25,0	25,0	0,0
Könnyűipar	2	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	2	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0
Egészségügy	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Nyomdaipar	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
nincs adat	6	0,0	50,0	33,3	0,0	16,7
Összesen	241	1,7	46,9	29,9	11,6	10,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések több, mint kétharmadát (71%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy

bérleményben vagy egyéb helyszíneken) valósítják meg a képző intézmények, közel egyötödét (19%) saját intézményben, valamint 2 százalékát a megrendelőnél. Mind a négy képzési körhöz tartozó képzések esetében elmondható, hogy elsősorban vegyes helyszínen valósulnak meg (9.2.4. ábra).

9.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=241)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések. A legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok közül különösen igaz ez a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport képzései esetén (az összes megvalósult képzést vegyes helyszínen tartották), valamint mindegyik szakmacsoportról elmondható, hogy a képzések legalább felét vegyes helyszínen tartották meg. Saját intézményben szervezik meg a közgazdasági képzéseknek több, mint egyharmadát (22-ből 8-at), valamint a gépészeti képzések csaknem egyharmadát (37-ből 12-t). Továbbá, a megrendelőnél szervezik a nyelvi képzések egynegyedét (9.2.3. táblázat).

9.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Gépészet	37	32,4	0,0	67,6	0,0
Egyéb szolgáltatások	30	23,3	0,0	76,7	0,0
Informatika	26	19,2	0,0	69,2	11,5
Vendéglátás-turisztika	22	4,5	0,0	77,3	18,2
Közgazdaság	22	36,4	0,0	63,6	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	16	0,0	0,0	100,0	0,0
Nyelvi képzés	16	25,0	25,0	50,0	0,0
Mezőgazdaság	15	20,0	0,0	66,7	13,3
Közszolgálat	9	22,2	0,0	22,2	55,6
Építészet	7	0,0	0,0	100,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	7	14,3	0,0	28,6	57,1
Szociális szolgáltatások	5	0,0	0,0	100,0	0,0
Oktatás	4	0,0	0,0	100,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	4	25,0	0,0	75,0	0,0
Ügyvitel	4	25,0	0,0	75,0	0,0
Élelmiszeripar	4	25,0	0,0	75,0	0,0
Könnyűipar	2	0,0	0,0	100,0	0,0
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	2	0,0	0,0	100,0	0,0
Egészségügy	1	0,0	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	1	0,0	0,0	100,0	0,0
Nyomdaipar	1	0,0	0,0	100,0	0,0
nincs adat	6	0,0	16,7	66,7	16,7
Összesen	241	19,1	2,1	71,0	7,9

Forrás: GVI adatgyűjtés

9.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó IKER 1. és 2. szintű képzések az összes engedélyezett képzés 3 százalékát ($n=20$) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 9-et folytatnak jelenleg is, 4-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg a képző intézmények, vagyis a 20 engedélyezett IKER képzésből 13 került eddig megszervezésre (9.3.1. ábra).

9.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db ($n=20$)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi tanévben folytatott 9 IKER képzésből 6 darabot havonta legalább egyszer, 1-et negyedévente indítanak a képzőhelyek, 1 képzés indul félévente, valamint 1 évente. A korábbi tanévek során elindított 4 képzést évente szervezik meg.

A jelenlegi tanévben vagy korábban tartott IKER képzések csaknem feléről (6 darab) elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek, 6 képzésről állították, hogy alig tudják feltölteni a képzési helyeket, valamint 1 képzés esetén többször előfordult, hogy érdeklődés hiányában nem sikerült elindítani.

Az IKER képzések majdnem összessége vegyes helyszíneken (12 darab) kerül megvalósításra, de saját intézményben (1 darab) is tartanak képzéseket.

9.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Heves megye az Észak-magyarországi régióban található, területe 3.637 négyzetkilométer, mellyel 16. a megyék sorában. A megye lakóinak száma 2017-ben 296 927 fő. Népsűrűsége 82 fő/km². Földrajzi tekintetben az ország területének 3,9 százaléka tartozik Heves megyéhez, s itt él az ország lakosságának 3,1 százaléka. A megyéhez tartozó járások száma: 7. A megyéhez tartozó települések száma: 121, ebből 11 város, 110 község.

Általános gazdasági helyzet

Heves megye hét statisztikai járása között gazdasági téren erőteljes különbségek tapasztalhatóak. Heves megye gazdaságilag legmeghatározóbb, legdinamikusabban fejlődő területi egysége az úgynevezett Hatvan - Gyöngyös - Eger „gazdasági tengely”. Itt telepedtek le (főként ipari parkokban) az exportképes multinacionális és hazai cégek (pl. ZF Hungária Kft., Robert Bosch Kft., SBS Szerelő Javító és Szolgáltató Kft., Sanatmetal Kft., Detki Kéksz Kft., HESI Kft stb.). Az ide tartozó településeken a lakosok 69 százaléka él, itt működik a vállalkozások nyolctizede, melyek a nettó árbevétel 90 százalékát produkálják. A térség fő húzóágazatai a megye egészéhez hasonlóan az energiatermelés, a gépipar és a feldolgozóipar. A megye húzó és domináns termékei, szolgáltatásai:

- jármű alkatrész gyártás: járműelektronika, sebességváltó, kormánymű, kovácsolt és alumínium öntvények
- villamosenergia-termelés, kapcsolódó bányászat, lignit, mészkő
- acélszerkezet gyártás, csarnokok, munka és mezőgazdasági gépek
- egészség ipar: implantátum, orvosi eszközök, kórházi felszerelések, anyagok
- építőipar, melyen belül erős mélyépítő és szakipari vállalkozások működnek
- élelmiszeripar, melyen belül kiemelendő a húsipar, édes és sütőipar, borászat
- a lakosság ellátása lényegében teljes körű a víziközművek és egyéb közműszolgáltatók részéről
- teljes lefedettségű kereskedelmi ellátás
- erős a gyógyvizekre épülő és az aktív turizmus

A megye gazdaságának ágazati szerkezetére jellemző néhány ágazat – ezen belül néhány társaság – meghatározó súlya. A gazdasági ágak közül a gépipar, a kereskedelem és az energia – víztermelés - hulladékgazdálkodás bír kiemelt jelentőséggel.

A nettó árbevételnek mintegy háromnegyede (gépipar 53,3%, kereskedelem 14,6%, energiaipar, víztermelés, hulladékgazdálkodás 7,3%), a belföldi eladások több

mint fele, a kivitelnek közel 90 százaléka, a hozzáadott értéknek pedig majdnem hattizede ebben a három kiemelt ágazatban realizálódik. Az adózás előtti eredményből, valamint a megtermelt hozamból való részesedésük is 50 százalék körül alakul. A sajáttőke több mint hattizede is az ezekben a kiemelt ágazatokban működő vállalkozói körnek tulajdonítható. A kivitel összetétel a nettó árbevételnél is koncentráltabb, legnagyobb hányada, 87,7 százaléka egyetlen ágazathoz, a gépiparban működő vállalkozásokhoz kötődik.

Heves megye	Ágazati szerkezet: Teljesítménymutatók - 2016. év					
	Nettó árbevétel		Export		Hozzáadott érték	
	Összeg (MFt)	Megosztás	Összeg (MFt)	Megosztás	Összeg (MFt)	Megosztás
Mezőgazdaság	33 472	2,0%	3 524	0,4%	7 002	2,1%
Élelmiszeripar	39 668	2,4%	6 195	0,6%	9 847	2,9%
Vegyipar	13 765	0,8%	1 076	0,1%	4 015	1,2%
Kohászat	94 282	5,7%	53 512	5,6%	27 827	8,3%
Gépipar	889 346	53,3%	845 143	87,7%	117 410	34,8%
Energiaipar, víztermelés, hulladékgazd.	120 980	7,3%	4 696	0,5%	60 008	17,8%
Építőipar	50 694	3,0%	5 939	0,6%	16 483	4,9%
Kereskedelem	242 637	14,6%	14 851	1,5%	26 295	7,8%
Közlekedés	51 245	3,1%	13 895	1,4%	18 971	5,6%
Nem anyagi ágak	72 881	4,4%	4 202	0,4%	29 794	8,8%
Egyéb ágazatok	58 638	3,5%	10 193	1,1%	19 422	5,8%
Megye összesen	1 667 609	100,0%	963 227	100,0%	337 073	100,0%
Nemzetgazdaság összesen	78 987 316		26 784 976		17 006 983	
Megye / nemzetgazdaság	2,1%		3,6%		2,0%	

A megye gazdasági teljesítményének alakulásában jelentős szerepet játszik egy meglehetősen szűk adózói kör (TOP 50 vállalat), mely az összes árbevétel közel felét, a kivitel háromnegyedét, a belföldi eladások mintegy ötödét bonyolítja, de a megtermelt hozzáadott érték több mint 40 százaléka is hozzájuk köthető.

A megye gazdasági teljesítménye alapvetően a társasági adó hatálya alá tartozó társaságok, az egyéni vállalkozók és a különböző egyszerűsített adózási (EVA, KATA) módot választó vállalkozók tevékenységén alapul. Ezen belül a társas vállalkozások szerepe meghatározó, az elért árbevétel legnagyobb hányadát, több mint 95 százalékát biztosítják (2016).

A vállalkozások közül gazdasági ág és gazdálkodási forma tekintetében a legnagyobb részarányt 18 745 (39%) a mezőgazdaság képviseli, ezt követi az ingatlanügyletek 5 201 (11%) és a kereskedelem, gépjárműjavítás 4 332 (9%). A mezőgazdasági ágazatra főként a családi gazdálkodói, őstermelői gazdálkodási forma jellemző.

A regisztrált vállalkozások száma gazdasági ág és gazdálkodási forma szerint

Gazdasági ág		Összesen	Ebből				
			Kft	Rt	Bt	szövet- kezet	egyéni vállal- kozó
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	18 745	256	6	63	48	877
B	Bányászat, kőfejtés	19	18	–	1	–	–
C	Feldolgozóipar	2 144	765	18	171	38	715
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	35	21	3	3	–	–
B+C+D	Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	2 198	804	21	175	38	715
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés	65	26	1	4	9	15
B+C+D+E	Ipar	2 263	830	22	179	47	730
F	Építőipar	2 268	816	2	179	6	1 241
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	4 332	1 551	11	534	23	2 103
H	Szállítás, raktározás	862	294	3	51	3	498
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2 294	436	1	97	17	667
J	Információ, kommunikáció	920	232	11	127	1	458
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	987	94	3	54	2	816
L	Ingatlanügyletek	5 201	433	4	48	8	234
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	3 482	786	16	404	6	1 470
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	1 261	286	2	114	20	596
O	Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	1	–	–	–	1	–
P	Oktatás	1 455	86	–	80	9	858
Q	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1 095	219	–	298	7	541
R	Művészet, szórakoztatás, szabad idő	1 121	123	–	56	–	397
S	Egyéb szolgáltatás	1 452	93	–	52	11	1 206
T, U	Egyéb tevékenységek	2	1	–	–	–	–
	Összesen	47 741	6 536	81	2 336	209	12 692

2017. december 31.

Mezőgazdaság

A megye mezőgazdasági ágazatára jellemző szántóföldi növénytermesztés (búza, napraforgó, kukorica, repce), kapcsolódó malomipar és sütőipar mellett előkelő helyet foglal el a szőlőtermesztés és borkészítés. A megye gyümölcstermelésben az alma és a meggy szerepe jelentős, ezek azonban nagy mértékben kitéttek a külső piacoknak. Heves megye adottságai miatt az erdőgazdálkodás hosszú múltra, erdészeti hagyományokra és megfelelően képzett szakember állományra támaszkodhat.

Beruházások

A megyei székhelyű gazdasági szervezetek beruházási kedve 2010-től vizsgálva egyszeri kisebb visszaeséssel ugyan, de folyamatosan nő. 2010-ben 59,5 milliárd forintot, 2011-ben 62,9 milliárd forintot, 2012-ben 58,5 milliárd forintot, 2013-ban 72,9 milliárd forintot, 2014-ben 108 milliárd forintot 2015-ben 118,4, 2016-ban 145, 2017-ben 172 milliárd forintot fordítottak a Heves megyei székhelyű gazdasági szervezetek építési beruházásokra, valamint gépek, berendezések, járművek beszerzésére, különböző fejlesztésekre.

A rendelkezésre álló források túlnyomó részét, 82%-át 2017-ben az iparban használták fel. A többi gazdasági ág közül jelentősebb összeget költöttek beruházásokra még a mezőgazdaságban (3,9%), valamint a megyében felhasznált források 3,6%-a szolgáltatta a Szállítás, raktározás fejlesztését, korszerűsítését.

2017-ban a beruházási célú kiadások 30%-át épületek és egyéb építmények kivitelezésére, 70%-át gépek, berendezések, járművek vásárlására fordították, a beruházott gépeknek és berendezéseknek 57%-a származott importból.

Ipar

Heves megye ásványkincsekben és természeti erőforrásokban gazdag, gazdasági erejét erős exportorientáltságú gép-, elektronika-, feldolgozóipar, energiatermelés és bányászat alapozza meg. Jól szervezett logisztikai- és infrastrukturális hálózat jellemzi, gyorsan és egyszerűen megközelíthető autópályán, főúton és vasúton egyaránt. Meghatározó a helyi kiskereskedelmi bolthálózatok és élelmiszerláncok jelenléte.

A megyében az ipar, azon belül főleg a járműipar az országos átlagnál nagyobb jelentőségű, hatodik helyen állunk az egy főre jutó ipari termelésben. Ezt jól tükrözi, hogy az autóalkatrészek 30 %-át megyénk vállalatai állítják elő. Kulcsfontosságú a térség hagyományokra épülő piacképes kézműipara, mely jelentős számú kisvállalkozást és munkavállalót foglalkoztat.

Mivel a megyében domináns szerepet kap a termelés (gyártás), így különösen a világpiacra termelő vállalkozásoknál magas színvonalú a gyártástechnológia. Itt gyártják a legkorszerűbb járműelektronikai berendezéseket (az önvezető autók jövőjét is megalapozva), elindultak (részben a ipar 4.0 szellemében) a robotizált, automatizált, gyártási, termelésszervezési módszerek.

- A lakossági igények kiszolgálására számos modern és egészséges élelmiszereket előállító vállalkozás működik itt.
- Jelentős az innováción alapuló világszínvonalú egészségipar, gyártott termékei: implantátumok, protézisek, higiéniai termékek, orvosi eszközök, kórházi felszerelések.
- Folyamatos megújulás, modern technológiák, energia hatékonyság jellemzi a megye építőiparát. A hazai ablakgyártás központja Heves megye.
- Szoros vállalati együttműködés valósul meg a faipar területén – speciális szolgáltatások, épületasztalos termékek és egyedi bútorgyártás.
- Nemzetközi piacra termelnek a fém csomagolóanyagot gyártó vállalatok. Megrendelőik az élelmiszer, kozmetikai- és háztartás-vegyipari szektor globális szereplői.

Turizmus

A víz egyik alappillére a megye idegenforgalmi vonzerejének. A térség sokszínű természeti értékekben, épített örökségben, turisztikai attrakciókban és kapcsolódó szolgáltatásokban. Az itt található két hegyvidék magas minőségű szőlő- és borfajtáknak, valamint az aktív turizmus számtalan ágának ad otthont.

Munkaerőpiac

A kis és közepes vállalkozások a megye teljesítményéből ugyan nem bírnak olyan jelentős súllyal, a foglalkoztatásban betöltött szerepük azonban szembetűnő, az állományi létszám mintegy 45 százaléka kisvállalkozásoknál regisztrálható. A közepes méretű vállalkozások foglalkoztatják a munkavállalók 21, a nagyvállalatok pedig a 34 százalékát.

Heves megye kiemelt jelentőségű munkáltatói (2016)

Név/Megnevezés	Fő tevékenység - Teáor	Nettó árbevétel	Export	Hozzá- adott érték	Átlagos álla- mányi létszám
		millió Ft	millió Ft	millió Ft	fő
Robert Bosch Elektronika Gyártó Kft	2612 - Elektronikai áramköri kártya gyártása	512 421	511 877	52 812	4 347
Mátrai Erőmű Zrt	3511 - Villamosenergia- termelés	96 490	1 071	51 478	2 075
ZF Hungária Ipari és Kereskedelmi Kft	2932 - Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	55 603	54 451	13 455	854
Robert Bosch Automotive Steering Kft	2932 - Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Johnson Electric Hungary Elektromechánikai Termékek Kft	2611 - Elektronikai alkatrész gyártása	41 914	41 886	9 489	1 485
Horváth Rudolf Intertransport Kereskedelmi és Szolgáltató Kft	4941 - Közúti áruszállítás	12 802	6 334	5 514	662
Aventics Hungary Kft	2812 - Hidraulikus, pneumatikus berendezés gyártása	18 013	17 041	5 121	455
LKH Leoni Kábelgyár Hungária Kft	2732 - Egyéb elektronikus, villamos vezeték, kábel gyártása	36 230	22 082	n.a.	178
Heves Megyei Vízmű Zrt	3600 - Víztermelés, - kezelés, -ellátás	6 394	0	3 418	628
VAMAV Vasúti Berendezések Kft	2599 - M.n.s. egyéb fémfeldolgozási termék gyártása	9 110	190	3 366	202
Stanley Electric Hungary Fénytechnikai Eszközök Kft	2740 -Villamos világítóeszköz gyártása	14 088	10 142	3 109	245
RUAG Ammotec Magyarországi Zrt	2540 - Fegyver-, lőszergyártás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Mátrametál Fém Csomagolóeszköz Gyártó és Értékesítő Kft	2592 - Könnyűfém csomagolóeszköz gyártása	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Sanatmetal Ortopédiai és Traumatológiai Eszk. Gyártó Kft	3250 - Orvosi eszköz gyártása	4 757	3 131	2 498	225
Mader Logisztikai és Szolgáltató Kft	5210 - Raktározás, tárolás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Papst Hungary Motorgyártó és Forgalmazó Kft	2825 - Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
K és V Nemzetközi Fuvarozó Kft	4941 - Közúti áruszállítás	5 358	1 297	2 345	260
Eurocirciuts Nyomtatott Áramkör Gyártó Kft	2611 - Elektronikai alkatrész gyártása	4 169	3 600	2 095	147
Pikopack Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft	2592 - Könnyűfém csomagolóeszköz gyártása	9 023	3 405	2 041	459
Egererdő Erdészeti Zrt	0210 - Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység	4 487	780	1 972	295
Betonbauer West Ingatlanberuházó és Forgalmazó Kft	4110 - Épületépítési projekt szervezése	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Magnetec-Ungarn Mágnes technológiai Ipari Kft	2711 - Villamos motor, áramfejlesztő gyártása	6 345	5 149	1 937	279
Geosol Kft	3832 - Hulladék újrahasznosítása	4 204	313	1 743	58
Novocoop Műanyagfeldolgozó Kft	2229 - Egyéb műanyag termék gyártása	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Detki Keksz Édesipari Kft	1072 - Tartósított lisztes áru gyártása	4 245	142	n.a.	149
OMYA Hungária Mészkeőfeldolgozó Kft	2399 - M.n.s. egyéb nemfém ásványi termék gyártása	5 816	129	1 606	54
EBM Hungary Motorgyártó és Forgalmazó Kft	2711 - Villamos motor, áramfejlesztő gyártása	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Mátrai Erőmű Központi Karbantartó Kft	3312 - Ipari gép, berendezés javítása	5 351	288	1 445	170
BUMJIN Electronics Hungary Kft	2611- Elektronikai alkatrész gyártása	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
VILATI Gyártó Fémszerkezetgyártó és Elektronikai Szerelő Zrt	2825 - Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása	3 811	3 451	1 308	175
DS Smith Packaging Füzesabony Csomagolóeszközyártó és Forgalmazó Kft	1712 - Papírgyártás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

FIRTH RIXSON Hungária Kovácsoló Kft	2550 - Fémalakítás, porkohászat	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ELSO ELBE Hungária Acélipari és Kereskedelmi Bt	2815 - Csapágy, erőátviteli elem gyártása	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
BOTT Hungária Kft	2592 - Könnyűfém csomagolóeszköz gyártása	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Seissenschmidt Precision Components Fémfeldolgozó Kft	2550 - Fémalakítás, porkohászat	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Qualiform Alumíniumipari Termelő, Keresk. És Szolg. Kft.	2453 - Könnyűfémöntés	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
SBS Szerelő Javító és Szolgáltató Kft	2511 - Fémszerkezet gyártása	4 868	4 252	1 108	222
FLOTT-TRANS Szállítmányozó és Fuvarozó Kft	5229 - Egyéb szállítást kiegészítő szolgáltatás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
HUMAN-C Munkaerő-közvetítő és Kölcsönző Szolgáltató Kft	7810 - Munkaközvetítés	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
EGER-PARK Hotel Szállodaüzemeltető Kft	5510 - Szállodai szolgáltatás	1 621	0	926	131
SALKER Salakfeldolgozó és Kereskedelmi Kft	3832 - Hulladék újrahasznosítása	1 523	229	814	26
CENTERVILL Építőipari Szolgáltató és Kereskedelmi Kft	4321 - Villanszerelés	2 043	n.a.	n.a.	36
METACO Union Kereskedelmi és Szolgáltató Kft	2562 - Fémmegmunkálás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Schoen + Sandt Hungary Gépgyártó és Szolgáltató Kft	2894 - Textil-, ruházati, bőripari gép gyártása	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
PLATT 2003 Fémszerkezet Gyártó Szerelő és Szolgáltató Kft	2511 - Fémszerkezet gyártása	2 828	2 623	774	154
ALU-BLOCK Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft	2442 - Alumíniumgyártás	5 011	516	770	58
Betonbauer 2000 Ingatlanforgalmazási Építőipari Export Kft	6810 - Saját tulajdonú ingatlan adásvétele	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Pásztorhús Húsipari és Kereskedelmi Kft	1011 - Húsfeldolgozás, -tartósítás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Magyar Gomba Kertész Kft	4631 - Zöldség-, gyümölcs-nagykereskedelem	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Egertej Tejipari Kft	1051 -Tejtermék gyártása	5 091	0	670	184

A megyei foglalkoztatási mutatói – Gazdasági aktivitás

Aktivitási arány, %	Foglalkoztatási arány, %	Munkanélküliségi ráta, %
57,6	55,3	3,9

Forrás: KSH

Az alkalmazásban állók száma gazdasági ág szerint

Gazdasági ág		Fizikai foglalkozás ú	Szellemi foglalkozás ú	Össze n
		fő		
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	1 374	503	1 877
B	Bányászat, kőfejtés	55	45	100
C	Feldolgozóipar	16 623	5 521	22 144
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	1 686	633	2 319
B+C+D	Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	18 364	6 198	24 563
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmntesítés	857	320	1 177
B+C+D+E	Ipar	19 221	6 518	25 739
F	Építőipar	1 963	515	2 478
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	3 501	1 681	5 182
H	Szállítás, raktározás	2 368	624	2 991
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1 596	309	1 904
J	Információ, kommunikáció	12	85	97
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	27	348	375
L	Ingatlanügyletek	201	116	317
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	227	411	638
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	1 433	289	1 722
O	Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	1 863	3 508	5 371
P	Oktatás	1 454	6 520	7 973
Q	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	5 315	4 605	9 921
R	Művészet, szórakoztatás, szabad idő	225	457	682
S	Egyéb szolgáltatás	109	45	155
A–S	Összesen	40 889	26 535	67 424
	Ebből:			
	versenyszféra	31 188	11 663	42 851
	költségvetési sféra	8 611	13 590	22 201

Forrás: KSH

2017. I-IV. negyedévében Heves megyében a 15–74 éves népesség 57,6%-a tartozott a gazdaságilag aktívak közé. Az alkalmazásban állók legmagasabb arányban a feldolgozóipar területén foglalkoztatottak 22 144 fő (33%), melyet a humán-egészségügyi, szociális ellátás 9921 fő (15%) valamint az oktatás 7923 fő (12%) követ. Az alkalmazásban állók esetében munkakörük ellátása sok esetben szakképesítéshez kötött.

A gazdálkodó szervezetek szakképzett munkaerő iránti igényre alapozva a nemzetgazdasági igényeknek megfelelő szakképzési kínálat kialakításában működik közre a Heves Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság. Az elmúlt években javaslatuk nyomán az alábbi szakképesítések támogatottak, ún. hiányszakképesítéseknek a megyében. Elsajátításukat követően ezekkel a képesítésekkel azonnali elhelyezkedési esély kínálkozik a munkaerőpiacon.

2012/2013 tanév	2013/2014 tanév	2014/2015 tanév	2015/2016 tanév	2016/2017 tanév	2017/2018 tanév	2018/2019 tanév
Ács, állványozó	Gazda	CNC gépkezelő	Gépi forgácsoló	Elektronikai technikus	Abronsz-gyártó	Abronsz-gyártó
Épület-gépészeti rendszer-szerelő	Gépi forgácsoló	Gépi forgácsoló	Gyártósori gépbeállító	Épület- és szerkezet-lakatos	Autószerelő	Autószerelő
Gazda	Gyártósori gépbeállító	Hegesztő	Hegesztő	Gépgyártás-technológiai technikus	Bányaművelő	Bányaművelő
Gépi forgácsoló	Ipari gépész	Ipari gépész	Ipari gépész	Gépi forgácsoló	Cukrász	Cukrász
Géplakatos	Kőműves és hidegburkoló	Kertész	Kertész	Gyakorló ápoló	Gazda	Erdészeti szakmunkás
Kőműves	Központi-fűtés- és gázhálózat rendszer-szerelő	Kőműves és hidegburkoló	Kőműves és hidegburkoló	Gyakorló mentőápoló	Gépgyártás-technológiai technikus	Gépgyártás-technológiai technikus
Mezőgazdasági gépüzemeltető, gépkarbantartó	Mezőgazdasági gépész	Központi-fűtés- és gázhálózat rendszer-szerelő	Központi-fűtés- és gázhálózat rendszer-szerelő	Gyártósori gépbeállító	Gépi forgácsoló	Gépi forgácsoló
Szerszám-készítő	Szerszám-készítő	Mezőgazdasági gépész	Mezőgazdasági gépész	Hegesztő	Gyakorló ápoló	Gyakorló ápoló
Szociális gondozó	Szociális gondozó és ápoló	Szociális gondozó és ápoló	Szakács	Ipari gépész	Gyakorló csecsemő- és gyermek-ápoló	Gyakorló csecsemő- és gyermek-ápoló
Villany-szerelő	Villany-szerelő	Villany-szerelő	Szociális gondozó és ápoló	Karosszéria-lakatos	Hegesztő	Ipari gépész
-	-	-	Vájár	Kertész	Ipari gépész	Karosszéria-lakatos

-	-	-	Villanyszerelő	Kőműves és hidegburkoló	Karosszérialakatos	Kőműves
-	-	-	-	Magasépítő technikus	Kőműves	Központi-fűtés- és gázhálózat rendszer-szerelő
-	-	-	-	Mezőgazdasági gépész	Központi-fűtés- és gázhálózat rendszer-szerelő	Mechatronikai technikus
-	-	-	-	Női szabó	Mechatronikai technikus	Mezőgazdasági gépész
-	-	-	-	Pék	Mezőgazdasági gépész	Női szabó
-	-	-	-	Szakács	Pék	Pék
-	-	-	-	Szociális gondozó és ápoló	Szakács	Szakács
-	-	-	-	Vájár	Szociális gondozó és ápoló	Szociális gondozó és ápoló
-	-	-	-	Villanyszerelő	Villanyszerelő	Villanyszerelő

Képzések, képzési igények

Heves megye foglalkoztatási helyzete kettős képet mutat. Míg a vállalkozások nagy része már képtelen kielégíteni a saját munkaerő igényét és a megyén túlról, sőt, akár országhatáron túlról is kénytelen munkaerőt „kölcsonözni”, addig a Heves megye északi és leginkább déli járásaiban a munkanélküliségi mutatók jóval a megyeit meghaladó szinten vannak. Illetve a megyét az országos helyzethez hasonló funkcionális munkanélküliség jellemzi, azaz a munkaerő-piaci igények és a kínálat nem találkozik egymással.

A megyében megtelepedő multinacionális és magas létszámmal működő hazai cégek esetében a betanított munkaerő – összeszerelő, gépkezelő – hiánya tapasztalható. A kereskedelmi és vendéglátó-ipari szakmákban szintén túlkereslet alakult ki. Az előzőekben bemutatott valamely hiányszakképesítés elsajátítása a munkaerőpiaci egyensúly létrejöttében játszik szerepet.

A megfogalmazott képzési igények tehát alapvetően két csoportra irányulnak, a meglévő munkavállalók és menedzsment képzésére (hard-skill és soft-skill egyaránt), valamint a hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű, munkaerőpiacról kiszorult rétegek elsődleges munkaerő-piacra történő integrációjának elősegítése képzési programokkal.

A saját munkavállalók képzésére, fejlesztésére megfogalmazott igények jellemzően:

- Nyelvi képzések (többnyire menedzsment részére)
 - általános/szakmai angol nyelv (főként)
 - általános/szakmai német nyelv
- Informatikai képzések
 - ECDL
 - Office és egyéb irodai alkalmazások (ezen belül főként excel)
- Vállalatirányítási rendszerek kezelésének elsajátítása
 - SAP
 - ABAS

Gépipar területén:

- Alapkompetencia fejlesztés ipari foglalkoztatáshoz (D képzési kör)
- Gyártósori munkavállalást elősegítő alapkompetenciák fejlesztése (D képzési kör)
- Gépipari összeszerelő (B képzési kör)
- Pneumatika szerelő képzés (B képzési kör)
- Gyártósori gépbeállító 34 521 05 (A képzési kör)

Jogszabályi előíráshoz kötött - Munkakör betöltéséhez szükséges végzettség

- Építő-és anyagmozgató gép kezelője (Targoncavezető) - (A képzési kör)
- Építő- és anyagmozgató gép kezelője (Emelőgépkezelő (kivéve targonca) szakmairány) - (A képzési kör)
- Építő-és anyagmozgató gép kezelője (Földmunka-, rakodó és szállítógép kezelő) - (A képzési kör)

A Heves Megyei Foglalkoztatási Paktumiroda a Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával együttműködve, a munkáltatók jelzései alapján célzott képzési programokkal igyekszik kielégíteni a szakképzett munkavállalók iránti igényeit, a foglalkoztatók és az álláskeresők egymásra találását. A támogatott képzési jegyzéke a következő:

Képzés típusa (OKJ-s, egyéb szakmai, nyelvi, egyéb, hatósági, okj+hatósági, stb.)	Képzés megnevezése	OKJ azonosító-szám
OKJ-s	Ács	34 582 01
OKJ-s	Állatgondozó	31 621 01
OKJ-s	Aranykalászos gazda	31 621 02
OKJ-s	Bolthentes	31 541 01
OKJ-s	Burkoló	34 582 13
OKJ-s	CNC gépkezelő	35 521 01
OKJ-s	Cukrász	34 811 01
OKJ-s	Élelmiszer-, vegyiáru eladó	31 341 05
OKJ-s	Épület- és szerkezetlakatos	34 582 03
OKJ-s	Festő, mázoló, tapétázó	34 582 04
OKJ-s	Gazda	34 621 01
OKJ-s	Gépi forgácsoló	34 521 03
OKJ-s	Gumikeverék-készítő	31 543 02
OKJ-s	Gyártósori gépbeállító	34521 05
OKJ-s	Gyermek- és ifjúsági felügyelő	31 761 01
OKJ-s	Gyógymasszőr	54 726 04
OKJ-s	Hűtő- és légtechnikai rendszerszerelő	34 582 05
OKJ-s	Ipari gépész	34 521 04
OKJ-s	Karosszérialakatos	34 525 06
OKJ-s	Kertész	34 622 02
OKJ-s	Kerti munkás	21 622 01
OKJ-s	Konyhai kisegítő	22 811 01
OKJ-s	Kőműves	34582 14
OKJ-s	Központifűtés-és gázhálózat rendszerszerelő	34 582 09
OKJ-s	Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	54 841 11
OKJ-s	Mezőgazdasági gépész	34 521 08
OKJ-s	Nevelőszülő	32 761 01
OKJ-s	Női szabó	34 542 06
nyelvi	Nyelvvizsga előkészítő alapkörű német C típusú	C körös
nyelvi	Nyelvvizsga előkészítő középkörű német C típusú	C körös
nyelvi	Nyelvvizsga előkészítő alapkörű angol C típusú	C körös
nyelvi	Nyelvvizsga előkészítő középkörű angol C típusú	C körös
OKJ-s	Óvodai dajka	32 140 01
OKJ-s	Parkgondozó	21 622 02
OKJ-s	Pék	34 541 05
OKJ-s	Pénzügyi-számviteli ügyintéző	54 344 01
OKJ-s	Pincér	34 811 03
OKJ-s	Sütőipari és gyorspékségi munkás	21 541 02
OKJ-s	Szakács	34 811 04
OKJ-s	Számítógép-szerelő, karbantartó	34 523 02
OKJ-s	Szárazépítő	34 582 10
OKJ-s	Szociális gondozó és ápoló	34 762 01
OKJ-s	Szőlész-borász	34 541 06
OKJ-s	Tisztítás-technológiai szakmunkás	32 853 03

OKJ-s	Vendéglátó-üzletvezető	35 811 02
OKJ-s	Villanyszerelő	34 522 04
OKJ-s	Vulkanizáló gépkezelő	31 543 01
OKJ-s	Zöldség- és gyümölcsstermesztő	35 622 02
OKJ-s	Szoftverfejlesztő	54 213 05
OKJ-s	Asztalos	34 543 02
OKJ-s	Autószerelő	54 525 02
D kör + OKJ	ECDL Select + Számítógépes adatrögzítő	31 346 02
OKJ + hatósági	Építő-és anyagmozgató gép kezelője (Földmunka-, rakodó és szállítógép kezelő) +Gépkezelő jogosítvány Traktoralapú univerzális földmunkagépekre (1111), Gumikerekes kotrókra (1212)	32 582 02
OKJ + hatósági	Építő-és anyagmozgató gép kezelője (Targoncavezető)+gépkezelői jogosítvány vezetőüléssel targoncára (3324), gyalogkíséretű targoncára (3312) és vezetőállásos targoncára (3313)	32 582 02
OKJ + hatósági	Építő-és anyagmozgató gép kezelője (Targoncavezető)+gépkezelői jogosítvány vezetőüléssel targoncára (3324), gyalogkíséretű targoncára (3312) és vezetőállásos targoncára (3313)	32 582 02
OKJ + hatósági	Építő-és anyagmozgató gép kezelője (Targoncavezető)+gépkezelői jogosítvány vezetőüléssel targoncára (3324), gyalogkíséretű targoncára (3312) és vezetőállásos targoncára (3313)+Raktáros	32 582 02 31 341 04
OKJ-s + B-kör	Fogyóelektródás védőgázos ívhegesztő + Minősített hegesztő	31 521 03 + SzPk-00015-16-05 3 07 2/1
OKJ-s	Gumiabroncs -javító és kerékkiegyensúlyozó	32 525 01
D kör	Munkavállalói kulcskompetencia fejlesztő	-
OKJ-s	Személy-és vagyonőr	32 861 01
OKJ-s	Társadalombiztosítási ügyintéző	51 344 02
OKJ-s	Vendéglátó eladó	31 811 04
OKJ-s + B-kör	Volfrámelektródás védőgázos ívhegesztő + Minősített hegesztő	31 521 09 + SzPk-00015-16-05 3 07 2/1
	Autóipari minőségellenőr	
	Gépipari összeszerelő	

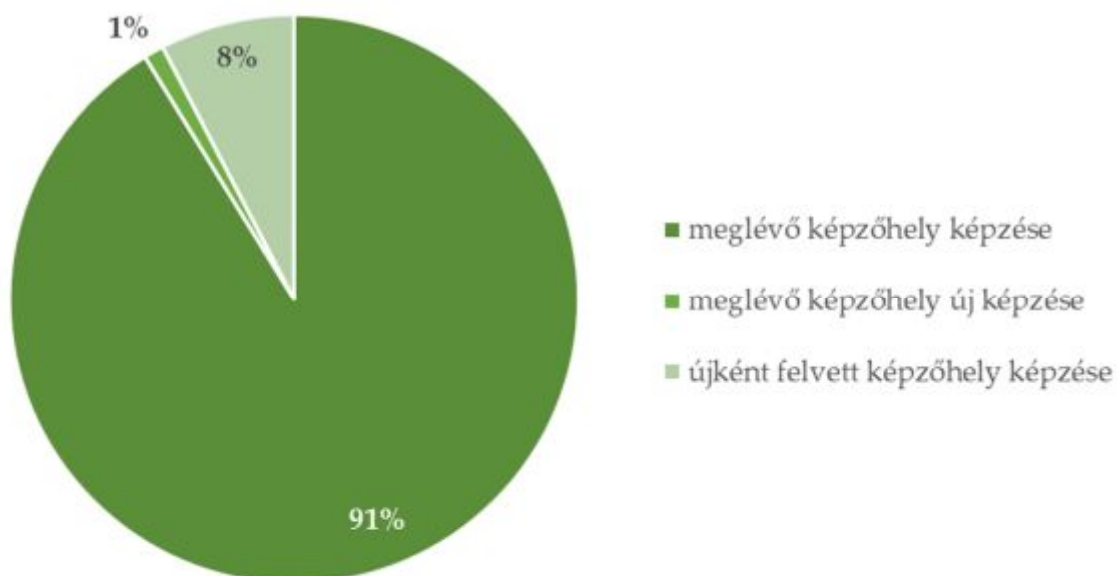
10. Jász-Nagykun-Szolnok megye

10.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 50 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. Ebből 14 új képző intézményt tartanak számon, illetve időközben egyetlen képzőhely sem szűnt meg. Az érvényes engedéllyel rendelkező képző intézmények székhelye Jász-Nagykun-Szolnok (38), Pest (8), Békés (2), Hajdú-Bihar (1), Heves (1) és Komárom-Esztergom (1) megyében található.

Az 50 képzőhely összesen 707 engedélyezett képzést kínál. A képzési kínálatot tekintve 2 képző intézmény van, amely több, mint 100 képzést kínál, valamint 36 olyan, melyek kevesebb, mint 10 képzést indítanak. Összesen 8 új képzést biztosítanak a meglévő képzőhelyek, ami az összes képzésnek mindössze 1%-a, valamint az új képző intézmények 54 képzést kínálnak, ami az összes képzés 8%-ának felel meg (10.1.1. ábra).

10.1.1. ábra: A nyilvántartásban szereplő és az újként felvett képzőhelyek képzéseinek megoszlása, % (n=707)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az engedélyezett képzések több, mint fele (59%) OKJ szerinti („A” körös), 7%-a százaléka egyéb szakmai („B” körös), 3%-a nyelvi („C” körös) és 31%-a egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=164) – melybe beleértjük a 2017/2018-as és a 2018/2019-es tanéveket is – megtartott képzések nagyon hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=707). A korábbi

tanévekben megtartott képzések (n=156) esetén az OKJ képzések 10 százalékponttal alacsonyabb, az egyéb képzések 9 százalékponttal magasabb arányban szerepelnek, mint az összes engedélyezett képzés (n=707) megoszlásában. A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések csaknem egynegyedét (23%) indították el (illetve fogják elindítani a 2018/2019-es tanévben) a képző intézmények. A képzések némivel több mint egyötödéről (22%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések kevesebb mint felét (45%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az egyéb képzések esetén ez az arány meghaladja az 55 százalékot (10.1.1. táblázat).

10.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	88	53,7	21,1	76	48,7	18,2	418	59,1
Egyéb szakmai	10	6,1	21,3	13	8,3	27,7	47	6,6
Nyelvi	7	4,3	30,4	4	2,6	17,4	23	3,3
Egyéb	59	36,0	26,9	63	40,4	28,8	219	31,0
Összesen	164	100	23,2	156	100	22,1	707	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több, mint háromnegyedüket (77%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd a 10.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (22%);
- nem sikerült még elindítani a képzést (például jelentkezők hiánya, vagy anyagi okok miatt), illetve nem folytat képzést a megyében (16%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (34%);
- jelenleg nem folytatnak képzést, de ennek okairól, illetve arról, hogy korábban folytattak-e már adott képzést nem szolgáltatottak információt (5%).

10.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	88	21,1	10	21,3	7	30,4	59	26,9	164	23,2
nem, de már volt ilyen képzés	76	18,2	13	27,7	4	17,4	63	28,8	156	22,1
nem volt még ilyen képzés	87	20,8	7	14,9	3	13,0	14	6,4	111	15,7
nem folytat ilyen képzést a megyében	1	0,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,1
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	21	5,0	2	4,3	2	8,7	12	5,5	37	5,2
nincs információ	145	34,7	15	31,9	7	30,4	71	32,4	238	33,7
Összesen	418	100	47	100	23	100	219	100	707	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (47%). Az egyéb képzések 63%-át nem tudták besorolni a képzőhelyek, továbbá az OKJ képzések esetén is alacsony (57%) az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet szakmacsoportba tartozik (8%), ezt követik az egyéb szolgáltatások (6%) és az informatika (5%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (13%) és a mezőgazdaság (6%), az egyéb szakmai képzéseket az építészet (19%) és a mezőgazdaság (13%), míg az egyéb képzéseket az egyéb szolgáltatások (14%) és az informatika (14%) szakmacsoportban engedélyeztettek a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – közel egyhatede (13%) az egyéb szolgáltatások, csaknem egynolcada (12%) a gépészet, valamint némivel kevesebb, mint egytizede (9%) a mezőgazdaság szakmacsoportban indul(t).

A legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok esetén az egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos képzéseknek több, mint négyötödét (83%), valamint a gépészet, a mezőgazdaság és a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportba tartozó képzések közel felét tartották meg a jelenlegi tanévben. Az egyéb szolgáltatások, a szociális szolgáltatások és a mezőgazdaság esetén mondható el az, hogy a képzéseknek több, mint 90%-át tartották meg eddig (a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képzőhelyek. A nyelvi képzések, a közgazdaság, a közlekedés, a könnyűipar és az ügyvitel szakmacsoportokat kivéve az összesről megállapítható, hogy már legalább a felét megszervezték valamikor (10.1.3. táblázat).

10.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Gépészet	26	15,9	45,6	13	8,3	22,8	57	8,1
Egyéb szolgáltatások	38	23,2	82,6	4	2,6	8,7	46	6,5
Informatika	5	3,0	14,7	14	9,0	41,2	34	4,8
Szociális szolgáltatások	10	6,1	32,3	18	11,5	58,1	31	4,4
Mezőgazdaság	13	7,9	44,8	15	9,6	51,7	29	4,1
Nyelvi képzés	7	4,3	30,4	4	2,6	17,4	23	3,3
Vendéglátás-turisztika	7	4,3	31,8	6	3,8	27,3	22	3,1
Közgazdaság	4	2,4	21,1	5	3,2	26,3	19	2,7
Építészet	5	3,0	27,8	4	2,6	22,2	18	2,5
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	7	4,3	46,7	4	2,6	26,7	15	2,1
Oktatás	5	3,0	41,7	5	3,2	41,7	12	1,7
Élelmiszeripar	3	1,8	27,3	7	4,5	63,6	11	1,6
Elektrotechnika-elektronika	4	2,4	40,0	1	0,6	10,0	10	1,4
Egészségügy	1	0,6	11,1	8	5,1	88,9	9	1,3
Közlekedés	0	0,0	0,0	2	1,3	28,6	7	1,0
Könnyűipar	2	1,2	28,6	1	0,6	14,3	7	1,0
Faipar	1	0,6	16,7	2	1,3	33,3	6	0,8
Vegyipar	0	0,0	0,0	3	1,9	60,0	5	0,7
Ügyvitel	1	0,6	25,0	0	0,0	0,0	4	0,6
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	2	1,3	50,0	4	0,6
Közszolgálat	2	1,2	100,0	0	0,0	0,0	2	0,3
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,6	100,0	0	0,0	0,0	1	0,1
nincs adat	22	13,4	6,6	38	24,4	11,3	335	47,4
Összesen	164	100	23,2	156	100	22,1	707	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

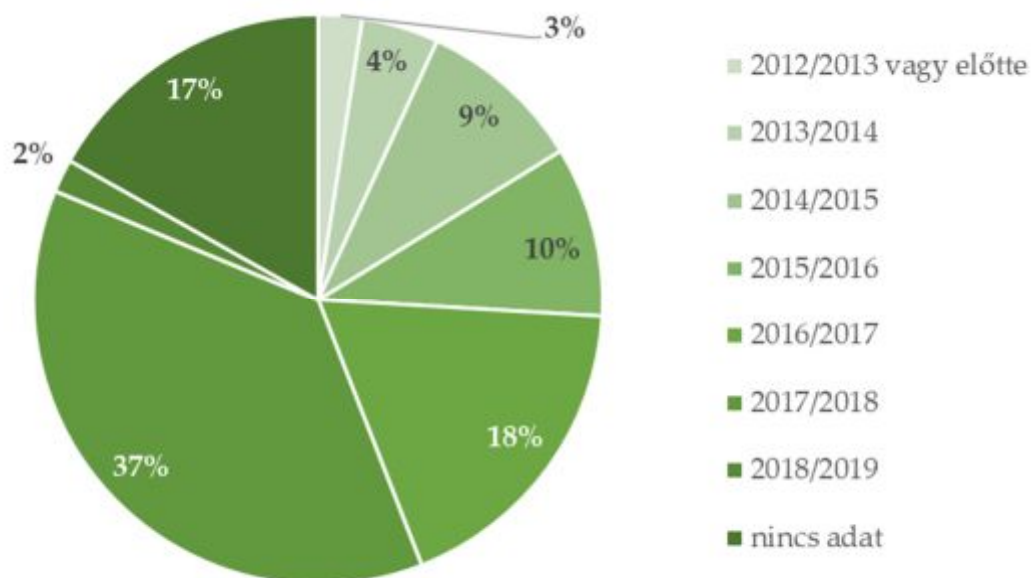
10.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alábbiakban képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés

indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

Az adatok alapján a megtartott képzések (n=320) a 2010/2011-es tanévig nyúlnak vissza, melyek több, mint egyharmada (37%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre, illetve 2 százalékukat a 2018/2019-es tanévben fogják megtartani a megkeresésre válaszoló képző intézmények (a kis elemszám miatt ez utóbbiakat a jelenlegi tanév képzéseihez soroltuk az elemzés során). A képzések 18%-át a 2016/2017-es, illetve 10%-át a 2015/2016-os tanév során indították el (10.2.1. ábra).

10.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as, illetve 2018/2019-es tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=320)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenleg is folytatott képzések közel kétharmadát (61%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több, mint kétharmada (69%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ezek alapján arra lehet következtetni, hogy a jelenleg folytatott képzések iránt nagyobb az igény, így ezeket gyakrabban indítják a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések félévente (18%) és évente (40%), az egyéb szakmai képzések évente (70%), a nyelvi képzések negyedévente (71%) indulnak inkább, míg az egyéb képzések esetén a másik három képzési körhöz képest jóval magasabb a ritkábban, mint évente induló képzések aránya (58%). A korábbi tanévekben indult képzések esetén az egyéb szakmai képzéseket relatíve gyakrabban szervezik meg, mint az OKJ, nyelvi, illetve egyéb képzési körbe tartozó képzéseket (10.2.2. ábra).

10.2.2. ábra: A jelenlegi (n=164), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=156) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük a jelenlegi, illetve korábban indított képzéseket az eredmények átláthatóságának érdekében. Azon szakmacsoportok esetén, melyeknél több, mint 10 képzés indul(t), a gépészet, a szociális szolgáltatások, az informatika, a nyelvi képzések és a vendéglátás-turisztika szakmacsoportba tartozó képzések magasabb számban indulnak legalább évente, mint ennél ritkábban. Az is megállapítható, hogy az összes eddig megszervezett képzés csaknem fele ritkábban, mint évente indul (10.2.1. táblázat).

10.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

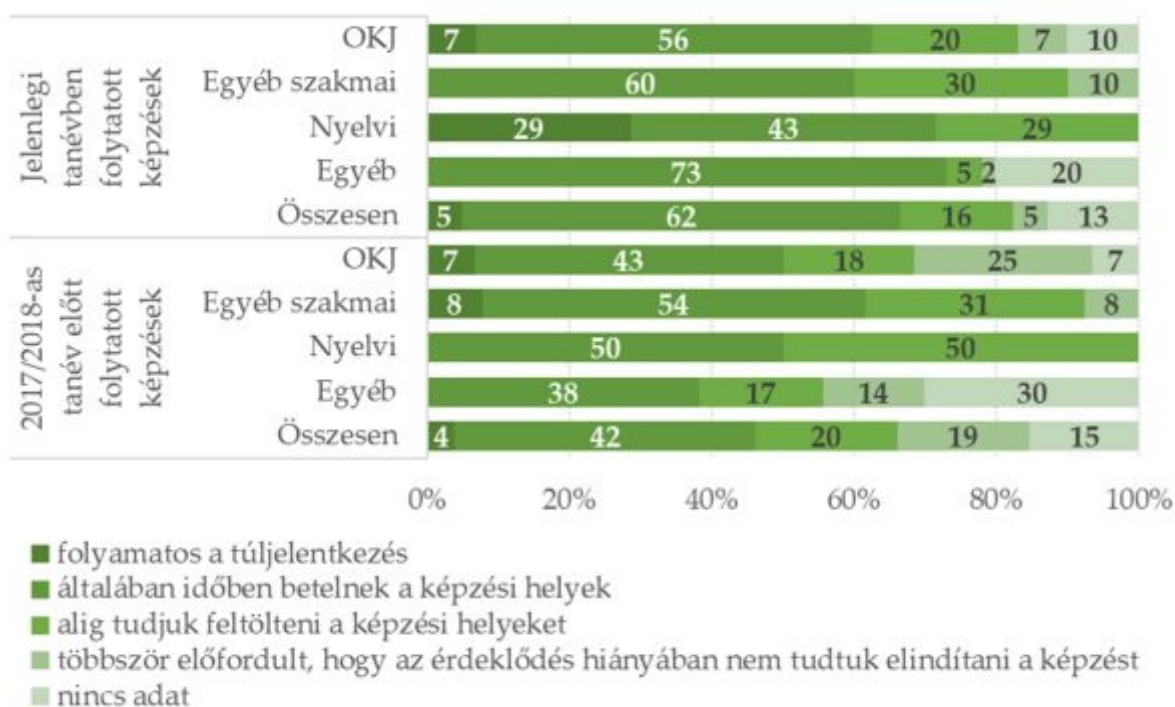
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	42	19,0	81,0	0,0
Gépészet	39	66,7	25,6	7,7
Mezőgazdaság	28	42,9	57,1	0,0
Szociális szolgáltatások	28	57,1	39,3	3,6
Informatika	19	73,7	26,3	0,0
Vendéglátás-turisztika	13	53,8	38,5	7,7
Nyelvi képzés	11	72,7	27,3	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	11	90,9	0,0	9,1
Élelmiszeripar	10	40,0	60,0	0,0
Oktatás	10	40,0	60,0	0,0
Építészet	9	44,4	44,4	11,1
Egészségügy	9	11,1	88,9	0,0
Közgazdaság	9	33,3	66,7	0,0
Elektrotechnika-elektronika	5	40,0	60,0	0,0
Vegyipar	3	100,0	0,0	0,0
Könnyűipar	3	66,7	0,0	33,3
Faipar	3	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	2	0,0	100,0	0,0
Közforgalom	2	100,0	0,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	2	0,0	100,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	100,0	0,0	0,0
Ügyvitel	1	100,0	0,0	0,0
nincs adat	60	30,0	58,3	11,7
Összesen	320	45,6	49,7	4,7

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 5 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 62 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. A korábbi években megszervezett képzések esetében 20 százalékponttal alacsonyabb az olyan képzések aránya, ahol általában időben betelnek a helyek, valamint 14 százalékponttal

magasabb azon képzések aránya, melyeket az érdeklődés hiányában nem tudtak elindítani. Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható, hogy az egyéb képzések és a nyelvi képzések iránt némivel nagyobb az érdeklődés, mint az OKJ, illetve egyéb szakmai képzések esetén a jelenlegi tanévek során. Ugyanakkor arra is érdemes felhívni a figyelmet, hogy a nyelvi képzések esetén nagyon alacsony az esetszám, eddig összesen 11 ilyen képzést indítottak, tehát nem feltétlenül lehet ebből következtetéseket levonni. A korábbi tanévek képzései esetén az egyéb szakmai képzések iránt volt a legnagyobb az érdeklődés (10.2.3. ábra).

10.2.3. ábra: A jelenlegi (n=164), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=156) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, az egyéb szolgáltatások, a gépészet, a szociális szolgáltatások, a vendéglátás-turisztika és a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a mezőgazdaság és az élelmiszeripar szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. A 11 nyelvi képzésből 7-ről állították, hogy vagy folyamatos a túljelentkezés, vagy általában időben betelnek a helyek és 4 képzés esetében alig tudják feltölteni a helyeket (10.2.2. táblázat).

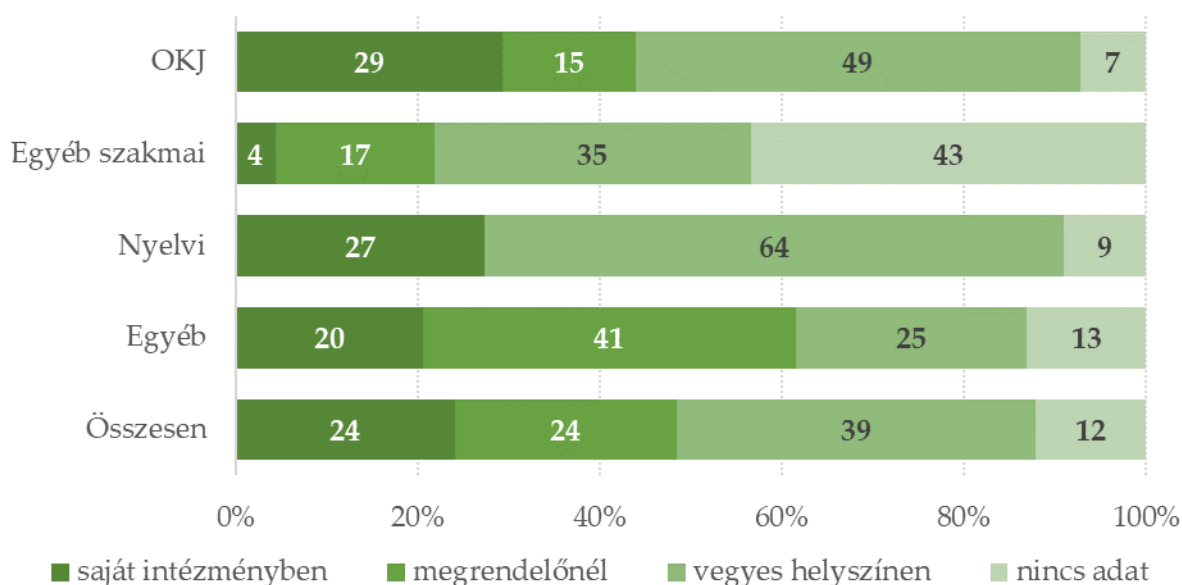
10.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	42	2,4	88,1	0,0	7,1	2,4
Gépészet	39	7,7	53,8	12,8	20,5	5,1
Mezőgazdaság	28	3,6	35,7	25,0	25,0	10,7
Szociális szolgáltatások	28	3,6	82,1	7,1	0,0	7,1
Informatika	19	0,0	52,6	47,4	0,0	0,0
Vendéglátás-turisztika	13	0,0	61,5	23,1	7,7	7,7
Nyelvi képzés	11	18,2	45,5	36,4	0,0	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	11	0,0	90,9	0,0	0,0	9,1
Élelmiszeripar	10	0,0	30,0	60,0	10,0	0,0
Oktatás	10	30,0	20,0	40,0	0,0	10,0
Építészet	9	0,0	22,2	66,7	0,0	11,1
Egészségügy	9	0,0	55,6	0,0	44,4	0,0
Közgazdaság	9	0,0	55,6	22,2	22,2	0,0
Elektrotechnika-elektronika	5	0,0	80,0	0,0	20,0	0,0
Vegyipar	3	33,3	66,7	0,0	0,0	0,0
Könnyűipar	3	0,0	33,3	33,3	0,0	33,3
Faipar	3	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	2	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Közfoglalat	2	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Ügyvitel	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
nincs adat	60	0,0	26,7	8,3	11,7	53,3
Összesen	320	4,4	52,2	17,8	11,6	14,1

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések több, mint egyharmadát (39%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken) valósítják meg a képző intézmények, 24-24%-át pedig a megrendelőnél, illetve saját intézményben. Összességében elmondható, hogy a nyelvi, egyéb szakmai és az OKJ képzések elsősorban vegyes helyszínen valósulnak meg. Az OKJ képzéseket szervezik meg saját intézmény keretein belül a legnagyobb arányban (29%) a képzési körök közül (10.2.4. ábra).

10.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=320)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok többségénél, amelyekhez több, mint 10 képzés tartozik, az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések, különösen igaz ez a szociális szolgáltatások, a vendéglátás-turisztika, a nyelvi képzés és a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport képzései esetén. Az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozó képzések túlnyomó többségét (42-ből 33 darabot) a megrendelőnél szervezik meg. Továbbá az is elmondható, hogy a gépészeti képzések nagyjából egyenlő arányban szerveződnek saját intézményben, a megrendelőnél, illetve vegyes helyszínen (10.2.3. táblázat).

10.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	42	7,1	78,6	9,5	4,8
Gépészet	39	30,8	25,6	35,9	7,7
Mezőgazdaság	28	39,3	10,7	35,7	14,3
Szociális szolgáltatások	28	10,7	0,0	78,6	10,7
Informatika	19	47,4	36,8	15,8	0,0
Vendéglátás-turisztika	13	7,7	0,0	76,9	15,4
Nyelvi képzés	11	27,3	0,0	63,6	9,1
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	11	9,1	0,0	72,7	18,2
Élelmiszeripar	10	40,0	10,0	50,0	0,0
Oktatás	10	30,0	0,0	50,0	20,0
Építészet	9	0,0	22,2	55,6	22,2
Egészségügy	9	0,0	0,0	100,0	0,0
Közgazdaság	9	55,6	11,1	33,3	0,0
Elektrotechnika-elektronika	5	100,0	0,0	0,0	0,0
Vegyipar	3	0,0	100,0	0,0	0,0
Könnyűipar	3	0,0	33,3	33,3	33,3
Faipar	3	0,0	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	2	0,0	0,0	100,0	0,0
Közforgalom	2	0,0	0,0	100,0	0,0
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	2	0,0	100,0	0,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,0	0,0	100,0	0,0
Ügyvitel	1	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	60	26,7	25,0	20,0	28,3
Összesen	320	24,1	24,4	39,4	12,2

Forrás: GVI adatgyűjtés

10.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó IKER 1. és 2. szintű képzések az összes engedélyezett képzés 4 százalékát (n=26) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 5-öt folytatnak jelenleg is, 9-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg a képző intézmények, vagyis a 26 engedélyezett IKER képzésből 14 került eddig megszervezésre (10.3.1. ábra).

10.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db (n=26)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi tanévben folytatott 5 IKER képzésből 2-2 darabot havonta legalább egyszer, illetve ritkábban, mint évente szerveznek, valamint 1 IKER képzést indítanak évente. A korábbi tanévek során elindított 9 képzés nagy részéről (7 darab) elmondható, hogy évente kerül megszervezésre.

A jelenlegi tanévben tartott 5 IKER képzésből 4 esetén általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek, valamint 1 képzésről mondható el, hogy alig tudják feltölteni a képzési helyeket. A korábbi tanévekben tartott IKER képzések több, mint felénél (5 darab) alig tudják feltölteni a helyeket, valamint 4 darab olyan IKER képzést szerveztek, amelyek esetén általában időben beteltek a helyek.

Az IKER képzések fele saját intézményben (7 darab) kerül megvalósításra, de a megrendelőnél (4 darab) és vegyes helyszínen (3 darab) is tartanak képzéseket.

10.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Jász-Nagykun-Szolnok megye Magyarország Észak-alföldi régiójában található. Területe 5582 négyzetkilométer, lakóinak száma 2018 I. negyedévében 371 ezer fő, népsűrűsége 66 fő/km². Az ország lakosságának 3,8%-a él a megyében, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megye területe az ország területének 6%-át teszi ki. A megyéhez 9 járás és 78 település – 22 város és 56 község – tartozik.

GDP és általános gazdasági helyzet

Jász-Nagykun-Szolnok megyében az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) értéke 2 355 ezer Ft, ami alapján az ország elmaradt térségei közé tartozik. Ez az érték az országos átlagnak mindössze 65,2%-a, és a megyék közötti rangsorban a 14. helyen áll. Jász-Nagykun-Szolnok megyében a bruttó hazai termék értéke 2016-ban 882 936 millió Ft volt, ami az országos GDP 2,5%-ának felel meg, és a megyék között a 12. legmagasabb nominális érték. A megyei székhelyű cégek között az jászberényi Samsung Electronics könyvelhette el a legmagasabb nettó árbevételt, több, mint 610 milliárd forintot 2016-ban. Mögötte az Electrolux végzett 254,5 milliárddal, míg a harmadik szintén egy jászberényi vállalkozás lett, a Jász-Plasztik Kft, csaknem 66 milliárddal. Az első szolnoki cég az Eagle Ottawa a negyedik helyen 60,5 milliárd forint nettó árbevétellel.

A 2018-as adatok szerint a megyében 52 701 regisztrált vállalkozás van, az ezer lakosra jutó vállalkozások száma 142, ami az országos átlag 80%-át teszi ki. A vállalkozások közül gazdasági ág és gazdálkodási forma tekintetében a legnagyobb részarányt 21 822 (41%) a mezőgazdaság képviseli, ezt követi az ingatlanügyletek 5 448 (10%) és a kereskedelem, gépjárműjavítás 4 895 (9%). A mezőgazdasági ágazatra főként a családi gazdálkodói, őstermelői gazdálkodási forma jellemző.

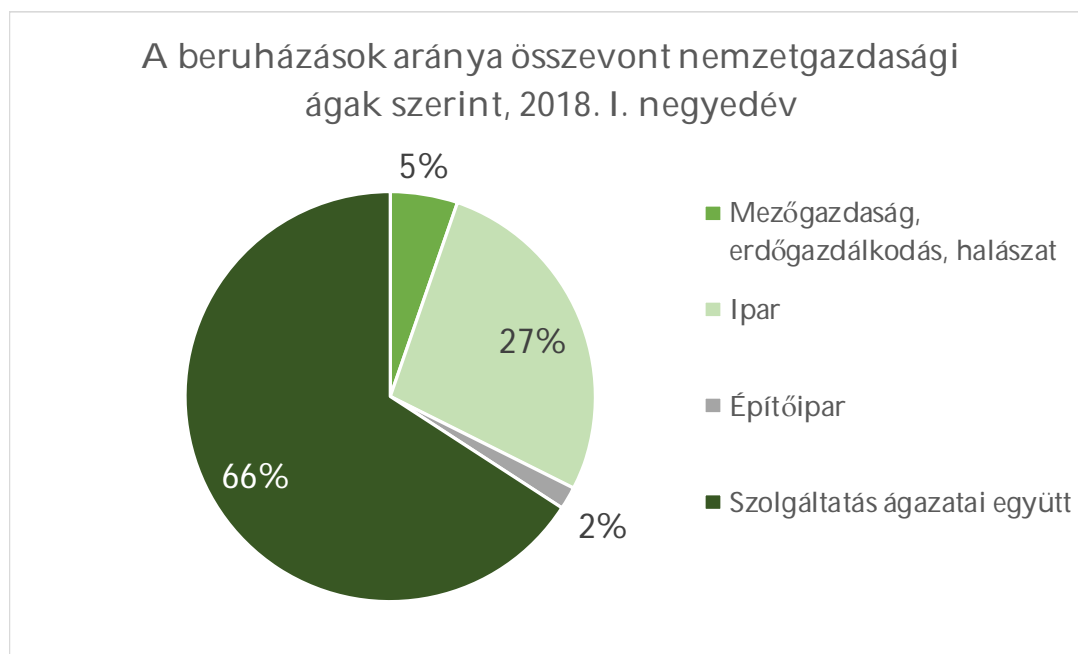
A regisztrált vállalkozások száma gazdasági ág és gazdálkodási forma szerint,
2018. március 31.

Gazdasági ág		Össze- sen	Ebből				
			Kft	Rt	Bt	szövet- kezet	egyéni vállal- kozó
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	21 822	446	25	67	55	900
B	Bányászat, kőfejtés	16	10	1	4	–	1
C	Feldolgozóipar	2 180	859	20	208	38	775
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légtudósítás	49	23	–	1	–	1
B+C+D	Ipar, víz- és hulladékgaadálkodás nélkül	2 245	892	21	213	38	777
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgaadálkodás, szennyeződesmentesítés	66	29	3	4	1	13
B+C+D+E	Ipar	2 311	921	24	217	39	790
F	Építőipar	2 652	896	1	238	8	1 486
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	4 895	1 589	10	592	35	2 577
H	Szállítás, raktározás	845	325	1	77	2	427
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1 664	344	2	100	6	683
J	Információ, kommunikáció	870	174	6	115	4	448
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1 119	106	3	51	1	931
L	Ingatlanügyletek	5 448	343	7	46	2	195
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	3 833	739	8	490	5	1 821
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	1 528	285	4	111	18	850
O	Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	1	1	–	–	–	–
P	Oktatás	1 787	74	–	84	4	897
Q	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1 093	205	–	279	2	570
R	Művészet, szórakoztatás, szabad idő	1 126	103	–	35	1	444
S	Egyéb szolgáltatás	1 707	84	–	61	4	1 453
T, U	Egyéb tevékenységek	–	–	–	–	–	–
	Összesen	52 701	6 635	91	2 563	186	14 472

Beruházás

A gazdasági szervezetek beruházásainak értéke 2018 első negyedévében 18 077 millió forint volt, ami az előző év azonos időszakához képest 28%-os csökkenést jelent. Ebből 3 717 millió forintot az épületek és egyéb építmények, valamint 13 719 millió forintot gépek, berendezések és járművek beruházásaira fordítottak.

A fejlesztési források 60%-át a feldolgozóipar, 12%-át a mezőgazdaság, 5,4%-át pedig a kereskedelem területén használták fel. A feldolgozóipar beruházásainak volumene 8,8%-kal, a mezőgazdaságé 6,8%-kal, a kereskedelemé pedig 28%-kal csökkent. A feldolgozóiparon belül a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása, valamint a kohászat, fémfeldolgozás területén valósultak meg a legnagyobb értékű beruházások.

Forrás: KSH

Mezőgazdaság

Jász-Nagykun-Szolnok megyében 2018 első negyedévében 21 849 gazdasági szervezet végzett mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, valamint halászati tevékenységet. Ebből 21 213 önálló vállalkozó, 609 társas vállalkozás és 16 nonprofit szervezet.

A gazdasági szervezetek 2018 első negyedévében több, mint 2,1 milliárd forintot költöttek mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és halászati fejlesztésekre, majdnem 7%-kal kevesebbet, mint az ezt megelőző év azonos időszakában. Ebből a legnagyobb arányban gépek, berendezések, járművek importjára költöttek 926 millió forintot, ami az összes mezőgazdasági beruházásnak 43%-a. Ezt követik az épületek és egyéb

építményekre fordított beruházások 351 millió forint értékben, valamint a beföldi gépek, berendezések és járművek 257 millió forint értékben.

Földterületi megoszlás alapján 2017-ben a szántó-területek foglalták el az összes földterület 56,6%-át, a művelés alól kivett területek a 28,6%-át, a gyepek a 7,9%-át, valamint az erdők az 5,5%-át. A maradék földterületen konyhakert, gyümölcsös, szőlő, nádas, illetve halastó található.

Ipar

A megye ipari termelése 1 468 539 millió Ft volt 2017-ben, ami 11,2%-kal több, mint 2016-ban. Ezzel az értékkel Jász-Nagykun-Szolnok a 7. helyen áll a megyék rangsorában. Az egy lakosra jutó termelési érték 2018 első negyedévében 989 ezer Ft volt, ami az országos átlagnál 25%-kal magasabb. Az ipari értékesítésből származó bevétel 0,7%-kal csökkent. Az értékesítésből az export aránya 82,4%, ami 2,4%-kal alacsonyabb, mint 2017 első negyedévében.

A 49 főnél többet foglalkoztató, megyei székhelyű ipari vállalkozások termelési értéke 327 milliárd forintot tett ki, ami összehasonlításként 2,0%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától. Az ipar teljesítményének legnagyobb hányadát, 37%-át adó elektronikai ipar kibocsátása 14%-kal kevesebb volt az egy évvel korábbinál. Az ipari produktum egyaránt 12-12%-át előállító villamos berendezés, valamint járműgyártásban 8,6, és 26%-kal nőtt a termelés volumene.

Építőipar

Az építőipar termelési értéke 2018 első negyedévében 5,7 milliárd forint volt, ami az előző év azonos időszakához képest 24%-os növekedést jelent. A kibocsátás az országos érték 1,7%-át adta, valamint az egy lakosra jutó 15,3 ezer forint termelési érték az országos átlagnak a 45%-át tette ki. Az építőipari termelés értékének egyik fele épületek, másik fele egyéb építmények építéséből származott. Az épületek építésének értéke 2,8 milliárd Ft volt, ami 19%-os bővülést jelentett, valamint az egyéb építmények építésének értéke szintén 2,8 milliárd Ft volt, ami 28%-kal magasabb, mint 2017 első negyedévében. A megyei székhelyű vállalkozások 5,8 milliárd forint értékben kötöttek új szerződéseket, volumenében 80%-kal kevesebbet, mint az ezt megelőző év azonos időszakában.

Turizmus

Jász-Nagykun-Szolnok megye kereskedelmi szálláshelyeit 2018 első negyedévében 30 ezer vendég összesen 75 ezer vendégéjszakára vette igénybe. A vendégek száma 2%-kal, a vendégéjszakáké 7,2%-kal növekedett az előző év azonos időszakához képest,

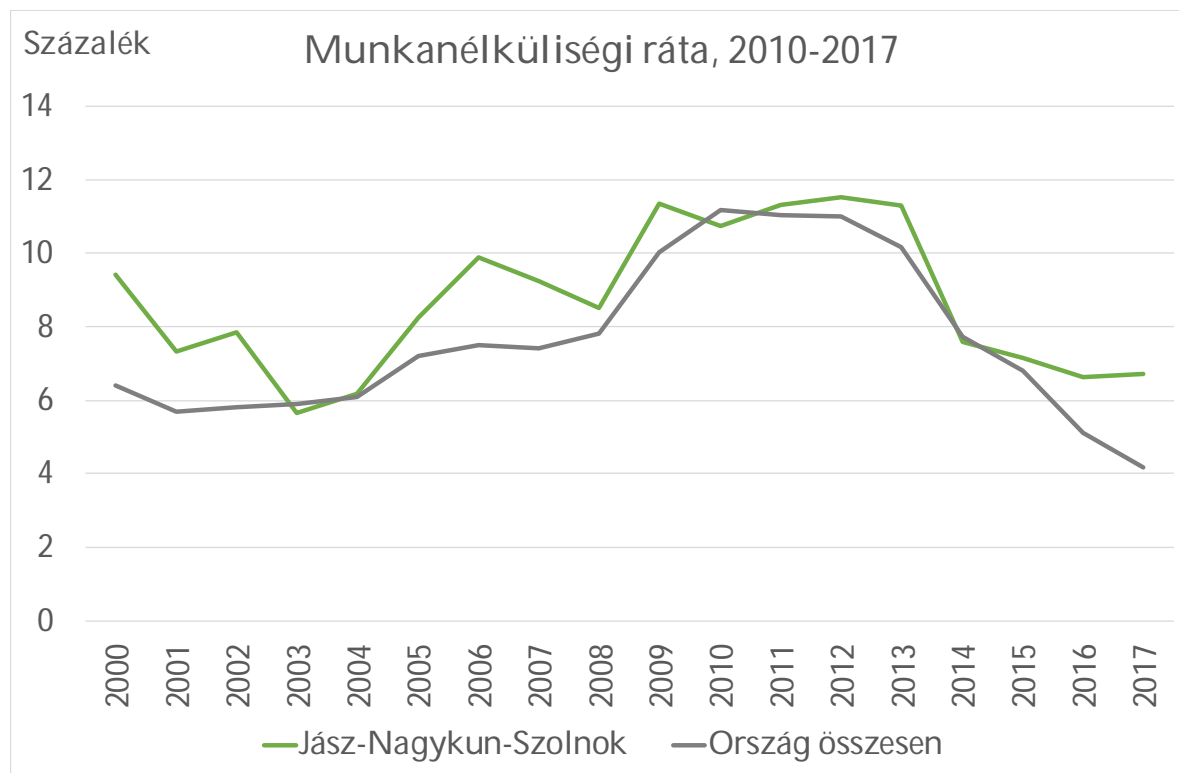
valamint mindkét érték alacsonyabb volt az országosnál. A vendégéjszakák több mint kétharmadát kitevő szállodákban 9,2%-kal nőtt a forgalom.

A vendégek közel 90%-a beföldről származott, és 7%-kal több vendégéjszakát töltött el a szálláshelyeken. A külföldiek vendégéjszakái 8,5%-kal emelkedtek. A külföldi vendégéjszakák 16%-át a Németországból érkező vendégek tették ki, vendégéjszakáik száma 13%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest.

A kereskedelmi szálláshelyek 2018 első negyedévében 908 millió forint bruttó árbevételt ért el, folyó áron 16%-kal többet, mint egy évvel korábban. Az összes bevétel 55%-át kitevő szállásdíj összege 10%-kal nőtt.

Munkaerőpiac

2018 első negyedévében Jász-Nagykun-Szolnok megyében a 15–74 éves népesség 59,4%-a, 166 ezer fő volt gazdaságilag aktív, számuk 2,1%-kal csökkent, az egy évvel korábbihoz képest. Az aktivitási arány 2,6 százalékponttal elmaradt az országos átlagtól. A munkaerőpiacon 159 ezer fő foglalkoztatottként, 7 ezer fő munkanélküliként jelent meg. A foglalkoztatottak száma nőtt, a munkanélkülieké csökkent 2017 első negyedéhez képest. Az előbbieket száma kevésbé emelkedett, az utóbbiaké jelentősebben csökkent, mint országosan. A foglalkoztatási ráta 56,7%, a munkanélküliségi ráta 4,5% volt, előbbi 2,9 százalékponttal alacsonyabb, utóbbi 0,6 százalékponttal magasabb volt az országos átlagnál.

Forrás: KSH

Képzések, képzési igények

A szolnoki Eagle Ottawa Kft. 2016-ban több munkaerőigényt is jelentett be szabász, gépkezelő munkakörökben, közel 100 fő foglalkoztatási szándékával összefüggően.

A tószegi T+T Autoklíma Centrum Kft. az elmúlt közel egy évben több mint 70 fővel bővítette létszámát. Jelzésük szerint további létszámfejlesztés várható, és új üzemcsarnok építése is folyamatban van. A cég lakóautók belsőépítésével, végszerelésével foglalkozik. Jellemzően asztalos, bútorasztalos, hegesztő, lakatos, és betanított munkásokat foglalkoztatnak.

A Stolcz és Krisztián Kft 2016. évben telephelyet alakított ki Tiszafüreden, ahol a termelés 15 fővel történik, a tevékenységük textilipari termékek készítése. További bővítést egyelőre nem terveznek. A Julius K9 Kft munkahelyteremtése Tiszafüreden jelenleg folyamatban van, még az idei évben 10 fő foglalkoztatása fog megkezdődni, akik kutyahám és kutya felszerelés gyártásában vesznek részt. A cég ebben az évben Tiszaderzs településen is bővítette 30 fővel a létszámát.

A Közép- Dunántúli Mosodák Kft. ipari mosoda létrehozását tervezi Kunszentmárton városban. A szükséges ingatlant megvásárolta az önkormányzattól és megkezdte az átépítést. Tervek szerint 3 műszakban működne, műszakonként 15 fővel.

Szijjártó Péter külgazdasági- és külügyminiszter valamint Dr. Heinrich Hiesinger, a ThyssenKrupp Kft vezérigazgatója április 20-án hivatalosan is elindították a ThyssenKrupp új autóiipari gyáranak építését a Jászfényszaru Ipari Parkban. A cég több mint 30 milliárd forint beruházással hoz létre motoralkatrészeket és kormányrendszereket gyártó üzemcsarnokot a helyszínen. Az üzemben 2018-tól készülnek elektromechanikus rásegítésű kormányrendszerek, valamint hengerfejbe integrált vezérműtengelyek a nemzetközi autóiipar számára. Ezen a telephelyen közel 500 új munkahelyet hoznak létre a közeljövőben.

Bővítette hulladékhasznosító innovációs bázisát a Jász-Plasztik Kft., mintegy 2,4 milliárd forintot fordított berendezésekre, amivel 63 új munkahelyet teremtett jászberényi székhelyén, valamint nyíregyházi, nagyrédei és jászapáti telephelyein.

Jászberényben felépült a Jász-Plasztik Kft. 32. számú új csarnoka. A gépeken autó alkatrészek készülnek főként a Volkswagen és a Honda számára. Az újabb csarnokkal 300 fővel nőtt a cég létszáma, de újabb dolgozókat is keresnek még.

Tiszapüspökiben a Tisza-TK Projekt Kft magyar tulajdonú kukorica-feldolgozó gyár építése 2016-ban elkezdődött. A kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt

jelentőségű üggyé nyilvánította a beruházást. Jelenleg a kivitelezési munkálatok zajlanak. 2017-ben indult a gyár teljes kapacitással, de már elkezdődött a toborzás, elsősorban szakképzett munkaerőt keresnek. Összességében 550 új munkahely létesül.

Tiszapüspökiben a "KRAUSZ FARM" Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató KFT gombatermesztéssel kíván foglalkozni, és 50 fő szakképzetlen álláskereső felvételét tervezi a közeljövőben.

A TDA WOOD Fafeldolgozó Kft. Törökszentmiklóson faipari üzemének bővítését határozta el és kezdi meg 2016. november hónaptól, ahol 20-25 fő szakképzett és szakképzetlen álláskereső felvételét tervezik.

A fogvatartotti zsúfoltság csökkentése érdekében Magyarország Kormánya 2016. és 2019. között folytatja férőhely-bővítési programját. Ennek keretében Kunmadarason (kiemelt beruházás keretében) büntetés-végrehajtási intézet épül, mely várhatóan 2018 végén, 2019 elején kezdi meg működését. Az intézmény várhatóan 500 fő részére biztosít munkalehetőséget, a felügyelőtől a reintegrációs tiszteken át a karbantartókig és az adminisztratív dolgozókig. 2016. szeptemberben megkezdődött a munkavállalók toborzása, akik a BV által szervezett képzéseken vesznek részt.

A Kormány 1366/2012. (IX. 14.) sz. kormányhatározata alapján a Szolnoki Ipari Parkban létrehozásra kerülő citromsav gyár beruházási projekt, amely citromsav előállítására alkalmas infrastruktúrát fog létrehozni, tevékenységét a Szolnoki járásban, ezen belül Szolnokon végzi majd.

A Dispomedicor Zrt. – a 299/2015. (X. 15.) Korm. rendelet értelmében minősül nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásnak – tevékenységét a Tiszafüredi járásban, ezen belül Tiszafüreden végzi. A Zrt. különféle orvosi eszközök gyártását és értékesítését végzi a legmodernebb gyártó és ellenőrző eszközök segítségével.

2018. év végén indul a próbaüzem a K&P Chem Kft vegyipari alapanyagot gyártó szolnoki üzemében, a cég többségi tulajdonosa az egyesült arab emírségbeli vállalt.

Baby World nevű, család-és gyermekbarát fürdőkomplexum szállodával Cserkeszőlőn. Az ötven új munkahelyet teremtő beruházás a tervek szerint 2019 végére készül el.

11. Komárom-Esztergom megye

11.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 32 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. A kiküldött, érvényes engedéllyel rendelkező képző intézményeket tartalmazó nyilvántartás alapján az összes képző intézmény székhelye Komárom-Esztergom megyében van. Ebből 5 képző intézmény időközben megszűnt, valamint új képző intézmény nem szerepel a nyilvántartásban.

A 32 képzőhely összesen 650 engedélyezett képzést kínál, azonban a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: vannak nagyobb képzési kínálattal (több mint 50 engedélyezett képzéssel) rendelkező képző intézmények, és olyanok is, amelyek csak 1–1 képzést nyújtanak. Összesen 8 új képzést biztosítanak a meglévő képzőhelyek, ami az összes képzésnek mindössze 1%-a.

Az engedélyezett képzések legnagyobb része, 83 százaléka OKJ szerinti („A” körös), 1,5 százaléka egyéb szakmai („B” körös), 2 százaléka nyelvi („C” körös) és 14 százaléka egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=128) – melybe beleértjük a 2017/2018-as és a 2018/2019-es tanéveket is – megtartott képzések nagyon hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=650). A korábbi tanévekben megtartott képzések (n=83) esetén az OKJ képzések 11 százalékponttal magasabb arányban szerepelnek, mint az összes engedélyezett képzés (n=650) megoszlásában, valamint egyéb szakmai, illetve nyelvi képzések egyáltalán nem indultak a jelenlegi tanévet megelőzően.

A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések egyötödét (20%) indították el (illetve fogják elindítani a 2018/2019-es tanévben) a képző intézmények. A képzések némivel kevesebb mint egyhatedéről (13%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések némivel kevesebb mint egyharmadát (33%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések esetén az arány mindössze 20%, valamint az egyéb képzések esetén 22,5% (11.1.1. táblázat).

11.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	107	83,6	19,8	78	94,0	14,4	540	83,1
Egyéb szakmai	2	1,6	20,0	0	0,0	0,0	10	1,5
Nyelvi	4	3,1	36,4	0	0,0	0,0	11	1,7
Egyéb	15	11,7	16,9	5	6,0	5,6	89	13,7
Összesen	128	100	19,7	83	100	12,8	650	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy négyötödüket (80%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd a 11.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (13%);
- nem sikerült még elindítani a képzést jelentkezők hiányában, illetve nem folytat képzést a megyében (2%);
- megszűnt a képzőhely, illetve az adott képzés (3%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (14%);
- jelenleg nem folytatnak képzést, de ennek okairól, illetve arról, hogy korábban szerveztek-e már adott képzést nem szolgáltatottak információt (49%).

11.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	107	19,8	2	20,0	4	36,4	15	16,9	128	19,7
nem, de már volt ilyen képzés	78	14,4	0	0,0	0	0,0	5	5,6	83	12,8
nem volt még ilyen képzés	1	0,2	0	0,0	0	0,0	9	10,1	10	1,5
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	268	49,6	7	70,0	3	27,3	40	44,9	318	48,9
nem folytat ilyen képzést a megyében	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	2,2	2	0,3
megszűnt a képzés	1	0,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
megszűnt a képzőhely	7	1,3	0	0,0	4	36,4	5	5,6	16	2,5
nincs információ	78	14,4	1	10,0	0	0,0	13	14,6	92	14,2
Összesen	540	100	10	100	11	100	89	100	650	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a meglehetősen nagy mértékű adathiány (66%) és a kis elemszám. A képzőhelyek az OKJ képzéseik 63%-át, az egyéb képzések 87%-át, valamint a szakmai képzések 100%-át nem sorolták be szakmacsoportba.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet szakmacsoportba tartozik (15%), ezt követik az elektrotechnika-elektronika (5%) és az oktatás (2%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (18%) és az elektrotechnika-elektronika (5%), valamint az egyéb képzéseket az informatika (13%) szakmacsoportban engedélyeztették a képző intézmények. A jelenlegi tanévben folytatott képzések több, mint egyharmada (38%) a gépészet szakmacsoportban indul, ezt követik az elektrotechnika-elektronika (13%) és oktatás (11%) szakmacsoportba tartozó képzések. A korábbi tanévek során folytatott képzések esetén a képzéseknek majdnem felét (45%) a gépészet szakmacsoportban indították, továbbá a képzések 10%-a elektrotechnika-elektronika, valamint 6%-a közgazdaság szakmacsoportba sorolhatók.

Az egészségügy, oktatás, egyéb szolgáltatások, kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, könnyűipar és közlekedés szakmacsoportba tartozó képzések összeségét a jelenlegi tanévben, vagy korábban megtartották. Az előbb említett képzések mellett az elektrotechnika-elektronika, a gépészet, a mezőgazdaság, a közgazdaság, a vendéglátás-turisztika, a szociális szolgáltatások, a vegyipar és a faipar szakmacsoport képzései esetén mondható el az, hogy az ezeken a területeken engedélyezett képzések több mint felét tartották meg a jelenlegi tanévben vagy

korábban a képző intézmények. A nyelvi képzéseket (is) nyújtó képző intézmények ezen képzéseik több, mint egyharmadát jelenleg is folytatják (11.1.3. táblázat).

11.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Gépészet	48	37,5	50,5	37	44,6	38,9	95	14,6
Elektrotechnika-elektronika	17	13,3	58,6	8	9,6	27,6	29	4,5
Oktatás	14	10,9	93,3	1	1,2	6,7	15	2,3
Egyéb szolgáltatások	6	4,7	85,7	1	1,2	14,3	7	1,1
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	6	4,7	60,0	4	4,8	40,0	10	1,5
Közgazdaság	5	3,9	45,5	5	6,0	45,5	11	1,7
Informatika	5	3,9	35,7	0	0,0	0,0	14	2,2
Nyelvi képzés	4	3,1	36,4	0	0,0	0,0	11	1,7
Vendéglátás-turisztika	3	2,3	37,5	2	2,4	25,0	8	1,2
Mezőgazdaság	2	1,6	50,0	1	1,2	25,0	4	0,6
Egészségügy	1	0,8	100,0	0	0,0	0,0	1	0,2
Építészet	1	0,8	25,0	0	0,0	0,0	4	0,6
Könnyűipar	1	0,8	50,0	1	1,2	50,0	2	0,3
Szociális szolgáltatások	1	0,8	33,3	1	1,2	33,3	3	0,5
Vegyipar	1	0,8	33,3	1	1,2	33,3	3	0,5
Faipar	0	0,0	0,0	1	1,2	50,0	2	0,3
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	2	0,3
Közlekedés	0	0,0	0,0	1	1,2	100,0	1	0,2
Ügyvitel	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	1	0,2
nincs adat	13	10,2	3,0	19	22,9	4,4	427	65,7
Összesen	128	100	19,7	83	100	12,8	650	100

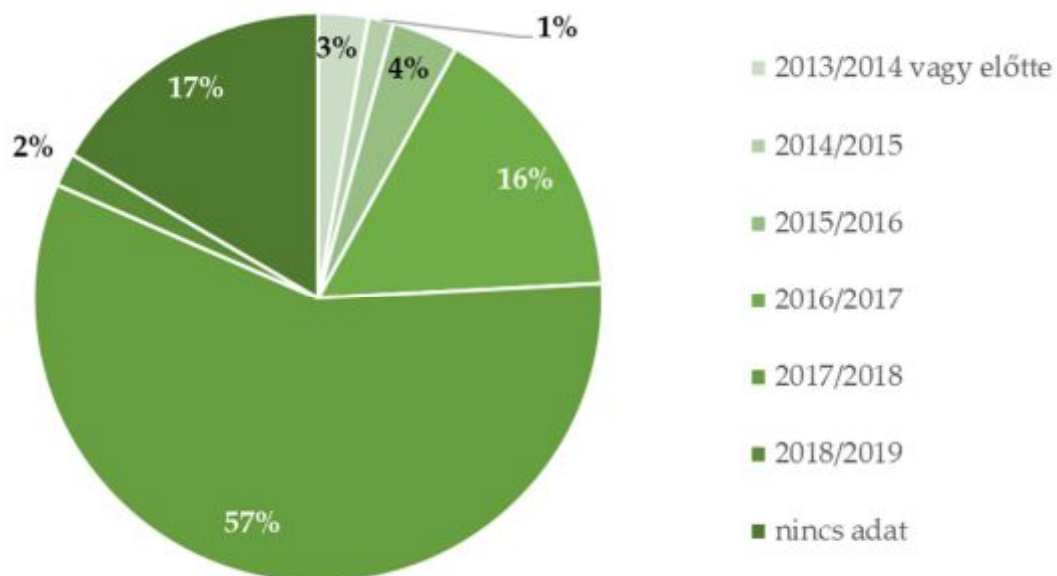
Forrás: GVI adatgyűjtés

11.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az allábiakban képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=211) a 2011/2012-es tanévig nyúlnak vissza, melyek több, mint fele (57%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre, illetve 2 százalékukat a 2018/2019-es tanévben fogják megtartani a megkeresésre válaszoló képző intézmények (a kis elemszám miatt ez utóbbiakat a jelenlegi tanév képzéseihez soroltuk az elemzés során). A képzések 16 százaléka a 2016/2017-es, illetve 4 százaléka a 2015/2016-os tanévben került lebonyolításra (11.2.1. ábra).

11.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as, illetve 2018/2019-es tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=211)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (86%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több, mint a fele (55%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ezek alapján arra lehet következtetni, hogy a jelenleg folytatott képzések iránt nagyobb az igény, így ezeket gyakrabban indítják a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések negyedévente (32%) és félévente (32%), az egyéb szakmai képzések fele-fele arányban negyedévente és évente, a nyelvi képzések negyedévente (25%),

félévente (50%) és évente (25%) indulnak inkább, míg az egyéb képzések esetén a másik három képzési körhöz képest jóval magasabb a havonta legalább egyszer induló képzések aránya (33%) (11.2.2. ábra).

11.2.2. ábra: A jelenlegi (n=128), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=83) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük a jelenlegi, illetve korábban indított képzéseket az eredmények átláthatóságának érdekében. A képzések közül a gépészet, az elektrotechnika-elektronika, az oktatás szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban olyan szakmacsoportok esetén, ahol több, mint 10 képzés indul(t). Azon szakmacsoportokon belül, melyekhez 10 vagy annál kevesebb képzés tartozik, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, a közgazdaság, az egyéb szolgáltatások, az informatika, a nyelvi képzések, a mezőgazdaság és a vegyipar szakmacsoportba tartozó képzések esetén mondható el, hogy magasabb számban indulnak legalább évente, mint ennél ritkábban (11.2.1. táblázat).

11.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből (%):	
		legalább évente	ritkábban mint évente
Gépészet	85	69,4	30,6
Elektrotechnika-elektronika	25	72,0	28,0
Oktatás	15	86,7	13,3
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	10	70,0	30,0
Közgazdaság	10	60,0	40,0
Egyéb szolgáltatások	7	71,4	28,6
Vendéglátás-turisztika	5	20,0	80,0
Informatika	5	100,0	0,0
Nyelvi képzés	4	100,0	0,0
Mezőgazdaság	3	66,7	33,3
Könnyűipar	2	0,0	100,0
Vegyipar	2	100,0	0,0
Szociális szolgáltatások	2	0,0	100,0
Egészségügy	1	0,0	100,0
Közlekedés	1	0,0	100,0
Építészet	1	0,0	100,0
Faipar	1	0,0	100,0
nincs adat	32	78,1	21,9
Összesen	211	69,7	30,3

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint némi eltérés figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 5 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 83 százalékukról elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek és 11 százalékuk esetén mondható el, hogy alig tudják feltölteni a képzési helyeket, vagy, hogy többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani a képzést. A korábbi években indított képzéseknél az utóbbi kategóriába 5 százalékponttal több képzés sorolható, az olyan képzések aránya, amelyek esetében folyamatos a túljelentkezés 4 százalékponttal alacsonyabb, valamint azon képzések aránya, ahol általában időben betelnek a képzési helyek, 19 százalékponttal alacsonyabb, mint a jelenleg is folyó képzések esetén. Ez utóbbi kategóriában tapasztalható a legnagyobb különbség a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között (11.2.3. ábra).

11.2.3. ábra: A jelenlegi (n=128), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=83) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok iránti érdeklődés összességében magas, a 211 jelenlegi, vagy korábbi tanévek során tartott képzések csaknem 79%-ában általában időben betelnek a képzési helyek, vagy pedig folyamatos a túljelentkezés. Mindössze 13 olyan eset fordult elő, hogy az érdeklődés hiányában nem tudták a képzést elindítani (11.2.2. táblázat).

11.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből (%):				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Gépészet	85	4,7	84,7	7,1	2,4	1,2
Elektrotechnika-elektronika	25	0,0	96,0	4,0	0,0	0,0
Oktatás	15	0,0	80,0	0,0	20,0	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	10	0,0	70,0	0,0	20,0	10,0
Közgazdaság	10	10,0	60,0	10,0	10,0	10,0
Egyéb szolgáltatások	7	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Vendéglátás-turisztika	5	0,0	60,0	0,0	40,0	0,0
Informatika	5	0,0	60,0	40,0	0,0	0,0
Nyelvi képzés	4	25,0	50,0	25,0	0,0	0,0
Mezőgazdaság	3	0,0	33,3	33,3	33,3	0,0
Vegyipar	2	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Könnyűipar	2	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Szociális szolgáltatások	2	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Közlekedés	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Egészségügy	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Építészet	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Faipar	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	32	3,1	40,6	6,3	6,3	43,8
Összesen	211	3,3	75,4	7,1	6,2	8,1

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések több, mint egyharmadát (34%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken) valósítják meg a képző intézmények, némileg kevesebb, mint egyharmadát (32%) saját intézményben, valamint némileg több, mint egynegyedét (27%) a megrendelőnél. Azon szakmacsoportok esetén, melyeknél több,

mint 10 képzés indul(t), elmondható, hogy a képzések helyszín alapján megoszlának. A gépészet, elektrotechnika-elektronika, oktatás szakmacsoportba tartozó képzéseket legnagyobb számban vegyes helyszínen, a megrendelőnél, valamint saját intézményben tartják (11.2.3. táblázat).

11.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből (%):			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Gépészet	85	22,4	34,1	43,5	0,0
Elektrotechnika-elektronika	25	12,0	48,0	40,0	0,0
Oktatás	15	80,0	0,0	20,0	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	10	30,0	30,0	40,0	0,0
Közgazdaság	10	90,0	0,0	10,0	0,0
Egyéb szolgáltatások	7	42,9	42,9	14,3	0,0
Vendéglátás-turisztika	5	60,0	0,0	40,0	0,0
Informatika	5	20,0	40,0	40,0	0,0
Nyelvi képzés	4	100,0	0,0	0,0	0,0
Mezőgazdaság	3	33,3	0,0	66,7	0,0
Vegyipar	2	0,0	50,0	50,0	0,0
Könnyűipar	2	100,0	0,0	0,0	0,0
Szociális szolgáltatások	2	50,0	0,0	50,0	0,0
Közlekedés	1	0,0	100,0	0,0	0,0
Egészségügy	1	100,0	0,0	0,0	0,0
Építészet	1	100,0	0,0	0,0	0,0
Faipar	1	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	32	12,5	18,8	25,0	43,8
Összesen (%)	211	32,2	27,0	34,1	6,6

Forrás: GVI adatgyűjtés

11.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó, és a cégek digitális technológiákra történő átállását segítő IKER 1. és 2. szintű képzések az összes engedélyezett képzés 2 százalékát (n=12) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 5-öt folytatnak jelenleg is, 7-ről pedig nem megállapítható, hogy volt-e már ilyen képzés.

Az 5 jelenlegi tanévben folytatott IKER képzésből 2-t havonta legalább egyszer, 2-t negyedévente, valamint 1-et félévente indítanak. 3 darab IKER képzés esetén mondható el, hogy általában időben betelnek a képzési helyek, valamint 2 esetben jelezték, hogy alig tudják feltölteni a képzési helyeket. A jelenleg folytatott IKER képzések közül 2-t a megrendelőnél, 2-t vegyes helyszínen, valamint 1-et saját intézményben tartanak.

11.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Komárom-Esztergom megye Magyarország Közép-dunántúli régiójában található. Területe 2265 négyzetkilométer, lakóinak száma 2018 I. negyedévében 297 ezer fő, népsűrűsége 131 fő/km². Az ország lakosságának 3%-a él a megyében, valamint területe az ország területének 2,4%-át teszi ki. A megyéhez 6 járás és 76 település – 12 város és 64 község - tartozik.

GDP és általános gazdasági helyzet

Komárom-Esztergom megyében az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) értéke 3 751 ezer Ft, ami alapján az ország fejlett térségei közé tartozik. Ez az érték az országos átlagot 3,9%-kal meghaladja, és a megyék közötti rangsorban a 4. helyen áll. Komárom-Esztergom megyében a bruttó hazai termék értéke 2016-ban 1 116 401 millió Ft volt, ami az országos GDP 3,1%-ának felel meg, és a megyék között a 8. legmagasabb nominális érték. A megyei székhelyű cégek között az Magyar Suzuki Zrt. könyvelhette el a legmagasabb nettó árbevételt, 710 milliárd forintot 2016-ban. Mögötte a PCE Paragon Solutions Kft. végzett 361 milliárddal, míg a harmadik helyen a BorgWarner Oroszlány Kft. 151 milliárdos nettó árbevétellel.

A 2018-as adatok szerint a megyében 40 917 regisztrált vállalkozás van, ami az előző év azonos időszakához képest 2,4%-os növekedést jelent. Az ezer lakosra jutó vállalkozások száma 138, ami az országos átlag 78%-át teszi ki. A vállalkozások közül gazdasági ág és gazdálkodási forma tekintetében a legnagyobb részarányt 7 520 (18%) a mezőgazdaság képviseli, ezt követi az ingatlanügyletek 6 556 (16%) és a kereskedelem, gépjárműjavítás 4 690 (11,5%).

A regisztrált vállalkozások száma gazdasági ág és gazdálkodási forma szerint,
2018. március 31.

Gazdasági ág		Össze- sen	Ebből				
			Kft	Rt	Bt	szövet- kezet	egyéni vállal- kozó
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	7 520	276	17	43	22	538
B	Bányászat, kőfejtés	18	13	1	–	–	3
C	Feldolgozóipar	2 473	1 121	15	282	11	820
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	74	47	4	1	–	1
B+C+D	Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	2 565	1 181	20	283	11	824
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyvezérlésmentesítés	79	49	4	6	–	14
B+C+D+E	Ipar	2 644	1 230	24	289	11	838
F	Építőipar	3 240	1 207	9	330	2	1 655
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	4 690	2 152	12	592	15	1 844
H	Szállítás, raktározás	1 155	505	2	88	1	545
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1 427	485	1	105	2	522
J	Információ, kommunikáció	1 115	275	6	194	1	520
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1 026	188	4	63	–	763
L	Ingatlanügyletek	6 556	730	13	59	4	229
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	4 444	1 149	19	641	5	1 851
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	1 743	493	5	154	10	757
O	Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	0	0	0	0	0	0
P	Oktatás	1 573	95	2	91	4	886
Q	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	897	183	2	274	–	410
R	Művészet, szórakoztatás, szabad idő	1 044	136	1	52	1	324
S	Egyéb szolgáltatás	1 843	121	–	83	3	1 555
T, U	Egyéb tevékenységek	–	–	–	–	–	–
	Összesen	40 917	9 225	117	3 058	81	13 237
	Előző év azonos időpontja = 100,0%	102,4	99,2	104,5	96,8	95,3	107

Beruházás

A gazdasági szervezetek beruházásainak értéke 2018 első negyedében 41 711 millió forint volt, ami az előző év azonos időszakához képest 15,9%-os növekedést jelent. Ebből 9 345 millió forintot az épületek és egyéb építmények, valamint 31 751 millió forintot gépek, berendezések és járművek beruházásaira fordítottak.

A fejlesztési források 76%-át a feldolgozóipar, 5,6%-át a mezőgazdaság, valamint 5,1%-át a szállítás és raktározás területén használták fel. A feldolgozóipar beruházásainak volumene 18%-kal, a szállítás és raktározásé 7%-kal, a mezőgazdaságé pedig 8,8%-kal csökkent. A feldolgozóiparon belül a gumi-, műanyag- és építőanyag, valamint a járműipar területén valósultak meg a legnagyobb értékű beruházások.

Forrás: KSH

Mezőgazdaság

Komárom-Esztergom megyében 2018 első negyedében 7 551 gazdasági szervezet végzett mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, valamint halászati tevékenységet. Ebből 7 160 önálló vállalkozó, 360 társas vállalkozás és 6 nonprofit szervezet.

A gazdasági szervezetek 2018 első negyedében több, mint 2,3 milliárd forintot költöttek mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és halászati fejlesztésekre, 9%-kal kevesebbet, mint az ezt megelőző év azonos időszakában. Ebből a legnagyobb arányban az épületek és egyéb építmények beruházásaira fordítottak, 782 millió forintot, ami az összes mezőgazdasági beruházásnak 33%-a. Ezt követi a gépek,

berendezések, járművek importja 529 millió forint értékben, majd a belföldi gépek, berendezések és járművek 418 millió forint értékben.

Földterületi megoszlás alapján 2017-ben a szántó-területek foglalták el az összes földterület 44,6%-át, az erdők az 26,8%-át, a művelés alól kivett területek a 17,8%-át, valamint a gyepek a 8,5%-át. A maradék földterületen konyhakert, gyümölcsös, szőlő, nádas, illetve halastó található.

Ipar

A megye ipari termelése 2 303 445 millió forint volt 2017-ben, ami 0,5%-kal kevesebb, mint 2016-ban. Ezzel az értékkel Komárom-Esztergom megye az 5. helyen áll a megyék rangsorában. Az egy lakosra jutó termelési érték 2018 első negyedévében meghaladta a 2 millió forintot, ami az országos átlagnak több, mint két és félszerese. Az ipari értékesítésből származó bevétel 1,9%-kal növekedett, valamint az értékesítésből az export aránya 82,7%.

A 49 főnél többet foglalkoztató, megyei székhelyű ipari vállalkozások termelési értéke 558 milliárd forintot tett ki, ami összehasonlítva az előző év azonos időszakával 3,9%-kal meghaladta az előző év azonos időszakát. Az ipar teljesítményének legnagyobb hányadát, 44%-át adó járműgyártás kibocsátása 1,2%-kal kevesebb volt az egy évvel korábbinál. A szintén meghatározó súlyt képviselő területek közül a gumi-, műanyag- és építőanyag-, valamint az elektronikai iparban ugyanakkor az ipari átlagot meghaladóan nőtt a termelés volumene.

Építőipar

Az építőipar termelési értéke 2018 első negyedévében 8,8 milliárd forint volt, ami az előző év azonos időszakához képest 6,5%-os növekedést jelent. A kibocsátás az országos érték 2,6%-át adta, valamint az egy lakosra jutó 29,6 ezer forint termelési érték az országos átlagnak a 87%-át tette ki. Az építőipari termelés értékének 53%-a épületek, 47%-a egyéb építmények építéséből származott. Az épületek építésének értéke 4,7 milliárd forint volt, ami 17%-os bővülést jelentett, valamint az egyéb építmények építésének értéke 4,1 milliárd forint volt, ami 2,9%-kal alacsonyabb, mint 2017 első negyedévében. A megyei székhelyű vállalkozások 4,9 milliárd forint értékben kötöttek új szerződéseket, volumenében 17%-kal többet, mint az ezt megelőző év azonos időszakában.

Turizmus

Komárom-Esztergom megye kereskedelmi szálláshelyeit 2018 első negyedévében 32 ezer vendég összesen 74 ezer vendégéjszakára vette igénybe. A vendégek száma 16%-kal, a vendégéjszakáké 15%-kal növekedett az előző év azonos időszakához képest, valamint mindkét érték nagyobb volt az országosnál. A vendégéjszakák 64%-át kitevő szállodákban 24%-kal nőtt a forgalom.

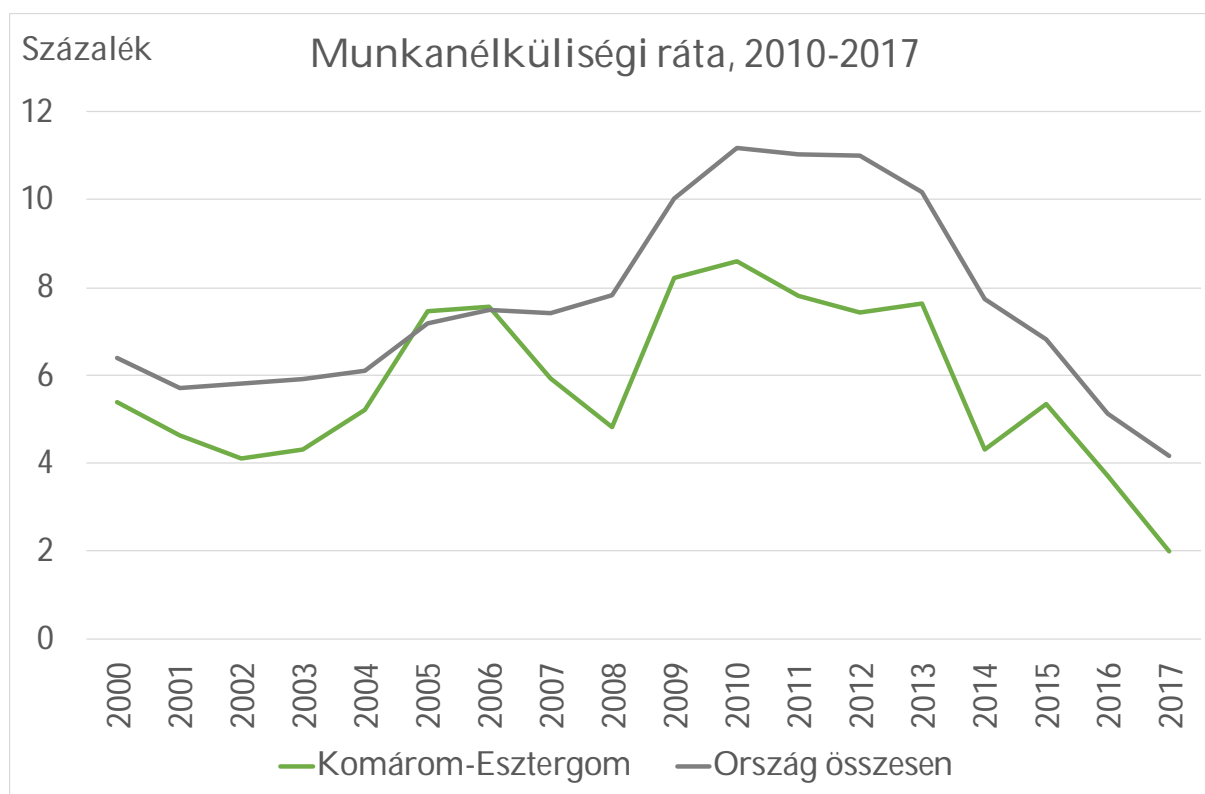
A vendégek 77%-a beföldről származott, és 13%-kal több vendégéjszakát töltött el a szálláshelyeken. A külföldiek vendégéjszakái 22%-kal emelkedtek. A külföldi vendégéjszakák közel 20%-át a Németországból érkező vendégek tették ki, vendégéjszakáik száma 1,2%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest.

A kereskedelmi szálláshelyek 2018 első negyedévében 1 milliárd forint bruttó árbevételt értek el, folyó áron 14%-kal többet, mint egy évvel korábban. Az összes bevétel 54%-át kitevő szállásdíj összege 15%-kal nőtt.

Munkaerőpiac

2018 első negyedévében Komárom-Esztergom megyében a 15–74 éves népesség 62,9%-a, 144 ezer fő volt gazdaságilag aktív, számuk 1,7%-kal növekedett az egy évvel korábbihoz képest. Az aktivitási arány 0,8 százalékponttal meghaladta az országos átlagot.

A munkaerőpiacon 141 ezer fő foglalkoztatottként, 3 ezer fő munkanélküliként jelent meg. A foglalkoztatottak és a munkanélküliek száma nőtt 2017 első negyedévéhez képest. A foglalkoztatási ráta 61,7%, a munkanélküliségi ráta 1,8% volt, előbbi 2,1 százalékponttal magasabb, utóbbi 2 százalékponttal alacsonyabb volt az országos átlagnál.

Forrás: KSH

Képzések, képzési igények

Komárom-Esztergom Megyében országosan is kiemelkedő mértékben tervezik növelni a vállalatok szakképzett munkaerő iránti keresletüket. A szakképzett munkaerő iránti kereslet növekedése és az ebből adódó toborzási nehézségek leginkább a magyar tulajdonú vállalkozásokat érintik, ahol a munkaerő vonzására és megtartására az anyagi ösztönzők kisebb mértékű eltérítése miatt kritikus. A legnagyobb a probléma a 20-49 fős vállalkozások esetében.

A nemzetgazdasági ágazatok vonatkozásában kiugróan magas a feldolgozóipar, az építőipar és a szolgáltatások iránti növekvő igény. Mélyebben vizsgálva a problémát a gépészet, közlekedés, elektrotechnika, elektronika területén valószínűsítik a vállalkozások leginkább a szakmunkások létszámának növekedését.

A bejelentett állások főbb nemzetgazdasági megoszlása alapján meghatározó a feldolgozóipar, azon belül a fémalapanyag és fémfeldolgozási termékek gyártása, valamint a számítógép, elektronikai és optikai termékek gyártása valamint a járműgyártás. Domináns még a kereskedelem, járműjavítás valamint az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységek, építőipar és a szakmai, tudományos és műszaki tevékenységek végzése. Az elmúlt években a tendencia nem változott, így a szakképzés irányinak kijelölése során ezeket a tényeket figyelembe kell venni.

Világosan látszik, hogy még azon szakmákban is csak a frissen végzett „szakmunkások” töredéke helyezkedik el, amelyekben jelentős a munkaerő-piaci hiány. Ezt a jelenséget néhány esetben úgy jellemezhetjük, hogy egyszerre áll fent a szakmunkások hiánya és túlkínálata ugyanabban a szakmában. E mögött valószínűsíthető, hogy a végzett szakmunkások tudásának minőségével lehetnek problémák, valamint a lokális munkaerő-piacok közötti alacsony mobilitás okozhatja az anomáliákat. Elképzelhető, hogy az egyéb magasabb bért kínáló szakmákban helyezkednek el a fiatalok vagy más munkákat vállalnak el.

Az iskola rendszerű képzés nehezebb rugalmassága, a fiatalok megfelelő szakmaválasztásának mássága és a szakképzésbe való bekapcsolódásuk kisebb számossága miatt a felnőttképzések továbbra is meghatározók lesznek.

A kormányhivatal által biztosított felnőttképzés éves, a szakképzési centrum által biztosított felnőttképzés általában éves-két éves az iskolarendszerű szakképzés 3-5 éves időintervallumban tervez.

Az elkövetkező időszakban a számos forrás áll rendelkezésre Komárom-Esztergom Megyében a megfelelő számú és minőségű humán erőforrás biztosítására: GINOP, TOP, EFOP, NFA. Ezek legtöbbje esetében a képzésre biztosítható forrásokat a Kormányhivatal, Szakképzési Centrum kezeli.

Különösen fontos, hogy a szakképzés és a felnőttképzés összefogásra, koordinálásra kerüljön, mert:

- az iskolarendszerű szakképzésben számos szakmát nem választanak a fiatalok. A hiányzó munkaerő forrást a felnőttképzésben kell biztosítani.
- el kell kerülni a párhuzamosságot, hiszen célszerűtlen, hogy ugyanabban a szakmában rövid időn belül mesterséges túlkínálat keletkezzen

A Kormányhivatal által indított képzések esetében a fő célcsoport az álláskereső volt. A képzések két nagy csoportra bonthatók:

- a) szakképzettséget nem nyújtó esélyjavító, kompetencia fejlesztő, betanított vagy nyelvi képzések
- b) szakképzettséget nyújtó. Kiemelkedik számossága miatt: anyagmozgató /közel ezer fő/, hegesztő, gépkezelő, szakács, TB és bérügyintéző.

Magasabb bemeneti szintet követelő képzések esetében (pl. plc programozó) az álláskeresőkből nehéz a csoport indításához szükséges létszámot biztosítani. A magasabb bemeneti szintet követelő, nagyobb tudásanyag elsajátítását igénylő felnőttképzések várhatóan a szakképzési centrumok által indított felnőttoktatás keretei között biztosíthatók.

Jellemző szakmák, melyeket akár többszörös létszámmal is el lehetne indítani kellő számú jelentkező esetén:

- autóelektronikai szerelő
- gépjármű mechatronikus
- autószerelő
- CNC gépkezelő
- eladó
- ápoló
- gépi forgácsoló
- gyártósori gépbeállító
- fogyóelektródás védőgázas ívhegesztő
- bevontelektródás kézi ívhegesztő
- erősáramú elektrotechnikus
- épület- és szerkezetlakatos
- ipari gépész
- elektronikai technikus

Ezekben a szakmákban fellépő hiány vagy azért következik be, mert (1) nem történt beiskolázás, (2) a kereslet további növekedése várható így elégtelen a várható kibocsátandó létszám, vagy mert (3) a munkafeltételek miatt jelentős a pályaelhagyók száma.

Kiemelkedő a vállalatok meglévő dolgozóinak továbbképzése, átképzése az alábbi szakmákban:

- építő és anyagmozgató gép kezelője,
- gép forgácsoló,
- gépkezelői hatósági képzések.

A helyi képző intézmények a piaci igényekre reagálva szinte azonnal képesek a megyében bármely képzést elindítani. A problémát leginkább a jelentkezők hiánya, illetve a nem megfelelő bemeneti kompetenciájuk jelenti. Nem tapasztaltunk olyan képzést, melyre igény lenne, de helyben a képző intézmények azt nem tudják biztosítani.

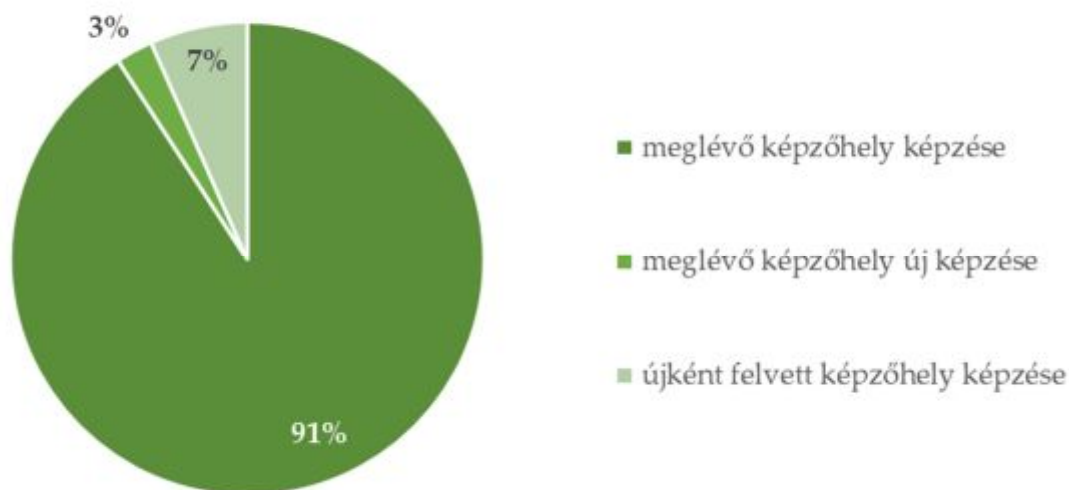
12. Nógrád megye

12.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 26 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. A kiküldött, érvényes engedéllyel rendelkező képző intézményeket tartalmazó nyilvántartásban 17 olyan képző intézmény szerepelt, melyek székhelye Nógrád megyében van. A nyilvántartás a kutatás során 9 új képző intézménnyel egészült ki, közöttük találhatók Borsod-Abaúj-Zemplén (2), Jász-Nagykun-Szolnok (1), Komárom-Esztergom (1), valamint Pest (3) megyei székhellyel rendelkező képző intézmények is.

A 26 képzőhely összesen 555 engedélyezett képzést kínál, azonban a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: vannak nagyobb képzési kínálattal (több mint 100 engedélyezett képzéssel) rendelkező képző intézmények, és olyanok is, amelyek csak 1–1 képzést nyújtanak. A képzések legnagyobb hányadát (93%) meglévő képzőhelyek biztosítják, ugyanakkor közel egytizedét (7%) az újként gyűjtött képzőhelyek képzései teszik ki (12.1.1. ábra).

12.1.1. ábra: A nyilvántartásban szereplő és az újként felvett képzőhelyek képzéseinek megoszlása, % (n=555)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az engedélyezett képzések legnagyobb része, több mint háromnegyede (77%) OKJ szerinti („A” körös), 10 százaléka egyéb szakmai („B” körös), 1 százaléka nyelvi („C” körös) és több mint egytizede (11%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi

tanévben (n=117), illetve a korábbi tanévekben megtartott képzések (n=267) nagyon hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=555). A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések kevesebb mint egynegyedét (21%) indították el a képző intézmények. A képzések közel feléről (48%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések több mint kétharmadát (69%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján (12.1.1. táblázat).

12.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	85	72,6	19,8	209	78,3	48,7	429	77,3
Egyéb szakmai	18	15,4	31,6	23	8,6	40,4	57	10,3
Nyelvi	5	4,3	71,4	2	0,7	28,6	7	1,3
Egyéb	9	7,7	14,5	33	12,4	53,2	62	11,2
Összesen	117	100,0	21,1	267	100,0	48,1	555	100,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több mint háromnegyedüket (79%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd az 12.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (48%);
- nem folytatnak, illetve egyszerűen még nem indítottak adott képzéseket a megyében (például mert nem sikerült elindítani, vagy a képzés nem a képző intézmény tényleges profilja vagy csupán szerepeltetik az engedélyükben vagy kizárólag vizsgaszervezés miatt engedélyezték az adott képzést) (31%).

12.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	85	19,8	18	31,6	5	71,4	9	14,5	117	21,1
nem, de már volt ilyen képzés	209	48,7	23	40,4	2	28,6	33	53,2	267	48,1
nem volt még ilyen képzés	1	0,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,2
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	134	31,2	16	28,1	0	0,0	20	32,3	170	30,6
Összesen	429	100,0	57	100,0	7	100,0	62	100,0	555	100,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (36%). Az OKJ-s képzéseket sok esetben (15%) nem sorolták be az intézmények (vagy nem jelölték meg azokat), valamint az egyéb képzések esetén nem lehet, illetve a képzőhelyek sem tudták besorolni az adott képzésüket, valamint az engedélyezett, de ténylegesen nem folytatott képzések esetén is alacsony az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet szakmacsoportba tartozik (19%), ezt követik az egyéb szolgáltatások (19%) és a mezőgazdaság (11%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (23%) és az egyéb szolgáltatások (17%), az egyéb szakmai képzéseket az egyéb szolgáltatások (22%), az építészet (20%) és a mezőgazdaság (17%), míg az egyéb képzéseket az informatika (40%) szakmacsoportban engedélyeztettek a képző intézmények. A jelenlegi tanévben a ténylegesen megtartott képzések több mint egyharmada (34%) a gépészet szakmacsoportban indult, továbbá az egyéb szolgáltatások és a mezőgazdaság szakmacsoportba tartozó képzések aránya is meghaladja a 10 százalékot. A gépészet, az egészségügy, a nyelvi képzés és a könnyűipar szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább fele elindult a jelenlegi tanévben. A mindössze 7 nyelvi képzés közül jelenleg 5-öt folytatnak, s további kettőt korábban szerveztek meg (12.1.3. táblázat).

12.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Egyéb szolgáltatások	24	20,5	29,3	50	18,7	61,0	82	14,8
Gépészet	40	34,2	54,1	34	12,7	45,9	74	13,3
Mezőgazdaság	13	11,1	25,0	31	11,6	59,6	52	9,4
Informatika	6	5,1	23,1	18	6,7	69,2	26	4,7
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	2	1,7	10,0	18	6,7	90,0	20	3,6
Elektrotechnika-elektronika	4	3,4	23,5	13	4,9	76,5	17	3,1
Építészet	4	3,4	23,5	13	4,9	76,5	17	3,1
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	4	3,4	25,0	11	4,1	68,8	16	2,9
Élelmiszeripar	3	2,6	25,0	7	2,6	58,3	12	2,2
Egészségügy	4	3,4	50,0	4	1,5	50,0	8	1,4
Közfoglalat	0	0,0	0,0	8	3,0	100,0	8	1,4
Nyelvi képzés	5	4,3	71,4	2	0,7	28,6	7	1,3
Közgazdaság	1	0,9	20,0	4	1,5	80,0	5	0,9
Könnyűipar	3	2,6	75,0	1	0,4	25,0	4	0,7
Közlekedés	3	2,6	100,0	0	0,0	0,0	3	0,5
Faipar	0	0,0	0,0	2	0,7	100,0	2	0,4
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,9	100,0	0	0,0	0,0	1	0,2
nincs adat	0	0,0	0,0	51	19,1	25,4	201	36,2
Összesen	117	100,0	21,1	267	100,0	48,1	555	100,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

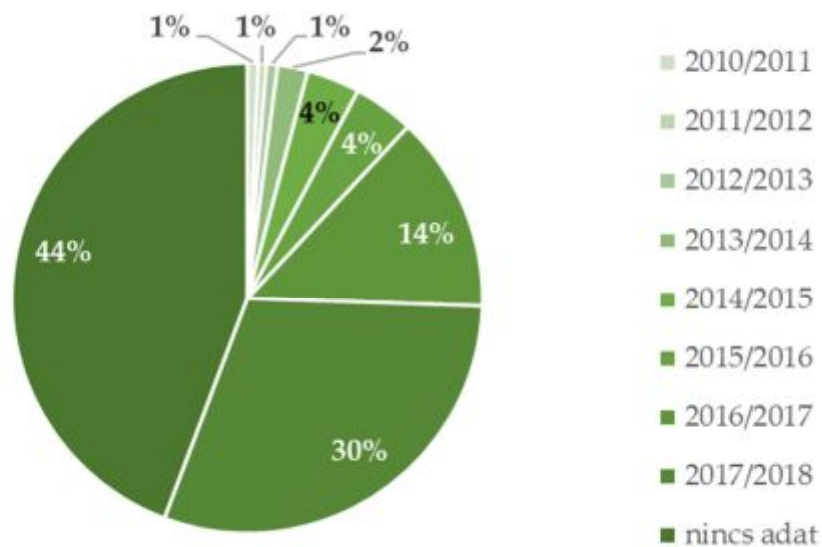
12.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=384) a 2010/2011-es tanévig nyúlnak vissza, melyek csaknem egyharmada (30%) a 2017/2018-as tanévben

került megszervezésre. A képzések csaknem egyhatede a 2016/2017-es (14%) került lebonyolításra (12.2.1. ábra).

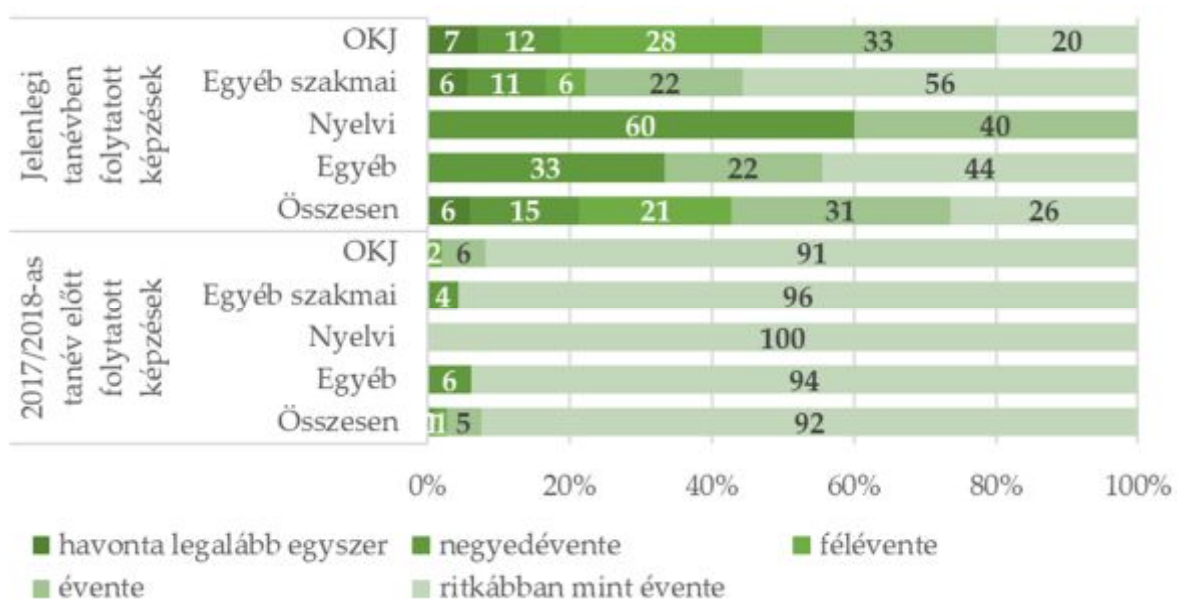
12.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=384)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (74%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több mint kilenctizede (92%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utal, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések félévente (28%) és évente (33%), az egyéb szakmai képzések évente (22%) és ritkábban, mint évente (56%) indulnak inkább. A korábbi évek képzései majdnem kizárólag ritkábban, mint évente indulnak. Összességében megállapítható, hogy arányaiban a nyelvi, illetve egyéb képzések némiképp gyakrabban kerülnek megszervezésre (viszont ez kis elemszámot takar), mint OKJ-s vagy egyéb szakmai képzések, ugyanakkor az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (12.2.2. ábra).

12.2.2. ábra: A jelenlegi (n=117), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=267) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük az indított képzéseket, függetlenül attól, hogy jelenlegi, vagy korábbi képzésekről van szó. Ezt elsősorban az eredmények átláthatósága és az indokolta, hogy a kutatás céljának megfelelően arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen gyakran indulnak adott szakmacsoportba tartozó képzések. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül a gépészet, az egyéb szolgáltatások, az informatika és a nyelvi képzés szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban, de az egészségügyi képzések fele is legalább évente elindul (12.2.1. táblázat).

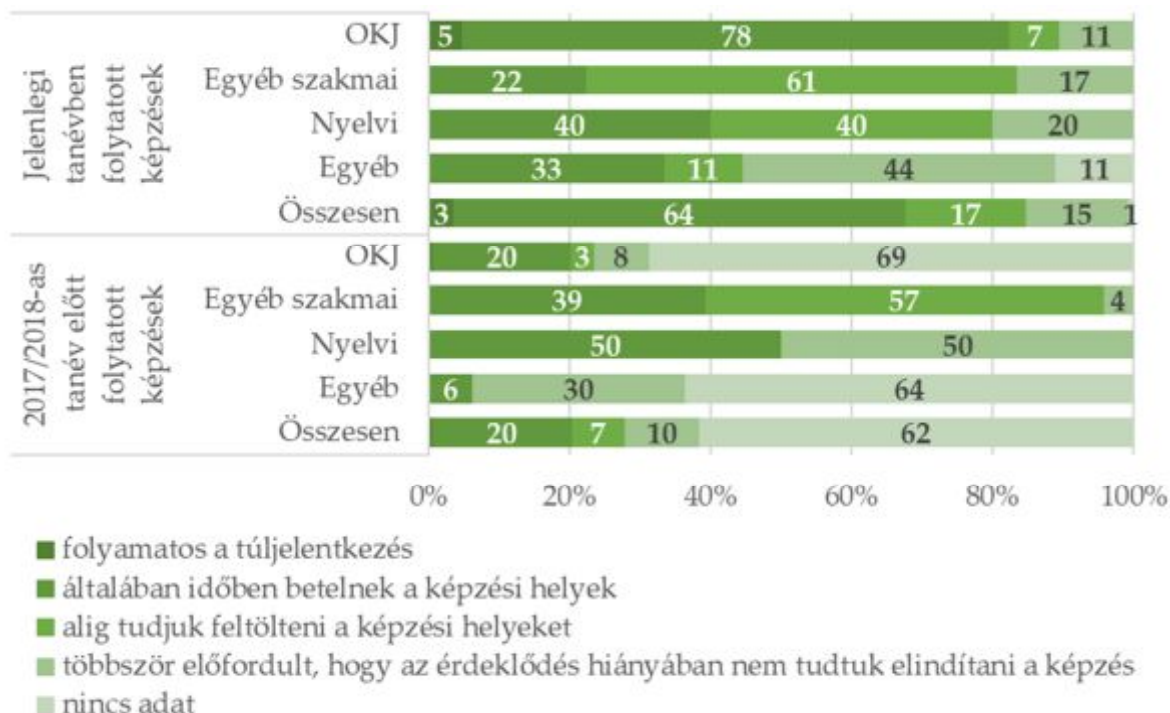
12.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	74	28,4	71,6	0,0
Gépészet	74	52,7	47,3	0,0
Mezőgazdaság	44	36,4	63,6	0,0
Informatika	24	25,0	75,0	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	20	15,0	85,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	17	11,8	88,2	0,0
Építészet	17	5,9	94,1	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	15	6,7	93,3	0,0
Élelmiszeripar	10	10,0	90,0	0,0
Egészségügy	8	62,5	37,5	0,0
Közfoglalat	8	0,0	100,0	0,0
Nyelvi képzés	7	71,4	28,6	0,0
Közgazdaság	5	0,0	100,0	0,0
Könnyűipar	4	50,0	50,0	0,0
Közlekedés	3	100,0	0,0	0,0
Faipar	2	0,0	100,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	100,0	0,0	0,0
nincs adat	51	0,0	98,0	2,0
Összesen	384	27,6	72,1	0,3

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 3 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 64 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. A korábbi években indított képzések többségéről (62%) nem áll rendelkezésünkre ilyen adat. Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható, hogy a jelenlegi képzések esetén az OKJ-s képzések iránt a legnagyobb az érdeklődés, korábban pedig arányaiban nagyobb volt az egyéb szakmai és a nyelvi képzések iránt (12.2.3. ábra).

12.2.3. ábra: A jelenlegi (n=117), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=267) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 15 képzés tartozik, a gépészet, az egyéb szolgáltatások és a kereskedelem-marketing szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az informatika és a környezetvédelem-vízgazdálkodás szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb. A 7 nyelvi képzési helyből 3 esetében időben betelnek a helyek, ugyanakkor 2 esetében többször előfordult, hogy a képző intézmények az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott nyelvi képzésüket (12.2.2. táblázat).

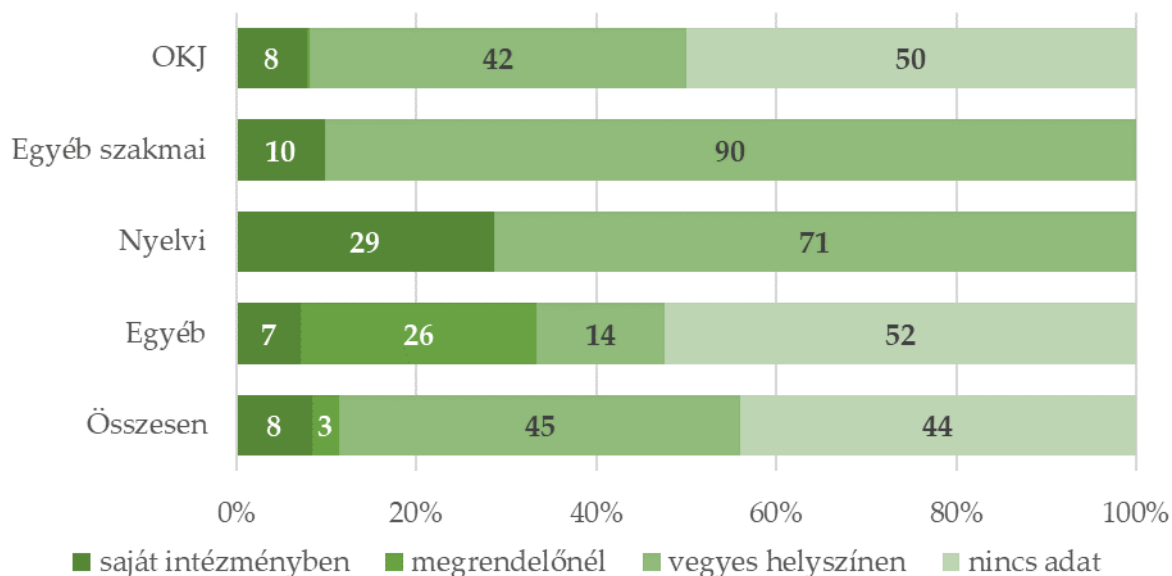
12.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	74	1,4	44,6	9,5	13,5	31,1
Gépészet	74	4,1	48,6	12,2	0,0	35,1
Mezőgazdaság	44	0,0	34,1	2,3	34,1	29,5
Informatika	24	0,0	4,2	0,0	33,3	62,5
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	20	0,0	45,0	5,0	0,0	50,0
Elektrotechnika-elektronika	17	0,0	35,3	5,9	0,0	58,8
Építészet	17	0,0	41,2	23,5	0,0	35,3
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	15	0,0	20,0	20,0	0,0	60,0
Élelmiszeripar	10	10,0	20,0	0,0	60,0	10,0
Egészségügy	8	0,0	37,5	62,5	0,0	0,0
Közszolgálat	8	0,0	25,0	0,0	0,0	75,0
Nyelvi képzés	7	0,0	42,9	28,6	28,6	0,0
Közgazdaság	5	0,0	80,0	20,0	0,0	0,0
Könnyűipar	4	0,0	75,0	25,0	0,0	0,0
Közlekedés	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Faipar	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	51	0,0	0,0	0,0	7,8	92,2
Összesen	384	1,3	33,3	10,4	11,7	43,2

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések közel egytizedét (8%) saját intézményben valósítják meg a képző intézmények, míg csaknem felét (45%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken). Összességében elmondható, hogy a nyelvi és az egyéb szakmai képzések elsősorban vegyes helyszínen valósulnak meg, de az OKJ-s képzések esetén is magas a vegyes helyszínen megvalósuló képzések aránya (12.2.4. ábra).

12.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=384)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések, különösen igaz ez például a gépészet és a mezőgazdaság szakmacsoport képzései esetén (12.2.3. táblázat).

12.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

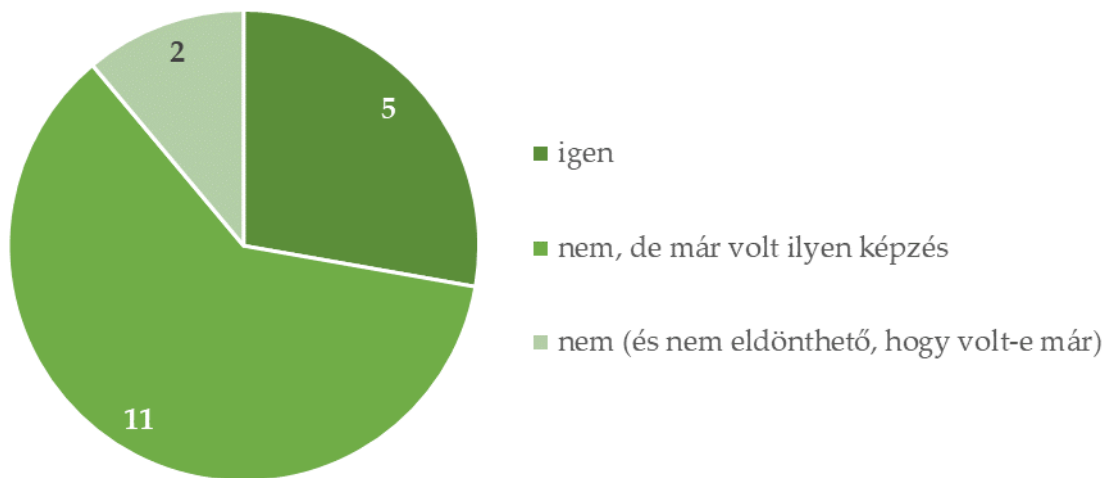
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Egyéb szolgáltatások	74	14,9	4,1	48,6	32,4
Gépészet	74	1,4	1,4	62,2	35,1
Mezőgazdaság	44	2,3	0,0	65,9	31,8
Informatika	24	4,2	20,8	12,5	62,5
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	20	10,0	0,0	40,0	50,0
Elektrotechnika-elektronika	17	5,9	0,0	35,3	58,8
Építészet	17	17,6	0,0	47,1	35,3
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	15	6,7	0,0	33,3	60,0
Élelmiszeripar	10	10,0	0,0	80,0	10,0
Egészségügy	8	0,0	0,0	100,0	0,0
Közfoglalat	8	12,5	0,0	12,5	75,0
Nyelvi képzés	7	28,6	0,0	71,4	0,0
Közgazdaság	5	80,0	0,0	20,0	0,0
Könnyűipar	4	50,0	0,0	50,0	0,0
Közlekedés	3	0,0	0,0	100,0	0,0
Faipar	2	0,0	0,0	100,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	51	0,0	5,9	0,0	94,1
Összesen	384	8,3	3,1	44,5	44,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

12.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó, és a cégek digitális technológiákra történő átállását segítő IKER 1. és 2. szintű képzések (például: Bevezető a digitális eszközök világába – IKER 1-2. szintű képzés; Első lépések a digitális világba – IKER 1. szintű képzés; Önállóan használok az informatikai eszközt – IKER 2. szintű képzés) az összes engedélyezett képzés 3 százalékát (n=18) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 5-öt folytatnak jelenleg is, 11-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg az ilyen jellegű informatikai képzést nyújtó intézmények. Összességében tehát a 18 engedélyezett IKER képzésből 16 indult el eddig (12.3.1. ábra).

12.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db (n=18)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az 5 jelenlegi tanévben folytatott IKER képzés közül kettőt negyedévente, kettőt évente, egyet pedig ritkábban, mint évente indítanak a képző intézmények, míg a korábbi tanévek IKER képzései nagy valószínűséggel ritkábban mint évente indulnak (12 darab).

A jelenlegi tanévben tartott 5 IKER képzésből 4 esetén többször is előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem sikerült elindítani a képzést. Az eddig összes megtartott 16 IKER képzés esetében azt tudjuk, hogy közülük kettő vegyes helyszíneken került megvalósításra, a megrendelőnél pedig négy képzést tartottak a képző intézmények.

12.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Általános gazdasági helyzet

A megye gazdálkodó szervezetei fő TEÁOR kódjuk alapján 16 ágazatba sorolhatók be. A kettős könyvvitelt vezető vállalkozások kb. 10 százaléka (429), a feldolgozóiparban tevékenykedik és a megyei nettó árbevétele 57,9 százalékát realizálják. Az exportértékesítés terén 90 százalékos súllyal rendelkeznek. A 16 ágazat közül a feldolgozóiparhoz tartozó gépipar és kohászat, továbbá a tercier szektorban szereplő kereskedelem és nem anyagi ágak a megye húzóágazataivá váltak.

Nógrád megye országhatáron túli értékesítéseinek 52,9 százaléka gépipari vállalkozások produktumának eredménye. A fennmaradó 15 ágazatban már-már

elhanyagolható volt az export megyén belüli súlya. Kivételt talán a kohászat jelentett, a megye exportjának 12,9 százalékos szelete volt az övék.

Az értékesítés nettó árbevételének másik felét kitevő belföldi eladások esetében a kereskedelem és kohászat olyan mértékű mélyrepülésbe kezdett, hogy a megye belföldi értékesítését „sikerült” bázisszintre kihozni. A külföldi piacok mellett a hazai piacokon is fokozatosan értékelődik fel a feldolgozóipar szerepe, hiszen a megyén belüli részarányuk 1,6 százalékponttal 23,3 százalékról 24,9 százalékra emelkedett.

Az ágazati teljesítményeket legkomplexebben szemléltető hozzáadott érték mutatója valamelyest követte az árbevételnél felvázolt tendenciákat. A megyei szinten kimutatott 5,6 százalékos többlet jobbára a feldolgozóiparban keletkezett. A szolgáltató szektorban többnyire megyei átlag alatti növekmény vagy visszaesés következett be. Különösen szembetűnő a kereskedelem mélyrepülése, közel 2 százalékpontot veszített megyei részesedéséből. A hasonló volument képviselő nem anyagi ágak anyagmentes termelési értéke bázisszinten alakult. A feldolgozóiparon belül a gépipar és a kohászat a megyei produktum egyharmadát állították elő. Ha ehhez a két feldolgozóipari ágazathoz még hozzávesszük a szolgáltató szektorból a másik két húzóágazatot (kereskedelem és nem anyagi ágak), máris a megye hozzáadott értékének 60 százalékát kapjuk eredményül.

Az egyes ágazatokban működő vállalkozások saját tőke arányos adózott eredmény mutatója összességében – az amúgy is alacsony érték ellenére – még tovább csökkent, hiszen a befektetések kevesebb adózott eredményt hoztak. Nem beszélve azokról az ágazatokról (vegyipar, gépipar, energiaipar, kereskedelem), ahol minden pótlólagos tőkebefektetés egyenesen veszteséget termelt. A többi ágazatban sem volt jellemző a tőkegyarapodás, így a megye ágazatai még messzebb kerültek a nemzetgazdasági átlagtól. A közlekedés volt az egyetlen, amely meg tudta azt közelíteni.

Munkaerőpiac

A 2 210 munkáltató társaság együttesen 18 546 főt alkalmazott, 259 fővel kevesebbet az előző évinél. Az elmúlt évhez hasonlóan a legnagyobb foglalkoztató ágazat a feldolgozóipar volt, ahol a megyei munkavállalók 42,1 százaléka dolgozott. A megye legnagyobb foglalkoztatói (1-2 kivételtől eltekintve) a feldolgozóiparban tevékenykedtek. A feldolgozóiparon belül külön érdemes kiemelni a gépipart, ahol a legmagasabb (77 fő) a társaságok által átlagosan foglalkoztatottak száma. Az ágazatban 9 olyan vállalkozás is volt, amelyek 49 főnél többet alkalmaztak. A feldolgozóipar után a második legnagyobb foglalkoztató a kereskedelem volt. Az

ágazatban a megyei alkalmazottak 17,8 százaléka vállalt munkát, számuk 6,4 százalékkal csökkent az előző időszakhoz képest. Egy-egy munkáltatónál átlagban alig valamivel több, mint 6 fő dolgozott.

A munkaadók száma a nem anyagi ágakban volt a legmagasabb. A 773 foglalkoztató a megyei munkavállalók 19,6 százalékának biztosított munkalehetőséget. Ebben az ágazatban volt – az építőipar mellett – az egyik legalacsonyabb az egy munkaadóra jutó létszám, még az 5 főt sem érte el. Az építőiparban 275 társaság 1 224 főt alkalmazott, ami az összes foglalkoztatott 6,6 százaléka. A tercier szektorban a nem anyagi ágakon túl a közlekedésben sikerült még létszámbővülést elérni, közel 20 fővel többnek biztosított megélhetést az ágazat mintegy 100 munkáltatója. Az energiaiparban csaknem felére csökkent az ágazat foglalkoztatottainak száma egy év leforgása alatt. Ennek hátterében egyedi körülmény állt, ugyanis egy nem profitorientált vállalkozási formát választó városgazdálkodási cég a tárgyév folyamán a nem anyagi ágakba sorolódott át aktuális főtevékenysége alapján.

Képzések, képzési igények

A munkaerőpiac megyei helyzetét nagyban befolyásolja az iskolarendszerű nappali tagozatos szakképzés helyzete. A szakmát tanuló fiatalok létszáma, a választott szakképesítések köre, valamint a szakmát tanulók motiváltsága, elhivatottsága a szakma tanulása, majd a kétkezi munkavégzés iránt.

**Szakképesítések szerinti beiskolázás 2016/2017-es tanév iskolarendszerű
szakképzés, 9. évfolyam, Nógrád megye**

Sorszám	Szakképesítés megnevezése	Tanulói létszám
1.	eladó	73
2.	pincér	55
3.	hegesztő	53
4.	szakács	53
5.	asztalos	51
6.	mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó	44
7.	pék	37
8.	női szabó	34
9.	szociális gondozó és ápoló	29
10.	mezőgazdasági gépész	28
11.	kőműves	26
12.	villanyszerelő	24
13.	festő, mázoló, tapétázó	19
14.	cukrász	16
15.	gazda	16
16.	karosszerialakatos	15
17.	népi kézműves, szőnyegszövő	15
18.	gépjármű mechatronikus	12
19.	ipari gépész	12
20.	ács	11
21.	gépi forgácsoló	8
22.	eladó rész-szakképesítés (SNI)	7
	Összesen	638

A szakképzési évfolyamokon (9-10-11.) tanulók beiskolázási létszámainak alakulása a 2016/2017-es tanévben

Szakképesítés megnevezése	Tanulói létszám			
	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	Összesen
ács	11	0	0	11
asztalos	51	22	13	86
cukrász	16	21	9	46
eladó	73	26	14	113
élelmiszer- és vegyi áru eladó (SNI-részsakképesítés)	7	0	0	7
épület- és szerkezetlakatos	0	0	8	8
festő, mázoló, tapétázó	19	17	4	40
gépi forgácsoló	8	6	5	19
gépjármű mechatronikus	12	9	5	26
hegesztő	53	38	21	112
ipari gépész	12	5	5	22
gazda	16	21	21	58
karosszérialakatos	15	9	10	34
kőműves	26	6	6	38
kőműves és hidegburkoló	-	7	9	16
központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő	0	8	10	18
mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó	44	9	21	74
mezőgazdasági gépész	28	19	15	62
népi kézműves, szőnyegszövő	15	9	6	30
női szabó	34	15	4	53
pék	37	15	6	58
pincér	55	10	26	91
szakács	53	36	46	135
számítógép szerelő, és karbantartó	0	6	16	22
szociális gondozó és ápoló	29	20	14	63
vájár	0	0	4	4
villanyszerelő	24	14	15	53
Összesen	638	348	313	1299

Megállapíthatjuk, hogy a szakképesítések viszonylag szűk körét oktatják a megyében. Behatárolt és korlátozott a szakképesítések köre, melyekben évről-évre elindulnak a képzések.

Hiány-szakképesítések vonatkozásában is hasonló a helyzet, hiszen a tanévre meghirdetett hiány-szakmákból (20 db) mindössze csak 11 szakmában indult képzés. Ennek okai között felsorolhatóak az alábbi indokok:

- csökkenő tanuló létszám
- kevésbé népszerűek a kétkezi szakmák
- fémipari szakmák keresettek, de a fiatalok körében mégsem népszerűek
- divatszakképesítések kontra hiányszakképesítések
- a megye képzésébe nem illeszkedő kormányzati döntés hatására beemelt szakképesítések
- gimnázium vonzó ereje, stb.

Hiány-szakképesítések Nógrád megyében 2015-2018. között (tanévenkénti bontásban)

Hiányszakképesítések 2015/2016-os tanév Nógrád Szakképesítés megnevezése	OKJ azonosító	Hiányszakképesítések 2016/2017-es tanév Nógrád megye Szakképesítés megnevezése	OKJ azonosító	Hiányszakképesítések 2017/2018-as tanév Nógrád megye Szakképesítés megnevezése
		Ács	34-582-01	Ács
		Autószerelő	54-525-02	
Asztalos	34-543-02			
Cukrász	34-811-01			
		Elektronikai műszerész	34-522-03	
			34-582-03	Épület- és szerkezetlakatos
Gazda	34-621-01	Gazda	34-621-01	
		Gépgyártástechnológiai technikus	54-521-03	Gépgyártástechnológiai technikus
		Gépjármű mechatronikus	34-525-02	
Gépi forgácsoló	34-521-03		34-521-03	Gépi forgácsoló
		Gyakorló ápoló	54-723-02	Gyakorló ápoló
		Gyártósori gépbeállító	34-521-05	
Hegesztő	34-521-06	Hegesztő	34-521-06	Hegesztő
		Hűségi termékgépgyártó	34-541-03	
Ipari gépész	34-521-04	Ipari gépész	34-521-04	Ipari gépész
		Karosszérialakatos	34-525-06	
Kőműves és hidegburkoló	34-582-08		34-582-14	Kőműves
			54-850-01	Környezetvédelmi technikus
			34-582-09	Központifűtés- és gázhalózat rendszerszerelő
Mezőgazdasági gépész	34-521-08	Mezőgazdasági gépész	34-521-08	Mezőgazdasági gépész
			54-521-05	Mezőgazdasági gépésztechnikus
			34-521-09	Műanyagfeldolgozó
Női szabó	34-542-06	Női szabó	34-542-06	Női szabó
		Pék	34-541-05	Pék
		Ruhaipari technikus	54-542-02	
		Szerszámkészítő	34-521-10	Szerszámkészítő
Szociális gondozó és ápoló	34-762-01	Szociális gondozó és ápoló	34-762-01	Szociális gondozó és ápoló
		Textilipari technikus	54-542-03	
Vájár	34-544-01			
Villanyszerelő	34-522-04	Villanyszerelő	34-522-04	Villanyszerelő
			54-853-02	Vízgyógyászati technikus
			34-853-02	Vízügyi szakmunkás
	mindhárom tanévben		csak a 2017/2018-as tanévben	
	csak a 2015/2016-os tanévben		csak a 2016/2017-es tanévben	
	2015/2016 és 2017/2018 tanév		2016/2017 és 2017/2018 tanév	
	2015/2016 és 2016/2017 tanév			

Fenti tényezők hatására évről-évre nehezebben indulnak el a meghirdetett szakmai osztályok. Emellett problémát jelent, hogy nagy a lemorzsolódás az első évfolyamot követően. A tankötelezettség életkori határának 16 évre történő módosítása is azzal járt, hogy sok fiatal a 16. életévének betöltését követően, ha nem kellően motivált, vagy nincs mögötte gondoskodó szülői háttér, nem fejezi be a

szakmai tanulmányait. Álláskeresővé válik, jobb esetben egy iskolarendszeren kívüli tanfolyami képzés keretében szerez valamilyen szakmát, de legtöbb esetben ez sem történik meg.

A gazdaság által igényelt szakképesítések körének kialakítása során megjelennek a megyei munkáltatói igények, valamint a kormányzati gazdaságpolitikai, oktatáspolitikai döntések hatásai egyaránt.

Ez abban mutatkozik meg, hogy minden tanévben voltak olyan szakképesítések, melyek nem a megye munkáltatói által kerültek megfogalmazásra, hanem a kormány jelölte ki az adott szakmát hiányszakmának:

- a 2015/2016-os tanévben a cukrász (OKJ 34 811 01) és a vágár (OKJ 34 544 01) szakképesítés
- a 2016/2017-es tanévben a ruhaipari technikus (OKJ 54 542 02) és a textilipari technikus (OKJ 54 542 03) szakképesítés
- a 2017/2018-as tanévre a vízgazdálkodó technikus (OKJ 54 853 02), a vízügyi szakmunkás (OKJ 34 853 02), valamint a környezetvédelmi technikus (OKJ 54 850 01) szakképesítés.

A vágár képzés elindult egy osztállyal, viszont a 3. évfolyamra a tanulók elfogytak, mindössze 2 fő maradt a szakmai záróvizsgára. Ebből is látható, hogy sajnos a kormányzati döntések, valamint a helyi igények által megfogalmazott szakképesítések sok esetben nem egyeznek.

Hasonló a helyzet a cukrász szakmával is, a képzés több évtizede jelen van a megye szakképzésében, viszont hiányszakmaként való megjelölése nem volt indokolt. A szakképző intézmények által felkészített ifjú cukrász fiatalok elegendő számban végeznek ahhoz, hogy a megye cukrászdáiba a munkaerő-utánpótlás megoldott legyen. Nem szükséges ösztöndíjjal támogatottan emelni a tanuló létszámot.

Felnőttoktatás alakulása a 2016/2017-es tanévben Nógrád megyében

Nógrád megyében a 2016/2017-es tanévben 582 fő vett részt iskolarendszerű felnőttoktatásban. 20 szakképesítésben folyt a képzés, ebből 10 szakma érettségire épülő szakképesítés, illetve a másik 10 szakképesítés 8 osztályra épülő alapszakképzés. A felnőttek szakképzésében a megyében a Salgótarjáni Szakképzési Centrum által fenntartott intézmények vesznek részt. A Salgótarjáni Szakképzési Centrum iskoláiban, Balassagyarmaton, Bátonyterenyén, Salgótarjánban, valamint kihelyezett képzésein a megye számos településén több mint száz szakma oktatásának feltételeit teremtték meg nappali tagozaton vagy felnőttoktatás keretében. A képzési kínálatot rugalmasan, a gazdasági környezet elvárásaihoz igazítják, a hatékony

oktatást pedig jól felszerelt, modern tantermekkel, és a hagyományos mesterségek eszközigényétől a legkorszerűbb gépekkel, berendezésekkel ellátott oktatótermekkel támogatják. A szakképzési centrum és tagintézményei együttműködnek a Nógrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, a Nógrád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályával, a helyi önkormányzatokkal és a vállalkozásokkal. A szakképzők a munkaerőpiac keresleti-kínálati oldalának egyensúlyát igyekeznek biztosítani olyan szakmák oktatásával, amelyek révén a diákok elhelyezkedési lehetőséghez jutnak, és amelyekkel az itt működő vállalkozások a tevékenységükhöz megfelelő szakember-utánpótlást kaphatnak. A szakképzési centrum vezetése az irányítása alatt álló, állami szakképző intézményekben kiemelt figyelmet fordít a felnőttoktatásra. Az iskolarendszeren kívüli képzési lehetőségek, a tanműhelyek és az iskolák infrastruktúrája a cégek számára is rendelkezésre állnak.

A felnőttek beiskolázásánál figyelembe vették a munkáltatók részéről felmerülő igényeket is. Az asztalos és villanyszerelő szakképesítésben résztvevő felnőttek nagyobb része cégek képviselőjében, a cégek által támogatva tanulószerveződés keretében tanul. Rendkívül népszerű a megyében a kormány által országosan meghirdetett kis- és középvállalkozások ügyvezetője I. és II. képzés is. A két képzési típusban összesen 210 fő kezdte meg tanulmányait. Ez az összes szakképzésben részt vevő felnőtt 36,1 %-a. A nappali tagozatos képzésekhez hasonlóan a másodszakmás, felnőttoktatásban is népszerűek az egészségügyi szakmák, 53 fő vesz részt gyakorló ápoló képzésben, 45 fő mentőápolónak tanul, 26 fő pedig ápolónak. A felnőttek körében igen kedvelt szakma a pénzügyi-számviteli ügyintéző szakképesítés. Ezt a szakmát összesen 38 fő tanulja. Ebbe a képzésbe olyan személyek vesznek részt, akik vállalkozások ügyintézői és szakmai végzettséggel nem rendelkeznek a pénzügyi-gazdasági területen.

Várható munkaerő-igény alakulása Salgótarjánban

A Salgótarján Megyei Jogú Városban működő vállalkozások körében 2017. évben végzett kérdőíves felmérés eredményeit feldolgozva meghatározásra kerültek azok a munkakörök, melyekben a vállalkozások munkaerő felvételt terveztek a következő 12 hónapban, vagy 3 éven túl, de négy éven belül. A 80 cég körében mindössze 5 munkakör van, amiben 10 főt elérő vagy meghaladó a megyében várható munkaerőpiaci kereslet. Ezek közül csak a hegesztő, lángvágó (FEOR 7325) valamint a lakatos (FEOR 7321) munkakör az, ahol előzetes szakképzettség megléte szükséges.

A tervezett munkaerő-felvétel, illetve munkaerő-elbocsátás alakulása

FEOR '08	Munkakör megnevezése	Munkaerő-felvétel	Munkaerő-elbocsátás
8418	autóbuszvezető	40	40
7325	hegesztő, lángvágó	20	0
9225	kézi csomagoló	20	2
7321	lakatos	19	2
8325	csomagoló-, palackozó- és címkézőgép kezelője	10	2
3135	minőségbiztosítási technikus	9	0
5134	szakács	7	10
7212	szabó, varró	7	0
8425	targoncavezető	7	2
8219	egyéb termék-összeszerelő	6	0
7223	bútorasztalos	5	1
7224	kárpitos	5	0
7323	forgácsoló	5	0
7331	gépjármű- és motorkarbantartó, -javító	5	4
7524	épületvillamossági szerelő, villanyszerelő	5	0
5113	bolti eladó	4	1
7513	ács	4	0
3311	ápoló, szakápoló	3	0
5112	vezető eladó	3	0
7511	kőműves	3	0
1313	építőipari tevékenységet folytató egység vezetője	2	0
3116	gépésztechnikus	2	0
5132	pincér	2	0
7334	mechanikaigép-karbantartó, -javító (műszerész)	2	0
7515	építményszerkezet-szerelő	2	0
8152	fémmegmunkáló, felületkezelő gép kezelője	2	0
4131	készlet- és anyagnyilvántartó	1	0
5111	kereskedő	1	0
5135	cukrász	1	3
6115	dísznövény-, virág- és faiskolai kertész, csemetenevelő	1	0
9236	konyhai kisegítő	1	0

Összességében a tervezett munkaerő-változás pozitívnak mondható, hiszen csak két munkakörben szakács (FEOR 5134), cukrász (FEOR 5135) fog várhatóan csökkenni a foglalkoztatottak száma a megkérdezett cégeknél. A keresett szakmacsoportok és a hozzátartozó szakképesítések a következők:

- Gépezet szakmacsoport: hegesztő; ipari gépész; gépi forgácsoló; gépgyártástechnológiai technikus
- Vendéglátás szakmacsoport: szakács; pincér; cukrász; konyhai kisegítő
- Építőipar szakmacsoport: ács; kőműves

- Kereskedelem szakmacsoport: eladó; kereskedő
- Faipar szakmacsoport: asztalos; kárpitos
- Elektrotechnika, elektronika szakmacsoport: villanyszerelő
- Könnyűipar szakmacsoport: női szabó
- Szociális szakmacsoport: szociális gondozó és ápoló

A következőkben a balassagyarmati és a rétsági járás várható munkaerő-igény alakulását szemléltetjük 60 megkeresett cég válaszai alapján. A megkérdezett vállalkozások 18 ágazatban végzik tevékenységüket. Munkavállaló felvétele az alábbi szakképesítésekben várható:

- asztalos
- autószerelő
- autótechnikus
- autóvillamossági szerelő
- cukrász
- eladó
- épület és szerkezetlakatos
- gépjármű mechatronikus
- hegesztő
- irodai asszisztens
- karosszérialakatos
- kereskedő
- központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő
- pék
- pénzügyi ügyintéző
- pincér
- rendszergazda informatikus
- szakács
- vendéglátó eladó
- vendéglős
- villanyszerelő

Fenti szakmalista alapján megállapítható, hogy Nógrád megye képzési szerkezete teljes mértékben ki tudja elégíteni az elvárt szakképzettségek körét. A beiskolázási szerkezet a vállalkozások által megadott szakképesítési igényekkel összhangban van. A következő 12 hónapra vonatkozó várható legtöbb munkaerő-felvétel: szakács 10 fő, pincér 8 fő, fémfeldolgozó gép kezelője 7 fő, bolti eladó 6 fő, egyéb szakképzett oktató, nevelő és gépjármű- és motorkarbantartó, -javító 4-4 fő.

Ugyanez a bátonyterenyi, pásztói, szécsényi és salgótarjáni (kivéve Salgótarján megyei jogú város területén) járásban a 60 megkeresett cég alapján (a megkérdezett vállalkozások 21 ágazatban végzik tevékenységüket) a következő:

Várható munkavállaló felvétel szakképesítései vagy feladatai:	
ács	karosszerialakatos
adminisztrátor	konyhai kisegítő
állatpreparátor	kőműves
asztalos	kötő
autószerelő	közgazdász
autóvillamossági szerelő	központifűtés szerelő
bádogos	lakatos
bőrdíszműves	minőségbiztosítási ellenőr
CNC programozó	műszaki középfokú végzettségű fűrőgépkészítéshez
cukrász	női szabó
eladó	nyomdai programokat ismerő szakember (érettségivel)
építészmérnök	pék
építőipari szakmunkás	pincér
építőmérnök	segédmunkás
épületasztalos	szakács
festő, mázoló	szerkezetlakatos
fizioterápiás asszisztens	szobafestő
gépi forgácsoló	szociális ápoló, gondozó
gépjármű mechatronikus	szőnyeggyártáshoz értő technikus
gépkészítő	takarító
gépkocsivezető	vendéglátó eladó
gépserelő karbantartó	villamos gépkezelő
gyengeáramú műszerész	villamos hálózatszerelő
gyógytornász	villamos távvezeték építő, üzemeltető
hegesztő	villamosmérnök
hidegburkoló	villanyszerelő
hospice szakápoló	vízvezeték szerelő

A következő 12 hónapban 45 munkakörben terveznek munkaerő-felvételt a vállalkozások. Legnagyobb arányú az egyszerű ipari foglalkozású munkakör, ezt követi a szociális gondozó, szakgondozó, majd a forgácsoló. Jelentősnek mondható még a szabó, varró, valamint a bőrdíszműves, bőröndös, bőrtermékkészítő, -javító munkakör is.

Üres álláshelyek, amelyekre nehéz megfelelően képzett szakmunkást találni

Munkakör	FEOR'08
Gyógytornász	2224
Szociális munkás és tanácsadó	2312
Gyógytornász	2441
Fa- és könnyűipari technikus	3114
Építő- és építészmunkás	3117
Konyhafőnök, séf	3222
Ápoló, szakápoló	3311
Fizioterápiás asszisztens	3332
Szociális gondozó, szakgondozó	3513
Pénzügyi ügyintéző	3611
Kulturális intézményi szaktechnikus	3717
Bolti eladó	5113
Pincér	5132
Szakács	5134
Cukrász	5135
Pék, édesipartermék-gyártó	7114
Szabó, varró	7212
Bőrdíszműves, bőrdíszmester, bőrtárgykészítő, -javító	7216
Lakatos	7321
Forgácsoló	7323
Hegesztő, lángvágó	7325
Gépjármű- és motorkarbantartó, -javító	7331
Kőműves	7511
Ács	7513
Épületasztalos	7514
Vezeték- és csőhálózat-szerelő (víz, gáz, fűtés)	7521
Épületvillamossági szerelő, villanyszerelő	7524
Épület-, építménybádogos	7533
Burkoló	7534
Festő és mázoló	7535
Egyéb építési szakipari foglalkozású	7539
Molnár	8111
Ruházati gép kezelője és gyártósor mellett dolgozó	8122
Fémfeldolgozó gép kezelője	8151
Fémmegmunkáló, felületkezelő gép kezelője	8152
Szilárdásvány kitermelő gép kezelője (szén, kő)	8311
Tehergépkocsi vezető, kamionsofőr	8417
Földmunkagép és hasonló könnyű- és nehézgép kezelője	8422
Kézi csomagoló	9225
Egyszerű ipari foglalkozású	9310

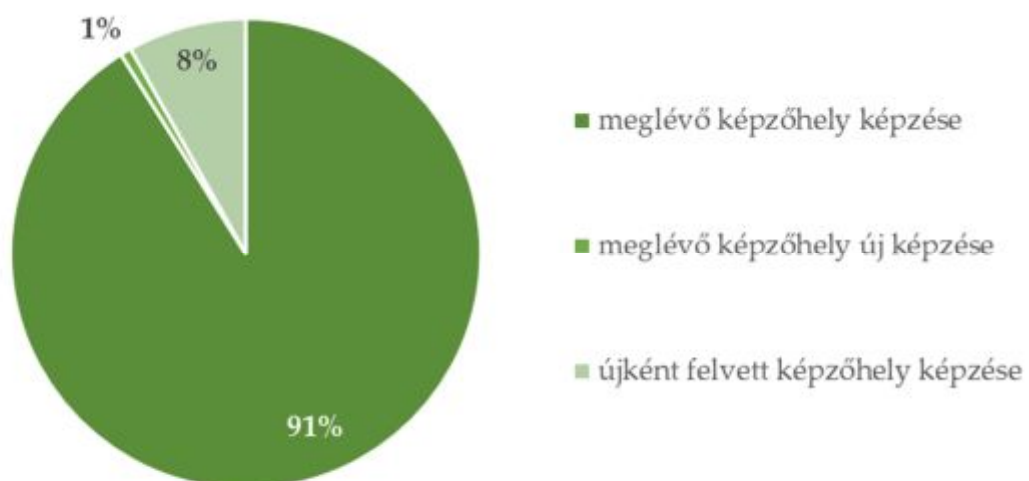
13. Somogy megye

13.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 32 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. A kiküldött, érvényes engedéllyel rendelkező képző intézményeket tartalmazó nyilvántartásban kivétel nélkül olyan képző intézmények szerepeltek, melyek székhelye Somogy megyében van. Ebből 1 képző intézmény időközben megszűnt. A nyilvántartás a kutatás során 1 új képző intézménnyel egészült ki, mely szintén Somogy megyei székhellyel rendelkezik.

A 32 képzőhely összesen 528 engedélyezett képzést kínál, azonban a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: van nagyobb képzési kínálattal (több mint 80 engedélyezett képzéssel) rendelkező képző intézmény, és olyanok is, amelyek csak 1–1 képzést nyújtanak. A képzések legnagyobb hányadát (92%) meglévő képzőhelyek biztosítják, ugyanakkor közel egytizedét (8%) az újként gyűjtött képzőhelyek képzései teszik ki (13.1.1. ábra).

13.1.1. ábra: A nyilvántartásban szereplő és az újként felvett képzőhelyek képzéseinek megoszlása, % (n=528)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az engedélyezett képzések legnagyobb része, több mint háromnegyede (78%) OKJ szerinti („A” körös), 4 százaléka egyéb szakmai („B” körös), 3 százaléka nyelvi („C” körös) és mintegy 16%-a egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=92), illetve a korábbi tanévekben megtartott képzések (n=98) elég hasonlóan oszlanak meg

képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=528), korábban valamivel még nagyobb volt az OKJ-s képzések relatív hányada, az összes engedélyezett képzés esetén ez az arány a korábbi és a jelenlegi érték között helyezkedik el. A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések közel egyötödét (17%) indították el a képző intézmények. A képzések némivel kevesebb, mint egyötödéről (19%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések kicsivel több, mint egyharmadát (36%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések, valamint a nyelvi képzések esetén ez az arány meghaladja az 50 százalékot (13.1.1. táblázat).

13.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	63	68,5	15,3	82	83,7	19,9	412	78,0
Egyéb szakmai	5	5,4	26,3	5	5,1	26,3	19	3,6
Nyelvi	4	4,3	28,6	4	4,1	28,6	14	2,7
Egyéb	20	21,7	24,1	7	7,1	8,4	83	15,7
Összesen	92	100,0	17,4	98	100,0	18,6	528	100,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több mint háromnegyedüket (83%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd az 13.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (19%);
- nem folytatnak, illetve egyszerűen még nem indítottak adott képzéseket a megyében (például mert nem sikerült elindítani, vagy a képzés nem a képző intézmény tényleges profilja vagy csupán szerepeltetik az engedélyükben vagy kizárólag vizsgaszervezés miatt engedélyezték az adott képzést) (13%);
- megszűnt a képzőhely, illetve az adott képzés (2%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (49%).

13.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	63	15,3	5	26,3	4	28,6	20	24,1	92	17,4
nem, de már volt ilyen képzés	82	19,9	5	26,3	4	28,6	7	8,4	98	18,6
nem volt még ilyen képzés	18	4,4	3	15,8	0	0,0	2	2,4	23	4,4
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	26	6,3	5	26,3	0	0,0	13	15,7	44	8,3
megszűnt a képzés	1	0,2	0	0,0	0	0,0	1	1,2	2	0,4
megszűnt a képzőhely	0	0,0	0	0,0	2	14,3	8	9,6	10	1,9
nincs információ	222	53,9	1	5,3	4	28,6	32	38,6	259	49,1
Összesen	412	100,0	19	100,0	14	100,0	83	100,0	528	100,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (57%). Az egyéb képzések esetén nem lehet, illetve a képzőhelyek sem tudták besorolni az adott képzésüket, az OKJ-s képzések felét nem sorolták be szakmacsoportba, továbbá a megszűnt képzőhelyek képzései, a megszűnt képzések, valamint az engedélyezett, de ténylegesen nem folytatott képzések esetén is alacsony az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet szakmacsoportba tartozik (8%), ezt követik az élelmiszeripar (6%), a vendéglátás-turisztika (5%) és az informatika (5%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (10%) és az élelmiszeripar (7%), az egyéb szakmai képzéseket az ügyvitel (a 19 db engedélyezett egyéb szakmai képzésből 4 db), míg az egyéb képzéseket az informatika (22%) szakmacsoportban engedélyeztettek a képző intézmények. A jelenlegi tanévben ténylegesen megtartott képzések több mint egynegyede a gépészet szakmacsoportban indul, továbbá az informatika szakmacsoportba tartozó képzések aránya is meghaladja a 10 százalékot. A korábbi tanévekben ténylegesen megtartott képzések közel egynegyede az élelmiszeripar szakmacsoportban indult, továbbá a mezőgazdaság szakmacsoportba tartozó képzések aránya is meghaladta a 10 százalékot. A nyelvi képzéseket (is) nyújtó képző intézmények ezen képzéseik egyharmadát jelenleg is folytatják, s további egyharmadát korábban szervezték meg (13.1.3. táblázat).

13.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Gépészet	26	28,3	65,0	7	7,1	17,5	40	7,6
Élelmiszeripar	7	7,6	20,6	24	24,5	70,6	34	6,4
Vendéglátás-turisztika	7	7,6	28,0	9	9,2	36,0	25	4,7
Informatika	10	10,9	40,0	4	4,1	16,0	25	4,7
Mezőgazdaság	8	8,7	42,1	11	11,2	57,9	19	3,6
Ügyvitel	2	2,2	16,7	4	4,1	33,3	12	2,3
Nyelvi képzés	4	4,3	33,3	4	4,1	33,3	12	2,3
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	4	4,3	33,3	4	4,1	33,3	12	2,3
Közgazdaság	0	0,0	0,0	5	5,1	62,5	8	1,5
Építészet	2	2,2	28,6	3	3,1	42,9	7	1,3
Oktatás	1	1,1	20,0	3	3,1	60,0	5	0,9
Egyéb szolgáltatások	3	3,3	60,0	2	2,0	40,0	5	0,9
Szociális szolgáltatások	1	1,1	25,0	0	0,0	0,0	4	0,8
Egészségügy	0	0,0	0,0	1	1,0	25,0	4	0,8
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	4	4,1	100,0	4	0,8
Faipar	1	1,1	33,3	2	2,0	66,7	3	0,6
Közlekedés	0	0,0	0,0	1	1,0	50,0	2	0,4
Elektrotechnika-elektronika	2	2,2	100,0	0	0,0	0,0	2	0,4
Könnyűipar	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	1	0,2
Művészet, közművelődés, kommunikáció	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	1	0,2
Nyomdaipar	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	1	0,2
Vegyipar	0	0,0	0,0	1	1,0	100,0	1	0,2
Közszolgálat	0	0,0	0,0	1	1,0	100,0	1	0,2
nincs adat	14	15,2	4,7	8	8,2	2,7	300	56,8
Összesen	92	100,0	17,4	98	100,0	18,6	528	100,0

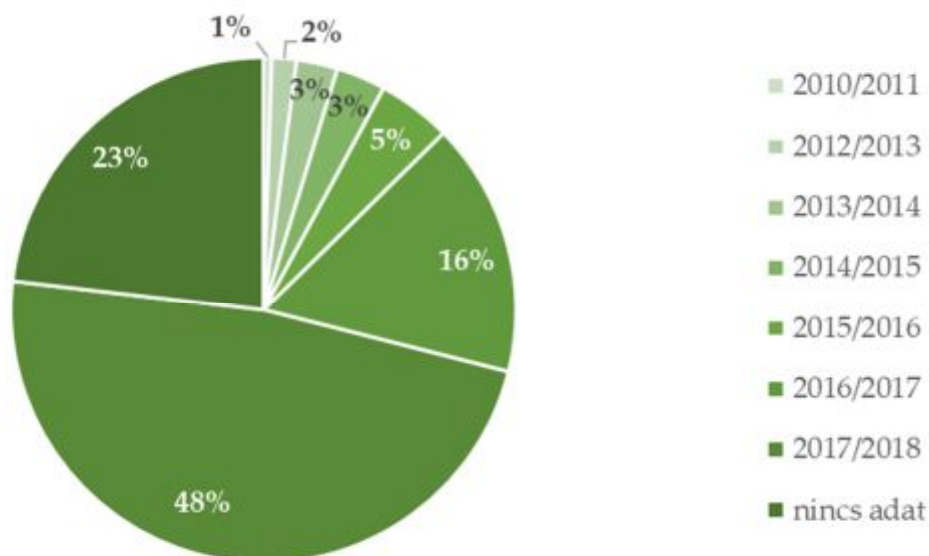
Forrás: GVI adatgyűjtés

13.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=190) a 2010/2011-es tanévig nyúlnak vissza, melyek csaknem fele (48%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre. A képzések csaknem egyötöde a 2016/2017-es (16%) került lebonyolításra (13.2.1. ábra).

13.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=190)

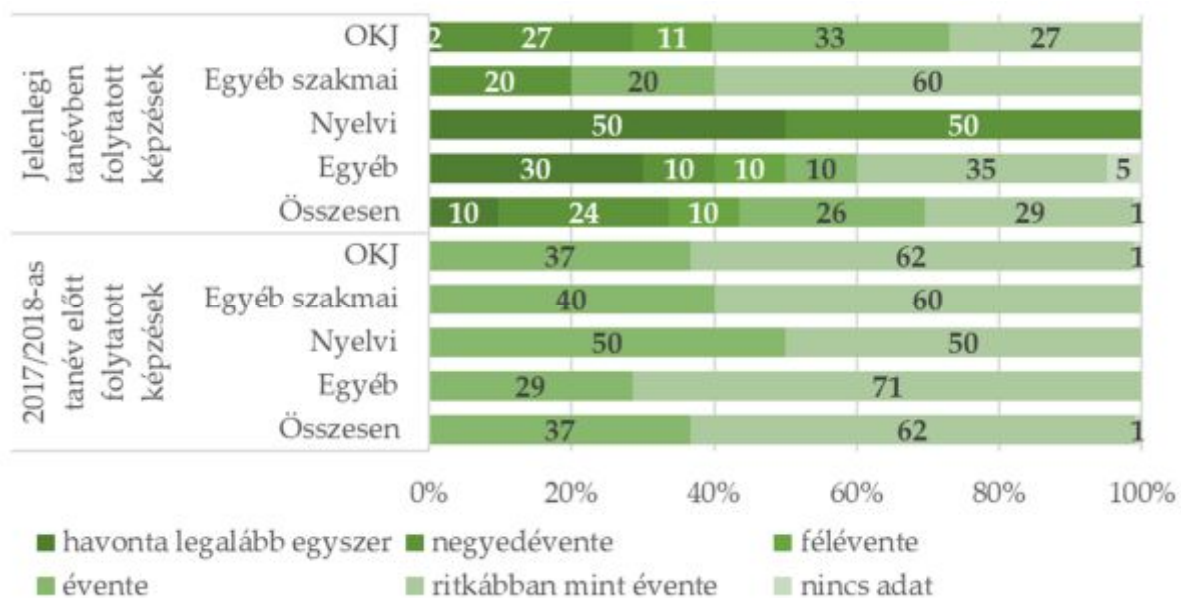

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (70%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több mint hattizede (61%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utal, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések negyedévente (17%) és évente (33%), az 5 egyéb szakmai képzésből 3 db ritkábban, mint évente indul, míg a nyelvi és az egyéb képzések esetén a másik két képzési körhöz képest magasabb a havonta legalább egyszer tartott képzések aránya (a képzések számát tekintve ez azonban 2, illetve 6 db-ot takar). A korábbi évek képzései esetében azonban nem beszélhetünk olyan

képzésről, ami sűrűbben indulna, mint évente. Összességében megállapítható, hogy nyelvi, illetve egyéb képzések némiképp gyakrabban kerülnek megszervezésre, mint OKJ-s vagy egyéb szakmai képzések, ugyanakkor az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (13.2.2. ábra).

13.2.2. ábra: A jelenlegi (n=92), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=98) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük az indított képzéseket, függetlenül attól, hogy jelenlegi, vagy korábbi képzésekről van szó. Ezt elsősorban az eredmények átláthatósága és az indokolta, hogy a kutatás céljának megfelelően arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen gyakran indulnak adott szakmacsoportba tartozó képzések. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül a gépészet, a nyelvi képzés, az informatika és a vendéglátás-turisztika szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban, de a mezőgazdasági képzések több mint fele is legalább évente elindul (13.2.1. táblázat).

13.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Gépészet	33	84,8	15,2	0,0
Élelmiszeripar	31	16,1	83,9	0,0
Mezőgazdaság	19	57,9	42,1	0,0
Vendéglátás-turisztika	16	87,5	12,5	0,0
Informatika	14	71,4	14,3	14,3
Nyelvi képzés	8	75,0	25,0	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	8	62,5	37,5	0,0
Ügyvitel	6	16,7	83,3	0,0
Egyéb szolgáltatások	5	80,0	20,0	0,0
Építészet	5	60,0	40,0	0,0
Közgazdaság	5	40,0	60,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	4	50,0	50,0	0,0
Oktatás	4	0,0	100,0	0,0
Faipar	3	33,3	66,7	0,0
Elektrotechnika-elektronika	2	50,0	50,0	0,0
Egészségügy	1	100,0	0,0	0,0
Vegyipar	1	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	1	0,0	100,0	0,0
Közszolgálat	1	0,0	100,0	0,0
Szociális szolgáltatások	1	0,0	100,0	0,0
nincs adat	22	27,3	72,7	0,0
Összesen	190	52,6	46,3	1,1

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 76 százalékáról elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyek esetében az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott képzésüket (64%). Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható, hogy a jelenlegi képzések esetén nincs érzékelhető különbség az eltérő képzési körbe tartozó képzések között, ugyanakkor a 2017/2018-

as tanévnél korábban indított képzéseknél az OKJ-s képzések iránt érzékelhető valamivel nagyobb érdeklődés (13.2.3. ábra).

13.2.3. ábra: A jelenlegi (n=92), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=98) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, a mezőgazdaság és az informatika szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az élelmiszeripari képzések iránt a legalacsonyabb. A nyelvi képzési helyek mindegyike általában időben telik be (13.2.2. táblázat).

13.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

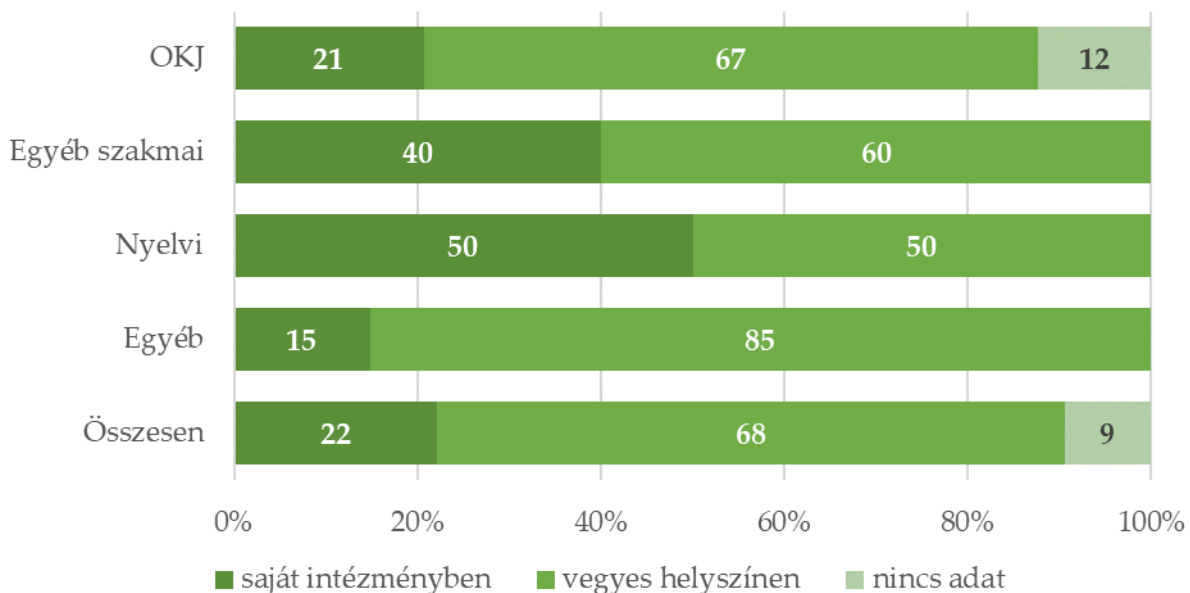
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Gépészet	33	0,0	75,8	9,1	15,2	0,0
Élelmiszeripar	31	0,0	16,1	0,0	83,9	0,0
Mezőgazdaság	19	0,0	42,1	15,8	42,1	0,0
Vendéglátás-turisztika	16	0,0	25,0	6,3	68,8	0,0
Informatika	14	0,0	57,1	0,0	21,4	21,4
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	8	0,0	62,5	0,0	37,5	0,0
Nyelvi képzés	8	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Ügyvitel	6	0,0	83,3	0,0	16,7	0,0
Építészet	5	0,0	80,0	0,0	20,0	0,0
Egyéb szolgáltatások	5	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Közgazdaság	5	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	4	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0
Oktatás	4	25,0	25,0	0,0	50,0	0,0
Faipar	3	0,0	33,3	33,3	33,3	0,0
Elektrotechnika-elektronika	2	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Egészségügy	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Vegyipar	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Közlekedés	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Közszolgálat	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Szociális szolgáltatások	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	22	0,0	50,0	31,8	9,1	9,1
Összesen	190	0,5	50,5	9,5	36,8	2,6

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések több mint egyötödét (22%) saját intézményben valósítják meg a képző intézmények, míg csaknem héttizedét (68%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken). Összességében elmondható, hogy minden képzési kör esetén a

vegyes helyszín dominál, közülük is az egyéb képzések esetén kiemelkedő ez az arány (85%) (13.2.4. ábra).

13.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=190)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések, különösen igaz ez a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, a vendéglátás-turisztika, a szociális szolgáltatások, a közgazdaság, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, az elektrotechnika-elektronika, az építészet és az oktatás szakmacsoport képzései esetén. Saját intézményben leggyakrabban a nyelvi képzések történnek (60%), de a legalább 30 megtartott képzést tartalmazó szakmacsoportok közül az informatika, a közgazdaság, az építészet, az oktatás és a szociális szolgáltatások szakmacsoportba tartozó képzések legalább egyharmada is saját képző intézményben valósul meg. A megrendelőnél leginkább az elektrotechnika-elektronika (35%), a gépészet (27%), valamint az oktatás (18%) szakmacsoport képzései szerveződnek (13.2.3. táblázat).

13.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		saját intézményben	vegyes helyszínen	nincs adat
Gépészet	33	9	90,9	0,0
Élelmiszeripar	31	6	35,5	58,1
Mezőgazdaság	19	21	78,9	0,0
Vendéglátás-turisztika	16	6	93,8	0,0
Informatika	14	29	71,4	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	8	13	87,5	0,0
Nyelvi képzés	8	50	50,0	0,0
Ügyvitel	6	33	66,7	0,0
Építészet	5	60	40,0	0,0
Egyéb szolgáltatások	5	40	60,0	0,0
Közgazdaság	5	60	40,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	4	0	100,0	0,0
Oktatás	4	75	25,0	0,0
Faipar	3	67	33,3	0,0
Elektrotechnika-elektronika	2	100	0,0	0,0
Egészségügy	1	0	100,0	0,0
Vegyipar	1	0	100,0	0,0
Közlekedés	1	0	100,0	0,0
Közfoglalat	1	100	0,0	0,0
Szociális szolgáltatások	1	100	0,0	0,0
nincs adat	22	18	81,8	0,0
Összesen	190	22,1	68,4	9,5

Forrás: GVI adatgyűjtés

13.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó, és a cégek digitális technológiákra történő átállását segítő IKER 1. és 2. szintű képzések (például: Bevezető a digitális eszközök világába – IKER 1-2. szintű képzés; Első lépések a digitális világba – IKER 1. szintű képzés; Önállóan használom az informatikai eszközt – IKER 2. szintű képzés) az összes engedélyezett képzés 3 százalékát (n=14) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 8-at folytatnak jelenleg is, 2-t pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg az ilyen jellegű informatikai képzést nyújtó intézmények. Összességében tehát a 14 engedélyezett IKER képzésből 10 indult el eddig (13.3.1. ábra).

13.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db (n=14)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A 8 jelenlegi tanévben folytatott IKER képzésből 7-et legalább félévente egyszer elindítják a képző intézmények, míg a korábbi tanévekben elindított 2 IKER képzés évente indul.

A jelenlegi tanévben tartott 8 IKER képzés közül 5 esetben általában időben betelnek a képzési helyek, további 3 képzés esetében nem áll rendelkezésünkre ilyen adat. A 2017/2018-as tanév előtt tartott 2 IKER képzés esetében többször is előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem sikerült elindítani a képzést.

Az IKER képzések többsége vegyes helyszíneken (8 darab) kerül megvalósításra, de saját intézményben (2 darab) is szoktak képzést tartani a képző intézmények.

13.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

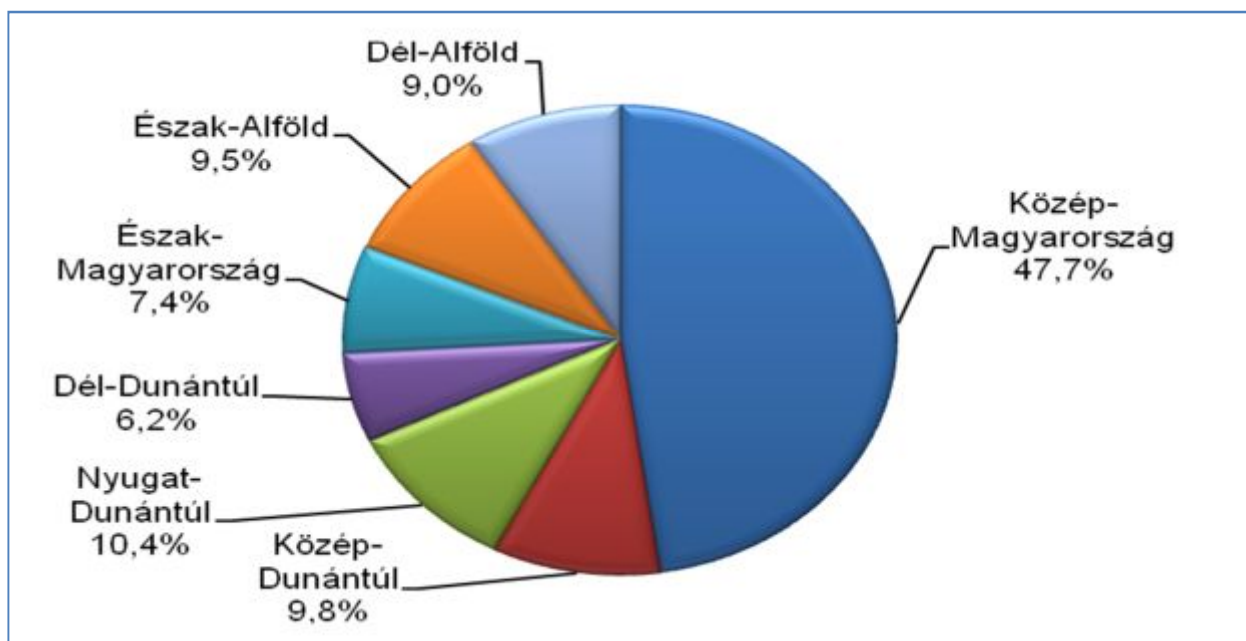
Somogy megye területe alapján Magyarország 5. legnagyobb megyéje (6036 km²), amely az ország dél-nyugati részén helyezkedik el, Baranya és Tolna megyével együtt a Dél-Dunántúli Régióhoz tartozik. Somogy az ország legritkábban lakott megyéje, ami egy km²-re számítva mindössze 51 fős népsűrűséget jelent a 2015. évi adatok alapján, ezzel a megyék rangsorában az utolsó helyre szorulva. A megye jellemzően aprófalvas településszerkezete meghatározó az oktatás, a közlekedés, az ipar és a mezőgazdaság tekintetében egyaránt. Megyeszékhelye és egyúttal a legnagyobb lélekszámú települése a megyei jogú Kaposvár, második legnagyobb városa Siófok.

Somogy megye népesedési mutatói rosszabbak az országos átlagnál. Az ország európai uniós csatlakozását követően fennmaradt a kedvezőtlen tendencia, melynek mértéket jellemzi, hogy a megye lakóinak száma, 2004. és 2015. között közel 22 ezer fővel csökkent. Az elmúlt tíz évben, az időszakos ingadozások ellenére csökkent az élve születések száma. A népességfogyást tovább erősíti a lakosság elvándorlása, mely 2003 óta folyamatosan negatív belföldi vándorlási különbözetet mutat. Az elvándorlók jelentős többsége a tapasztalatok alapján munkaerő-piaci szempontból aktív státuszúakból kerül ki, képzett és kellően motivált. Mindezek eredményeképpen a népességfogyás az országos átlagot meghaladó.

GDP és általános gazdasági helyzet

A megye gazdasági fejlettsége az országos átlaghoz képest rosszabb, a 2010-2014 közötti egy főre jutó GDP adatok alapján a megye rendre az országos átlag 62-64 százalékán, míg a megyék átlagának is csupán a 82-85 százalékán teljesített. A megyék rangsorában 2014. évben a 17. helyet foglalta el.

A bruttó hazai termék (GDP) megoszlása Magyarországon, régióként, 2014.

Forrás: KSH

A bruttó hazai termék és az egy főre jutó bruttó hazai termék, 2014

	Bruttó hazai termék (millió Ft)	1 főre jutó bruttó hazai termék (ezer Ft)
Baranya megye	777 364	2 087
Somogy megye	637 081	2 030
Tolna megye	564 942	2 489
Dél-Dunántúl	1 979 387	2 167
Magyarország	32 179 666	3 262

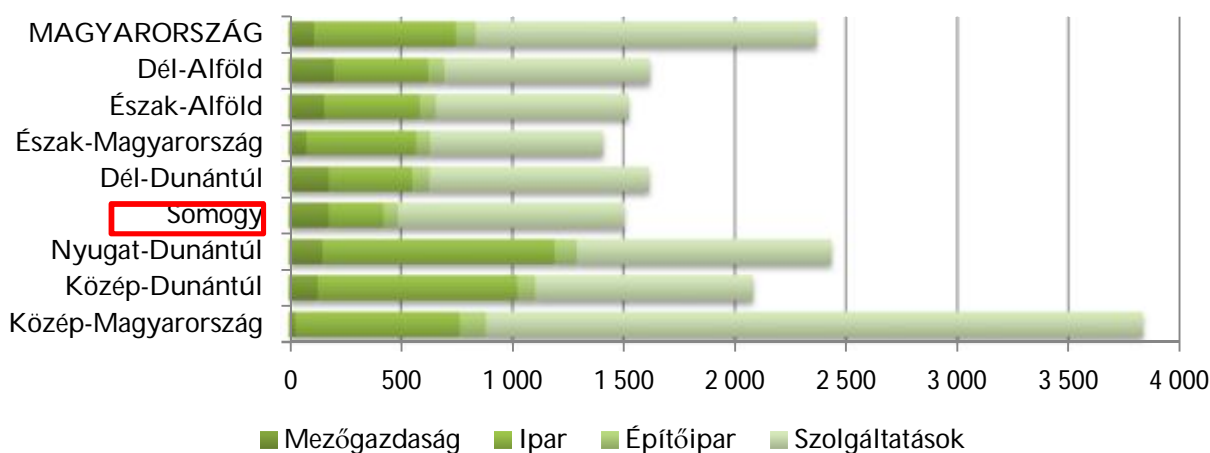
Forrás: KSH

A 2016. I. negyedéves adatok alapján az egy lakosra jutó beruházások összege alapján a megyék rangsorában (beleértve Budapestet is) a 16. helyet foglalja el a 76 ezer Ft-os átlaggal, ami az országos átlag (152 ezer Ft) fele. Az egy lakosra jutó ipari termelés tekintetében a megyék rangsorában az utolsó előtti helyen áll, nem sokkal jobb az építőipari termelés tekintetében, itt a megyék rangsorában a 14. helyet foglalja el. A gazdasági szervezetek számát tekintve a megye az átlag feletti mutatóval a megyék rangsorában a 7. helyen áll.

Kedvező a helyzet vendégéjszakák száma tekintetében, ebben a rangsorban a 8. legjobb megyének tekinthető, ez elsősorban a Balaton turisztikai vonzerejének köszönhető.

A megye és a régió ágazati szerkezetében az egy főre jutó GDP alapján az országos átlagnál nagyobb szerepet tölt be a mezőgazdaság, és lényegesen alacsonyabb az ipar, ezen belül a feldolgozóipar jelentősége. A mezőgazdaság részesedése közel 12% a megye által megtermelt bruttó hozzáadott értékből, a 4,7%-os országos aránnyal szemben. A kereskedelem, szállítás és a szálláshely szolgáltatás, vendéglátás együttes teljesítőképessége miatt valamivel magasabb a szolgáltatásokból származó GDP részesedés, amely 67% körüli, míg az országos átlag 65%. A szolgáltatások aránya a fővárost is tartalmazó Közép-Magyarországi Régióban a legmagasabb (78%).

Egy főre jutó GDP
Ágazatcsoportok szerinti megoszlás területenként (ezer Ft)

Forrás: KSH

Az egy lakosra jutó gazdasági szervezetek száma az országos átlag felett van a 2016. I. negyedévi KSH adatok alapján, eszerint 179 szervezet jut 1000 főre, míg az országos átlag ennél valamelyest kevesebb, 173 db.

A gazdasági ágak szerinti vizsgálat alapján elmondható, hogy a vállalkozások jelentős része a kereskedelemben (3202 db), a szálláshely szolgáltatásban (1269 db) és a mezőgazdaságban (1261 db) tevékenykedik, jelentős továbbá az szakmai, tudományos és műszaki tevékenységet végző vállalkozások száma is (1776 db). A fenti adatok elsősorban az idegenforgalom, ill. azon belül is a Balaton parti térség kisvállalkozói dominanciáját mutatják. Az ipari termelésben, beleértve a feldolgozóipart, ill. a bányászati tevékenységet, valamint a víz és hulladékgazdálkodást is, 1105 vállalat vesz részt, az építőipari vállalatok száma 1390 db.

A működő vállalkozások száma gazdasági ágak szerint

Ágazati kód	Gazdasági ág	Összesen
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	1 261
B+C+D+E	Ipar	1 105
F	Építőipar	1 390
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	3 202
H	Szállítás, raktározás	600
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1 269
J	Információ, kommunikáció	445
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	567
L	Ingatlanügyletek	551
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	1 776
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	755
O	Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	3
P	Oktatás	612
Q	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	664
R	Művészet, szórakoztatás, szabad idő	344
S	Egyéb szolgáltatás	600
A–S	Összesen	15 144

Forrás: KSH

Munkaerőpiac

A munkaerő-felszívó potenciál alapján gazdasági ág és foglalkoztatotti létszám szerint vizsgálva a vállalkozásokat jól látható, hogy a kereskedelmi tevékenységet végző vállalkozások veszik fel a legtöbb munkaerőt a megyében, azonban ezek jórészt kisvállalkozások, jelentősebb (50 fő felett) foglalkoztató mindössze 16 db van a megyében. Hasonló a helyzet a mezőgazdaság (6 db), a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (1 db), az adminisztratív szolgáltatások (2 db) és az építőipar (5 db) területén. Jellegeből adódóan az ipari termelésben találunk jelentős számú nagyobb foglalkoztatót, szám szerint 57 db-ot. Bár a vállalkozások mérete nem feltétlenül jelent munkaerő-piaci szempontból bizonytalansági tényezőt egy-egy gazdasági ág tekintetében, azonban a jelentős számú kisvállalkozás lassítja a bérversenyt, és a szűkös erőforrások következtében nehezíti a munkaerő fejlesztését.

A Somogy megyei munkaerőpiaci helyzetkép igazodik az országos munkaerőpiaci helyzet változásaihoz. Az elmúlt öt év adatait vizsgálva összességében elmondhatjuk, hogy jelentős, az országos átlagtól eltérő változás nincs. Bizonyos szempontok tekintetében a megye az országos átlagtól elmarad, azonban tendenciáit tekintve hasonló utat jár be.

11. ábra: Foglalkoztatottak, munkanélküliek és inaktívak száma a 15-74 éves népesség tekintetében Somogy megyében, 2010-2015. (ezer fő), forrás: KSH.

A 100 fő feletti foglalkoztatók közül kiemelkedik a Tabon működő Flextronics International Kft. a maga több mint 7000 főt foglalkoztató létszámával, jól mutatja ezt, hogy a második helyen az állami tulajdonban lévő Dél-Dunántúli Közlekedési Központ Zrt. áll 2000 főt alig meghaladó foglalkoztatotti létszámával. A megye gazdasági helyzetét jól tükrözi, hogy az 5 legnagyobb foglalkoztató közül kettő állami cég, ill. 10. legnagyobb foglalkoztató által alkalmazottak száma már nem éri el az 500 főt, azaz viszonylag kevés azon vállalkozások száma, amelyek jelentős számú munkavállalót alkalmaznak.

A működő vállalkozások járások szerinti megoszlása is követi a területi egyenlőtlenségek mintáját, a Barcsi, Csurgói, Marcali, Tabi, Nagyatádi járásokban az ezer lakosra jutó vállalkozások száma 30-38 között mozog, ami a megyei átlag (48) alatti, míg a megye fejlettebb járásaiban ez a mutató 50 feletti.

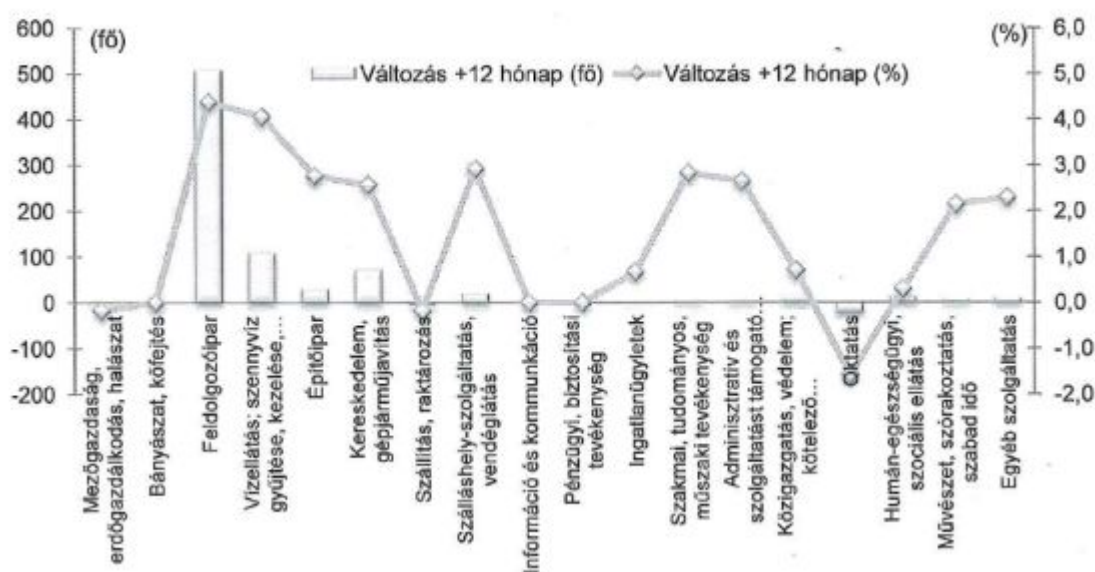
Járás	Működő vállalkozások száma		
	összesen	ebből: társas	ezer lakosra
	2013		
Barcsi	757	332	32
Csurgói	505	220	30
Fonyódi	1 766	881	51
Kaposvári	6 184	3 270	53
Marcali	1 326	524	38
Nagyatádi	993	482	38
Siófoki	3 201	1 774	62
Tabi	412	178	32
Összesen	15 144	7 661	48

A városi szintű vizsgálat alapján a működő vállalkozások száma értelemszerűen Kaposváron a legmagasabb. Az ezer lakosra jutó mutatószám alapján kiemelkedően

magas a balatoni üdülőkörzetben lévő városokban működő gazdasági szervezetek száma, Balatonboglár (67), Balatonföldvár (97), Balatonlelle (63), Fonyód (76), Siófok (73), Zamárdi (82) településeken az átlagnál magasabb, egyes településeken kiemelkedően magas az ezer lakosra jutó vállalkozások száma, míg az elmaradottabb térségekben ez a mutató jóval az átlag alatti. Különösen ilyen Barcs (42), Csurgó (36), Kadarkút (40), Lengyeltóti (39) Nagybjom (42), Tab (46), ahol a gazdaság fejletlensége a működő vállalkozások számában is jól megmutatkozik.

Város	Működő vállalkozások száma		
	összesen	ebből: társas	ezer lakosra
	2013		
Kaposvár	4 305	2 433	66
Balatonboglár	396	206	67
Balatonföldvár	216	123	97
Balatonlelle	335	183	63
Barcs	464	199	42
Csurgó	189	94	36
Fonyód	368	206	76
Igal	64	31	49
Kadarkút	99	45	40
Lengyeltóti	120	46	39
Marcali	640	244	55
Nagyatád	591	299	55
Nagybjom	137	53	42
Siófok	1 858	1 101	73
Tab	202	80	46
Zamárdi	201	99	82
Összesen	10 185	5 442	62

Egy év múlva várható létszámváltozás alakulása gazdasági áganként

Forrás: Negyedéves munkaerő-gazdálkodási felmérés (2017. IV. negyedév)

A felmérésben részt vett munkáltatók foglalkoztatotti létszámvárakozásai gazdasági áganként
(közfoglalkoztatásban résztvevők létszáma nélkül)

Gazdasági ág	Jelenlegi létszám (2017.09.30.)	1 év múlva várható létszám	
	(fő)	(fő)	változása a jelenlegi létszámmal (%)
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, hal.	1 706	1 703	-0,2
Bányászat, kőfejtés	10	10	-
Feldolgozóipar	11 590	12 098	4,4
<i>Ebből: Élelmiszer, ital, dohányt. gyárt.</i>	<i>1 824</i>	<i>2 017</i>	<i>10,6</i>
<i>Textília, ruházat, bőr és bőrt. gyárt.</i>	<i>830</i>	<i>843</i>	<i>1,6</i>
<i>Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység</i>	<i>336</i>	<i>341</i>	<i>1,5</i>
<i>Vegyí anyag, termék gyártása</i>	<i>137</i>	<i>137</i>	<i>-</i>
<i>Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása</i>	<i>563</i>	<i>608</i>	<i>8,0</i>
<i>Fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása</i>	<i>1 984</i>	<i>2 022</i>	<i>1,9</i>
<i>Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása</i>	<i>1 940</i>	<i>2 035</i>	<i>4,9</i>
<i>Villamos berendezés gyártása</i>	<i>2 539</i>	<i>2 595</i>	<i>2,2</i>
<i>Gép, gépi berendezés gyártása</i>	<i>1 092</i>	<i>1 142</i>	<i>4,6</i>
<i>Járműgyártás</i>	<i>173</i>	<i>175</i>	<i>1,2</i>
<i>Egyéb feldolgozóipari tevékenység</i>	<i>172</i>	<i>183</i>	<i>6,4</i>
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás	-	-	-
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás	2 682	2 791	4,1
Építőipar	1 046	1 075	2,8
Kereskedelem, gépjárműjavítás	2 839	2 912	2,6
Szállítás, raktározás	2 805	2 800	-0,2
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	683	703	2,9
Információ, kommunikáció	67	67	-
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	24	24	-

Gazdasági ág	Jelenlegi létszám (2017.09.30.)	1 év múlva várható létszám	
	(fő)	(fő)	változása a jelenlegi létszámmal (%)
Ingyenértékes tevékenységek	299	301	0,7
Szakmai, tudományos, műszaki tev.	141	145	2,8
Adminisztratív és szolg. tám. tev.	189	194	2,6
Közigazgatás, védelem, kötelező tb.	1 140	1 148	0,7
Oktatás	1 390	1 368	-1,6
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	4 273	4 286	0,3
Művészet, szórakoztatás, szabad idő	280	286	2,1
Egyéb szolgáltatás	435	445	2,3
Összesen	31 599	32 356	2,4

Forrás: Negyedéves munkaerő-gazdálkodási felmérés (2017. IV. negyedév)

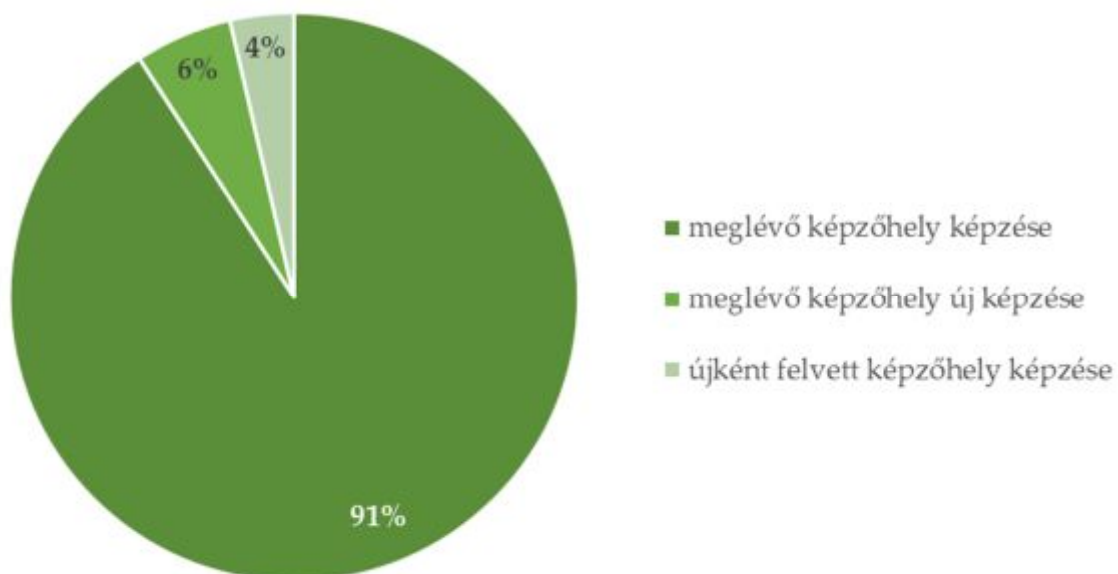
14. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

14.1. Képzőhelyek és képzéseik

A megyében 122 érvényes engedéllyel rendelkező képző intézmény kínál képzéseket, amiből 105 képzőhely székhelye található Békés megyében. Időközben ebből 3 intézmény megszűnt. A nyilvántartásban 18 újként felvett képzőhely szerepel Pest (10), Komárom-Esztergom (2), Szabolcs-Szatmár-Bereg (1), Borsod-Abaúj-Zemplén (2), Győr-Moson-Sopron (1), Somogy (2) megyei székhellyel.

A 122 képzőhely összesen 2209 engedélyezett képzést kínál. A képzési kínálatot tekintve 2 képző intézmény van, amely több, mint 100 képzést kínál, valamint 15 olyan képzőhely szerepel a nyilvántartásban, ami csak 1-1 képzést indít. Az új képző intézmények 80 képzést kínálnak, ami az összes képzés 4%-ának felel meg, valamint 122 új képzést (az összes képzés 6%-a) biztosítanak a meglévő képzőhelyek (14.1.1. ábra).

14.1.1. ábra: A nyilvántartásban szereplő és az újként felvett képzőhelyek képzéseinek megoszlása, % (n=2 209)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az engedélyezett képzések közel kétharmada (64%) OKJ szerinti („A” körös), 4%-a százaléka egyéb szakmai („B” körös), 3%-a nyelvi („C” körös) és közel egyharmada (29%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=245) megtartott képzések nagyon hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=2209). A korábban (n=631) indított képzések esetén az OKJ

szerinti képzések 11 százalékponttal magasabb, az egyéb képzések 10 százalékponttal alacsonyabb arányban szerepelnek, mint az összes engedélyezett képzés megoszlásában.

A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések némivel több, mint egytizedét (11%) indították el a képző intézmények. A képzések csaknem egyharmadáról (29%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések kevesebb, mint felét (40%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Ha képzési körök szerint vizsgáljuk, akkor ez az arány az OKJ képzések esetén a legmagasabb (45%) (14.1.1. táblázat).

14.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	166	67,8	11,7	471	74,6	33,1	1422	64,4
Egyéb szakmai	6	2,4	7,6	23	3,6	29,1	79	3,6
Nyelvi	12	4,9	19,0	14	2,2	22,2	63	2,9
Egyéb	61	24,9	9,5	123	19,5	19,1	645	29,2
Összesen	245	100	11,1	631	100	28,6	2209	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több, mint négyötödüket (89%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd a 14.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (29%);
- nem sikerült még elindítani a képzést (például azért, mert a képzési engedélyre a vizsgaszerzési engedély, vagy pályázati követelmény miatt van szükség, valamint az érdeklődés hiányában) (26%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (31%).

14.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	166	11,7	6	7,6	12	19,0	61	9,5	245	11,1
nem, de már volt ilyen képzés	471	33,1	23	29,1	14	22,2	123	19,1	631	28,6
nem volt még ilyen képzés	323	22,7	14	17,7	11	17,5	217	33,6	565	25,6
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	58	4,1	1	1,3	0	0,0	13	2,0	72	3,3
megszűnt a képzőhely	6	0,4	0	0,0	2	3,2	12	1,9	20	0,9
nincs információ	398	28,0	35	44,3	24	38,1	219	34,0	676	30,6
Összesen	1422	100	79	100	63	100	645	100	2209	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (55%). Az egyéb képzések csaknem négyötödét (78%), az egyéb szakmai képzések több, mint felét (57%), az OKJ képzések közel felét (47%) nem tudták besorolni a képzőhelyek.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a mezőgazdaság szakmacsoportba tartozik (7%), ezt követik a gépészet (6%) és az informatika (5%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ képzéseket elsősorban a mezőgazdaság (10%) és a gépészet (9%) szakmacsoportban engedélyeztették a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – közel egyhatede (12%) a mezőgazdaság, némivel több, mint egytizede (11%) a gépészet, valamint 9 százaléka az oktatás szakmacsoportban indul(t).

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során csak a legalább 20 képzéssel rendelkező szakmacsoportok jellemzőit elemezzük. Ezen kategórián belül a gépészeti, az informatikai, a szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos és az élelmiszeripari képzéseknek több, mint 30 százalékát tartották meg a jelenlegi tanévben. Továbbá, a nyelvi képzéseket kivéve az összes szakmacsoportról elmondható, hogy az engedélyezett képzéseknek legalább felét már megtartották (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények. Az összes élelmiszeripari képzést, valamint 1 képzés kivételével az összes egészségügyi képzést is már valamikor megszervezték. Az oktatás és a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportok esetén a képzéseknek több, mint 80 százalékát indították el eddig (14.1.3. táblázat).

14.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Mezőgazdaság	19	7,8	12,8	89	14,1	60,1	148	6,7
Gépészet	43	17,6	32,1	54	8,6	40,3	134	6,1
Informatika	35	14,3	34,0	28	4,4	27,2	103	4,7
Oktatás	11	4,5	11,5	70	11,1	72,9	96	4,3
Egyéb szolgáltatások	16	6,5	19,8	45	7,1	55,6	81	3,7
Nyelvi képzés	12	4,9	19,0	14	2,2	22,2	63	2,9
Vendéglátás-turisztika	13	5,3	21,0	33	5,2	53,2	62	2,8
Szociális szolgáltatások	18	7,3	33,3	23	3,6	42,6	54	2,4
Egészségügy	9	3,7	19,6	36	5,7	78,3	46	2,1
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	12	4,9	26,7	26	4,1	57,8	45	2,0
Közgazdaság	6	2,4	18,2	17	2,7	51,5	33	1,5
Építészet	4	1,6	13,3	15	2,4	50,0	30	1,4
Élelmiszeripar	9	3,7	42,9	12	1,9	57,1	21	1,0
Könnyűipar	3	1,2	15,8	15	2,4	78,9	19	0,9
Elektrotechnika-elektronika	5	2,0	31,3	2	0,3	12,5	16	0,7
Ügyvitel	3	1,2	27,3	5	0,8	45,5	11	0,5
Faipar	0	0,0	0,0	4	0,6	50,0	8	0,4
Művészet, közművelődés, kommunikáció	4	1,6	66,7	2	0,3	33,3	6	0,3
Közszolgálat	2	0,8	33,3	4	0,6	66,7	6	0,3
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	2	0,1
Vegyipar	1	0,4	100,0	0	0,0	0,0	1	0,0
Közlekedés	0	0,0	0,0	1	0,2	100,0	1	0,0
nincs adat	20	8,2	1,6	136	21,6	11,1	1223	55,4
Összesen	245	100	11,1	631	100	28,6	2209	100

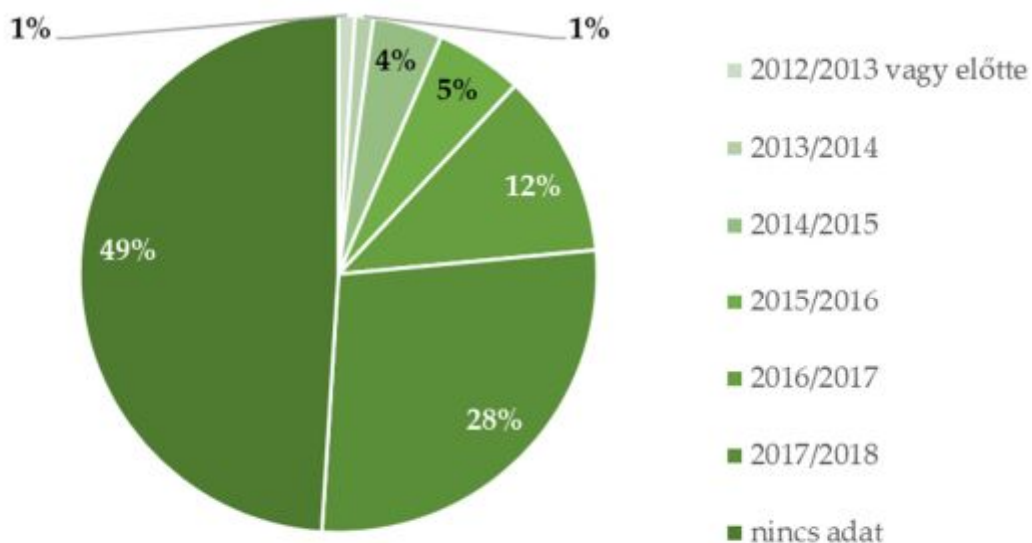
Forrás: GVI adatgyűjtés

14.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

Az adatok alapján a megtartott képzések (n=876) a 2011/2012-es tanévig nyúlnak vissza, melyek több, mint egynegyede (28%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre. A képzések több, mint egytizede (12%) a 2016/2017-es, illetve a 2015/2016-os tanévben (5%) került lebonyolításra. A képzéseknek csaknem feléről (49%) nem lehet tudni, hogy melyik tanévben szervezték meg a képző intézmények (14.2.1. ábra).

14.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as, illetve 2018/2019-es tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=876)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (74%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek kilencetizede (90%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utalhat, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ képzések félévente (21%) és évente (35%), az egyéb szakmai képzések félévente (33%) és évente (33%) indulnak inkább, míg a nyelvi és az egyéb képzések esetén a másik két képzési körhöz képest magasabb a havonta legalább egyszer tartott

képzések aránya (17, illetve 21%). A korábbi évek képzései esetében nagyon hasonló a képzési körök szerinti képzések szervezésének gyakorisága. Az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (14.2.2. ábra).

14.2.2. ábra: A jelenlegi (n=245), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=631) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük a jelenlegi, illetve korábban indított képzéseket az eredmények átláthatóságának érdekében. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül a gépészet, az informatika, a nyelvi képzés és az élelmiszeripar szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban (a megtartott képzések több, mint 40%-a legalább évente indul), valamint a mezőgazdasági, az oktatási, az egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos, az egészségügyi illetve a közgazdasági képzések indulnak a legritkábban (a megtartott képzések több, mint 70%-a ritkábban, mint évente indul) azon szakmacsoportok esetén, melyekhez legalább 20 képzés tartozik (14.2.1. táblázat).

14.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

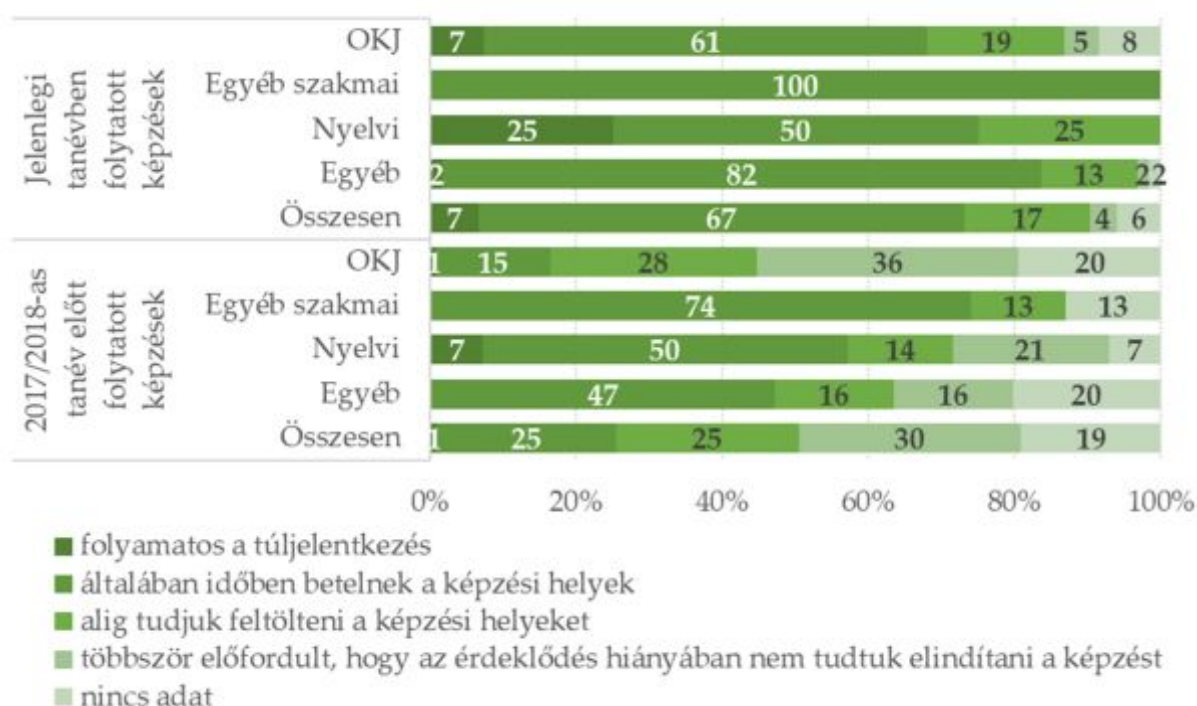
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Mezőgazdaság	108	20,4	78,7	0,9
Gépészet	97	45,4	41,2	13,4
Oktatás	81	13,6	86,4	0,0
Informatika	63	57,1	36,5	6,3
Egyéb szolgáltatások	61	29,5	70,5	0,0
Vendéglátás-turisztika	46	23,9	69,6	6,5
Egészségügy	45	13,3	86,7	0,0
Szociális szolgáltatások	41	36,6	63,4	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	38	26,3	68,4	5,3
Nyelvi képzés	26	42,3	53,8	3,8
Közgazdaság	23	21,7	78,3	0,0
Élelmiszeripar	21	42,9	57,1	0,0
Építészet	19	5,3	89,5	5,3
Könnyűipar	18	11,1	83,3	5,6
Ügyvitel	8	50,0	50,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	7	42,9	28,6	28,6
Művészet, közművelődés, kommunikáció	6	33,3	66,7	0,0
Közfoglalat	6	33,3	66,7	0,0
Faipar	4	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	1	0,0	100,0	0,0
Vegyipar	1	100,0	0,0	0,0
nincs adat	156	10,9	87,2	1,9
Összesen	876	26,3	70,2	3,5

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 7 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 67 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyeket az érdeklődés hiányában nem tudtak elindítani (30%).

A jelentős esetszámbeli eltérések miatt nehéz a képzési kör szerinti különbségeket vizsgálni (például az idén mindössze 6 darab egyéb szakmai, 12 darab nyelvi képzés indítottak a képzőhelyek, az OKJ képzésekből pedig 166-ot). Emiatt a képzési kör szerinti elemzés során a nyelvi, illetve egyéb szakmai képzéseket nem vesszük figyelembe és csak az OKJ, valamint az egyéb képzések gyakoriságát hasonlítjuk össze. A meglévő adatokból az látszik, hogy az egyéb képzések iránt valamivel nagyobb az érdeklődés, mint az OKJ képzések esetén a jelenlegi és a korábbi tanévek során (14.2.3. ábra).

14.2.3. ábra: A jelenlegi (n=245), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=631) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 20 képzés tartozik, az informatika, az egyéb szolgáltatások, a nyelvi képzések és az élelmiszeripar szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés (azaz a folyamatos túljelentkezés, vagy az, hogy időben betelnek a helyek nagyobb arányban jellemző, mint az, hogy alig tudják feltölteni a helyeket, vagy az, hogy, nem tudják elindítani a képzést), míg az oktatás szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb (az esetek több, mint 70%-ában nem sikerült elindítani a képzéseket) (14.2.2. táblázat).

14.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

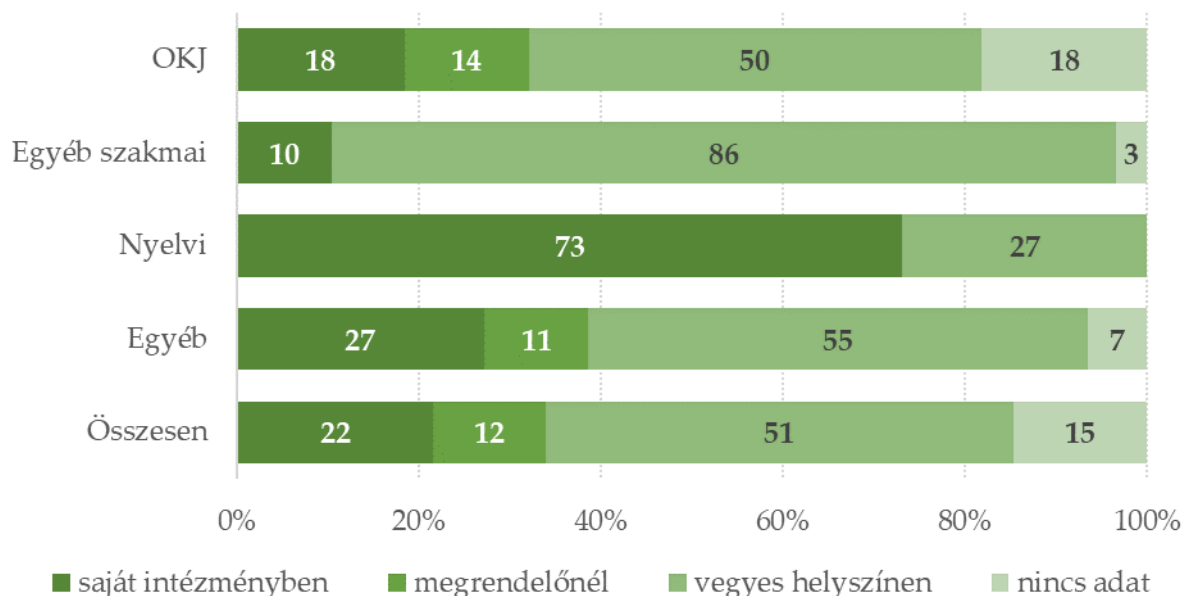
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Mezőgazdaság	108	0,0	31,5	35,2	28,7	4,6
Gépészet	97	5,2	36,1	19,6	25,8	13,4
Oktatás	81	1,2	14,8	11,1	72,8	0,0
Informatika	63	7,9	65,1	9,5	9,5	7,9
Egyéb szolgáltatások	61	0,0	57,4	32,8	6,6	3,3
Vendéglátás-turisztika	46	0,0	34,8	39,1	17,4	8,7
Egészségügy	45	4,4	17,8	37,8	17,8	22,2
Szociális szolgáltatások	41	0,0	43,9	31,7	17,1	7,3
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	38	2,6	31,6	28,9	31,6	5,3
Nyelvi képzés	26	15,4	50,0	19,2	11,5	3,8
Közgazdaság	23	0,0	43,5	34,8	21,7	0,0
Élelmiszeripar	21	0,0	76,2	9,5	0,0	14,3
Építészet	19	0,0	42,1	0,0	47,4	10,5
Könnyűipar	18	0,0	38,9	11,1	33,3	16,7
Ügyvitel	8	25,0	37,5	25,0	12,5	0,0
Elektrotechnika-elektronika	7	0,0	57,1	14,3	0,0	28,6
Művészet, közművelődés, kommunikáció	6	0,0	50,0	33,3	16,7	0,0
Közfoglalat	6	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Faipar	4	0,0	50,0	25,0	25,0	0,0
Közlekedés	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Vegyipar	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	156	0,6	23,7	14,7	9,6	51,3
Összesen	876	2,4	36,3	22,8	22,9	15,5

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések némivel több, mint felét (51%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken) valósítják meg a képző intézmények, több,

mint egyötödét (22%) saját intézményben, valamint közel egyhatedét (12%) pedig a megrendelőnél. Összességében elmondható, hogy az egyéb szakmai, az OKJ és az egyéb képzések elsősorban vegyes helyszínen, valamint a nyelvi képzések inkább saját intézményben valósulnak meg (14.2.4. ábra).

14.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=876)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések. A legalább 20 képzéssel rendelkező szakmacsoportok közül különösen igaz ez a mezőgazdaság, az oktatás, az egyéb szolgáltatások, a szociális szolgáltatások és az élelmiszeripar szakmacsoport képzései esetén (a képzések legalább 60%-át vegyes helyszínen tartották). Saját intézményben szervezik meg a nyelvi képzések több, mint kétharmadát, illetve az informatika, az egészségügy, és a közigazdaság szakmacsoportok képzéseinek több, mint egyharmadát. A megrendelőnél leginkább az egészségügy (27%), a mezőgazdaság (22%) és a vendéglátás-turisztika (22%) szakmacsoport képzései szerveződnek (14.2.3. táblázat).

14.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

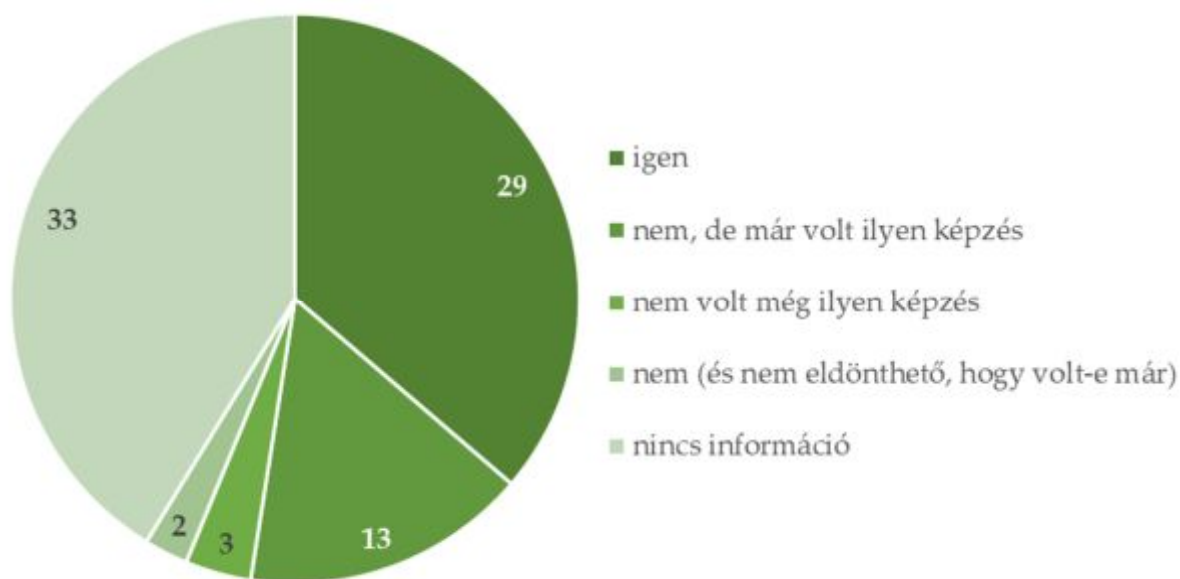
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Mezőgazdaság	108	3,7	22,2	63,0	11,1
Gépészet	97	24,7	8,2	53,6	13,4
Oktatás	81	6,2	6,2	85,2	2,5
Informatika	63	39,7	6,3	54,0	0,0
Egyéb szolgáltatások	61	13,1	14,8	65,6	6,6
Vendéglátás-turisztika	46	30,4	21,7	39,1	8,7
Egészségügy	45	35,6	26,7	33,3	4,4
Szociális szolgáltatások	41	7,3	19,5	63,4	9,8
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	38	28,9	15,8	34,2	21,1
Nyelvi képzés	26	73,1	0,0	26,9	0,0
Közgazdaság	23	47,8	0,0	30,4	21,7
Élelmiszeripar	21	9,5	0,0	76,2	14,3
Építészet	19	0,0	21,1	73,7	5,3
Könnyűipar	18	0,0	5,6	88,9	5,6
Ügyvitel	8	75,0	0,0	25,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	7	57,1	0,0	14,3	28,6
Művészet, közművelődés, kommunikáció	6	16,7	0,0	66,7	16,7
Közszolgálat	6	16,7	0,0	83,3	0,0
Faipar	4	0,0	0,0	75,0	25,0
Közlekedés	1	0,0	0,0	100,0	0,0
Vegyipar	1	0,0	0,0	100,0	0,0
nincs adat	156	22,4	10,9	24,4	42,3
Összesen	876	21,6	12,3	51,4	14,7

Forrás: GVI adatgyűjtés

14.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó IKER 1. és 2. szintű képzések az összes engedélyezett képzés 4 százalékát (n=80) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 29-et folytatnak jelenleg is, 13-at pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg a képző intézmények, vagyis a 80 engedélyezett IKER képzésből 42 került eddig megszervezésre (14.3.1. ábra).

14.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db (n=80)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi tanévben folytatott 29 IKER képzésből 12 darabot havonta legalább egyszer, 9-et negyedévente indítanak a képzőhelyek, 3 képzés indul félévente, 1 évente, valamint 4 képzés indulásának gyakoriságáról nincs információ. A korábbi tanévek során elindított 13 képzésből 1-et negyedévente, 2-2 darabot félévente, valamint évente, 8-at pedig ritkábban, mint évente szerveznek meg.

A jelenlegi tanévben tartott IKER képzések jelentős részéről (25 darab) állították, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek, valamint 4 képzés esetén mondható el, hogy alig tudják feltölteni a képzési helyeket. A korábbi tanévek során megtartott IKER képzésekből 8-ra általában időben betelnek a helyek, azonban 2 képzést az érdeklődés hiányában nem tudtak elindítani (14.3.2. ábra).

14.3.2. ábra: A jelenlegi (n=29) és a korábbi tanévekben tartott IKER képzések (n=13) iránti érdeklődés alakulása, db

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az IKER képzések több, mint fele vegyes helyszíneken (26 darab) kerül megvalósításra, de saját intézményben (14 darab) és a megrendelőnél (2 darab) is tartanak képzéseket.

14.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Általános gazdasági helyzet

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a KSH adatai alapján 2017-ben a regisztrált gazdasági szervezet között 14.316 társas vállalkozás és 100.298 önálló vállalkozó szerepelt. A statisztikákból jól látható, hogy megyénkben ugyan magas a gazdálkodó szervezetek száma, azonban ezek nagy része, 83%-uk önálló vállalkozás. Budapest után a megyében a legmagasabb az egyéni vállalkozások száma, valamint a legtöbb kényszervállalkozás is Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében található. A megyében kevés nagyvállalat van, azonban a kis- és középvállalatok száma dinamikusan növekszik, az ezer lakosra jutó vállalkozásszám alapján elmondható, hogy a vállalkozássűrűség Budapest után Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a legmagasabb. Az elmúlt évek tendenciája, hogy a társas vállalkozások száma csökken, míg az önálló vállalkozók száma növekszik a megyében, utóbbiak jelentős része – több mint 80%-a – a mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat gazdasági ágba sorolható.

A gazdasági szervezetek főtevékenységének gazdasági áganként való megoszlása alapján a megyei társas vállalkozások esetén a kereskedelem,

gépjárműjavítás, illetve a tudományos, műszaki tevékenység gazdasági ágakba sorolható a legtöbb vállalkozás, míg az önálló vállalkozók esetén a mezőgazdaság gazdasági ág dominál. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az összes regisztrált vállalkozás 65%-a mezőgazdasági profilú, a kereskedelmi főtevékenységű vállalkozások aránya 7%, míg az ipari és feldolgozóipari vállalkozások aránya 2-2% körüli.

A vállalkozások számának alakulása településenként és járásonként is igen differenciált. Míg a nagyobb városokban - Nyíregyháza, Nyírbátor, Kisvárdai és Mátészalka - és vonzáskörzetükben magas a vállalkozások száma és jelentősnek mondható a gazdasági aktivitás is, addig több városban (Csenger, Fehérgyarmat, Vásárosnamény, Ibrány, Baktalórántháza), és főleg a perifériákon elhelyezkedő településeken rendkívül alacsony a vállalkozások száma. A megyei járások esetében ugyanez a helyzet figyelhető meg, hiszen a gazdasági szempontból jelentős központtal rendelkező járások, mint például a Nyíregyházi, Kisvárdai, Nyírbátori és Mátészalkai járások aktív és vállalkozásszám alapján sűrű vállalkozási környezettel jellemezhetőek. Az erős, prosperáló központtal nem rendelkező járások esetén a térség vállalkozásainak száma alacsonynak mondható és a vállalkozói aktivitás is igen gyenge, ez a megállapítás elsősorban a megye keleti részén elhelyezkedő járások esetében igaz.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye gazdaságát elsősorban a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, a vegyipar és a turizmus szektorok határozzák meg.

Képzések, képzési igények

Pillanatnyilag nem állnak rendelkezésünkre pontos információk azzal kapcsolatban, hogy a megyei vállalkozások milyen, jelenleg nem elérhető képzéseket igényelnek. Erre vonatkozóan kiváló adatforrásnak bizonyult az előző években az a kérdőíves felmérés, melyet az MFKB munkájához kapcsolódóan végeztek a területi kamarák, azonban 2018-ban ezt a felmérést már nem a kamara végezte el, így az információk sem naprakészek ezen a területen. A megyében működő nagyvállalatok alapvetően belső képzések keretében valósítják meg dolgozóik át-, illetve továbbképzését. A kis- és közepes vállalkozások esetében releváns információink nincsenek arról, hogy milyen képzési igényeik vannak. A képzőcégektől kapott tájékoztatások alapján napjainkban alig futnak önköltséges képzések a megyében, elsősorban pályázati forrásokból finanszírozott képzéseket keresnek az érdeklődők, valamint a foglalkoztatási paktumok keretében kívánják esetlegesen felmerülő képzési igényeiket kielégíteni.

15. Tolna megye

15.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 25 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. A kiküldött, érvényes engedéllyel rendelkező képző intézményeket tartalmazó nyilvántartásban minden képző intézmény székhelye Tolna megyében van. Ebből 1 képző intézmény időközben megszűnt.

A 25 képzőhely összesen 279 engedélyezett képzést kínál, azonban a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: van nagyobb képzési kínálattal (több mint 80 engedélyezett képzéssel) rendelkező képző intézmény, és olyanok is, amelyek csak 1–1 képzést nyújtanak. A képzéseket kivétel nélkül meglévő képzőhelyek biztosítják, új képzőhelyek képzései nem jöttek létre.

Az engedélyezett képzések legnagyobb része, mintegy kétharmada (66%) OKJ szerinti („A” körös), 7 százaléka egyéb szakmai („B” körös), 6 százaléka nyelvi („C” körös) és több mint egyötöde (22%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=53), illetve a korábbi tanévekben megtartott képzések (n=147) nagyon hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=279). A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések kevesebb mint egyötödét (19%) indították el a képző intézmények. A képzések némivel több mint feléről (53%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések közel háromnegyedét (72%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az OKJ-s és az egyéb szakmai képzések esetén ez az arány meg is haladja a 75 százalékot (15.1.1. táblázat).

15.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	41	77,4	22,3	110	74,8	59,8	184	65,9
Egyéb szakmai	2	3,8	10,5	13	8,8	68,4	19	6,8
Nyelvi	2	3,8	12,5	3	2,0	18,8	16	5,7
Egyéb	8	15,1	13,3	21	14,3	35,0	60	21,5
Összesen	53	100	19,0	147	100	52,7	279	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több mint háromnegyedüket (81%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd az 15.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (53%);
- nem folytatnak, illetve egyszerűen még nem indítottak adott képzéseket a megyében (például mert nem sikerült elindítani, vagy a képzés nem a képző intézmény tényleges profilja vagy csupán szerepeltetik az engedélyükben vagy kizárólag vizsgaszervezés miatt engedélyezték az adott képzést) (4%);
- megszűnt a képzőhely, illetve az adott képzés (1%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (23%).

15.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	41	22,3	2	10,5	2	12,5	8	13,3	53	19,0
nem, de már volt ilyen képzés	110	59,8	13	68,4	3	18,8	21	35,0	147	52,7
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	5	2,7	0	0,0	1	6,3	6	10,0	12	4,3
megszűnt a képzőhely	3	1,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	1,1
nincs információ	25	13,6	4	21,1	10	62,5	25	41,7	64	22,9
Összesen	184	100	19	100	16	100	60	100	279	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (29%). Főként az egyéb képzések esetén nem lehet, illetve a képzőhelyek sem tudták besorolni az adott képzésüket, továbbá a megszűnt képzőhelyek képzései, valamint az engedélyezett, de ténylegesen nem folytatott képzések esetén is alacsony az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a mezőgazdaság szakmacsoportba tartozik (16%), ezt követik a gépészet (15%), az élelmiszeripar (6%) és a nyelvi képzés (6%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (22%) és a mezőgazdaság (20%), az egyéb szakmai képzéseket a mezőgazdaság (37%), az építészet (21%) és a gépészet (11%), míg az egyéb képzéseket az informatika (22%) szakmacsoportban engedélyeztettek a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – több mint egyötöde a mezőgazdaság szakmacsoportban indul(t), továbbá a gépészet szakmacsoportba tartozó képzések aránya a jelenlegi tanévben a 35%-ot, a korábbi tanévekben a 15%-ot haladta meg. A mezőgazdaság, a gépészet, az informatika, a vendéglátás-turisztika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, és az elektrotechnika-elektronika szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a jelenlegi tanévben. A nyelvi képzést és az informatikát leszámítva minden más szakmacsoport engedélyezett képzéseit meg is tartották (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények. A nyelvi képzéseket (is) nyújtó képző intézmények ezen képzéseik több mint egytizedét (13%) jelenleg is folytatják, s további közel egyötödüket (19%) korábban szervezték meg (15.1.3. táblázat).

15.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Mezőgazdaság	11	20,8	25,0	33	22,4	75,0	44	15,8
Gépészet	19	35,8	45,2	23	15,6	54,8	42	15,1
Élelmiszeripar	2	3,8	11,1	16	10,9	88,9	18	6,5
Nyelvi képzés	2	3,8	12,5	3	2,0	18,8	16	5,7
Informatika	4	7,5	30,8	1	0,7	7,7	13	4,7
Vendéglátás-turisztika	3	5,7	27,3	8	5,4	72,7	11	3,9
Építészet	1	1,9	9,1	10	6,8	90,9	11	3,9
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	3	5,7	42,9	4	2,7	57,1	7	2,5
Egyéb szolgáltatások	1	1,9	16,7	5	3,4	83,3	6	2,2
Közgazdaság	0	0,0	0,0	6	4,1	100,0	6	2,2
Egészségügy	1	1,9	20,0	4	2,7	80,0	5	1,8
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	4	2,7	100,0	4	1,4
Könnyűipar	0	0,0	0,0	3	2,0	100,0	3	1,1
Elektrotechnika-elektronika	1	1,9	50,0	1	0,7	50,0	2	0,7
Szociális szolgáltatások	0	0,0	0,0	2	1,4	100,0	2	0,7
Közlekedés	0	0,0	0,0	2	1,4	100,0	2	0,7
Közfoglalat	0	0,0	0,0	1	0,7	100,0	1	0,4
Ügyvitel	0	0,0	0,0	1	0,7	100,0	1	0,4
Művészet, közművelődés, kommunikáció	0	0,0	0,0	1	0,7	100,0	1	0,4
Faipar	0	0,0	0,0	1	0,7	100,0	1	0,4
Oktatás	1	1,9	100,0	0	0,0	0,0	1	0,4
nincs adat	4	7,5	4,9	18	12,2	22,0	82	29,4
Összesen	53	100	19,0	147	100	52,7	279	100

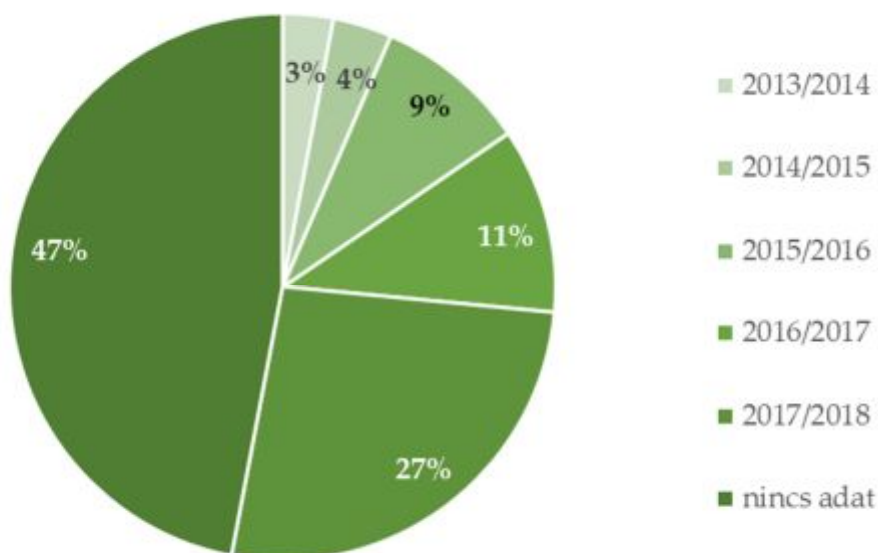
Forrás: GVI adatgyűjtés

15.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=200) a 2013/2014-es tanévig nyúlnak vissza, melyek több mint egynegyede (27%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre. A képzések csaknem egytizede a 2016/2017-es (11%), illetve a 2015/2016-os tanévben (9%) került lebonyolításra (15.2.1. ábra).

15.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=200)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (96%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több mint nyolctizede (82%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utal, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések negyedévente (34%) és évente (29%), az egyéb szakmai képzések félévente (50%) és évente (50%), a nyelvi képzések évente (100%) indulnak inkább, míg az egyéb képzések esetén a másik három képzési körhöz képest magasabb a havonta legalább egyszer tartott képzések aránya (50%). A korábbi évek képzései esetében lényegében minden képzési kör évente, vagy ritkábban, mint évente indulnak. Összességében megállapítható, hogy OKJ-s és nyelvi képzések némiképp gyakrabban kerülnek megszervezésre, mint egyéb vagy egyéb szakmai képzések, ugyanakkor az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (15.2.2. ábra).

15.2.2. ábra: A jelenlegi (n=53), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=147) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük az indított képzéseket, függetlenül attól, hogy jelenlegi, vagy korábbi képzésekről van szó. Ezt elsősorban az eredmények átláthatósága és az indokolta, hogy a kutatás céljának megfelelően arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen gyakran indulnak adott szakmacsoportba tartozó képzések. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül a gépészet, a mezőgazdaság és az informatika szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban, de a vendéglátás-turisztika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és a nyelvi képzések több mint fele is legalább évente elindul (15.2.1. táblázat).

15.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

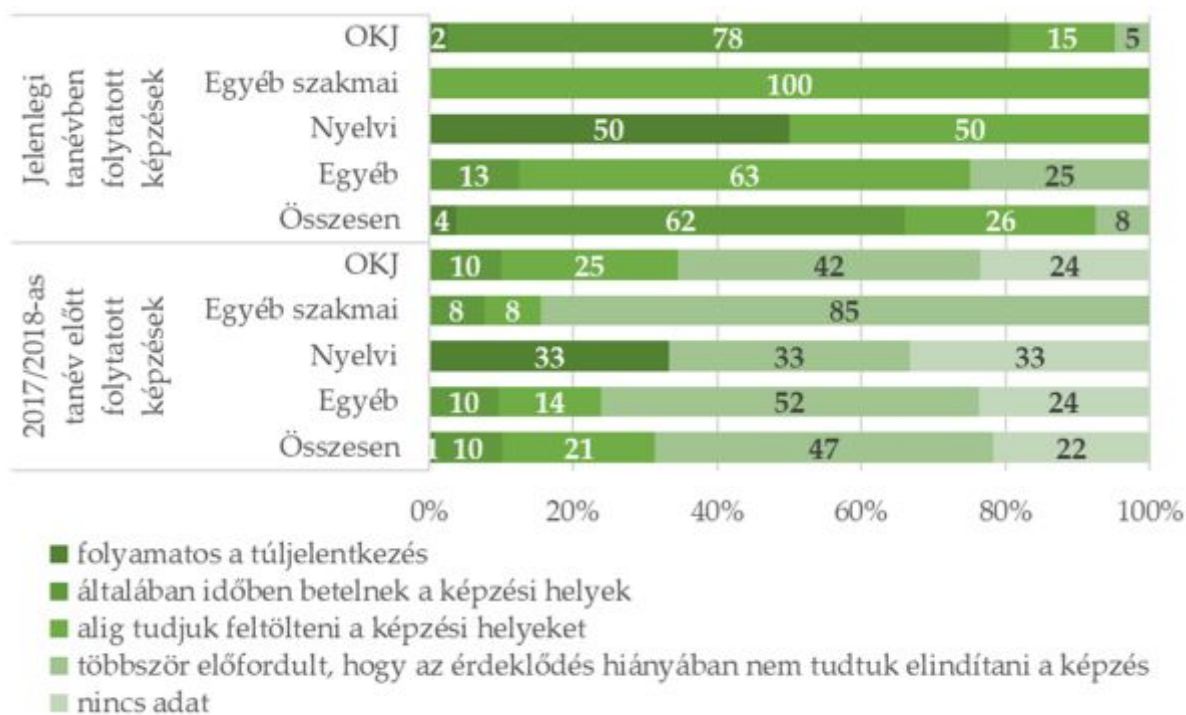
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)	
		legalább évente	ritkábban mint évente
Mezőgazdaság	44	34,1	65,9
Gépészet	42	57,1	42,9
Élelmiszeripar	18	16,7	83,3
Építészet	11	18,2	81,8
Vendéglátás-turisztika	11	72,7	27,3
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	7	57,1	42,9
Egyéb szolgáltatások	6	16,7	83,3
Közgazdaság	6	33,3	66,7
Nyelvi képzés	5	60,0	40,0
Egészségügy	5	20,0	80,0
Informatika	5	80,0	20,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	4	100,0	0,0
Könnyűipar	3	33,3	66,7
Szociális szolgáltatások	2	50,0	50,0
Közlekedés	2	0,0	100,0
Elektrotechnika-elektronika	2	50,0	50,0
Ügyvitel	1	0,0	100,0
Közszolgálat	1	100,0	0,0
Faipar	1	0,0	100,0
Oktatás	1	100,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,0	100,0
nincs adat	22	9,1	90,9
Összesen	200	39,0	61,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 4 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 62 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyek esetében alig tudták feltölteni a képzési helyeiket a képző intézmények (21%), illetve, hogy az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott képzésüket (22%). Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható,

hogy mind a jelenlegi képzések, mind a 2017/2018-as tanévnél korábban indított képzések esetén az OKJ-s képzések iránt a legnagyobb az érdeklődés (15.2.3. ábra).

15.2.3. ábra: A jelenlegi (n=53), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=147) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, a vendéglátás-turisztika és a mezőgazdaság szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az élelmiszeripar és az építészet szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb (15.2.2. táblázat).

15.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

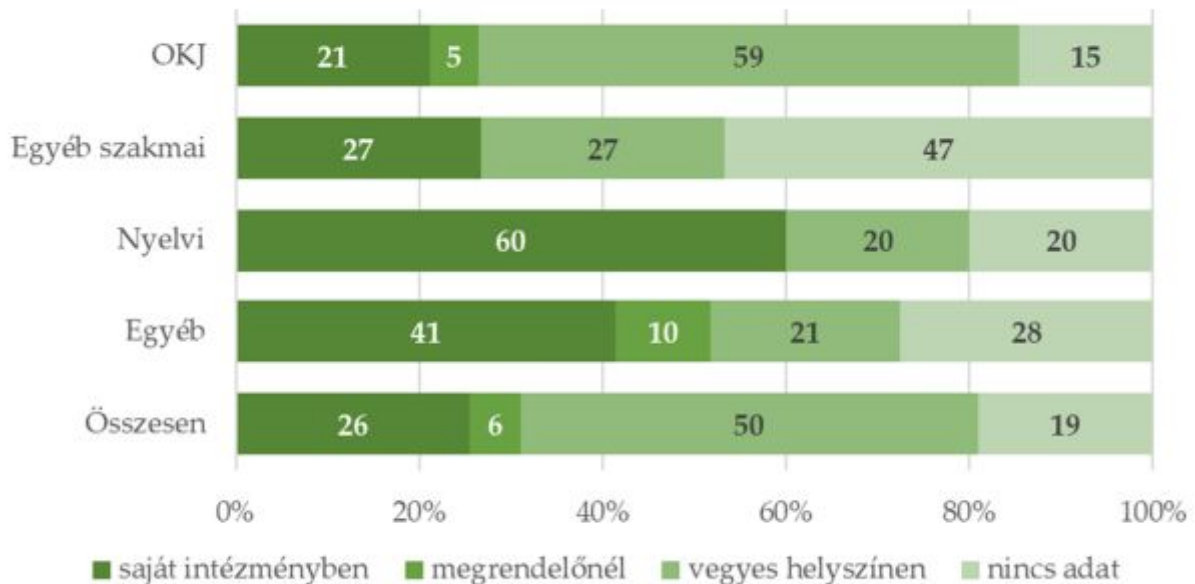
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Mezőgazdaság	44	0,0	25,0	15,9	2,3	56,8
Gépészet	42	0,0	50,0	14,3	31,0	4,8
Élelmiszeripar	18	0,0	13,6	27,3	9,1	50,0
Építészet	11	0,0	11,1	22,2	11,1	55,6
Vendéglátás-turisztika	11	0,0	0,0	18,2	54,5	27,3
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	7	0,0	36,4	36,4	18,2	9,1
Egyéb szolgáltatások	6	14,3	14,3	28,6	14,3	28,6
Közgazdaság	6	0,0	16,7	33,3	33,3	16,7
Nyelvi képzés	5	0,0	16,7	16,7	16,7	50,0
Egészségügy	5	40,0	0,0	20,0	20,0	20,0
Informatika	5	0,0	20,0	0,0	0,0	80,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	4	0,0	0,0	40,0	60,0	0,0
Könnyűipar	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	2	0,0	0,0	33,3	33,3	33,3
Szociális szolgáltatások	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Közlekedés	2	0,0	50,0	0,0	0,0	50,0
Közfoglalat	1	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0
Ügyvitel	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Faipar	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Oktatás	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
nincs adat	22	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Összesen	200	1,5	23,5	22,5	18,0	34,5

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések több mint egynegyedét (26%) saját intézményben valósítják meg a képző intézmények, mindössze 6%-át a

megrendelőnél, és felét (50%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken). Összességében elmondható, hogy a nyelvi és az egyéb képzések elsősorban saját intézményben valósulnak meg. Ezzel szemben az OKJ-s képzések csaknem hattizedét (59%) vegyes helyszínen valósítják meg a képző intézmények (15.2.4. ábra).

15.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=200)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések, különösen igaz ez a mezőgazdaság, a gépészet, a vendéglátás-turisztika, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, az építészet és az egyéb szolgáltatások szakmacsoport képzései esetén. Saját intézményben leggyakrabban informatikai (60%) és nyelvi képzések történnek (60%). A megrendelőnél leginkább az elektrotechnika-elektronika (50%), az építészet (18%), valamint a gépészet (10%) szakmacsoport képzései szerveződnek (15.2.3. táblázat).

15.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Mezőgazdaság	44	0,5	0,0	11,5	10,0
Gépészet	42	7,0	2,0	12,0	0,0
Élelmiszeripar	18	0,0	0,0	4,5	4,5
Építészet	11	1,5	1,0	3,0	0,0
Vendéglátás-turisztika	11	1,5	0,0	4,0	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	7	1,0	0,5	2,0	0,0
Egyéb szolgáltatások	6	1,0	0,0	2,0	0,0
Közgazdaság	6	3,0	0,0	0,0	0,0
Nyelvi képzés	5	1,5	0,0	0,5	0,5
Egészségügy	5	0,0	0,0	2,5	0,0
Informatika	5	1,5	0,0	1,0	0,0
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	4	2,0	0,0	0,0	0,0
Könnyűipar	3	0,0	0,0	1,5	0,0
Elektrotechnika-elektronika	2	0,0	0,5	0,5	0,0
Szociális szolgáltatások	2	0,0	0,0	1,0	0,0
Közlekedés	2	0,5	0,0	0,5	0,0
Közfoglalat	1	0,0	0,0	0,5	0,0
Ügyvitel	1	0,5	0,0	0,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,5	0,0	0,0	0,0
Faipar	1	0,0	0,0	0,5	0,0
Oktatás	1	0,0	0,0	0,5	0,0
nincs adat	22	3,5	1,5	2,0	4,0
Összesen	200	25,5	5,5	50,0	19,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

15.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó, és a cégek digitális technológiákra történő átállását segítő IKER 1. és 2. szintű képzések (például: Bevezető a digitális eszközök világába – IKER 1-2. szintű képzés; Első lépések a digitális világba – IKER 1. szintű képzés; Önállóan használok az informatikai eszközüket – IKER 2. szintű képzés) az összes engedélyezett képzés 4 százalékát ($n=12$) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 4-et folytatnak jelenleg. Összességében a 12 engedélyezett IKER képzésből tehát 4 indult el eddig (15.3.1. ábra).

15.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db ($n=12$)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A 4 jelenlegi tanévben folytatott IKER képzést mindegyikét havonta legalább egyszer elindítják a képző intézmények. A jelenlegi tanévben tartott IKER képzések felénél (2 darab) alig tudták feltölteni a képzési helyeket, másik 2 képzés esetén pedig többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem sikerült elindítani a képzést. Az IKER képzések fele (2 darab) kerül megvalósításra vegyes helyszínen, másik fele (2 darab) pedig saját intézményben.

15.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

2017-ben Tolna megyében az élve születések száma csökkent, a halálozásoké nőtt, a természetes fogyás 24%-os emelkedést mutatott a 2016. évihez képest. 2017 IV. negyedévében a megyében foglalkoztatottak száma nőtt, a munkanélkülieké csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva, a változás mértéke mindkét esetben meghaladta az országosát. 2017-ben az alkalmazásban állók keresete az országosnál nagyobb mértékben nőtt, de nominálisan továbbra is az országos átlag alatt maradt. 2017-ben a beruházások volumene 3,5%-kal haladta meg a 2016. évit. A megye ipari termelése lényegében nem változott az előző évihez képest, az egy lakosra jutó termelési érték az országos átlag nyolctizedét tette ki. Az építőipari termelés volumene összehasonlító áron 15%-kal nőtt az előző évihez viszonyítva. A lakásépítések száma az országosnál kisebb mértékben emelkedett. A megyében működő kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma 2017-ben mind a belföldi, mind a külföldi vendégkör esetén növekedést mutatott, a szálláshelyek 3,2 milliárd forint bruttó bevételt realizáltak, folyó áron 27%-kal többet, mint 2016-ban.

Beruházás

A Tolna megyei székhelyű gazdasági szervezetek 2017-ben 68 milliárd forint értékű új beruházást valósítottak meg, összehasonlító áron számítva 3,5%-kal többet, mint egy évvel korábban. A beruházási összeg 31%-át koncentráltó energiaiparban 10, a 17 és 9,8%-os részesedésű feldolgozóiparban és mezőgazdaságban 7,9 és 12%-kal nőtt a fejlesztések volumene. A 9,5%-os részarányú építőiparban viszont – az egy évvel korábbi növekedés után – 37%-os csökkenés következett be. Az egészségügyi és szociális ellátásban megvalósult erőteljes növekedés a nagyon alacsony bázis következménye volt. A feldolgozóiparon belül a beruházási aktivitás a kohászat, fémfeldolgozás, valamint a textil- és bőripar területén működő szervezetek körében volt a legnagyobb. A két hasonló fejlesztési súlyú terület a feldolgozóipari beruházások közel felét adta. A felhasznált források több mint fele gépekkel és berendezésekkel, 39%-a épületekkel és egyéb építményekkel, 7,5%-a járművekkel kapcsolatos, 2,0%-a pedig egyéb beruházási célokat finanszírozott. A gépek, berendezések 38, a járművek 95%-a importból származott. A fejlesztést szolgáló összegek összehasonlító áron a gépek, berendezések és a járművek körében növekedtek, az építési, valamint az egyéb célú beruházások mérséklődtek.

Ipar

2017-ben Tolna megye 4 főnél többet foglalkoztató ipari telephelyein 531 milliárd forint termelési értéket hoztak létre, összehasonlítói áron 0,4%-kal többet, mint egy évvel korábban. A 49 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű ipari szervezetek termelési értéke 368 milliárd forintot tett ki, ami összehasonlítói áron 4,4%-kal mérséklődött a 2016. évihez képest. A feldolgozóipar kibocsátása ennél nagyobb mértékben, 6,3%-kal csökkent, a jelentősebb súlyú területek teljesítménye elmaradt az előző évitől. A feldolgozóipari produktum 27%-át adó élelmiszeriparban 6,3, a 22%-át képviselő villamos berendezés gyártásban 16%-kal lett kevesebb a termelés volumene. Ez utóbbi területen alapvetően a villamos világítóeszköz-gyártás teljesítménye esett vissza. Az értékesítésből származó 367 milliárd forint bevétel összehasonlítói áron 4,5%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól: a belföldi eladások volumene 3,8, az exporté 5,6%-kal csökkent. Az értékesítése közel háromnegyedét a hazai piacon teljesítő élelmiszeripar belföldi eladásai 13%-kal visszaestek, ugyanakkor kivitelének volumene 15%-kal bővült. Az erősen exportorientált villamos berendezés gyártás viszont mindkét relációban jelentős – a belföldi értékesítés terén 30, az export esetében 14%-os – volumencsökkenést realizált. A 49 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű ipari szervezeteknél 11 ezer fő állt alkalmazásban, 1,7%-kal kevesebb, mint 2016-ban. A termelés ennél nagyobb arányú csökkenése alapján a termelékenység 2,7%-kal csökkent.

Építőipar

2017-ben a Tolna megyei székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari szervezetek termelési értéke 26 milliárd forint volt, amely összehasonlítói áron az országostól elmaradó mértékben, 15%-kal nőtt az előző évihez képest. A megyei szervezetek az országos termelési érték 1,5%-át állították elő. Az egy lakosra jutó 120 ezer forint építőipari termelési érték az országos átlag 69%-át érte el. A termelési érték 57%-át az épületépítések, 43%-át az egyéb építmények adták. Mindkét építményfőcsoport termelése bővült: előbbi 12, utóbbi 20%-kal.

A teljesítmény 48%-át a speciális szaképítési munkák elvégzésére, 32%-át az épületépítésre, 20%-át az egyéb építmények kivitelezésére szakosodott vállalkozások állították elő. Az épületépítéssel foglalkozó és a speciális szaképítési munkákat végző szervezetek kibocsátása 17, illetve 22%-kal emelkedett, az egyéb építmények kivitelezésével foglalkozóké érdemben nem változott (+0,3%). A megyei székhelyű vállalkozások által 2017 folyamán megkötött új szerződések értéke 19 milliárd forintot tett ki, amely 22%-kal meghaladta az előző évit. Az épületek építésére kötött új

szerződések volumene 17, az egyéb építmények építésére vonatkozóké 26%-kal bővült. Az építőipari vállalkozások 2017. december végi szerződésállománya 1,5 milliárd forint volt, volumene 27%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól.

Turizmus

Tolna megye kereskedelmi szálláshelyein 2017-ben 90 ezer vendég szállt meg összesen 213 ezer vendégéjszakára. A vendégek száma 17, a vendégéjszakáké pedig 20%-kal több volt az egy évvel korábbinál. A vendégkör zömét adó belföldiek száma 14%-kal, a külföldieké közel másfélszeresére emelkedett. Az előző évhez képest a belföldiek 18, a külföldiek 35%-kal több éjszakára foglaltak szállást. A külföldi vendégek legnagyobb számban Németországból és Romániából érkeztek a megyébe. Vendégéjszakáik száma átlagot meghaladóan, a németek esetében 38%-kal, a románok körében 2,8-szeresére bővült. A vendégéjszakák 62%-a a szállodákban realizálódott. A szállodák forgalombővülése (8,9%) elmaradt az átlagostól. A megyei kereskedelmi szálláshelyeken 2017-ben 3,2 milliárd forint bruttó árbevétel képződött, ami folyó áron 27%-kal meghaladta a 2016. évit. A bevételek 46%-át a szállásdíjak adták, további 37%-a a vendéglátásból, 17%-a az egyéb szolgáltatásokból származott. Az elfogadóhelyeken a belföldi vendégek 262 millió forint értékben fizettek SZÉP-kártyával, ami 26%-kal több volt az előző évinél.

Munkaerőpiac

A KSH munkaerő-felmérése alapján 2017 IV. negyedévében Tolna megye 15–74 éves népességének 58,0%-a, 98 ezer fő tartozott a gazdaságilag aktívak körébe. Közülük 96 ezren foglalkoztatottként, 2 ezren munkanélküliként jelentek meg a munkaerőpiacon. A foglalkoztatottak és a munkanélküliek száma is az országosnál nagyobb mértékben változott, előbbi 3,0%-kal nőtt, utóbbi kevesebb, mint a felére (47%-ára) csökkent a 2016 IV. negyedévihez viszonyítva. 2017 IV. negyedévében a 15–74 éves népességen belül a foglalkoztatottak aránya 56,7%-ot tett ki, ami 3,0 százalékponttal alacsonyabb volt az országos átlagnál. A munkanélküliségi ráta 2,2%-ra mérséklődött, így a megyei adat az országos átlagnál 1,5 százalékponttal alacsonyabb volt. A gazdaságilag inaktívak közé a vizsgált népességcsoportból 71 ezren tartoztak, 3,4%-kal kevesebben, mint egy évvel korábban.

2017-ben a vonatkozási körbe tartozó Tolna megyei székhelyű szervezeteknél átlagosan 49 ezren álltak alkalmazásban, 0,7%-kal kevesebben, mint egy évvel korábban. A fizikai foglalkozásúak létszáma 1,3%-kal csökkent, a szellemi foglalkozásúaké lényegében nem változott. Az alkalmazottak 64%-át foglalkoztató versenyszférát 1,1%-os létszámnövekedés jellemezte, a költségvetési szerveknél 4,3%-

kal csökkent a dolgozók száma. A közsférában a létszámcsökkenés döntően a közfoglalkoztatottakat érintette. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 276 ezer, az adókedvezmények nélküli nettó átlagkeresete 183 ezer forintot tett ki. A bruttó és nettó átlagkereset egyaránt 15%-kal emelkedett a 2016. évihez képest, a növekedés üteme meghaladta az országos átlagot. A keresetek 7,1%-kal alacsonyabbak voltak, mint országosan. A havi bruttó és nettó átlagkereset a fizikai foglalkozásúaknál 15, a szellemiekénél 14%-kal nőtt. A növekedés mértéke az előbbieknél nem érte el, az utóbbiaknál meghaladta az országos átlagot. A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve a havi bruttó átlagkereset 290 ezer, a nettó 193 ezer forint volt a megyében. Az átlagos havi munkajövedelem 2017-ben 289 ezer forintot tett ki, ami 14%-kal meghaladta az egy évvel korábbit.

Tolna megyében a 2017. decemberi zárónapon 6 ezer álláskeresőt tartottak nyilván, 17%-kal kevesebbet, mint az előző év azonos időpontjában. Az álláskeresők 11%-a pályakezdőként nem talált munkahelyet, számuk 26%-kal alacsonyabb volt az egy évvel korábbinál. A pályakezdő álláskeresők 46%-a legfeljebb általános iskolai, 51%-a középfokú végzettséggel rendelkezett, 2,9%-uk diplomás volt. A nyilvántartott álláskeresők 55%-a fél éve, vagy annál kevesebb ideje regisztráltatta magát, 28%-a több mint egy éve nem tudott elhelyezkedni. Az utóbbiak aránya 0,9 százalékponttal nőtt 2016 azonos időpontjához képest. Az álláskeresők 31%-a szociális ellátásban, 13%-a álláskeresői járadékban, 6,5%-a álláskeresői segélyben részesült. Az ellátottak aránya 51% volt, 1,3 százalékponttal kevesebb, mint egy évvel korábban. December végén 903 betöltetlen álláshelyet tartottak nyilván, 22%-kal kevesebbet, mint 2016. december végén. Tíz üres álláshelyre – az egy évvel korábbi 60 helyett – 63 álláskereső jutott.

Képzések, képzési igények

Jelen kutatástól függetlenül a közelmúltban a Tolna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara a megyei foglalkoztatási paktum keretein belül egyfajta munkáltatói igényfelmérést végzett. Ennek keretében kamarai tagvállalkozásokat, illetve regisztrált vállalkozásokat kerestünk meg, illetve kérdeztük meg foglalkoztatási terveikről, munkavállalói átképzésekről, képzési igényeikről. A kiküldött nagyszámú megkeresés ellenére csekély érdeklődés mutatkozott a vállalkozók részéről, elenyésző volt a visszaküldött adatlapok száma.

Az alábbi képzettségek/végzettségek jelentek meg, mint az adott vállalkozásnál lehetséges jövőbeli munkakör betöltéséhez szükséges képzettség:

- Asztalos
- Belső auditor

- Egészségvédelmi
- Biztonsági Koordinátor
- Emelőgépkezelő
- Faipari szakmunkás
- Festő, mázoló, tapétázó
- Idegen nyelvi képzés
- Informatikai képzés (számítógép kezelés/üzemeltetés)
- Tehergépkocsi vezető + darukezelői vizsga
- Kozmetikus kiegészítő képzés (tetoválás)
- Kereskedő, boltvezető
- Látszerész és fotócikk kereskedő
- Nehézgépkezelő
- Mezőgazdasági gépszerelő
- Munkavédelmi tanácsadó
- Ortopéd cipész, cipőfelsőrész készítő, egyéb cipőipari szakképesítés
- Pénzügyi-számviteli ügyintéző
- Targoncavezető
- TB és bérügyintéző
- Termékdíj ügyintéző
- Vezető képzés (vállalkozás vezetése, irányítása)
- Villamos hálózat szerelő
- Villanyszerelő

Ágazati megközelítésben tehát alapvetően megjelenik: építészet, gépészet, mezőgazdaság, informatika, közlekedés, könnyűipar, kereskedelem és vendéglátás, közgazdaság.

16. Vas megye

16.1. Képzőhelyek és képzéseik

A megyében 36 érvényes engedéllyel rendelkező képző intézmény kínál képzéseket Vas (34), Pest (1) és Komárom-Esztergom (1) megyei székhellyel. A nyilvántartásban 2 darab újként felvett képzőhely szerepel, valamint 1 képzőintézmény időközben megszűnt.

A 36 képzőhely összesen 417 engedélyezett képzést kínál. A képzési kínálatot tekintve 3 olyan képző intézmény szerepel a nyilvántartásban, amely több, mint 30 képzést kínál, valamint a képzőhelyek több, mint fele kevesebb, mint 10 képzést engedélyeztetett. Az új képző intézmények 33 képzést kínálnak, ami az összes képzés 8%-ának felel meg, valamint 2 új képzést biztosítanak a meglévő képzőhelyek (16.1.1. ábra).

16.1.1. ábra: A nyilvántartásban szereplő és az újként felvett képzőhelyek képzéseinek megoszlása, % (n=417)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az engedélyezett képzések több, mint fele (59%) OKJ szerinti („A” körös), 6%-a százaléka egyéb szakmai („B” körös), 4%-a nyelvi („C” körös) és csaknem egynegyede (32%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=57) vagy korábban (n=115) megtartott képzések esetén az OKJ szerinti képzések 11 százalékponttal magasabb, az egyéb képzések 13 százalékponttal alacsonyabb arányban szerepelnek, mint az összes engedélyezett képzés (n=417) megoszlásában.

A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések egyhatedét (14%) indították el a képző intézmények. A képzések 28 százalékáról mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések kevesebb, mint felét (42%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az OKJ képzések esetén ez az arány 7 százalékponttal magasabb, az egyéb képzéseknél pedig 18 százalékponttal alacsonyabb (16.1.1. táblázat).

16.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	42	73,7	17,1	78	67,8	31,8	245	58,8
Egyéb szakmai	2	3,5	8,3	14	12,2	58,3	24	5,8
Nyelvi	2	3,5	12,5	2	1,7	12,5	16	3,8
Egyéb	11	19,3	8,3	21	18,3	15,9	132	31,7
Összesen	57	100	13,7	115	100	27,6	417	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több, mint négyötödüket (86%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd a 16.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (28%);
- nem sikerült még elindítani a képzést (például érdeklődés hiányában), valamint megszűnt a képzőhely (18%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (40%).

16.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

0,65	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	42	17,1	2	8,3	2	12,5	11	8,3	57	13,7
megszűnt a képzés	0	0,0	1	4,2	0	0,0	1	0,8	2	0,5
megszűnt a képzőhely	31	12,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	31	7,4
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	1,5	2	0,5
nem volt még ilyen képzés	17	6,9	3	12,5	2	12,5	20	15,2	42	10,1
nem, de már volt ilyen képzés	78	31,8	14	58,3	2	12,5	21	15,9	115	27,6
nincs információ	77	31,4	4	16,7	10	62,5	77	58,3	168	40,3
Összesen	245	100	24	100	16	100	132	100	417	100

Forrás: GVI adatgyűjtés

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet (7%) szakmacsoportba tartozik, ezt követik az elektrotechnika-elektronika (5%) és a mezőgazdaság (4%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ képzéseket elsősorban a gépészet (11%) és az elektrotechnika-elektronika (8%) szakmacsoportban engedélyeztették a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – több, mint egyhatede (16%) a gépészet, közel egytizede az a mezőgazdaság (8%), a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció (8%), az elektrotechnika-elektronika (8%) és az építészet (8%) szakmacsoportokban indul(t).

A legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok esetén a mezőgazdasági és az építészeti képzések egyharmadát, a gépészet, az elektrotechnika-elektronika, a közgazdaság és az informatika szakmacsoportokba tartozó képzések legalább egynegyedét megtartották a jelenlegi tanévben. Továbbá még a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportról is elmondható, hogy az engedélyezett képzéseknek legalább felét már megtartották (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények. Ezutóbbi állítás alól egyedül a nyelvi képzések képeznek kivételt, melyeknek mindössze egynegyedét szervezték meg eddig a képző intézmények (16.1.3. táblázat).

16.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Gépészet	9	15,8	29,0	19	16,5	61,3	31	7,4
Elektrotechnika-elektronika	5	8,8	26,3	8	7,0	42,1	19	4,6
Mezőgazdaság	6	10,5	33,3	8	7,0	44,4	18	4,3
Nyelvi képzés	2	3,5	12,5	2	1,7	12,5	16	3,8
Építészet	5	8,8	33,3	8	7,0	53,3	15	3,6
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	2	3,5	15,4	11	9,6	84,6	13	3,1
Közgazdaság	3	5,3	25,0	9	7,8	75,0	12	2,9
Informatika	3	5,3	27,3	3	2,6	27,3	11	2,6
Vendéglátás-turisztika	1	1,8	11,1	8	7,0	88,9	9	2,2
Egészségügy	4	7,0	57,1	3	2,6	42,9	7	1,7
Egyéb szolgáltatások	2	3,5	28,6	5	4,3	71,4	7	1,7
Oktatás	3	5,3	60,0	1	0,9	20,0	5	1,2
Faipar	1	1,8	25,0	3	2,6	75,0	4	1,0
Könnyűipar	0	0,0	0,0	4	3,5	100,0	4	1,0
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	3	2,6	75,0	4	1,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	0	0,0	0,0	4	3,5	100,0	4	1,0
Közlekedés	3	5,3	100,0	0	0,0	0,0	3	0,7
Szociális szolgáltatások	0	0,0	0,0	3	2,6	100,0	3	0,7
Ügyvitel	0	0,0	0,0	3	2,6	100,0	3	0,7
Közszolgálat	0	0,0	0,0	1	0,9	100,0	1	0,2
nincs adat	8	14,0	3,5	9	7,8	3,9	228	54,7
Összesen	57	100	13,7	115	100	27,6	417	100

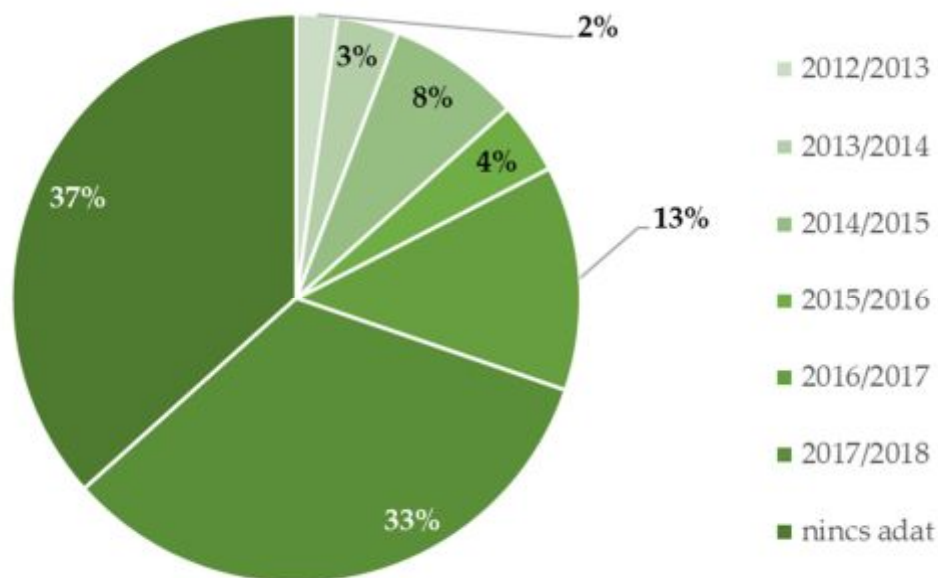
Forrás: GVI adatgyűjtés

16.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabba jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

Az adatok alapján a megtartott képzések (n=172) a 2012/2013-es tanévig nyúlnak vissza, melyek egyharmada (33%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre. A képzések csaknem egyhete (13%) a 2016/2017-es, illetve a 2015/2016-os tanévben (4%) került lebonyolításra (16.2.1. ábra).

16.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=172)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A rendkívül alacsony esetszám miatt az egyéb szakmai, valamint nyelvi képzések indításának gyakoriságát nem vizsgáljuk. A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (81%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek közel kétharmada (65%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utalhat, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ képzések évente (48%) és ritkábban, mint évente (26%), míg az egyéb képzések esetén magasabb a havonta legalább egyszer (27%), valamint félévente (27%) tartott képzések aránya. A korábbi tanév képzései esetén az OKJ képzések nagyobb arányban indultak legalább

évente, mint az egyéb képzések. Az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (16.2.2. ábra).

16.2.2. ábra: A jelenlegi (n=57), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=115) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük a jelenlegi, illetve korábban indított képzéseket az eredmények átláthatóságának érdekében. Az eredmények azt mutatják, hogy a legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok közül a gépészet, a mezőgazdaság és az építészet szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban (azaz a megtartott képzéseknek minimum a fele legalább évente indul) (16.2.1. táblázat).

16.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)		
		legalább évente	ritkábban mint évente	nincs adat
Gépészet	28	75,0	25,0	0,0
Mezőgazdaság	14	50,0	50,0	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	13	38,5	61,5	0,0
Elektrotechnika-elektronika	13	38,5	61,5	0,0
Építészet	13	69,2	30,8	0,0
Közgazdaság	12	41,7	58,3	0,0
Vendéglátás-turisztika	9	22,2	77,8	0,0
Egészségügy	7	28,6	71,4	0,0
Egyéb szolgáltatások	7	28,6	71,4	0,0
Informatika	6	66,7	33,3	0,0
Oktatás	4	75,0	25,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	4	0,0	100,0	0,0
Nyelvi képzés	4	50,0	50,0	0,0
Faipar	4	50,0	50,0	0,0
Könnyűipar	4	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	3	66,7	33,3	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	3	0,0	100,0	0,0
Szociális szolgáltatások	3	0,0	100,0	0,0
Ügyvitel	3	33,3	66,7	0,0
Közzolgálat	1	100,0	0,0	0,0
nincs adat	17	58,8	23,5	17,6
Összesen	172	48,3	50,0	1,7

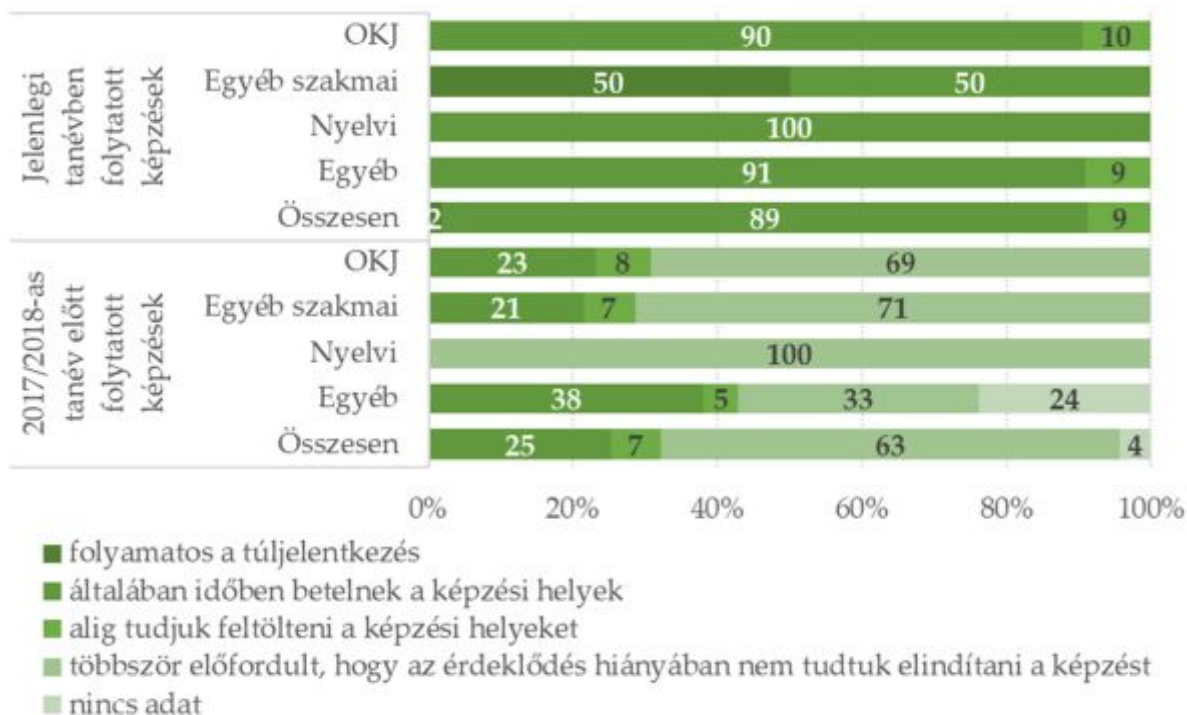
Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 2 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 89 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyeket az érdeklődés hiányában nem tudtak elindítani (63%).

A már említett rendkívül alacsony esetszám miatt az egyéb szakmai, valamint a nyelvi képzések iránti érdeklődést nem vizsgáljuk. A meglévő adatokból az látszik,

hogy a korábbi tanévek során az egyéb képzések iránt valamivel nagyobb az érdeklődés, mint az OKJ képzések esetén. Ugyanakkor a jelenlegi tanévben folytatott képzésekről ez már nem mondható el, az OKJ és az egyéb képzések iránti érdeklődés majdnem teljesen megegyezik (16.2.3. ábra).

16.2.3. ábra: A jelenlegi (n=57), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=115) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a mezőgazdaság, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és az építészeti, szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés (azaz a folyamatos túljelentkezés, vagy az, hogy időben betelnek a helyek nagyobb arányban jellemző, mint az, hogy alig tudják feltölteni a helyeket, vagy az, hogy, nem tudják elindítani a képzést), míg a gépészet szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb (a 28 képzésből 17-et nem tudtak az érdeklődés hiányában megtartani) (16.2.2. táblázat).

16.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

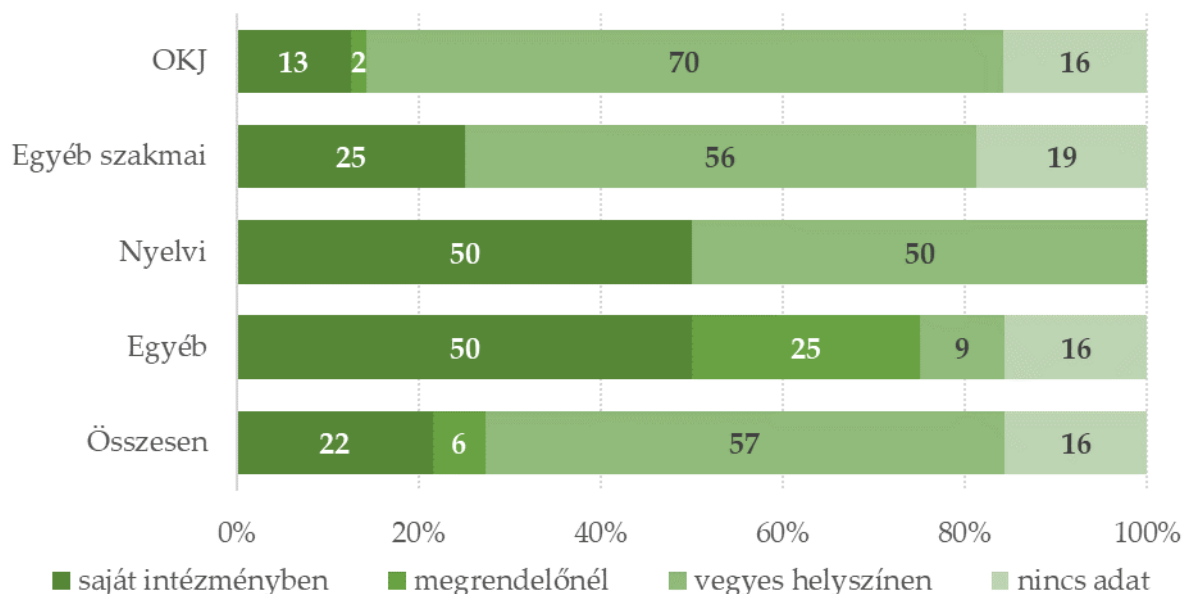
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Gépészet	28	0,0	25,0	14,3	60,7	0,0
Mezőgazdaság	14	7,1	57,1	0,0	35,7	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	13	0,0	61,5	7,7	30,8	0,0
Elektrotechnika-elektronika	13	0,0	46,2	30,8	23,1	0,0
Építészet	13	0,0	53,8	0,0	46,2	0,0
Közgazdaság	12	0,0	33,3	8,3	58,3	0,0
Vendéglátás-turisztika	9	0,0	0,0	11,1	88,9	0,0
Egészségügy	7	0,0	85,7	0,0	14,3	0,0
Egyéb szolgáltatások	7	0,0	28,6	0,0	71,4	0,0
Informatika	6	0,0	50,0	33,3	16,7	0,0
Nyelvi képzés	4	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0
Könnyűipar	4	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Faipar	4	0,0	25,0	0,0	75,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	4	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Oktatás	4	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Közlekedés	3	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Szociális szolgáltatások	3	0,0	33,3	0,0	66,7	0,0
Ügyvitel	3	0,0	66,7	0,0	33,3	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	3	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Közszolgálat	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
nincs adat	17	0,0	47,1	0,0	23,5	29,4
Összesen	172	0,6	46,5	7,6	42,4	2,9

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések több, mint felét (57%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken) valósítják meg a képző intézmények, több, mint egyötödét (22%) saját

intézményben, valamint 6 százalékát a megrendelőnél. Az OKJ képzések valósulnak meg vegyes helyszínen a legnagyobb arányban (70%), míg az egyéb képzésekre jellemzőbb, hogy saját intézményben (50%), valamint a megrendelőnél (25%) szerveződnek (16.2.4. ábra).

16.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=172)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések. A legalább 10 képzéssel rendelkező szakmacsoportok közül különösen igaz ez az építész (az összes megvalósult képzést vegyes helyszínen tartották), valamint az elektrotechnika-elektronika (12 darab), illetve a gépészet (22 darab) szakmacsoport képzései esetén. Saját intézményben szervezik meg a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és a közgazdaság szakmacsoportba tartozó képzéseknek közel felét. Továbbá, a megrendelőnél mindössze 1 elektrotechnika-elektronikai képzést, valamint 1 egészségügyi képzést tartottak a képzőintézmények (16.2.3. táblázat).

16.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Gépészet	28	17,9	0,0	78,6	3,6
Mezőgazdaság	14	28,6	0,0	57,1	14,3
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	13	46,2	0,0	30,8	23,1
Elektrotechnika-elektronika	13	0,0	7,7	92,3	0,0
Építészet	13	0,0	0,0	100,0	0,0
Közgazdaság	12	41,7	0,0	33,3	25,0
Vendéglátás-turisztika	9	0,0	0,0	44,4	55,6
Egészségügy	7	0,0	14,3	71,4	14,3
Egyéb szolgáltatások	7	0,0	0,0	42,9	57,1
Informatika	6	100,0	0,0	0,0	0,0
Nyelvi képzés	4	50,0	0,0	50,0	0,0
Könnyűipar	4	0,0	0,0	50,0	50,0
Faipar	4	0,0	0,0	100,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	4	100,0	0,0	0,0	0,0
Oktatás	4	0,0	0,0	100,0	0,0
Közlekedés	3	0,0	0,0	100,0	0,0
Szociális szolgáltatások	3	33,3	0,0	33,3	33,3
Ügyvitel	3	33,3	0,0	33,3	33,3
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	3	33,3	0,0	66,7	0,0
Közszolgálat	1	0,0	0,0	100,0	0,0
nincs adat	17	11,8	47,1	17,6	23,5
Összesen	172	21,5	5,8	57,0	15,7

Forrás: GVI adatgyűjtés

16.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó IKER 1. és 2. szintű képzések az összes engedélyezett képzés 2 százalékát (n=7) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 2-t folytatnak jelenleg is, 1-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg a képző intézmények, vagyis a 7 engedélyezett IKER képzésből 3 került eddig megszervezésre.

A jelenlegi, illetve korábbi tanévekben folytatott 3 IKER képzés mindegyikét havonta legalább egyszer elindítják.

Az eddig folytatott IKER képzésekből 2-ről elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek, valamint 1 képzés esetén többször előfordult, hogy érdeklődés hiányában nem sikerült elindítani. Továbbá az összes eddig szervezett IKER képzést saját intézményben tartották.

16.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Általános gazdasági helyzet

Vas megyében 2017. december végén 45 ezer gazdasági szervezetet regisztráltak, 1,7%-kal többet az egy évvel korábbinál. A 41 ezer vállalkozás 21%-át társas gazdálkodási formában, 79%-át önálló vállalkozóként jegyezték be. Az előbbiek száma egy év alatt 1,6%-kal mérséklődött, az utóbbiaké 2,8%-kal nőtt.

A közel 9 ezer társas vállalkozás 72%-át képviselő korlátolt felelősségű társaságok száma 1,6, a 24%-át kitevő betéti társaságoké 1,9%-kal csökkent. Részvénytársaságból 2-vel kevesebb (45), szövetkezetből 3-mal több (88) szerepelt a regisztrációban, mint egy évvel korábban. A társas vállalkozások 92%-a legfeljebb 9 főt foglalkoztatott. A 32 ezer önálló vállalkozó egyharmada fő-, 49%-a mellékfoglalkozásúként, 19%-a nyugdíjasként dolgozott. Mindegyik foglalkozási formában bővült a vállalkozók száma, a főfoglalkozásúaké nőtt a legjelentősebben (4,1%-kal).

Főtevékenységük alapján a társas vállalkozások a kereskedelem (22%), a tudományos és műszaki tevékenység (14%) és az ipar (11%) területén, az önálló vállalkozók a mezőgazdaság (38%) és az ingatlanügyletek (14%) nemzetgazdasági ágban fordultak elő leggyakrabban. Az iparban és a kereskedelemben a társas vállalkozások, többi termelő és szolgáltatási ágban az önálló vállalkozók számbéli fölénye érvényesült.

Beruházás

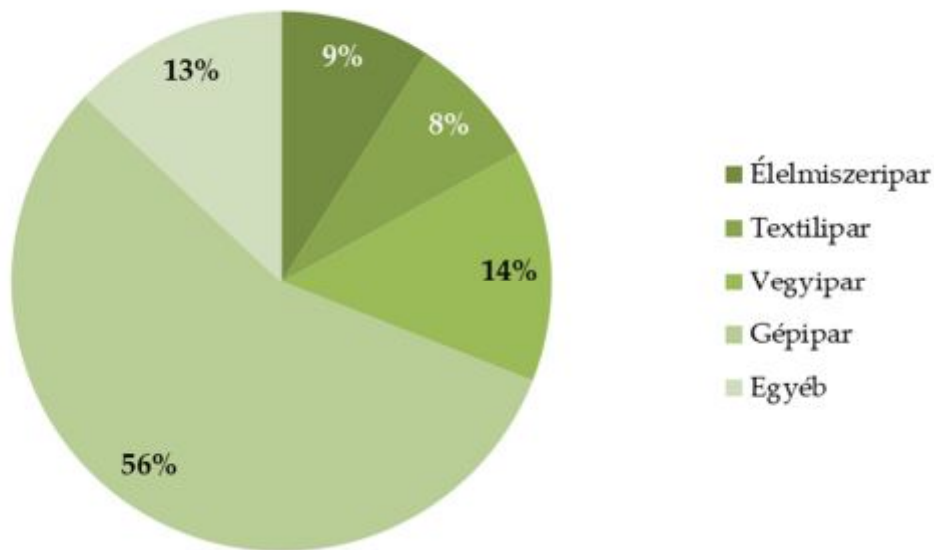
A Vas megyei székhelyű szervezetek az előzetes adatok szerint 2017-ban 108 milliárd forintot fordítottak új tárgyi eszközök beszerzésére, létesítésére, összehasonlítói áron ötödével többet, mint 2016-ben. A fejlesztési források legnagyobb részét, 55%-át a feldolgozóiparba sorolt vállalkozások használták fel, ezeknek a beruházásoknak a volumene némileg (0,7%-kal) alatta maradt az egy évvel korábbinak. A feldolgozóiparba investált 59 milliárd forint több mint hattizede a gépipar, elsősorban a járműipar bővítését, korszerűsítését szolgálta.

A feldolgozóiparon kívül az építőipari és a szállítási, raktározási tevékenységet végző cégek új beruházásai képviseltek még jelentősebb, 12 és 7,9%-os részarányt. Az építőipar 13 milliárd forintos teljesítményértékének döntő részét a különféle lakó- és nem lakóépületek kivitelezésére szakosodott vállalkozások befektetései tették ki. A szállítás és raktározás fejlesztései nagyjából fele-fele arányban oszlottak meg a személy- és áruszállítás, valamint a raktározás, szállítást kiegészítő tevékenység között.

Ipar

2017-ben a 4 főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások Vas megyei telephelyein előállított 1347 milliárd forint értékű termelés összehasonlítói áron számítva 2,5%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Az egy lakosra jutó 5,3 millió forint termelési érték 1,8-szerese volt az országos átlagnak.

A Vas megyei székhelyű, legalább 50 főt foglalkoztató ipari vállalkozások termelése (1026 milliárd forint) volumenében 0,6%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól, amihez nagyban hozzájárult a termelés 55%-át adó járműgyártás mérséklődő kibocsátása. A kisebb súlyú tevékenységek többségében bővült a termelés. Az értékesítés volumene 0,9%-kal elmaradt a 2016. évitől, mivel az árbevétel 12%-át kitevő belföldi eladások 8,0%-os bővülése nem tudta ellensúlyozni a 88%-os részesedésű export 2,0%-os csökkenését.

Forrás: KSH

A legalább 50 fős, Vas megyei székhelyű ipari vállalkozásoknál alkalmazásban állók száma 4,7%-kal bővült, ami a termelés mérséklődése mellett a termelékenység 5,1%-os csökkenését eredményezte.

Az ipari termelés értéke a 2017-ben 1.347 milliárd Ft (az országos kibocsátás 4,6 %-a) volt, míg az egy lakosra jutó ipari termelés (2017. év I-III. negyedév) Vas megyében 3.984 e Ft (országos adat: 2.241 e Ft), az egy lakosra jutó építőipari termelés (2017. év I-III. negyedév) pedig 114 e Ft (országos adat: 118 e Ft).

Építőipar

A Vas megyei székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari vállalkozások 2017-ben előállított, 44 milliárd forintot meghaladó termelési értéke összehasonlító áron 30%-kal több volt a 2016. évinél. A kibocsátás az országos 2,6%-át tette ki, az egy lakosra jutó értéke a hazai átlaghoz hasonlóan alakult.

A 2016. évi megtorpanás után 2017-ben új lendületet vett a vasútfejlesztési projektek megvalósítása. A termelési érték háromnegyedét kitevő egyéb építmények volumene így 38%-kal felülmúlta az egy évvel korábbit, a fennmaradó hányadot adó épületépítéseké 11%-kal nőtt.

A teljesítmény 64%-át az egyéb építmények kivitelezésére, 19%-át a speciális szaképítési tevékenységekre, 17%-át az épületépítésre szakosodott vállalkozások állították elő. Mindhárom ágazat kibocsátása emelkedett a 2016. évihez képest, legnagyobb mértékben, mintegy felével az egyéb építményeké, az épületek építése ágazat 6,1, a speciális szaképítésé 4,4%-kal bővült.

A vállalkozások 2017-ben 177 milliárd forint értékű munkára szóló új szerződést kötöttek, összehasonlítva áron 3,1-szeresét a 2016. évinek. A növekedés mértékét leginkább az egyéb építmények építésére kötött új szerződések határozták meg.

Lakásépítés

Vas megyében 2017-ben 376 lakást vettek használatba, 9,6%-kal többet, mint az előző évben. Az új otthonok 53%-át vállalkozások, 43%-át természetes személyek építették. A vállalkozások beruházásában az egy évvel korábbihoz képest 1,5%-kal kevesebb, a természetes személyekében 21%-kal több lakás épült fel. A tízezer lakosra jutó épített lakások száma 14,9 volt, ami közel azonos az országos átlaggal.

A lakások 57%-át értékesítésre, 41%-át saját használatra építették. A használatbavételek közel 70%-a Szombathelyen, 14%-a a megye többi városában (közülük a legtöbb Szentgotthárdon), 16%-a pedig a községekben történt. A kiadott lakásépítési engedélyek és az új lakások építésére vonatkozó egyszerű bejelentések száma együtt 1066 volt, közel ötödével kevesebb, mint egy évvel korábban. 2017-ben összesen 52 lakás szűnt meg, 5-tel kevesebb, mint 2016-ban, így az építések és megszűnések egyenlegeként a megye lakásállománya 324-gyel bővült.

Turizmus

2017-ben Vas megye kereskedelmi szálláshelyein 509 ezer vendég szállt meg, 3,4%-kal több, mint egy évvel korábban. A vendégek több mint felét adó belföldiek száma 6,5%-kal bővült, a külföldieké alig változott (+0,2%).

A vendégéjszakák száma (1,6 millió) 4,4%-kal meghaladta az előző évit. A belföldi vendégek 7,2, a külföldiek 2,1%-kal több éjszakát töltöttek el a megye szálláshelyein. A külföldi vendégek közül a legtöbb vendégéjszakát (az összes külföldi vendég-éjszaka forgalom 82%-át) a Csehországból, Ausztriából és Németországból érkezők foglalták. Közülük a csehek 4,4%-kal több, az osztrákok és a németek 1,0, illetve 4,6%-kal kevesebb éjszakára vették igénybe a megye szálláshelyeit. A vendégéjszakák közel nyolctizedét realizáló szállodák forgalomnövekedése 3,5%-os volt.

A megyei kereskedelmi szálláshelyeken 2017-ben 23,9 milliárd forint bruttó árbevétel képződött, az előző évinél folyó áron 11%-kal több. Az összes árbevétel 51%-át a szállásdíjakból, további 36 és 13%-át pedig az egyéb szolgáltatásokból és a vendéglátásból származó árbevételek tették ki. Az elfogadóhelyeken a belföldi vendégek 1,3 milliárd forint értékben fizettek SZÉP-kártyával, ami 11%-kal több volt, mint 2016-ban.

Munkaerőpiac

Vas megyében 2017. IV. negyedévben a gazdaságilag aktív 15–74 éves népesség száma 125 ezer fő volt, 1,9%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. Az aktivitási arány 61,9%-ról, 63,5%-ra emelkedett, és 1,4 százalékponttal magasabb az országos átlagnál. A gazdaságilag aktív népességből 123 ezer fő foglalkoztatott, 2 ezer fő munkanélküli volt. Az előbbiek száma 2,0%-kal emelkedett, az utóbbiaké 4,6%-kal csökkent 2016. IV. negyedévéhez képest. A foglalkoztatási ráta 60,7%-ról 62,4%-ra emelkedett, a munkanélküliségi ráta (1,8%) gyakorlatilag nem változott egy év alatt. A munkanélküliségi ráta Veszprém megye után itt a legalacsonyabb a megyék között, de a foglalkoztatási ráta is kedvezőbb az országosnál. A gazdaságilag inaktívak közé 72 ezer fő tartozott, számuk 4,9%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban.

2017-ben a Vas megyei székhelyű szervezeteknél közel 72 ezren álltak alkalmazásban, 1,3%-kal többen, mint egy évvel korábban. A fizikai foglalkozásúak száma 1,8, a szellemieké 0,3%-kal emelkedett. A versenyszférában 2,6%-kal nőtt, a költségvetési szférában 3,0%-kal csökkent a dolgozók száma. A költségvetési szférában a létszámcsökkenés döntően a közfoglalkoztatottakat érintette.

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 275 ezer forint, a családi kedvezmény nélkül számított havi nettó átlagkeresete 183 ezer forint volt. A bruttó és nettó átlagkereset egyaránt 14%-kal – országos átlagnál nagyobb mértékben – nőtt 2016-hoz képest, ezen belül a versenyszférában 13, a költségvetési szférában 16%-kal. A havi bruttó és nettó átlagkereset a fizikai foglalkozásuknál 15, a szellemiekénél 12%-kal gyarapodott. A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve, a havi bruttó átlagkereset 281 ezer forint, a nettó 187 ezer forint volt, mindkettő 13%-kal nagyobb, mint 2016-ban. Az átlagos havi munkajövedelem 2017-ben 290 ezer forint volt, ami 14%-kal magasabb, mint egy évvel korábban. A kereseten felüli egyéb munkajövedelem aránya 5,3%-ot tett ki.

Képzések, képzési igények

GYSEV Zrt.

„A vasúti hatósági képzések költségelszámolási lehetőségének megteremtésére, vagy a vasúti OKJ-s képzések szakmai tartalmának sürgős korszerűsítésére lenne szükség ahhoz, hogy a szükséges vasútszakmai képzéseink biztosítottak legyenek. Jelenleg az OKJ-s képzések kimenetele korlátozottan hasznosítható csak a vasúti hatósági vizsgás szakmákban. A vasúti hiányszakmákban, különösen nagy szükség lenne a megfelelő képzésekre. Ezek közül a „vasúti járművezető” alapképzés nagyon fontos lenne. Napjainkban problémát jelent az is, hogy a meghirdetett OKJ-s képzéseket nem tudják elindítani a megadott időpontban, néha hónapokat

kell várni, hogy összejöjjön a minimális létszám. Képzéseinket igyekszünk a Régióban megoldani, de speciális képzések gyakran csak Budapesten vannak.”

BPW Hungária Kft.

„Nem ütközünk különösebb nehézségekbe a képzések szervezése során. Képzések szervezésekor mindig próbálunk a megyében/Nyugat-Dunántúlon képzőt keresni, abban az esetben szoktunk (leginkább budapesti) cégeket választani, amennyiben speciális ismeretanyag átadása a cél, mellyel csak 1-1 cég foglalkozik. Pl.: Bosch Rexroth, Siemens, EPLAN képzések, anyagvizsgáló tanúsítások. Továbbiakban is szeretnénk megvalósítani többek között: emelőgépkezelő és targoncavezető OKJ képzést, tűzvédelmi szakvizsgát, anyagvizsgáló tanúsítást, hegesztőminősítést, számítástechnikai képzéseket (főként Excel), nyelvi képzéseket, kommunikációs képzéseket.”

Galambos Logistic Kft.

„Nem volt olyan képzés, ahol nehézségekbe ütköztünk volna a megvalósítás során. Minden képzési igényünket sikerült a megyén belüli képzővel megvalósítani. A jövőre vonatkozó képzési igények:

- *OKJ: targoncavezető, hatósági képzések,*
- *Tehergépjárművezetői képzések (C+E kategória, GKI)*
- *Tachográf kártya kezelése*
- *Nyelvi képzés*
- *Vezetői kompetenciák*
- *Minőségbiztosítással kapcsolatos képzések*
- *Munka-, tűz- és balesetvédelem*
- *SAP oktatás*
- *EXCEL tábla kezelés*
- *EKR bejelentéssel kapcsolatos képzés”*

Nestlé Hungária Kft.

„A 2019. évre vonatkozó képzési igényünk a következő (amelyekhez konkrét kapcsolataink vannak képző cégekkel):

- *Angol tanfolyam*
- *Targoncavezető*
- *Emelőgépkezelő*
- *Nyomástartóedény gépész kezelő (Megújító)*
- *Nyomástartóedény gépész kezelő (Új)*
- *Atex- Robbanásbiztos berendezés kezelője*
- *Microsoft Access, Word, Excel, PowerPoint képzések*

- *Microsoft Power BI-Önkiszolgáló üzleti intelligencia keretrendszer*
- *Time management/ Önismeret tréning*
- *Műszakvezetői képzés*

Metro Kereskedelmi Kft.

„Vállalatunknál elsősorban központi szervezésű képzések vannak; így az esetek döntő többségében nem a megyében jelen lévő képzőintézményeknél folyik a képzés. Emellett vállalatunknál több tréner is dolgozik, akik belső képzéseket tartanak. Idén pályáztunk a GINOP 615 – VEKOP pályázatra, így bízunk benne, hogy ennek keretében több képzést is tudunk a dolgozóinknak nyújtani.”

Hartjes-Biosoft Kft.

„Folyamatosan nehézségekbe ütközünk a képzés szervezése során a cipőfelsőrész-készítő, cipőkészítő, cipőipari technikus szakképesítések terén. Cégünk működése szempontjából nagy jelentősége lenne ezen képzések megvalósításának.”

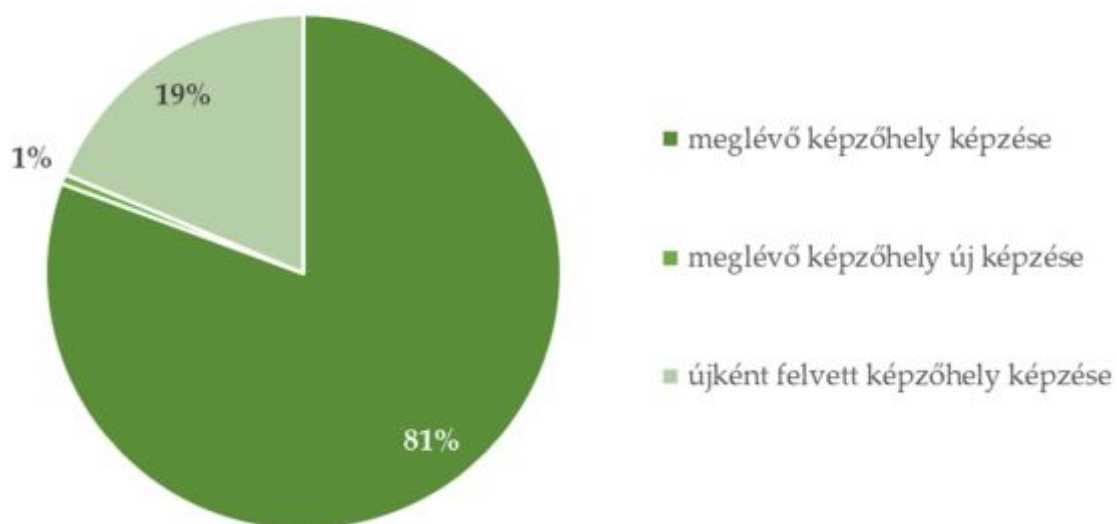
17. Veszprém megye

17.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 41 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. A kiküldött, érvényes engedéllyel rendelkező képző intézményeket tartalmazó nyilvántartásban 31 olyan képző intézmény szerepelt, melyek székhelye Veszprém megyében van. A nyilvántartás a kutatás során 10 új képző intézménnyel egészült ki, melyek többsége (6 db) fővárosi székhelyű, Komárom-Esztergom (1), Fejér (1), és Borsod-Abaúj-Zemplén (2) megyei székhellyel rendelkező képző intézmények is megjelennek benne.

A 41 képzőhely összesen 811 engedélyezett képzést kínál, azonban a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: van nagyobb képzési kínálattal (több mint 100 engedélyezett képzéssel) rendelkező képző intézmény, és olyanok is, amelyek csak 1–1 képzést nyújtanak. A képzések legnagyobb hányadát (81%) meglévő képzőhelyek biztosítják, ugyanakkor közel egyötödét (19%) az újként gyűjtött képzőhelyek képzései teszik ki (17.1.1. ábra).

17.1.1. ábra: A nyilvántartásban szereplő és az újként felvett képzőhelyek képzéseinek megoszlása, % (n=811)

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az engedélyezett képzések legnagyobb része, több mint fele (55%) OKJ szerinti („A” körös), 5 százaléka egyéb szakmai („B” körös), 5 százaléka nyelvi („C” körös) és több mint egyharmada (35%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben

(n=174) – melybe beleértjük a 2017/2018-as és a 2018/2019-es tanéveket is –, illetve a korábbi tanévekben megtartott képzések (n=200) nagyon hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=811). A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések több mint egyötödét (21%) indították el (illetve fogják elindítani a 2018/2019-es tanévben) a képző intézmények. A képzések egynegyedéről (25%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések kicsivel kevesebb, mint felét (46%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az egyéb szakmai képzések esetén ez az arány meghaladja a 60 százalékot (17.1.1. táblázat).

17.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	84	48,3	18,8	111	55,5	24,9	446	55,0
Egyéb szakmai	13	7,5	32,5	13	6,5	32,5	40	4,9
Nyelvi	14	8,0	33,3	3	1,5	7,1	42	5,2
Egyéb	63	36,2	22,3	73	36,5	25,8	283	34,9
Összesen	174	100,0	21,5	200	100,0	24,7	811	100,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több mint háromnegyedüket (79%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd az 17.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (25%);
- nem folytatnak, illetve egyszerűen még nem indítottak adott képzéseket a megyében (például mert nem sikerült elindítani, vagy a képzés nem a képző intézmény tényleges profilja vagy csupán szerepeltetik az engedélyükben vagy kizárólag vizsgaszervezés miatt engedélyezték az adott képzést) (50%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (4%).

17.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	84	18,8	13	32,5	14	33,3	63	22,3	174	21,5
nem, de már volt ilyen képzés	111	24,9	13	32,5	3	7,1	73	25,8	200	24,7
nem volt még ilyen képzés	235	52,7	14	35,0	21	50,0	133	47,0	403	49,7
nincs információ	16	3,6	0	0,0	4	9,5	14	4,9	34	4,2
Összesen	446	100,0	40	100,0	42	100,0	283	100,0	811	100,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (49%). Főként az egyéb képzések esetén nem lehet, illetve a képzőhelyek sem tudták besorolni az adott képzésüket, valamint az engedélyezett, de ténylegesen nem folytatott képzések esetén is alacsony az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés az oktatás szakmacsoportba tartozik (7%), ezt követik az egyéb szolgáltatások (6%), a gépészet (6%) és az informatika (6%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban az oktatás (12%) és a gépészet (10%), az egyéb szakmai képzéseket az egyéb szolgáltatások (18%), a gépészet (13%) és a mezőgazdaság (10%), míg az egyéb képzéseket az informatika (14%) és az egyéb szolgáltatások (12%) szakmacsoportban engedélyeztettek a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – 15%-a az oktatás szakmacsoportban indul(t), továbbá az egyéb szolgáltatások és informatika szakmacsoportba tartozó képzések aránya is eléri, illetve meghaladja a 10 százalékot. Az egyéb szolgáltatások, a gépészet, az informatika, a közgazdaság és a közlekedés szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább fele elindult a jelenlegi tanévben (4.1.3. táblázat).

17.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Oktatás	4	2,3	7,3	51	25,5	92,7	55	6,8
Egyéb szolgáltatások	31	17,8	59,6	18	9,0	34,6	52	6,4
Gépészet	23	13,2	45,1	11	5,5	21,6	51	6,3
Informatika	23	13,2	50,0	13	6,5	28,3	46	5,7
Közgazdaság	22	12,6	51,2	13	6,5	30,2	43	5,3
Mezőgazdaság	10	5,7	34,5	13	6,5	44,8	29	3,6
Nyelvi képzés	0	0,0	0,0	3	1,5	15,8	19	2,3
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	5	2,9	27,8	7	3,5	38,9	18	2,2
Egészségügy	2	1,1	14,3	8	4,0	57,1	14	1,7
Vendéglátás-turisztika	1	0,6	8,3	4	2,0	33,3	12	1,5
Építészet	2	1,1	18,2	0	0,0	0,0	11	1,4
Szociális szolgáltatások	4	2,3	40,0	4	2,0	40,0	10	1,2
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	1	0,6	11,1	6	3,0	66,7	9	1,1
Közlekedés	7	4,0	87,5	1	0,5	12,5	8	1,0
Vegyipar	0	0,0	0,0	4	2,0	57,1	7	0,9
Élelmiszeripar	1	0,6	16,7	1	0,5	16,7	6	0,7
Elektrotechnika-elektronika	2	1,1	40,0	0	0,0	0,0	5	0,6
Faipar	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	5	0,6
Művészet, közművelődés, kommunikáció	1	0,6	20,0	4	2,0	80,0	5	0,6
Könnyűipar	0	0,0	0,0	1	0,5	25,0	4	0,5
Ügyvitel	2	1,1	66,7	1	0,5	33,3	3	0,4
nincs adat	33	19,0	8,3	37	18,5	9,3	399	49,2
Összesen	174	100,0	21,5	200	100,0	24,7	811	100,0

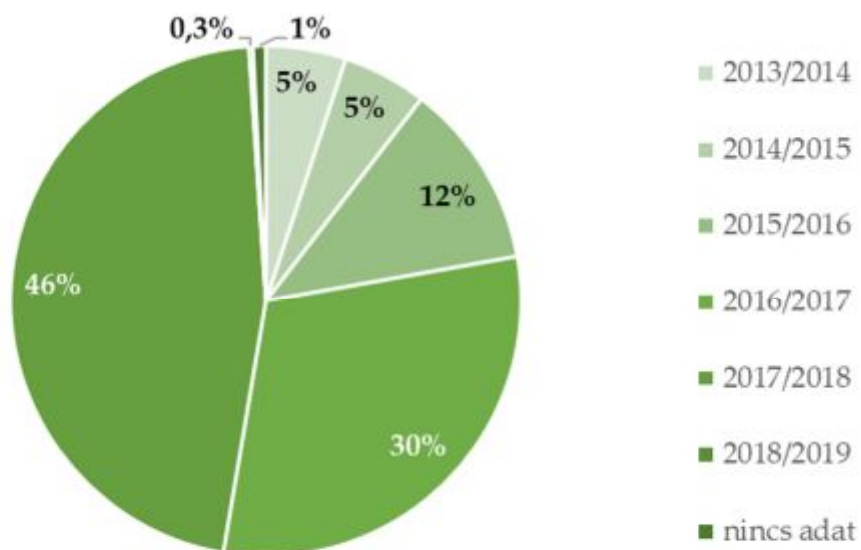
Forrás: GVI adatgyűjtés

17.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=374) a 2013/2014-es tanévig nyúlnak vissza, melyek csaknem fele (46%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre, illetve 1 képzést a 2018/2019-es tanévben fognak megtartani a megkeresésre válaszoló képző intézmények (a kis elemszám miatt ez utóbbit a jelenlegi tanév képzéseihez soroltuk az elemzés során). A képzések csaknem egyharmada (30%) pedig a 2016/2017-es tanévben került lebonyolításra (4.2.1. ábra).

17.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as, illetve 2018/2019-es tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=374)

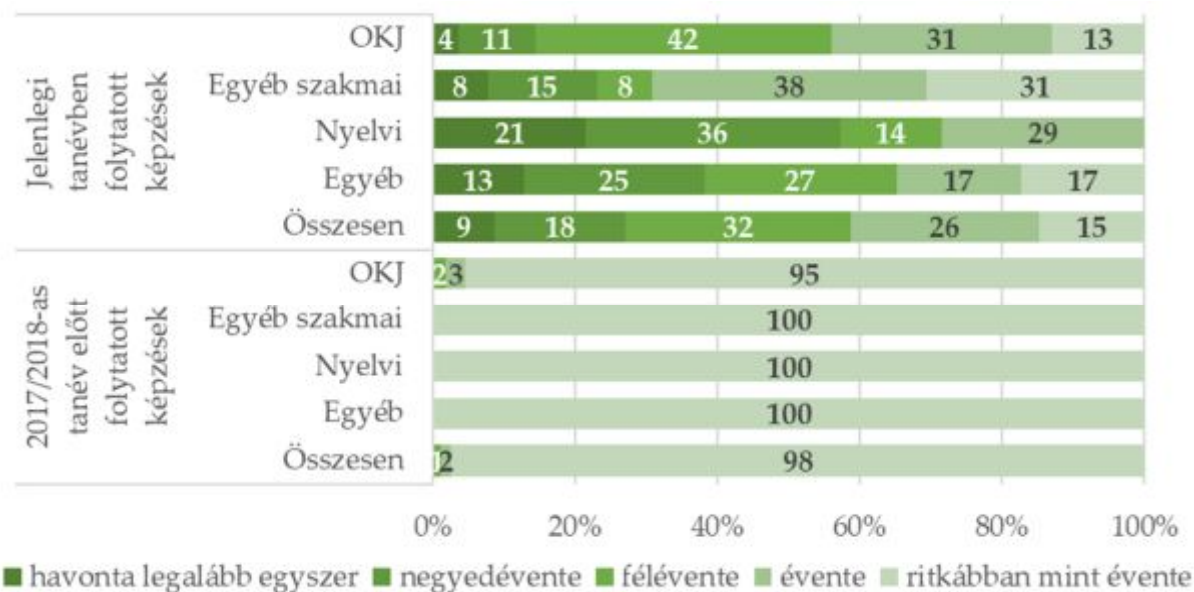

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (85%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzései majdnem teljes egészében ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utal, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések félévente (42%) és évente (31%), az egyéb szakmai képzések évente (38%) és ritkábban, mint évente (31%) indulnak inkább, míg a nyelvi és az egyéb képzések esetén a másik két képzési körhöz képest magasabb a havonta legalább

egyszer tartott képzések aránya (21, illetve 13%). Összességében megállapítható, hogy nyelvi képzések némiképp gyakrabban kerülnek megszervezésre, mint OKJ-s, egyéb szakmai, illetve egyéb képzések, ugyanakkor az adatok értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (17.2.2. ábra).

17.2.2. ábra: A jelenlegi (n=174), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=200) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük az indított képzéseket, függetlenül attól, hogy jelenlegi, vagy korábbi képzésekről van szó. Ezt elsősorban az eredmények átláthatósága és az indokolta, hogy a kutatás céljának megfelelően arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen gyakran indulnak adott szakmacsoportba tartozó képzések. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül az informatika, az egyéb szolgáltatások, a gépészet, a közgazdaság és a közlekedés szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban, de a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, szociális szolgáltatások és a mezőgazdasági képzések harmada is legalább évente elindul (17.2.1. táblázat).

17.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

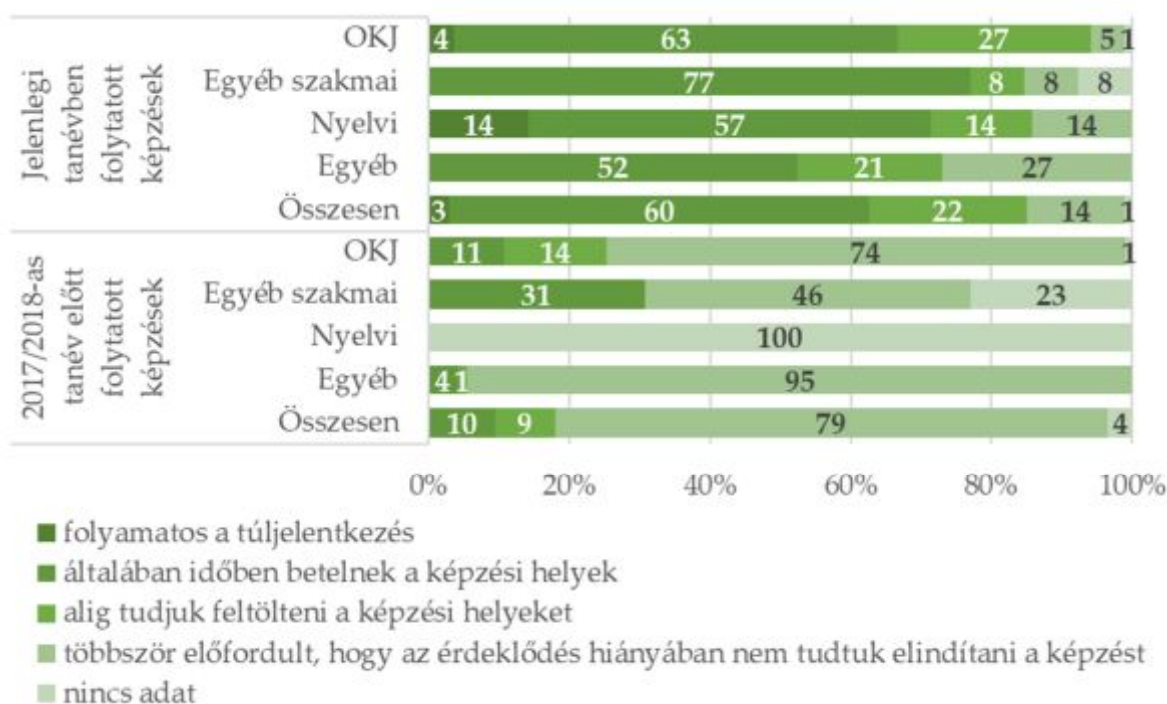
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)	
		legalább évente	ritkábban mint évente
Oktatás	55	7,3	92,7
Egyéb szolgáltatások	49	61,2	38,8
Informatika	36	58,3	41,7
Közgazdaság	35	48,6	51,4
Gépészet	34	67,6	32,4
Mezőgazdaság	23	39,1	60,9
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	12	33,3	66,7
Egészségügy	10	20,0	80,0
Szociális szolgáltatások	8	37,5	62,5
Közlekedés	8	87,5	12,5
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	7	14,3	85,7
Vendéglátás-turisztika	5	20,0	80,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	5	20,0	80,0
Vegyipar	4	0,0	100,0
Nyelvi képzés	3	0,0	100,0
Ügyvitel	3	33,3	66,7
Élelmiszeripar	2	50,0	50,0
Építészet	2	100,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	2	50,0	50,0
Könnyűipar	1	0,0	100,0
nincs adat	70	35,7	64,3
Összesen (%)	374	40,9	59,1

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 3 százaléka esetében folyamatos a túljelentkezés, további 60 százalékukról pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyek az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott képzésüket (79%). Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható, hogy a jelenlegi képzések esetén a nyelvi, valamint az egyéb szakmai képzéseknél érzékelhető

a legnagyobb érdeklődés, ugyanakkor a 2017/2018-as tanévnél korábban indított képzéseknél ez már csak az egyéb szakmai képzésekre jellemző (17.2.3. ábra).

17.2.3. ábra: A jelenlegi (n=174), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=200) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, az egyéb szolgáltatások és a közgazdaság szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és az oktatás szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb (17.2.2. táblázat).

17.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

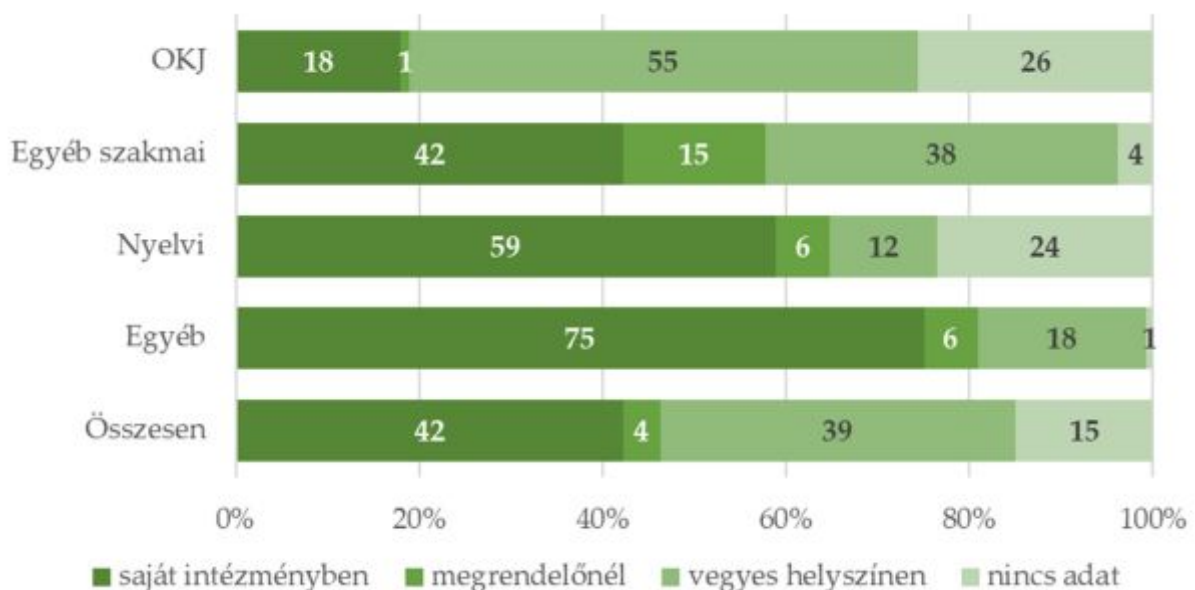
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Oktatás	55	0,0	9,1	0,0	90,9	0,0
Egyéb szolgáltatások	49	0,0	49,0	6,1	44,9	0,0
Informatika	36	0,0	41,7	22,2	36,1	0,0
Közgazdaság	35	0,0	57,1	8,6	34,3	0,0
Gépészet	34	0,0	41,2	52,9	2,9	2,9
Mezőgazdaság	23	0,0	39,1	30,4	30,4	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	12	0,0	8,3	25,0	66,7	0,0
Egészségügy	10	0,0	0,0	30,0	70,0	0,0
Szociális szolgáltatások	8	0,0	37,5	12,5	50,0	0,0
Közlekedés	8	37,5	62,5	0,0	0,0	0,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	7	0,0	57,1	28,6	14,3	0,0
Vendéglátás-turisztika	5	0,0	20,0	20,0	60,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	5	0,0	20,0	20,0	60,0	0,0
Vegyipar	4	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Nyelvi képzés	3	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Ügyvitel	3	0,0	33,3	0,0	66,7	0,0
Élelmiszeripar	2	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0
Építészet	2	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Elektrotechnika-elektronika	2	0,0	50,0	0,0	0,0	50,0
Könnyűipar	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
nincs adat	70	2,9	22,9	8,6	65,7	0,0
Összesen	374	1,3	32,9	15,0	48,4	2,4

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések valamivel több, mint egytizedét (11%) saját intézményben valósítják meg a képző intézmények, több mindössze 1%-át a megrendelőnél, míg több mint felét (55%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját

intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken). Összességében elmondható, hogy a nyelvi és az egyéb képzések elsősorban saját intézményben valósulnak meg, de az egyéb szakmai képzések esetén is meghaladja a 40%-ot a saját intézményben megvalósuló képzések aránya. Ezzel szemben az OKJ-s képzések csaknem hattizedét (55%) vegyes helyszínen valósítják meg a képző intézmények (17.2.4. ábra).

17.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=374)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy inkább vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések, különösen igaz ez a gépészet, a szociális szolgáltatások és a mezőgazdaság szakmacsoport képzései esetén. Saját intézményben leggyakrabban az egyéb szolgáltatások (31%) és az informatikai képzések történnek (42%). A megrendelőnél leginkább az vegyipari képzések jellemzőek, más szakmacsoportokból csak elvétve 1-1 képzés valósul meg ilyen formában (17.2.3. táblázat).

17.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

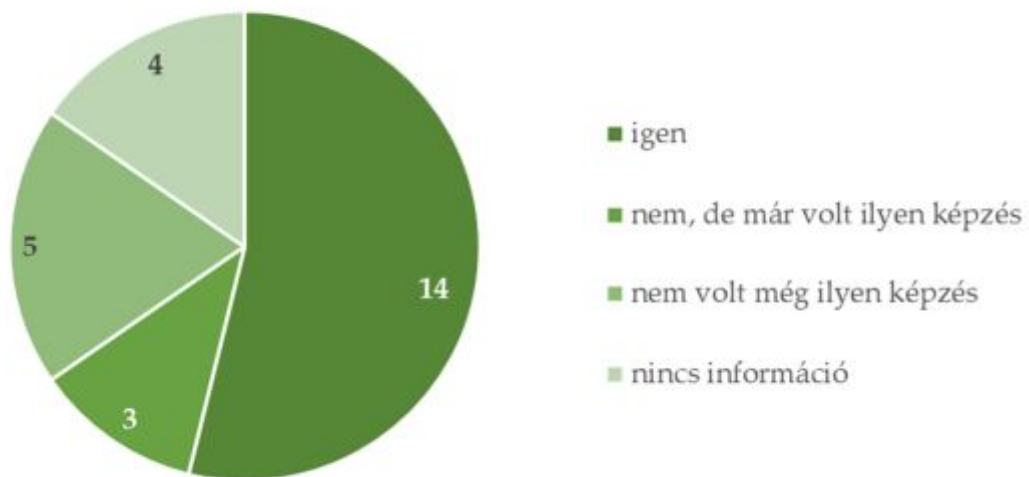
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Oktatás	55	5,5	0,0	7,3	87,3
Egyéb szolgáltatások	49	67,3	2,0	28,6	2,0
Informatika	36	66,7	2,8	30,6	0,0
Közgazdaság	35	40,0	0,0	54,3	5,7
Gépészet	34	11,8	2,9	85,3	0,0
Mezőgazdaság	23	30,4	0,0	69,6	0,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	12	50,0	0,0	50,0	0
Egészségügy	10	60,0	0,0	40,0	0,0
Szociális szolgáltatások	8	0,0	0	87,5	13
Közlekedés	8	0,0	0,0	100,0	0,0
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	7	14,3	0,0	85,7	0,0
Vendéglátás-turisztika	5	20,0	0	80,0	0,0
Művészet, közművelődés, kommunikáció	5	40,0	0,0	60,0	0
Vegyipar	4	0,0	100,0	0,0	0
Nyelvi képzés	3	0,0	0,0	0,0	100
Ügyvitel	3	100,0	0,0	0,0	0
Élelmiszeripar	2	0,0	0	100,0	0
Építészet	2	0,0	0,0	100,0	0
Elektrotechnika-elektronika	2	0,0	50	50,0	0
Könnyűipar	1	100,0	0,0	0,0	0
nincs adat	70	75,7	10,0	12,9	1,4
Összesen	374	42,2	4,0	38,8	15,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

17.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó, és a cégek digitális technológiákra történő átállását segítő IKER 1. és 2. szintű képzések (például: Bevezető a digitális eszközök világába – IKER 1-2. szintű képzés; Első lépések a digitális világba – IKER 1. szintű képzés; Önállóan használok az informatikai eszközt – IKER 2. szintű képzés) az összes engedélyezett képzés 3 százalékát ($n=26$) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 14-et folytatnak jelenleg is, 3-at pedig a korábbi tanévekben – mindegyiket a tavalyi, 2016/2017-es tanévben – szerveztek meg az ilyen jellegű informatikai képzést nyújtó intézmények. Összességében tehát a 26 engedélyezett IKER képzésből 17 indult el eddig (17.3.1. ábra).

17.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db ($n=26$)

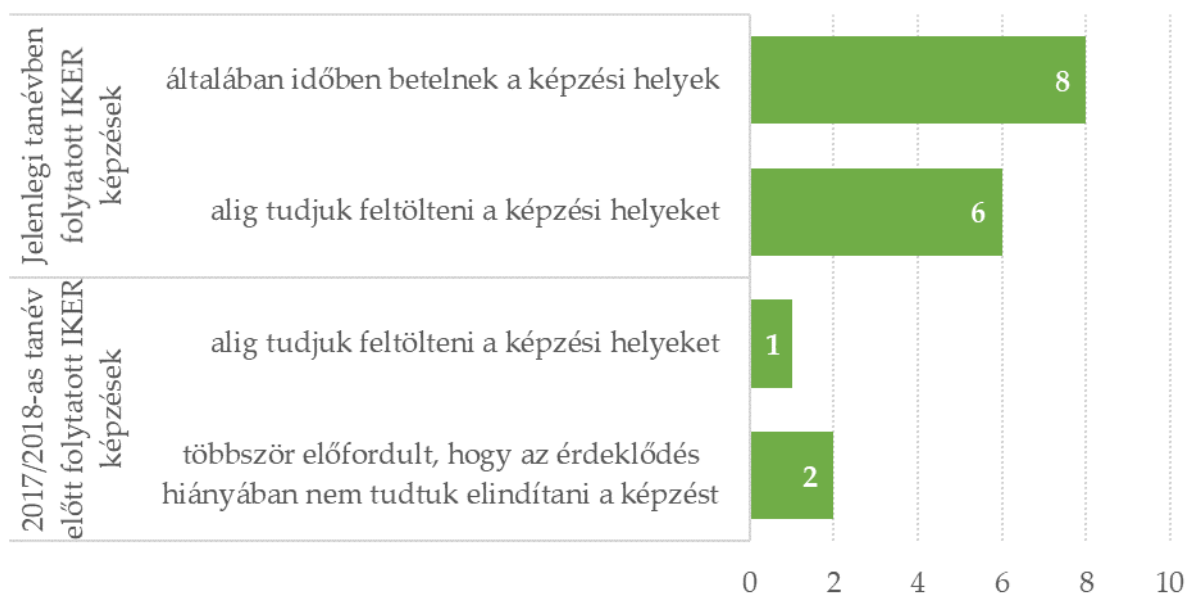

Forrás: GVI adatgyűjtés

A 14 jelenlegi tanévben folytatott IKER képzés mindegyikét legalább évente, közel felét (6 darab) havonta legalább egyszer elindítják a képző intézmények, míg a korábbi tanévek IKER képzései ritkábban mint évente indulnak (3 darab).

A jelenlegi tanévben tartott IKER képzések közel hattizede (8 darab) esetében általában időben betelnek a képzési helyek, további 6 képzés esetén viszont alig tudják feltölteni a képzési helyeket (17.3.2. ábra).

17.3.2. ábra: A jelenlegi (n=14) és a korábbi tanévekben tartott IKER képzések (n=3) iránti érdeklődés alakulása, db

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az IKER képzések többsége saját intézményben (9 darab) kerül megvalósításra, de vegyes helyszínen (4 darab) és a megrendelőnél (4 darab) is szoktak képzést tartani a képző intézmények.

17.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Általános gazdasági helyzet

Veszprém megyében 2016-ban a kereskedelem, gépjárműjavítást jelölte meg a legtöbb vállalkozás (21,1 %) fő tevékenységként. Ezt követte a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (12,1 %), valamint a feldolgozó- (10,2 %) és építőipar (9,6 %). Kiemelkedő az ingatlanügyletek (7,4 %) és a Balaton-partnak köszönhetően a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (6,9 %).

A Veszprém megyei székhelyű vállalkozások 2017. évi I. félévi ipari teljesítménye döntően a feldolgozóiparból származott. A feldolgozóipari termelés több mint felét a járműipari vállalkozások állítják elő, de jelentős arányt képvisel a fémalapanyag-gyártás és a fémfeldolgozás, a gépek és gépi berendezések gyártása, valamint a vegyi anyag, vegyi termékek gyártása is. (Forrás: 2017. évi Top 100+200 – Veszprém megyei gazdasági kiadvány).

Képzések, képzési igények

A vállalkozások többsége – a körükben végzett felmérés szerint – tevékenységének működtetéséhez nem igényel olyan képzést, mely jelenleg nem elérhető a Veszprém megyei képzési piacon. Természetesen vannak kivételek is, így a cégek jelzései alapján az alábbi képzések tekintetében hiány mutatkozik Veszprém megyében:

- Sajtkészítő
- Tejtermékgyártó
- Minőségellenőr
- Humánerőforrás/személyügyi referens (nem diplomás)
- Projektmenedzsment képzés – sok cégnél egyre inkább eltolódik a munkavégzés a projektekben való gondolkodás irányába, és ehhez ez eddigitől eltérő szemlélet bevezetése szükséges. Ilyen képzés nincs külön, vagy csak nagyon drága, vagy nagyon speciális formában.

Ezen kívül többen jelezték, hogy a régi lakatosok, villanyszerelők továbbképzése nagyon fontos lenne, hiszen azóta, hogy ők szakmunkásvizsgát tettek, a technika már jócskán előrehaladt. Az automatizálással, az Ipar 4.0 térhódításával előtérbe kerülnek a programozási ismeretek, amire jelenleg nincs iskolai képzés. Ha a vállalkozásoknak ilyenre van szükségük, meg kell keresniük az iparban működő cégeket (pl. Panasonic, Fanuc, stb.), akik aztán nagyon drágán oktatják a programozási ismereteket. Nagy hangsúlyt kellene fektetni a Robotprogramozás, PLC programozás, NC programozás (ill. hasonló mindenfajta technológiai, automatizálási) képzésekre is.

18. Zala megye

18.1. Képzőhelyek és képzéseik

Az adatgyűjtés eredménye alapján összesen 21 képző intézmény kínál képzéseket a megyében. A kiküldött, érvényes engedéllyel rendelkező képző intézményeket tartalmazó nyilvántartásban kivétel nélkül olyan képző intézmény szerepelt, melyek székhelye Zala megyében van.

A 21 képzőhely összesen 438 engedélyezett képzést kínál, azonban a képzési kínálat nem egységesen oszlik meg: vannak nagyobb képzési kínálattal (több mint 50 engedélyezett képzéssel) rendelkező képző intézmények, és olyanok is, amelyek csak 1–1 képzést nyújtanak. A képzéseket meglévő képzőhelyek biztosítják, új képzőhelyek nem nyíltak a megyében.

Az engedélyezett képzések legnagyobb része, több mint fele (53%) OKJ szerinti („A” körös), 7 százaléka egyéb szakmai („B” körös), 6 százaléka nyelvi („C” körös) és több mint egyharmada (34%) egyéb („D” körös) képzés. A jelenlegi tanévben (n=72), illetve a korábbi tanévekben megtartott képzések (n=241) nagyon hasonlóan oszlanak meg képzési kör szerint, mint az összes engedélyezett képzés (n=438). A jelenlegi tanévben a nyilvántartott és érvényes képzések kevesebb, mint egyötödét (16%) indították el a képző intézmények. A képzések több mint feléről (55%) mondható el, hogy jelenleg ugyan nem, de a korábbi években legalább egyszer megtartották azokat. Összességében tehát a képzések közel háromnegyedét (72%) indítják, illetve indították el a képzőhelyek az engedélyeik alapján. Az egyéb képzések kivételével a többi képzési kör esetén ez az arány meghaladja a 60 százalékot (18.1.1. táblázat).

18.1.1. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve a korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása képzési kör szerint

Képzési kör	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
OKJ	45	62,5	19,3	153	63,5	65,7	233	53,2
Egyéb szakmai	4	5,6	13,3	24	10,0	80,0	30	6,8
Nyelvi	5	6,9	20,0	10	4,1	40,0	25	5,7
Egyéb	18	25,0	12,0	54	22,4	36,0	150	34,2
Összesen	72	100,0	16,4	241	100,0	55,0	438	100,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

Az összes engedélyezett képzést vizsgálva tehát megállapítható, hogy több mint háromnegyedüket (84%) jelenleg nem feltétlenül lehet igénybe venni, melynek több oka is van (lásd az 18.1.2. táblázatot):

- a korábbi évekkel ellentétben nem indítottak adott képzéseket a legutóbbi (2017/2018-as) tanévben (55%);
- nem folytatnak, illetve egyszerűen még nem indítottak adott képzéseket a megyében (például mert nem sikerült elindítani, vagy a képzés nem a képző intézmény tényleges profilja vagy csupán szerepeltetik az engedélyükben vagy kizárólag vizsgaszervezés miatt engedélyezték az adott képzést) (11%);
- nem sikerült adott képzésekkel kapcsolatban megfelelő mélységű információt szerezni (például nem sikerült elérni a képző intézményt, vagy nem adott információt a képzéseiről) (18%).

18.1.2. táblázat: Az engedélyezett képzések tényleges elérhetősége képzési kör szerint

Folytatnak-e jelenleg az engedély alapján képzést?	OKJ		Egyéb szakmai		Nyelvi		Egyéb		Összes	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
igen	45	19,3	4	13,3	5	20,0	18	12,0	72	16,4
nem, de már volt ilyen képzés	153	65,7	24	80,0	10	40,0	54	36,0	241	55,0
nem (és nem eldönthető, hogy volt-e már)	22	9,4	0	0,0	3	12,0	20	13,3	45	10,3
nincs információ	13	5,6	2	6,7	7	28,0	58	38,7	80	18,3
Összesen	233	100,0	30	100,0	25	100,0	150	100,0	438	100,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoport szerinti vizsgálatot nehezíti a kis elemszám és a nagymértékű adathiány (40%). Főként az egyéb képzések esetén nem lehet, illetve a képzőhelyek sem tudták besorolni az adott képzésüket, valamint az engedélyezett, de ténylegesen nem folytatott képzések esetén is alacsony az adott képzés szakmacsoport szerinti besorolása.

A megyében a legtöbb engedélyezett képzés a gépészet szakmacsoportba tartozik (12%), ezt követik az informatika (6%) és a mezőgazdaság (5%) szakmacsoportba tartozó képzések. Az OKJ-s képzéseket elsősorban a gépészet (26%) és a mezőgazdaság (10%), az egyéb szakmai képzéseket az építészet (11%), míg az egyéb képzéseket az informatika (24%) és az oktatás (15%) szakmacsoportban engedélyeztettek a képző intézmények. A ténylegesen megtartott képzések – akár a jelenlegi, akár a korábbi tanévek képzéseit nézzük – legnagyobb hányada a gépészet szakmacsoportban indul(t). A gépészet, az informatika, a vendéglátás-turisztika, az egyéb szolgáltatások, a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció és az ügyvitel

szakmacsoportba tartozó engedélyezett képzések legalább egynegyede elindult a jelenlegi tanévben. Az előbb említett képzések mellett, többek között az oktatás, és az építészet szakmacsoport képzései esetén mondható el az, hogy az ezeken a területeken engedélyezett képzések összességében több mint felét tartották meg eddig (azaz a jelenlegi tanévben vagy korábban) a képző intézmények. A nyelvi képzéseket (is) nyújtó képző intézmények ezen képzéseik egyötödét jelenleg is folytatják, s további négytizedét korábban szervezték meg (18.1.3. táblázat).

18.1.3. táblázat: Az összes engedélyezett képzés, valamint a jelenlegi, illetve korábbi tanévekben tartott képzések megoszlása szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	Jelenlegi tanévben folytatott képzések			2017/2018-as tanév előtt folytatott képzések			Összes engedélyezett képzés	
	N	%	Összes képzés %-ában	N	%	Összes képzés %-ában	N	%
Gépészet	22	30,6	41,5	31	12,9	58,5	53	12,1
Informatika	11	15,3	44,0	10	4,1	40,0	25	5,7
Nyelvi képzés	5	6,9	20,0	10	4,1	40,0	25	5,7
Mezőgazdaság	2	2,8	10,0	18	7,5	90,0	20	4,6
Oktatás	2	2,8	11,1	16	6,6	88,9	18	4,1
Vendéglátás-turisztika	7	9,7	41,2	10	4,1	58,8	17	3,9
Építészet	1	1,4	5,9	16	6,6	94,1	17	3,9
Egyéb szolgáltatások	4	5,6	26,7	11	4,6	73,3	15	3,4
Közgazdaság	3	4,2	20,0	12	5,0	80,0	15	3,4
Élelmiszeripar	0	0,0	0,0	9	3,7	100,0	9	2,1
Egészségügy	1	1,4	11,1	8	3,3	88,9	9	2,1
Szociális szolgáltatások	1	1,4	12,5	7	2,9	87,5	8	1,8
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	2	2,8	28,6	5	2,1	71,4	7	1,6
Elektrotechnika-elektronika	0	0,0	0,0	6	2,5	100,0	6	1,4
Faipar	0	0,0	0,0	5	2,1	100,0	5	1,1
Közlekedés	0	0,0	0,0	4	1,7	100,0	4	0,9
Könnyűipar	0	0,0	0,0	4	1,7	100,0	4	0,9
Ügyvitel	1	1,4	33,3	2	0,8	66,7	3	0,7
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	0	0,0	0,0	2	0,8	100,0	2	0,5
nincs adat	10	13,9	5,7	55	22,8	31,3	176	40,2
Összesen	72	100,0	16,4	241	100,0	55,0	438	100,0

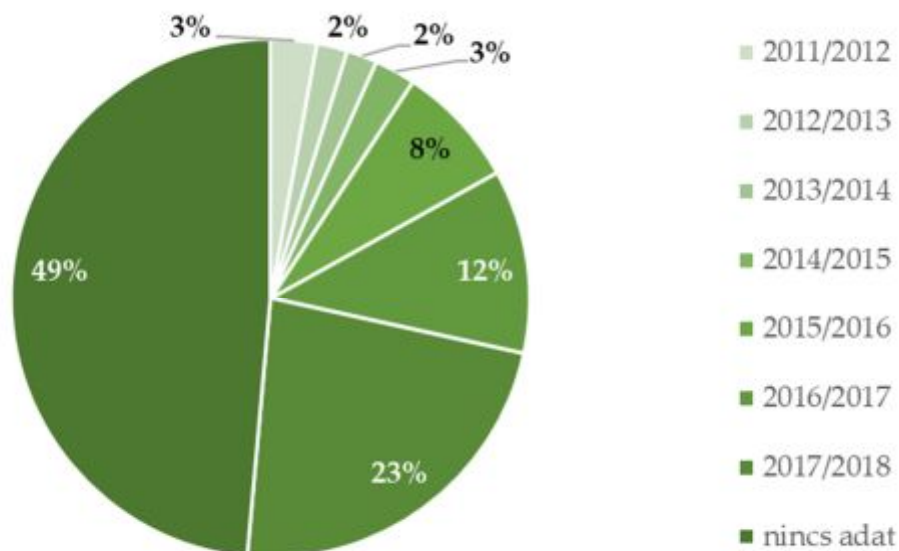
Forrás: GVI adatgyűjtés

18.2. Képzési és szolgáltatási kínálat jellemzői

Az alfejezetben képzési kör, illetve szakmacsoport szerinti bontásban elemezzük a ténylegesen megtartott képzések legfontosabb jellemzőit (képzés gyakorisága, képzés indulása, képzés iránti érdeklődés, képzés helyszíne). Tehát jelen elemzés során nem az összes engedélyezett képzésre, hanem kizárólag a jelenleg is futó, illetve a korábbi években valamikor már tartott képzésekre fókuszálunk.

A visszaérkezett adatok alapján a megtartott képzések (n=313) a 2011/2012-es tanévig nyúlnak vissza, melyek csaknem negyede (23%) a 2017/2018-as tanévben került megszervezésre. A képzések több mint egytizede a 2016/2017-es (12%), további közel egytizede a 2015/2016-os tanévben (8%) került lebonyolításra (18.2.1. ábra).

18.2.1. ábra: A jelenleg (2017/2018-as tanév) és a korábban tartott képzések tanév szerinti megoszlása, % (n=313)

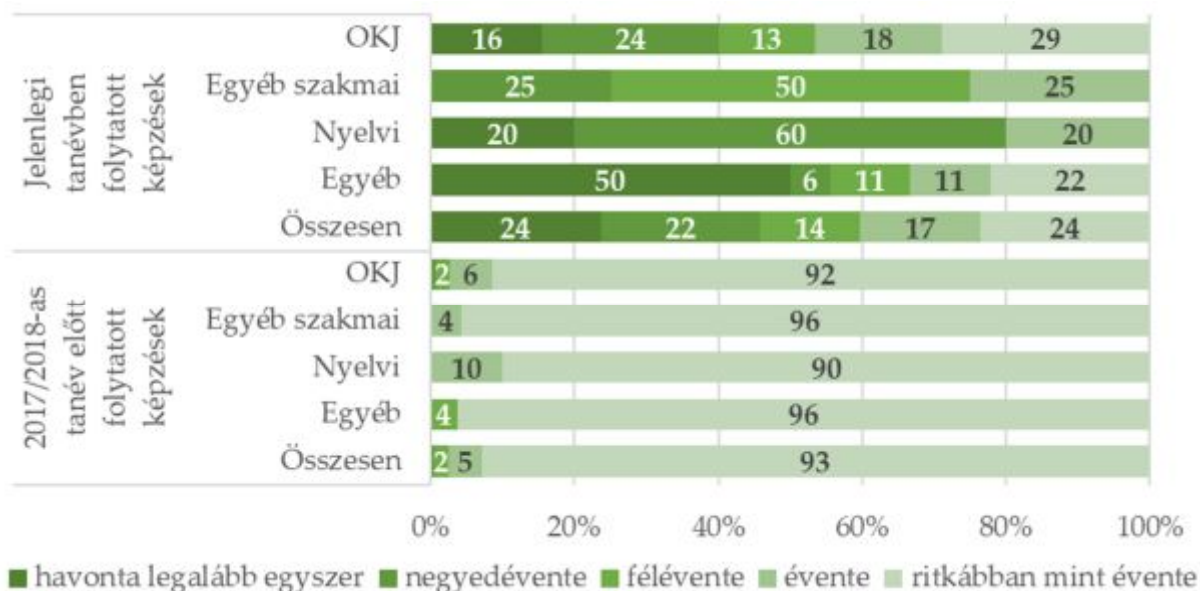

Forrás: GVI adatgyűjtés

A adatok alapján elmondható, hogy a jelenleg is folytatott képzések túlnyomó többségét (76%) legalább évente indítják a képző intézmények, míg a korábbi évek képzéseinek több mint kilenczede (93%) ritkábban, mint évente kerül megszervezésre. Ez arra utal, hogy elsősorban a jelenleg is folytatott képzések iránt tapasztalható nagyobb igény, így ezen képzéseket indítják gyakrabban a képző intézmények. A jelenleg is folytatott OKJ-s képzések negyedévente (24%) és ritkábban, mint évente (29%) indulnak inkább, míg például az egyéb képzések esetén magasabb a havonta legalább egyszer tartott képzések aránya (50%). Összességében megállapítható, hogy nyelvi, illetve egyéb képzések némiképp gyakrabban kerülnek megszervezésre, mint OKJ-s vagy egyéb szakmai képzések, ugyanakkor az adatok

értelmezésekor azt is érdemes figyelembe venni, hogy egy képzés indításának gyakorisága a képzés iránti igény mellett nagymértékben függ az adott képzés hosszától is (18.2.2. ábra).

18.2.2. ábra: A jelenlegi (n=72), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=241) gyakorisága képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok szerinti vizsgálat során együtt elemeztük az indított képzéseket, függetlenül attól, hogy jelenlegi, vagy korábbi képzésekről van szó. Ezt elsősorban az eredmények átláthatósága és az indokolta, hogy a kutatás céljának megfelelően arra voltunk kíváncsiak, hogy milyen gyakran indulnak adott szakmacsoportba tartozó képzések. Az eredmények azt mutatják, hogy a képzések közül az informatika és a nyelvi képzés szakmacsoportba tartozó képzések indulnak viszonylag gyakrabban, de a gépészeti képzések több mint fele is legalább évente elindul (18.2.1. táblázat).

18.2.1. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések gyakorisága szakmacsoportok szerint

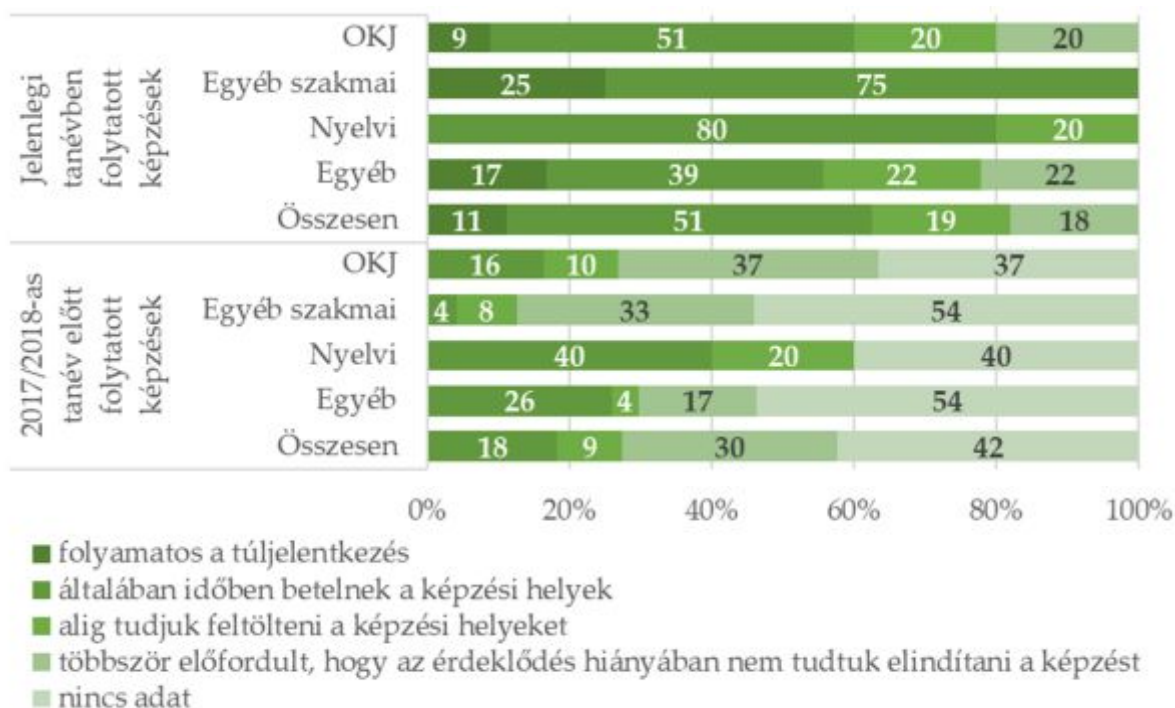
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)	
		legalább évente	ritkábban mint évente
Gépészet	53	50,9	49,1
Informatika	21	42,9	57,1
Mezőgazdaság	20	10,0	90,0
Oktatás	18	5,6	94,4
Építészet	17	0,0	100,0
Vendéglátás-turisztika	17	29,4	70,6
Egyéb szolgáltatások	15	20,0	80,0
Nyelvi képzés	15	40,0	60,0
Közgazdaság	15	20,0	80,0
Egészségügy	9	0,0	100,0
Élelmiszeripar	9	0,0	100,0
Szociális szolgáltatások	8	0,0	100,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	7	14,3	85,7
Elektrotechnika-elektronika	6	16,7	83,3
Faipar	5	0,0	100,0
Közlekedés	4	0,0	100,0
Könnyűipar	4	0,0	100,0
Ügyvitel	3	0,0	100,0
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	2	0,0	100,0
nincs adat	65	21,5	78,5
Összesen	313	23,0	77,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

A képzések iránti érdeklődés szerint is lényegi különbség figyelhető meg a jelenlegi, illetve a korábbi képzések között. A jelenleg folytatott képzések 11 százaléka, azaz 8 képzés esetében folyamatos a túljelentkezés, további 51 százalékukról, azaz 37 képzésről pedig elmondható, hogy általában időben betelnek a meghirdetett képzési helyek. Ezzel szemben a korábbi években indított képzéseknél lényegesen magasabb az olyan képzések aránya, amelyek esetében az érdeklődés hiányában nem tudták elindítani az adott képzésüket (30%). Amennyiben képzési kör szerinti különbségeket vizsgáljuk, megállapítható, hogy amíg a 2017/2018-as tanévnél korábban indított képzéseknél a nyelvi képzések iránt relatív nagyobb volt az érdeklődés, addig a

jelenlegi képzések esetén a többi képzési kör képzései iránt is nagyobb az érdeklődés (18.2.3. ábra).

18.2.3. ábra: A jelenlegi (n=72), illetve a korábbi tanévekben tartott képzések (n=241) iránti érdeklődés képzési kör szerint, %

Forrás: GVI adatgyűjtés

Azon szakmacsoportok közül, amelyekhez legalább 10 képzés tartozik, a gépészet, az oktatás és a nyelvi képzés szakmacsoportba tartozó képzések iránt tapasztalható magasabb érdeklődés, míg az építészet és az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozóknál a legalacsonyabb (18.2.2. táblázat).

18.2.2. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések iránti érdeklődés szakmacsoportok szerint

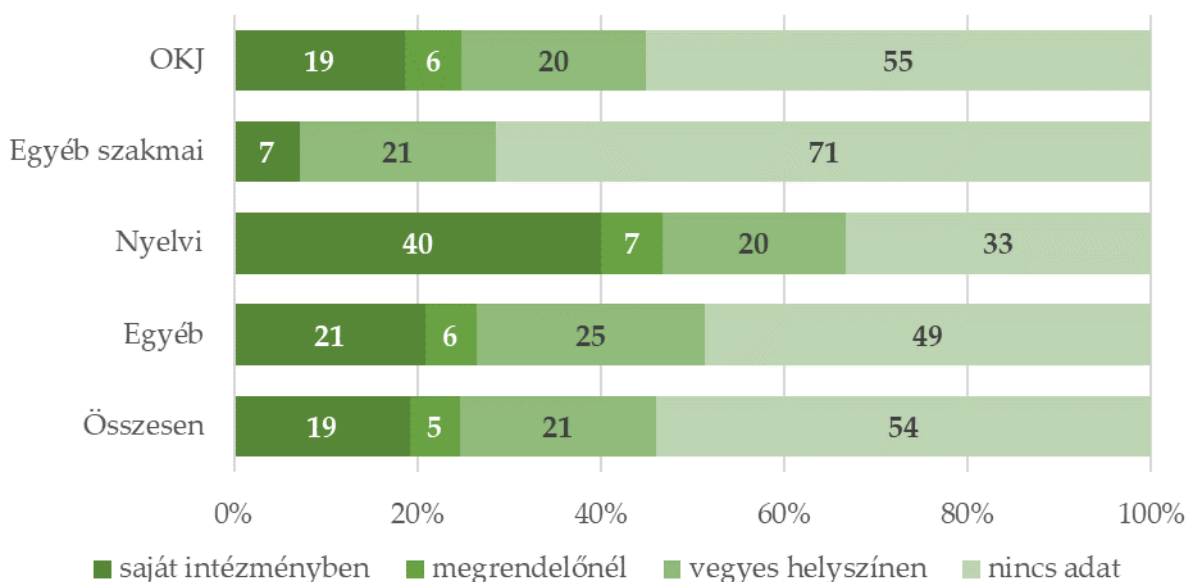
Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)				
		folyamatos a túljelentkezés	általában időben betelnek a képzési helyek	alig tudjuk feltölteni a képzési helyeket	többször előfordult, hogy az érdeklődés hiányában nem tudtuk elindítani a képzést	nincs adat
Gépészet	53	1,9	39,6	5,7	32,1	20,8
Informatika	21	9,5	33,3	14,3	19,0	23,8
Mezőgazdaság	20	0,0	25,0	35,0	15,0	25,0
Oktatás	18	0,0	61,1	0,0	16,7	22,2
Építészet	17	0,0	11,8	5,9	29,4	52,9
Vendéglátás-turisztika	17	0,0	23,5	29,4	23,5	23,5
Egyéb szolgáltatások	15	6,7	33,3	6,7	26,7	26,7
Nyelvi képzés	15	0,0	53,3	20,0	0,0	26,7
Közgazdaság	15	13,3	13,3	6,7	26,7	40,0
Egészségügy	9	0,0	0,0	33,3	55,6	11,1
Élelmiszeripar	9	0,0	0,0	0,0	44,4	55,6
Szociális szolgáltatások	8	0,0	25,0	25,0	0,0	50,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	7	0,0	14,3	0,0	57,1	28,6
Elektrotechnika-elektronika	6	0,0	0,0	0,0	83,3	16,7
Faipar	5	0,0	0,0	0,0	60,0	40,0
Közlekedés	4	0,0	0,0	0,0	75,0	25,0
Könnyűipar	4	0,0	0,0	0,0	25,0	75,0
Ügyvitel	3	0,0	0,0	33,3	33,3	33,3
Környezetvédelem- vízgazdálkodás	2	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0
nincs adat	65	3,1	20,0	9,2	23,1	44,6
Összesen	313	2,6	25,9	11,5	27,5	32,6

Forrás: GVI adatgyűjtés

A jelenlegi és a korábbi képzések csaknem egyötödét (19%) saját intézményben valósítják meg a képző intézmények, 5%-át a megrendelőnél, további egyötödét (21%) vegyes helyszínen (azaz vagy saját intézményben és a megrendelőnél egyaránt vagy bérleményben vagy egyéb helyszíneken). Összességében elmondható, hogy a nyelvi

képzések elsősorban saját intézményben valósulnak meg, a vegyes helyszínen tartott képzések aránya pedig nagyjából hasonló az egyes képzési körök esetében (18.2.4. ábra).

18.2.4. ábra: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne képzési kör szerint, % (n=313)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A szakmacsoportok többségénél az látható, hogy főleg saját intézményben és vegyes helyszínen zajlanak az adott körbe tartozó képzések. Saját intézményben zajlik inkább az oktatás, a nyelvi képzés, a vendéglátás-turisztika, míg vegyes helyszínen az informatika és a mezőgazdaság szakmacsoport képzései. A megrendelőnél minden szakmacsoport esetén kevesebb, mint a képzések egyötöde szerveződik (18.2.3. táblázat).

18.2.3. táblázat: A jelenlegi és a korábbi tanévekben tartott képzések helyszíne szakmacsoportok szerint

Képzéshez tartozó szakmacsoport	N	Ebből: (%)			
		saját intézményben	a megrendelőnél	vegyes helyszínen	nincs adat
Gépészet	53	13,2	17,0	28,3	41,5
Informatika	21	14,3	0,0	47,6	38,1
Mezőgazdaság	20	10,0	15,0	35,0	40,0
Oktatás	18	44,4	0,0	22,2	33,3
Építészet	17	17,6	0,0	0,0	82,4
Vendéglátás-turisztika	17	47,1	0,0	11,8	41,2
Egyéb szolgáltatások	15	40,0	13,3	6,7	40,0
Nyelvi képzés	15	40,0	6,7	20,0	33,3
Közgazdaság	15	26,7	0,0	13,3	60,0
Egészségügy	9	22,2	0,0	55,6	22,2
Élelmiszeripar	9	0,0	11,1	22,2	66,7
Szociális szolgáltatások	8	12,5	0,0	37,5	50,0
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	7	42,9	0,0	14,3	42,9
Elektrotechnika-elektronika	6	33,3	0,0	0,0	66,7
Faipar	5	0,0	0,0	0,0	100,0
Közlekedés	4	25,0	0,0	0,0	75,0
Könnyűipar	4	0,0	0,0	0,0	100,0
Ügyvitel	3	0,0	0,0	33,3	66,7
Környezetvédelem-vízgazdálkodás	2	50,0	0,0	0,0	50,0
nincs adat	65	4,6	1,5	16,9	76,9
Összesen	313	19,2	5,4	21,4	54,0

Forrás: GVI adatgyűjtés

18.3. IKER képzések

Az informatika szakmacsoportba tartozó, és a cégek digitális technológiákra történő átállását segítő IKER 1. és 2. szintű képzések (például: Bevezető a digitális eszközök világába – IKER 1-2. szintű képzés; Első lépések a digitális világba – IKER 1. szintű képzés; Önállóan használok az informatikai eszközömet – IKER 2. szintű képzés) az összes engedélyezett képzés 4 százalékát ($n=18$) teszik ki a megyében. Az IKER képzések közül 10-et folytatnak jelenleg is, 4-et pedig a korábbi tanévekben szerveztek meg az ilyen jellegű informatikai képzést nyújtó intézmények. Összességében tehát a 18 engedélyezett IKER képzésből 14 indult el eddig (18.3.1. ábra).

18.3.1. ábra: IKER képzések megoszlása a tényleges elérhetőség szerint, db ($n=18$)

Forrás: GVI adatgyűjtés

A 10 jelenlegi tanévben folytatott IKER képzésből 8-at havonta legalább egyszer elindítják a képző intézmények, míg a korábbi tanévek IKER képzései ritkábban, mint évente indulnak (4 darab). A jelenlegi tanévben tartott IKER képzések közül 4 esetben általában időben betelnek a képzési helyek, további 2 esetén pedig folyamatos a túljelentkezés (18.3.2. ábra).

Az IKER képzések többsége vegyes helyszíneken (8 darab) kerül megvalósításra, saját intézményben mindössze 1 ilyen képzést tartottak.

18.3.2. ábra: A jelenlegi (n=10) tanévben tartott IKER képzések iránti érdeklődés alakulása, db

Forrás: GVI adatgyűjtés

18.4. Gazdasági és képzési helyzetkép

Általános gazdasági helyzet

A megye kereskedelmi szálláshelyein a bel- és a külföldi vendégforgalom egyaránt bővült, a külföldiek közül az osztrák, a német és a cseh vendégéjszakák a meghatározóak.

A KSH munkaerő-felmérése alapján Zala megyében a 15–74 éves népesség 62,5%-a, 132 ezer fő tartozott a gazdaságilag aktívak körébe. Számuk 0,4%-kal nagyobb, mint az előző év azonos időszakában. A munkaerőpiacon 126 ezren foglalkoztatottként, 6 ezren munkanélküliként jelentek meg. A foglalkoztatottak száma 0,4%-kal kevesebb, a munkanélkülieké 22%-kal több, mint egy évvel korábban. A gazdaságilag inaktívak közé 79 ezer fő tartozott, számuk 3,6%-kal kisebb, mint 2016. IV. negyedévében.

A Nyugat-dunántúli statisztikai régióhoz tartozó Zala megyében 6 járási közigazgatási egység működik: a zalaegerszegi, a nagykanizsai, a lenti, a zalaszentgróti, a letenyei és a keszthelyi. A foglalkoztatottság tekintetében a Letenyei járás, a Lenti járás és a Zalaegerszegi járás esetében a gépészet, gépkezelő, összeszerelő ágazat, a Nagykanizsai járásban és a Zalaszentgróti járásban az építőipari ágazat, a Keszthely járásban pedig a kereskedelem, vendéglátás ágazat mutatja fel a legmagasabb foglalkoztatottsági adatokat.

A felsőfokú végzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkoztatottak létszámát követi a gazdasági, igazgatási, érdek-képviselési vezetők, törvényhozók és az ipari és építőipari, illetve az egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő terület foglalkoztatottainak száma. A legalacsonyabb a foglalkoztatottak száma a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási, az irodai és ügyviteli, ügyfélkapcsolati, illetve fegyveres szervek foglalkozásai területen.

A Keszthelyi járás ettől erősen eltérő adatokat mutat, természetesen kiemelkedik a kereskedelmi és szolgáltatási foglalkoztatottak száma, őket követik a gazdasági, igazgatási, érdek-képviselési vezetők, törvényhozók és az ipari és építőipari foglalkoztatottak, s meglepően magas a szakképzettséget nem igénylő álláshelyeken foglalkoztatottak száma, ugyanakkor jóval alacsonyabb a felsőfokú végzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkoztatottak száma, illetve aránya.

A Nagykanizsai járásban az egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséggel rendelkező, a felsőfokú végzettség önálló alkalmazását igénylő, a gazdasági, igazgatási, érdek-képviselési vezetők, törvényhozók és az ipari és építőipari, illetve a kereskedelmi és szolgáltatási foglalkoztatottak száma a legmagasabb.

A legalacsonyabb a foglalkoztatottak száma a Zalaegerszegi járáshoz hasonlóan itt is a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási, az irodai és ügyviteli, ügyfélkapcsolati, illetve fegyveres szervek foglalkozásai területen tapasztalható.

Képzések, képzési igények

A Szakképzési Centrumok létrejöttével a felnőttképző cégek száma évről évre csökkent. A Szakképzési Centrumok – Zala megyében 2 működik 13 tagintézménnyel – a tagintézmények közreműködésével a felnőttoktatás mellett a felnőttképzésben is jelentős piaci szerepet töltenek be. A tagintézmények képzési profiljára építve, a meglévő szakmai oktatók, eszközök és tudás bevonásával a szakmai képzések területén egyedülálló piaci előnyhöz jutottak. A Zala megyei székhellyel rendelkező felnőttképző cégek specializálódtak a nyelvi és informatikai képzésekre.

Zala megyében évről évre ugyanazok az ágazatok szerepelnek a hiányszakképesítések között, mint az építőipar, gépipar, faipar és szociális ágazat. Az intézmények képzési kínálatában szerepelnek az ezekbe az ágazatokhoz tartozó szakképesítések. A problémát nem a képzési lehetőség, hanem a beiskolázható létszám hiánya okozza. A vállalatoktól érkező igényekre építve a Zala Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási Foglalkoztatási Főosztálya a 2017. és a 2018-as évben az alábbi szakképesítésekben hirdetett képzési lehetőséget.

"C" Tehergépkocsi-vezető + alapképzési képesítő GKI	"C+E" Nehézpótkocsi-vezető + Tehergépkocsi-vezetői alapképesítési vizsga (GKI)
"D" Autóbuszvezető + Autóbuszvezetői alapképesítési vizsga (GKI)	7-8. osztályos felzárkóztató
8. osztályos felzárkóztató	Ács
Angol KER B1	Asztalos
Bádogos	Bérügyintéző
Betanított szociális segítő	Burkoló
CNC gépkezelő	Cukrász
Élelmiszer-, vegyi áru eladó	Építő- és anyagmozgató gép kezelője (szakmairány: földmunkagép kezelő) + Traktor alapú univerzális földmunkagép kezelő (hatósági)
Építő- és anyagmozgató gép kezelője (szakmairány: targoncavezető) + vezetőüléssel targonca (hatósági)	Építő- és anyagmozgató gép kezelője (szakmairány: targoncavezető) + vezetőüléssel targonca (hatósági) + Raktáros
Építő- és anyagmozgató gép kezelője + traktor alapú univerzális földmunkagép kezelő (hatósági)	Épület- és szerkezetlakatos
Erdőművelő	Fakitermelő
Festő, mázoló, tapétázó	Gépi forgácsoló
Gyermek- és ifjúsági felügyelő	Gyógymasszőr
Informatikai rendszerüzemeltető	Ipari gépész
Jármű karosszéria készítő, szerelő	Kárpitos
Kertépítő és -fenntartó	Kézápoló és műkörömépítő
Kisgyermekgondozó, -nevelő	Kőműves
Központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő	Lábápoló
Méhész	Német KER B1
Női szabó	Nyomdaipari technikus
Óvodai dajka	Pék
Pincér	Raktáros
Sütőipari és gyorspékségi munkás	Szakács
Szállodai szobaasszony	Számítógép-szerelő, karbantartó
Számítógép-szerelő, karbantartó	Számviteli ügyintéző
Szárazépítő	Szerszámkészítő
Szociális gondozó és ápoló	Szoftverfejlesztő
Társadalombiztosítási ügyintéző	Település karbantartó
Textiltermék-összeállító	Tisztítás-technológiai szakmunkás
Vállalkozási ismeretek	Vendéglátó eladó
Villanyszerelő	Virágkötő
Vízszigetelő, melegburkoló	

Melléklet: Az adatgyűjtés kitöltési útmutatója

ÚTMUTATÓ
A munkafüzet tartalma
<p>Az Excel fájl négy munkalapot tartalmaz:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) Képzőhelyek_lista (2) Meglévő_képzőhely_képzései (3) Meglévő_képzőhely_új_képzései (4) Új_képzőhely_képzései
Képzőhelyek_lista munkalap
<p>Ez a munkalap tartalmazza a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján összegyűjtött azon képzőhelyek listáját, amelyek székhelye az Önök megyéjében van.</p> <p>Amennyiben a megyében más képzőhely is nyújt képzéseket, kérjük, erre a munkalapra vezessék fel az új képzőhelyek pontos nevét és elérhetőségét (a közhiteles nyilvántartásnak megfelelő adatok alapján) a munkalap fejlécében kért információknak megfelelően, a munkalapon jelenleg található képzőhelyek listájának folytatásaként. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy mindig a képzőhely székhelyére vonatkozó információkat kell megadni a táblázatban (tehát, ha például Kecskeméten működik egy olyan képzőhely, amelynek a székhelye Szegeden van, akkor a szegedi székhelyre vonatkozó információk alapján kell kitölteni a táblázatot).</p> <p>Mivel a munkalapon található lista védett, így törölni nem tudnak képzőhelyeket, csak kiegészíteni tudják a képzőhelyek listáját. Amennyiben a listában szereplő valamelyik képzőhely megszűnt, kérjük, azt a munkalap G oszlopában jelezze a legördülő menü segítségével (adott cellára kattintva megjelenik a cella jobb oldalán egy lefelé mutató nyíl, arra kattintva megjelenik a legördülő lista választéka).</p>

Meglévő_képzőhely_képzései

Ezen a munkalapon a képzőhelyek képzéseire vonatkozó információk jelennek meg. Kérjük, hogy a munkalap minden egyes sorában töltsék ki az M-S oszlopokat a legördülő menü segítségével (adott cellára kattintva megjelenik a cella jobb oldalán egy lefelé mutató nyíl, arra kattintva megjelenik a legördülő lista választéka).

TIPP: Amennyiben korábban már valamelyik cellában szerepel egy adott válasz, akkor nem kell minden esetben a legördülő menüt használnia, elég, ha az adott válasz kezdőbetűjét beírja a cellába - a szakmacsoport esetén néhány esetben még néhány következő betűt - , ekkor megjelenik a teljes válaszlehetőség, és az ENTER segítségével beírathatja választ az adott cellába.

A munkalap T oszlopában egyéb, a képzőhely és az adott képzés szempontjából releváns információkat, észrevételeket oszthatnak meg.

A munkalapon nem lehet sorokat törölni és beszúrni sem, kizárólag az M-T oszlopok tartalmát lehet módosítani. Amennyiben adott képzőhely a munkalapon nem szereplő képzést is nyújt, akkor kérjük, azt a Meglévő_képzőhely_új_képzései munkalapra vezesse fel.

Meglévő_képzőhely_új_képzései

Erre a munkalapra vezetheti fel azokat a képzéseket, amelyek az adott képzőhely tekintetében nem jelent meg a Meglévő_képzőhely_képzései munkalapon. Kérjük, a munkalap A oszlopában (Kérelmező hivatalos megnevezése) a legördülő menü segítségével (adott cellára kattintva megjelenik a cella jobb oldalán egy lefelé mutató nyíl, arra kattintva megjelenik a legördülő lista választéka) válassza ki annak a képzőhelynek a nevét, ahova új képzést szeretne felvezetni. Ezt követően kérjük, az adott újonnan felvezetett képzésre vonatkozóan értelemszerűen töltsék ki a B-O oszlopokat. Kérjük, minden kért információ esetén (a képzések megnevezésénél is) ügyeljen arra, hogy pontosan, a közhiteles nyilvántartásnak megfelelően rögzítse az adatokat. A B és a H-M oszlopok esetén kérjük, a legördülő menüt használja (adott cellára kattintva megjelenik a cella jobb oldalán egy lefelé mutató nyíl, arra kattintva megjelenik a legördülő lista választéka).

TIPP: Amennyiben korábban már valamelyik cellában szerepel egy adott válasz, akkor nem kell minden esetben a legördülő menüt használnia, elég, ha az adott válasz kezdőbetűjét beírja a cellába - a szakmacsoport esetén néhány esetben még néhány következő betűt -, ekkor megjelenik a teljes válaszlehetőség, és az ENTER segítségével beírathatja választ az adott cellába.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy erre a munkalapra nem tud olyan képzőhelyet felvezetni, amely nem jelenik meg a legördülő menü választéklistájában. Amennyiben teljesen új képzőhelyet és az azok által nyújtott képzéseket szeretne felvezetni, akkor azt az Új_képzőhelyek_képzései munkalapon teheti meg.

Új_képzőhely_képzései

Erre a munkalapra vezetheti fel azoknak az új képzőhelyeknek a képzéseit, amely képzőhelyek nem szerepeltek az eredeti Képzőhelyek_lista munkalapon.

Kérjük, a munkalap A-F oszlopába vezesse fel az új képzőhelyek pontos nevét és elérhetőségét a munkalap fejlécében kért információknak megfelelően. Kérjük, ügyeljen arra, hogy az itt megjelenő új képzőhelyek adatai megegyezzenek a Képzőhelyek_lista munkalapra felvezetett új képzőhelyek adataival.

Ezt követően kérjük, az adott újonnan felvezetett képzésre vonatkozóan értelemszerűen töltsse ki a G-T oszlopokat. Kérjük, minden kért információ esetén (a képzések megnevezésénél is) ügyeljen arra, hogy pontosan, a közhiteles nyilvántartásnak megfelelően rögzítse az adatokat. A G és a M-S oszlopok esetén kérjük, a legördülő menüt használja (adott cellára kattintva megjelenik a cella jobb oldalán egy lefelé mutató nyíl, arra kattintva megjelenik a legördülő lista választéka).

TIPP: Amennyiben korábban már valamelyik cellában szerepel egy adott válasz, akkor nem kell minden esetben a legördülő menüt használnia, elég, ha az adott válasz kezdőbetűjét beírja a cellába – a szakmacsoport esetén néhány esetben még néhány következő betűt –, ekkor megjelenik a teljes válaszlehetőség, és az ENTER segítségével beírathatja választ az adott cellába.